

Letni program izobraževanja odraslih LPIO 2024

POROČILO O URESNIČEVANJU

Ljubljana, 11. junij 2025

Letni program izobraževanja odraslih LPIO 2024: poročilo o uresničevanju

Financer: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu MVI).

Poročilo sta pripravila mag. Martina Tekavec Bembič (Andragoški center Slovenije), mag. Peter Beltram (zunanji sodelavec).

Poročilo temelji na poročilih izvajalcev o izvedenih programih in dejavnostih v podporo izobraževanju odraslih in finančnih poročil pristojnih ministrstev ter v sodelovanju z MVI.

Poročilo o uresničevanju LPIO 2024 so v skladu s 45. členom ZIO-1 pripravili: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu MVI), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP), Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ), Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: MK), Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) - Agencija za varnost prometa (AVP), Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: MOPE), Ministrstvo za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: MP), Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDPI) in Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM).

Vsebinski pregled: dr. Tanja Rupnik Vec

Tehnično urejanje: Franci Lajovic

Podatki o založniku: Ljubljana: Andragoški center Slovenije, zanj: dr. Nataša Potočnik 2025

E-izdaja: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/letni-program-izobrazevanja-odraslih-2024-porocilo-o-uresnicivanju/>

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 241779203

ISBN 978-961-7116-89-2 (PDF)

KAZALO VSEBINE

1	Povzetek glavnih ugotovitev.....	6
2	Uvod	8
3	Finančni okvir in realizacija	9
4	Temeljni cilj in krovni kazalniki ReNPIO 2022–2030.....	14
4.1	Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo v zadnjih 4 tednih.....	15
4.2	Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU po Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO):	16
4.3	Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo v zadnjih 12 mesecih:	16
4.4	Stopnja udeležbe odraslih v priložnostnem učenju v starosti od 25 do 64 let v VŽU po Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO):	17
5	Pregled realizacije po prednostnih področjih in ciljih ReNPIO 2022–2030.....	19
5.1	Prvo prednostno področje - Splošno neformalno izobraževanje odraslih.....	19
5.1.1	Cilj: Zvišati raven temeljnih zmožnosti in izboljšanje splošne izobraženosti odraslih	19
5.2	Drugo prednostno področje - Izobraževanje za pridobitev izobrazbe.....	32
5.2.1	Cilj: Zvišati izobrazbeno raven odraslih	32
5.3	Tretje prednostno področje - Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela	39
5.3.1	Cilj: Povečati usposobljenost prebivalstva za uspešno odzivanje na potrebe trga dela .	39
5.4	Četrto prednostno področje - Raziskave in razvoj	46
5.4.1	Cilj: Okrepiti razvoj in raziskave na področjih izobraževanja odraslih	46
5.5	Peto prednostno področje - Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih	57
5.5.1	Cilj: Izboljšati in okrepiti dejavnosti na področju izobraževanja odraslih	57
6	Sklep s predlogi ukrepov	62
7	Priloga 1	68
8	Viri	69

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Finančna realizacija LPIO 2024 po ministrstvih	9
Preglednica 2: Sredstva v LPIO 2024 načrtovana in realizirana po prednostnih področjih in dejavnostih	10
Preglednica 3: Načrtovana in realizirana sredstva ministrstev po prednostnih področjih v letu 2024; indeks predstavlja razmerje med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi, izraženo v odstotkih.	11
Preglednica 4: Načrtovana in realizirana sredstva in delež teh po prednostnih področjih v LPIO, v obdobju med 2022 in 2024; razmerje med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi v treh zaporednih letih	12
Preglednica 5: Udeležba odraslih v programih VŽU od leta 2014 do 2024, v izbranih državah EU.....	15
Preglednica 6: Udeležba odraslih v VŽU v letih merjenja z AIO, v izbranih državah EU.....	16
Preglednica 7: Udeležba odraslih 25–64 let v programih VŽU v izbranih državah EU za leti 2022 in 2024 (ANP).....	16
Preglednica 8 a: Udeležba odraslih 25–64 let v programih VŽU v izbranih državah EU za leti 2016 in 2022 – primerjava vključenosti z in brez upoštevanja vodenega usposabljanja na delovnem mestu ..	17
Preglednica 8 b: Stopnja udeležbe odraslih v priložnostne oblike izobraževanja, v letih 2007, 2016 in 2022, merjena z AIO v izbranih državah	17
Preglednica 8 c: Delež udeležbe odraslih v izobraževanju v zadnjih 4 tednih, primerjava v obdobju 2016–2022, merjena z ANP v izbranih državah	18
Preglednica 9: Odrasli, vključeni v javnoveljavne izobraževalne programe, v katerih ne pridobijo izobrazbe, v letih 2021, 2022, 2023 in 2024.....	20
Preglednica 10: Odrasli, vključeni v javnoveljavne izobraževalne programe, kjer ne pridobijo izobrazbe v letih 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023, 2023/24 in 2024/2025.....	21
Preglednica 11: Vključenost odraslih v neformalne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi izobrazba v letih 2021, 2022, 2023 in 2024.....	22
Preglednica 12: Udeležba odraslih v starosti od 55 do 64 let v programih VŽU v izbranih državah EU, v letih merjenja z Anketo o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO)	25
Preglednica 13: Udeležba odraslih v VŽU od 65 do 74 let, izbrane države EU v zadnjih 4 tednih.....	25
Preglednica 14: Udeležba odraslih v VŽU od 65 do 74 let, izbrane države EU v zadnjih 12 mesecih .	26
Preglednica 15: Udeležba odraslih v VŽU od 25 do 64 let (ISCED 0-2), v letih merjenja po UIO, izbrane države EU	26
Preglednica 16: Udeležba odraslih v VŽU od 25 do 64 let (ISCED 0-2), za izbrane države EU brez vodenega usposabljanja na delovnem mestu	27
Preglednica 17: Delež odraslih od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi	27
Preglednica 18: število odraslih brez izobrazbe ali nepopolne OŠ	32
Preglednica 19: Odrasli vključeni v program OŠO	33
Preglednica 20: Odrasli vključeni v program OŠO v starostni skupini 45–55 let	33
Preglednica 21: Število in deleži prebivalcev z nedokončano osnovno šolo	34
Preglednica 22: Delež prebivalcev, starih od 25 do 64 let, z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo	35
Preglednica 23: Prebivalci po starostnih kategorijah glede na štiriletno srednješolsko izobrazbo	36
Preglednica 24: Vpis študentov višjih strokovnih šol od študijskega leta 2019/20 do 2024/25	37
Preglednica 25: Letni kazalniki za dvig izobrazbene ravni.....	37
Preglednica 26: Brezposelni, udeleženi v programih APZ	39
Preglednica 27: Število novo sklenjenih pogodb z osebo glede na ukrepe aktivnosti aktivne politike zaposlovanja za leto 2024	39
Preglednica 28: Število in delež NPK v programih APZ.....	40
Preglednica 29: Letni kazalniki za usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela.....	40
Preglednica 30: Potekajoči ciljni raziskovalni projekti (CRP) na področju Vzgoje in izobraževanja [5.01.00].....	47
Preglednica 31: Projekti na področju izobraževanja odraslih in izobraževanja, ki so financirani iz programa Evropske unije Erasmus+ in so potekali v letu 2024	51
Preglednica 32: Število udeležencev v svetovalni dejavnosti, ki se izvaja kot javna služba	57

Preglednica 33: Načrtovana in realizirana udeležba oz. ure izvajanja posameznih dejavnosti podpore izobraževanju odraslih po posameznih ministrstvih	58
Preglednica 34: Pregled ukrepov, ovir in predlogov po kazalnikih prednostnih področij, ki jih v 2024 še ne dosegamo	62
Preglednica 35: Pregled ukrepov, ovir in predlogov po kazalnikih prednostnih področij, ki jih v 2024 dosegamo	64

KAZALO GRAFOV

Graf 1 Deleži odraslih, ki so dosegli prvo raven in manj pri besedilnih in/ali pri matematičnih spretnostih, v Sloveniji, v primerjavi z drugimi sodelujočimi državami in povprečjem OECD	24
Graf 2: Deleži odraslih od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi v letu 2023	28
Graf 3: Prebivalstvo po 5-letnih starostnih kohortah, od 15 let ali do 65 in več, z nedokončano OŠ za leto 2023 in 2024	35

1 POVZETEK GLAVNIH UGOTOVITEV

Poročilo o uresničevanju Letnega programa izobraževanja odraslih LPIO 2024 je postavljeno v kontekst Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 (ReNPPIO 2022/2030). Na temelju poročil ministrstev ter podatkov Eurostata, Statističnega urada Republike Slovenije, CEUVIZ in drugih podatkovnih baz, prikazuje realizacijo kazalnikov na posameznih področjih Resolucije. Finančnemu poročilu sledi prikaz realizacije ciljev po posameznih prednostnih področjih.

FINANČNO POROČILO. Z državnim proračunom je bilo na temelju predlogov različnih ministrskih resorjev, za namene financiranja LPIO 2024, načrtovanih 92.502.916,75 EUR, s spremembo proračuna pa še nekoliko več, namreč 92.815.966,75 EUR. Od tega je bilo realiziranih 71.396.217,35 EUR, kar znaša 76,92 %. Realizacija je bila po posameznih resorjih različna, in sicer: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI) 73 %, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) 44 %, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) 113,9 %, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) 174,7 %, Ministrstvo za zdravje (MZ) 100 %, Ministrstvo za kulturo (MK) 37,80 %, Ministrstvo za pravosodje (MP) 15,9 %, Ministrstvo za infrastrukturo (MZI) 100,2 %, Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM) (186,7 %) in Ministrstvo za digitalno preobrazbo 91 %. Realizacija sredstev po posameznih prednostnih področjih je bila na področjih splošnega neformalnega izobraževanja odraslih, izobraževanje za pridobitev izobrazbe in dejavnosti v podporo IO višja od načrtovane, občutno nižja pa je bila na področju strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja za potrebe dela.

KAZALNIKI ZA SPREMLJANJE URESNIČEVANJA ReNPPIO 2022–2030. Spremljanje uresničevanja LPIO smo v nadaljevanju umestili v kontekst ciljev in kazalnikov, opredeljenih v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih 2022–2030. Glede na objavo podatkov Eurostat (25. 4. 2025) smo preverili kazalnike, za katere smo pridobili podatke. Krovni kazalnik, tj. stopnja udeležbe odraslih v programih VŽU, v starosti od 25 do 64 let po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ANP 4 tedne) je v letu 2024 narasla na 23,1 %, glede na leto 2023 (19,9 %), ko je nekoliko upadla glede na leto 2022. Slovenija je višja od povprečja EU 27 (12,7 %). Prvi krovni kazalnik dosegamo od leta 2022. Za drugi krovni kazalnik, tj. stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo s 46 % v letu 2016, povečala na 66 % v letu 2030 po Anketi o učenju in izobraževanju odraslih (UIO), novjših podatkov ni na voljo. Vrednost tega kazalnika se je med letoma 2016 in 2022 znižala iz 46,1 na 42,4. Tega kazalnika še ne dosegamo. Tretjega krovnega kazalnika, tj. stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo povečala na 60 % v letu 2030 po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo v zadnjih 12 mesecih, še ne dosegamo. Za leto 2024 je bila udeležba odraslih v programih VŽU po ANP v preteklih 12 mesecih v Sloveniji 40,3 %, kar je nad povprečjem EU 27 (28,1 %).

PRVO PREDNOSTNO PODROČJE – splošno neformalno izobraževanje odraslih sledi cilju zviševanja ravni temeljnih zmožnosti in izboljšanja splošne izobraženosti odraslih. Na tem področju je opredeljenih šest kazalnikov, in glede na dostopne podatke jih v tem poročilu navajamo: vpis odraslih v javnoveljavne izobraževalne programe, v katerih ne pridobijo izobrazbe, vpis v splošno neformalno izobraževanje, in vključenost odraslih v VŽU.

Kazalnika o vpisu v javnoveljavne programe, v katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba v letu 2024, še ne dosegamo. V programe se bo do leta 2030 vključilo najmanj 70 % več odraslih kakor leta 2019, to je 6.140 odraslih. V šolskem letu 2024/25 se je vpisalo 5.609 oseb. Kazalnika udeležbe odraslih v starosti od 55 do 64 let, v katero koli obliko organiziranega izobraževanja, se bo s 27 % (AIO 2016) povečalo na 35 % (AIO 2028). Primerjava med leti 2016 in 2022 kaže na 0,7% povečanje, kar kaže na zelo počasno rast in verjetnost, da zastavljenega kazalnika v letu 2030 še ne bomo dosegli. Udeležba starejših odraslih v starosti med 65 in 74 let v VŽU se bo povečala na 5,5 % v letu 2030. Po anketi ANP 4t se je udeležba od leta 2020 (1,9 %) povečala na 7,0 % v letu 2022. V letu 2023 pa je udeležba padla na 6,7 %, vendar je v letu 2024 dosegla 8,9 %. Podatki po anketi ANP v zadnjih 12 mesecih kažejo, da je bilo v Sloveniji vključenih 11,1 % odraslih, starih od 65 do 74 let v VŽU, v letu 2024 je delež narasel na 14,2 %. Kazalnik resolucije je dosežen v letih 2022–2024.

DRUGO PREDNOSTNO PODROČJE – izobraževanje za pridobitev izobrazbe sledi cilju zvišanja izobrazbene ravni odraslih. Na tem področju sta opredeljena dva kazalnika: prvi se nanaša na delež vključenih odraslih v program OŠO v starosti od 45 do 55 let, drugi pa se nanaša na delež odraslih v starosti od 25 do 64 let, z dokončano najmanj štiriletno srednjo strokovno izobrazbo. Ugotavljamo, da se zmanjšuje število odraslih z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo. Vpis odraslih v program OŠO v letu 2024/2025 je dosegalo število 1.482, kar je 32 % več glede na leto 2019/2020. Narašča pa odstotek odraslih v starostni skupini med 25 in 64 let z najmanj dokončano srednjo šolo. V letu 2023 je ta delež znašal 65,5 %, v letu 2024 pa 66,0 %. Zastavljeni kazalnik (68 %) v letu 2024 še ni bil dosežen.

TRETJE PREDNOSTNO PODROČJE – strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe trga dela sledi cilju povečanja usposobljenosti prebivalstva za uspešno odzivanje na potrebe trga dela. Na tem področju sta opredeljena dva kazalnika, in sicer: delež vključenih v APZ, ki so vključeni v programe izobraževanja in usposabljanja ter delež podeljenih NPK v okviru APZ.

Ugotavljamo, da število brezposelnih oseb na letni ravni pada, ta trend se nadaljuje tudi v letu 2024. Zmanjševalo se je tudi število vključenih v aktivnosti APZ do leta 2023, ko je padel delež na 20,7 %, vendar v letu 2024 beležimo porast števila vključenih, kar predstavlja povečanje deleža na 29,51 %. Po letu 2020 se je odstotek brezposelnih, ki so pridobili NPK v okviru aktivnosti APZ, povečeval, v letu 2023 je padel, v letu 2024 pa je presegel vrednost iz leta 2022 in se povzpел na 3,98 %. Zastavljeni kazalnik, da se bo delež podeljenih NPK v okviru APZ do leta 2030 povečal za najmanj 40 % glede na leto 2020, torej na 4,8 %, bo dosežen pred 2030, če se bo trend naraščanja nadaljeval v prihodnjih letih.

ČETIRTO PREDNOSTNO PODROČJE – raziskave in razvoj sledijo cilju okrepitve razvojne in raziskovalne dejavnosti na področju izobraževanja odraslih. Na tem področju so opredeljeni trije kazalniki. Prvi kazalnik se nanaša na raziskavo PIAAC. V letu 2024 so bili sklenjeni dogovori o vstopu Slovenije v drugi cikel PIAAC raziskave. Drugi kazalnik predpostavlja izpeljavo treh CRP-ov. V letu 2023 se je zaključil prvi med njimi (Vseživljenjsko učenje odraslih za trajnostni razvoj in digitalni preboj – VŽU preboj), v 2024 ni bil razpisan CRP z osrednjim ciljem razvijanja metod in kvalitet v poučevanju odraslih, se je pa v letu 2024 financiralo na ARIS 8 ciljnih raziskovalnih projektov (CRP), ki so opredeljeni na znanstvenem področju vzgoje in izobraževanja. ACS kontinuirano izvaja raziskave oz. sekundarne analize na podatkih dveh mednarodnih vprašalnikov, ki jih pridobiva SURS: Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu ter Anketa o izobraževanju odraslih. Ob omenjenem so v letu 2024 potekali še razvojni projekti za prenos teoretskih in raziskovalnih spoznanj v izobraževanju odraslih, med katerimi so:

- Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest 2022–2026;
- LIFE-IP Care4Climate;
- prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj);
- projekti programa Erasmus + (v letu 2024 je potekalo 36 projektov).

PETO PREDNOSTNO PODROČJE – dejavnosti na področju izobraževanja odrasli. To področje sledi cilju izboljšanja in krepitve dejavnosti na področju izobraževanja odraslih. Kazalnik se nanaša na odstotek odraslih, vključenih v svetovalno dejavnost, ki naj bi se do leta 2030 povečal za 20 %, glede na leto 2020. Obseg celotne svetovalne dejavnosti se je na letni ravni do leta 2023 povečeval, v letu 2024 pa je upadel. Svetovalna dejavnost na področju izobraževanja odraslih pa beleži iz leta v leto naraščajoče število udeležencev, tako beležimo za leto 2024 preseženo realizacijo, kar pomeni, da je bilo 38.070 udeležencev, tako dosegamo zastavljeni kazalnik.

2 UVOD

V skladu s 44. členom Zakona o izobraževanju odraslih (ZIO-1) (Uradni list RS, št. 6/18) (v nadaljnjem besedilu: ZIO-1) se izvajanje nacionalnega programa izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji določi z letnim programom, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada). Z njim se opredelijo:

- cilji in kazalniki na letni ravni,
- ukrepi po prednostnih področjih,
- obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu za izvajanje letnega programa,
- pristojna ministrstva za izvedbo letnega programa in
- način spremljanja izvajanja letnega programa.

Letni program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2024 (v nadaljnjem besedilu: LPIO 2024) je sprejela Vlada Republike Slovenije na redni seji s sklepom št. 60302-2/2024/3, z dne 29. 2. 2024. LPIO 2024 sledi ciljem, ki jih je določila Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030, ki jo je sprejel Državni zbor RS 23. 3. 2022, objavljena pa je bila 8. 4. 2022 (Uradni list RS, št. 490/22), (v nadaljnjem besedilu: ReNPIO 2022–2030).

Podlaga za LPIO 2024 sta bila tako ReNPIO 2022–2030 in Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425).

Skupno poročilo o izvajanju LPIO 2024 je pripravil Andragoški center Slovenije, ob sodelovanju MVI, na osnovi poročil pristojnih ministrstev o izvedenih programih in dejavnostih v podporo izobraževanju odraslih. Poročilo o uresničevanju LPIO 2024 so v skladu s 45. členom ZIO-1 pripravila naslednja ministrstva: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: MVI), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP), Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ), Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: MK), Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) - Agencija za varnost prometa (AVP), Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: MOPE), Ministrstvo za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: MP), Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP) in Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM).

Izvajalci, ki so bili izbrani za izvajanje LPIO 2024 in sofinancirani iz državnega proračuna oziroma sredstev Evropskega socialnega sklada, so izvajali izobraževalne programe za odrasle (v nadaljnjem besedilu: programi) v okviru petih prednostnih področij: (1) Splošno izobraževanje in učenje odraslih, (2) Izobraževanje za zviševanje izobrazbene ravni odraslih in (3) Izobraževanje in usposabljanje za potrebe trga dela, (4) Raziskave in razvoj ter (5) Dejavnosti potrebne za izvajanje izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: dejavnosti).

3 FINANČNI OKVIR IN REALIZACIJA

Finančni okvir za načrtovanje aktivnosti, programov in dejavnosti po posameznih proračunskih postavkah so sodelujoča ministrstva načrtovala na podlagi Proračuna Republike Slovenije, ki ga je sprejel Državni zbor RS za leto 2024.

Sodelujoča ministrstva so vse ukrepe in realizacijo aktivnosti, programov in dejavnosti opredelila v skladu s sprejetimi finančnimi sredstvi na posameznih proračunskih postavkah posameznega ministrstva. Načrtovana sredstva in realizacija po posameznih proračunskih postavkah so bili vključeni v LPIO 2024.

Na podlagi poročil sodelujočih ministrstev o realizaciji finančnih sredstev smo pripravili ustrezne primerjalne analize po ministrstvih, po prednostnih področjih za leto 2024 in primerjalno za pretekla leta.

Rezultati analiz so nam pokazali uspešnost porabe javnih sredstev in doseganje zastavljenih ciljev skozi doseganje opredeljenih kazalnikov na posameznih prednostnih področjih.

Okvirni obseg javnih sredstev v LPIO 2024 in realizacija

Z nacionalnim proračunom je bilo, na temelju predlogov različnih ministrskih resorjev, za namene financiranja LPIO 2024 načrtovanih 92.502.916,75 EUR, s spremembo proračuna pa še nekoliko več, namreč 92.815.966,75 EUR. Okvirni obseg sredstev, ki so jih ministrstva načrtovala in realizirala v letu 2024, je razviden iz preglednice 1; načrtovanje in realizacija sredstev po prednostnih področjih v letu 2024 iz preglednice 2; načrtovanje in realizacija sredstev ministrstev po prednostnih področjih v letu 2024 iz preglednice 3 in načrtovana ter realizirana sredstva po ministrstvih in prednostnih področjih v obdobju 2022–2024 iz preglednice 4.

Preglednica 1: Finančna realizacija LPIO 2024 po ministrstvih

LPIO 2024					Spremenjen LPIO v EUR	REALIZACIJA		
Zap. št.	Proračunski uporabnik	Sredstva v EUR	Delež v LPIO (v%)	Delež ESS (v %)	Sredstva v EUR	Realizirano v EUR	Indeks realizacije	Delež v LPIO (v%)
1.	MVI	32.788.959,77	35,45	67,05	32.138.959,77	23.457.157,36	73	32,85
2.	MDDSZ	22.085.455,51	23,88	62,75	22.085.455,51	9.722.960,38	44	13,62
3.	MKGP	13.034.067,80	14,09	7,13	13.034.067,80	14.852.853,75	113,9	20,80
4.	MOPE	67.000,00	0,07	100	67.000,00	117.055,65	174,7	0,16
5.	MZ	250.000,00	12,71	0	250.000,00	250.000,00	100	0,35
5.	ZZZS	11.502.810,00		0	11.502.810,00*	11.502.810,00*	100	16,11
6.	MK	2.433.556,47	2,63	79,11	2.589.556,47	920.986,41	37,8	1,29
7.	MP	2.110.753,00	2,28	88,16	2.110.753,00	335.938,18	15,9	0,47
8.	MZI- AVP	418.000,00	0,45	0	418.000,00	418.958,00	100,2	0,59
9.	UOIM	2.000.000,00	2,16	100	2.000.000,00	3.734.751,01	186,7	5,23
10.	MDP	5.812.314,20	6,28	31,31	6.619.364,20	6.082.746,61	91	8,52
SKUPAJ		92.502.916,75	100	48	92.815.966,75	71.396.217,35	76,92	100

* upoštevana sredstva iz Letnega programa IO 2024 in predpostavka, da je bila realizacija 100 %

Vir: Poročila ministrstev

Obseg sredstev LPIO se je na letni ravni med letom zaradi različnih vzrokov (rebalans proračuna, prerazporeditve idr.) nekoliko povečal iz prvotno načrtovanih 92.502.916,75 EUR na 92.815.966,75 EUR, povečanje znaša 313.050,00 EUR.

Dejanska načrtovana sredstva po ministrstvih nam kažejo enak obseg sredstev, glede na načrtovana sredstva v LPIO 2024 pri vseh ministrstvih, razen pri MK in MDP. Med letom so se načrtovana sredstva na MK povečala za 156.000,00 EUR in na MDP za 807.050,00 EUR. Celotna sredstva so bila realizirana v 76,92 %. Najslabše so sredstva črpala MP (15,9 %), MK (37,8 %), MDDSZ (44 %), najbolj pa UOIM (186,7 %) in MOPE (174,7 %).

Izhajajoč iz LPIO 2023 primerjava načrtovanih in realiziranih sredstev v LPIO 2022 in 2023 pokaže bistven upad sredstev v letu 2023. V letu 2022 so bila načrtovana sredstva v višini 71.044.485 EUR in realizirana v višini 67.789.155 EUR, kar znaša 95,54 % realizacijo. V letu 2023 je bilo načrtovanih le 49.494.462 EUR, od katerih je bilo realiziranih 54.107.445 EUR, kar pomeni 109,3 % realizacijo. V letu 2024 je bilo namenjenih 186 % več sredstev (povečanje za 43.008.454,75 EUR).

Iz preglednice 1 je razvidno, da je delež sofinanciranja iz ESS v planiranih sredstvih velik (48 %) in pomembno prispeva k doseganju napredka na posameznih prednostnih področjih. Okvirne višine sredstev, ki so jih ministrstva načrtovala in realizirala po prednostnih področjih in dejavnostih, so razvidne iz preglednice 2.

Preglednica 2: Sredstva v LPIO 2024 načrtovana in realizirana po prednostnih področjih in dejavnostih

Prednostna področja in dejavnosti	Načrtovana sredstva	Delež (%) v vseh sred.	Realizacija	Deleži (%) v vseh sred.	Razmerje med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi (%)
Prvo prednostno področje: splošno neformalno izobraževanje odraslih.	39.943.718,14	42,99	36.291.185,27	51,0	90,9
Drugo prednostno področje: izobraževanje za pridobitev izobrazbe.	6.093.250,00	6,61	4.050.053,48	5,7	66,5
Tretje prednostno področje: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela.	38.035.542,60	41,25	22.766.959,94	32,0	59,9
Četrto prednostno področje: Raziskave in razvoj.	24.551,80	0,03	22.662,87	0,0	92,3
Peto prednostno področje: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih.	8.405.854,20	9,12	7.995.355,79	11,2	95,1
SKUPAJ	92.502.916,75	100	71.126.217,35	100,0	76,9

Vir: Poročila ministrstev

Podatki kažejo, da realizacija ne dosega načrtovanih sredstev na nobenem prednostnem področju, največja realizacija (95,1 %) je bila dosežena na petem prednostnem področju, to je na področju dejavnosti, sledili sta četrto (92,3 %) in prvo področje (90,9 %). Najmanjša realizacija se beleži na prednostnem področju strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja za potrebe dela z 59,9 %.

Preglednica 3: Načrtovana in realizirana sredstva ministrstev po prednostnih področjih v letu 2024; indeks predstavlja razmerje med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi, izraženo v odstotkih.

Ministrstvo		I. prednostno področje	II. prednostno področje	III. prednostno področje	IV. prednost no področje	V. prednostno področje	SKUPAJ
MVI	LPIO	14.994.939,77	5.883.250,00	4.830.180,00	24.551,80	7.056.038,20	32.788.959,77
	Realizacija	11.722.253,27	3.876.533,46	1.181.564,87	22.662,87	6.634.142,89	23.437.157,36
	Indeks	78,2	65,9	24,5	92,3	94,0	71,5
MDDSZ	LPIO	2.555.477,70	200.000,00	18.337.161,81		1.192.816,00	22.085.455,51
	Realizacija	2.245.167,45	173.520,02	6.165.940,01		1.138.332,90	9.722.960,38
	Indeks	87,9	86,8	33,6		95,4	44
MKGP	LPIO			13.034.067,80			13.034.067,80
	Realizacija			14.852.853,75			14.852.853,75
	Indeks			113,9			113,9
MZ	LPIO	250.000,00					250.000,00
	Realizacija	250.000,00					250.000,00
	Indeks	100					100
ZZZS	LPIO	11.502.810,00					11.502.810,00
	Realizacija	11.502.810,00					11.502.810,00
	Indeks	100					100
MK	LPIO	2.263.176,47		170.380,00			2.433.556,47
	Realizacija	705.599,41		215.387,00			920.986,41
	Indeks	31,2		126,4			37,8
MP	LPIO	815.000,00		1.295.753,00			2.110.753,00
	Realizacija	297.857,52		38.080,66			335.938,18
	Indeks	36,5		2,9			15,9
MOPE	LPIO			67.000,00			67.000,00
	Realizacija			117.055,65			117.055,65
	Indeks			174,7			174,7
MZI- AVP	LPIO		10.000,00	251.000,00		150.000,00	418.000,00
	Realizacija		0	196.078,00		222.880,00	418.958,00
	Indeks		-	78,1		148,6	100,2
UOIM	LPIO	2.000.000,00					2.000.000,00
	Realizacija	3.734.751,01					3.734.751,01
	Indeks	186,7					186,7
MDP	LPIO	6.619.364,20					6.619.364,20
	Realizacija	6.082.746,61					6.082.746,61
	Indeks	91					91
SKUPAJ	LPIO	39.943.718,14	6.093.250,00	38.035.542,60	24.551,80	8.405.854,20	92.502.916,75
	Realizacija	36.291.185,27	4.050.053,48	22.766.959,94	22.662,87	7.995.355,79	71.126.217,35
	Indeks	90,9	66,5	59,9	92,3	95,1	76,9

* Sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

** Sredstva Sklada za podnebne spremembe.

*** Sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Vir: Poročila ministrstev

V tabeli so prikazana načrtovana sredstva za LPIO 2024, sprejeta v proračunu za leto 2024, ki pa so se, zaradi prilagajanja finančnemu stanju v državi, nekoliko spremenila. Vzroki iz poročil niso povsem razvidni.

MVI beleži planiranje in realizacijo na vseh prednostnih področjih, in sicer je realizacija največja (94 %) na petem prednostnem področju, sledi četrto z 92,3 %, najmanjša realizacija (24 %) pa je na tretjem prednostnem področju, to je strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela. Na tretjem področju je imelo MOPE 174,7 %, MK 126,4 % in MKGP 113,9 % realizacijo.

MVI ima primat na četrtem prednostnem področju, medtem ko na drugih prednostnih področjih sodelujejo tudi druga ministrstva. Glede na vsa načrtovana sredstva in prednostna področja so ministrstva največ sredstev dodelila na naslednji način:

- prvo prednostno področje: splošno neformalno izobraževanje odraslih: MZ, ZZZS, MK, UOIM in MDP;
- drugo prednostno področje: izobraževanje za pridobitev izobrazbe: /
- tretje prednostno področje: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela: MDDSZ, MKGP, MP, MOPE in MZI -AVP;
- četrto prednostno področje: Raziskave in razvoj: MVI;
- peto prednostno področje: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih: /.

Preglednica 4: Načrtovana in realizirana sredstva in delež teh po prednostnih področjih v LPIO, v obdobju med 2022 in 2024; razmerje med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi v treh zaporednih letih

Prednostno področje	Načrt in realizacija	Leto			Indeks primerjave dveh zaporednih let	
		2022	2023	2024	2022/23	2023/24
I. prednostno področje	načrt	15.262.543	18.309.351,94	39.943.718,14	120,0	218,2
	realizacija	15.816.975	22.552.516,08	36.291.185,27	142,6	160,9
	Indeks realizacije	99,7	123,1	90,9	--	--
II. prednostno področje	načrt	1.969.526	5.440.123,00	6.093.250,00	276,2	112,0
	realizacija	3.237.084	6.271.843,23	4.050.053,48	193,7	64,6
	Indeks realizacije	164,4	115,3	66,5	--	--
III. prednostno področje	načrt	47.922.888	22.304.423,14	38.035.542,60	46,5	170,5
	realizacija	41.425.412	21.768.990,73	22.766.959,94	52,5	104,6
	Indeks realizacije	86,4	97,5	59,9	--	--
IV. prednostno področje	načrt	ni samostojnih sredstev	22.200,66	24.551,80	--	110,6
	realizacija	ni samostojnih sredstev	22.375,83	22.662,87	--	101,3
	Indeks realizacije	ni samostojnih sredstev	100,8	92,3	--	--
V. prednostno področje	načrt	5.889.528	3.349.863,09	8.405.854,20	56,9	250,9
	realizacija	7.309.684	3.491.719,37	7.995.355,79	47,8	228,9
	Indeks realizacije	125,5	104,2	95,1	--	--
SKUPAJ	načrt	71.044.485	49.494.462	92.502.916,75	69,7	186,9
	realizacija	67.789.155	54.107.445,28	71.126.217,35	79,8	131,4
	Indeks	95,4	109,3	76,9	--	--

Vir: Poročila ministrstev

Na temelju podatkov v preglednici, primerjajoč leti 2023 in 2024, ugotavljamo:

- sredstva, namenjena splošnemu neformalnemu izobraževanju odraslih (I. prednostno področje) so se več kot podvojila, realizacija v letu 2024 ni bila v celoti dosežena (90,9 %), se je pa med letoma povečala za 13.738.669,19 EUR;
- sredstva, namenjena izobraževanju za pridobitev izobrazbe (II. prednostno področje) so se v planu za 2024 povečala za 653.127,00 EUR, vendar je bila realizacija načrtovanih sredstev v letu 2024 le 66,5 %. Primerjalni indeks realizacije med letoma 2023 in 2024 kaže na upad realizacije za 35,4 %;
- sredstva, namenjena strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju za potrebe dela (III. prednostno področje) so se v načrtu povečala na 38.035.542,60 EUR, vendar je bila realizacija 59,9 %. Primerjalno med letoma so se načrtovana sredstva znatno povečala, medtem ko se je realizacija povzpela le za 4,6 %, in znaša 22.766.959,94 EUR za leto 2024;
- sredstva, namenjena raziskavam in razvoju na področju izobraževanja odraslih (IV. prednostno področje) so se povečala za 10 %, realizacija v 2024 je bila 92,3 %, za leto 2023 je bila 100,8 %;
- sredstva, namenjena različnim dejavnostim na področju izobraževanja odraslih (V. prednostno področje) so se znatno povečala (za 250,9 %) glede na leto 2023, prav tako indeks primerjave realizacije med letoma 2023 in 2024 znaša 228,9 %. Realizacija načrtovanih sredstev za 2024 pa je bila 95,1 %.

4 TEMELJNI CILJ IN KROVNI KAZALNIKI RENPIO 2022–2030

V nadaljevanju poročamo o realizaciji LPIO 2024 v kontekstu ciljev in kazalnikov, načrtovanih v resoluciji 2022–2030).

Temeljni cilj ReNPIO 2022–2030 je povečati vključenost odraslih v VŽU.

Ta cilj je splošen in velja za vsa prednostna področja in za vse ciljne skupine odraslih, ki jih opredeljuje ReNPIO 2022–2030. Za doseganje tega temeljnega cilja in za uresničevanje ter merjenje učinkov, so v ReNPIO 2020–2030 zastavljeni trije kazalniki, in sicer:

1. stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo z 8,4 % v letu 2020, povečala na 19 % v letu 2030 (iz: raziskovanje Aktivno in neaktivno prebivalstvo (ANP4t);
2. stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo s 46 % v letu 2016, povečala na 66 % v letu 2030 (Anketa o učenju in izobraževanju odraslih (UIO)¹;
3. stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo iz preračunane vrednosti 40,3 % v letu 2016, povečala na 60 % v letu 2030 (iz: raziskovanje Aktivno in neaktivno prebivalstvo (ANP12m).

Vsi trije kazalniki so povzeti po spremljanju statističnih podatkov po EUROSTAT in zagotavljajo primerljivost podatkov za Slovenijo s podatki primerljivih držav Evropske skupnosti (EU). Tretji kazalnik uvaja še primerljivost doseganja ciljev EU v stebru socialnih pravic.

Doseganje temeljnega cilja glede povečanja vključenosti odraslih v VŽU nam pokaže analiza statističnih podatkov pri posameznem krovnem kazalniku, prikazanem v nadaljevanju.

Zaradi celovitejšega pregleda in podatkov o udeležbi odraslih v VŽU smo dodali še preglednico s podatki o vključenosti odraslih v priložnostno učenje v Sloveniji, v starosti od 25 do 64 let, primerjalno z izbranimi državami EU, pri čemer smo izhajali iz podatkov Ankete o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO) (SURS, 2024).

¹ Anketa o izobraževanju odraslih (AIO), ki jo izvaja Statistični urad RS, se je v obdobju med zajemom podatkov, v letu 2016 in 2022, preimenovala v Anketo o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO). V nadaljevanju uporabljamo novo poimenovanje ankete.

4.1 Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo v zadnjih 4 tednih

Preglednica 5: Udeležba odraslih v programih VŽU od leta 2014 do 2024, v izbranih državah EU

Država/leto (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Švedska	29,4	29,6	30,4	31,4	34,3	28,6	34,7	36,2	38,8	37,5
Danska	31,5	28,0	26,9	23,5	25,3	20,5	22,4	27,9	30,5	31,2
Finska	24,4	26,4	27,4	28,5	29,0	27,3	30,5	25,2	26,1	29,1
Estonija	11,9	15,3	16,8	19,3	19,6	16,6	18,4	21,1	23,2	23,3
Slovenija	11,9	11,6	12,0	11,4	11,2	8,4	18,9	21,6	19,9	23,1
Avstrija	14,4	14,9	15,8	15,1	14,7	11,7	14,6	15,8	17,1	17,6
EU 27	10,1	10,3	10,4	10,6	10,8	9,1	10,8	11,9	12,7	13,3
Italija	7,3	8,3	7,9	8,1	8,1	7,2	9,9	9,6	11,6	8,5
Slovaška	3,1	2,9	3,4	4,0	3,6	2,8	4,8	12,8	10,5	12,8
Madžarska	7,1	6,3	6,2	6,0	5,8	5,1	5,9	7,9	9,6	11,8
Nemčija	8,1	8,5	8,4	8,2	8,2	7,7	7,7	8,1	8,3	9,6
Hrvaška	3,1	3,0	2,3	2,9	3,5	3,2	5,1	4,4	6,4	6,6

Vir: EUROSTAT (sdg_04_60)

V raziskavi UIO sodeluje 36 držav, v preglednico smo vključili države, ki so najuspešnejše, primerljive in sosednje države. Povprečje EU 27, po izstopu Velike Britanije iz EU po letu 2022.

Iz preglednice 5 je razvidno, da je bila udeležba odraslih v letih med 2015 in 2019 v Sloveniji nekoliko nad povprečjem EU in je vsako leto nekoliko padla. V letu 2020 je dosegla najnižjo stopnjo (8,4 %), pri čemer je prvič padla pod povprečje EU 27.

V letu 2021 se je zgodil velik preobrat glede udeležbe odraslih v VŽU, v Sloveniji, saj se je ta dvignila na 18,9 %, s čimer smo se povzpeli precej nad povprečje v EU 27 (10,8 %). To je bilo obdobje pandemije covida-19, uspešne tranzicije digitalizacije in prehoda na spletno izobraževanje. V letu 2022 se je stopnja udeležbe odraslih v VŽU še nekoliko povišala, na 21,6 %, kar je bistveno več od povprečja EU 27 (11,9 %). Trend naraščanja v Sloveniji se vidi tudi v letu 2024. Višjo stopnjo udeležbe so imele: Švedska (37,5 %), Danska (31,2 %), Finska (29,1 %), Islandija (27,1 %), Nizozemska (26,5 %), Švica (26,4,0 %) in Estonija (23,3 %).

V letu 2024 ugotavljamo naraščanje vključenosti odraslih v VŽU na 23,1 %, kar je še vedno bistveno višje kot povprečje EU 27 (13,3 %). Treba je usmeriti vso pozornost na učinkovitost podpornih dejavnosti na področju izobraževanja odraslih in z novimi pristopi svetovanja, motivacije in promocije doseči ciljne skupine neaktivnih odraslih.

4.2 Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU po Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO):

Preglednica 6: Udeležba odraslih v VŽU v letih merjenja z AIO, v izbranih državah EU

Leto	2007	2011	2016	2022
Švedska	73,4	71,8	63,8	73,9
Madžarska	9,0	41,1	55,7	62,4
Nemčija	45,4	50,2	52,0	60,4
Avstrija	41,9	48,2	59,9	58,0
Slovaška	44,0	41,6	46,1	54,8
Finska	55,0	55,7	54,1	53,1
Danska	44,5	58,5	50,4	53,0
Estonija	42,1	49,9	44,0	48,1
EU 27	32,8	40,2	43,7	46,6
Slovenija	40,6	36,2	46,1	42,4
Italija	22,2	35,6	41,5	35,7
Hrvaška	21,2	/	31,8	27,3

Vir: EUROSTAT (trng_aes_100)

Anketa o usposabljanju in izobraževanju odraslih meri udeležbo odraslih v VŽU, v zadnji 12 mesecih. Zaradi kompleksne zasnove in zahtevnejše izvedbe se anketa izvaja redkeje od Eurostat merjenja. Tako je bila UIO do zdaj izpeljana štirikrat: v letih 2007, 2011, 2016 in 2022. Rezultati, pridobljeni z Anketo o izobraževanju odraslih (AIO) v zadnjih treh merjenjih, kažejo, da smo cilj, ki smo si ga postavili v ReNPIO 2013–2022, za leto 2020 (45 %), dosegli že pri merjenju leta 2016. So pa rezultati, merjeni za leto 2022, pokazali rahel padec udeležbe na 42,4 %, kar je pod ciljno vrednostjo kazalnika v letu 2030 in tudi pod povprečjem EU27, ki znaša 46,4 %.

Padec stopnje udeležbe, zaznan v Anketi o usposabljanju in izobraževanju (UIO), še ni skrb vzbujajoč, je pa treba skrbno načrtovati ter izvajati aktivnosti in ukrepe za dvig vključenosti, ki se bo meril v letu 2028.

4.3 Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo v zadnjih 12 mesecih:

EUROSTAT je 14. 4. 2025 objavil podatke glede udeležbe odraslih v VŽU, v zadnjih 12 mesecih, za leto 2024, na podlagi ankete Aktivno in neaktivno prebivalstvo (ANP).

Preglednica 7: Udeležba odraslih 25–64 let v programih VŽU v izbranih državah EU za leti 2022 in 2024 (ANP)

Država/leto (%)	2022	2024
Švedska	61,6	64,0
Danska	53,5	58,8
Finska	48,0	56,8
Estonija	55,5	56,7
Madžarska	27,8	52,9
Slovenija	41,7	45,0
Slovaška	47,8	44,1
Avstrija	37,9	41,2
EU 27	30,5	33,4
Nemčija	23,2	26,0
Italija	26,1	23,8
Hrvaška	14,6	18,5

Vir: Eurostat (trng_lfs_17)

V preglednici 7 podatki kažejo, da je vključenost odraslih v Sloveniji po ANP (12 mesecev) v letu 2022 visoka (41,7 %) in se je povečala v letu 2024 na 45,0 %. Vključenost odraslih je v Sloveniji nad EU 27 povprečjem, ki se je tudi povečalo v opazovanem obdobju, in sicer na 33,4 %. Slovenija se po udeležbi, v primerjavi z izbranimi državami, približuje skandinavskim državam, ki vodijo po udeležbi. Podatki za Madžarsko in Nemčijo imajo prelom v časovni vrsti, kar pomeni, da niso povsem primerljivi.

Stopnja udeležbe v Sloveniji narašča, vendar bo potrebnih še več aktivnosti in podpore glede udeležbe neaktivnih odraslih za vključitev v VŽU, če želimo doseči zastavljen cilj v letu 2030 (60 %).

Preglednica 8 a: Udeležba odraslih 25–64 let v programih VŽU v izbranih državah EU za leti 2016 in 2022 – primerjava vključenosti z in brez upoštevanja vodenega usposabljanja na delovnem mestu

Država/leto (%)	2016		2022	
	Formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje	Formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje (brez vodenega usposabljanja na delovnem mestu)	Formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje	Formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje (brez vodenega usposabljanja na delovnem mestu)
Švedska	36,1	31,2	73,9	66,5
Danska	27,3	25,6	53,0	47,1
Finska	63,9	59,1	53,1	51,8
Estonija	59,6	56,9	48,1	41,8
Madžarska	31,5	27,5	62,4	62,2
Slovenija	65,7	61,9	42,4	26,5
Slovaška	74,4	70,3	54,8	49,5
Avstrija	46,1	30,6	58,0	52,2
EU 27	63,5	56,7	46,6	39,5
Nemčija	60,9	47,2	60,4	53,7
Italija	59,5	53,0	35,7	29,0
Hrvaška	38,6	34,9	27,3	23,3

VIR: EK, CIRCAB, 2025.

Primerjava podatkov med dvema različnima povzemanjema podatkov kaže na velika odstopanja in neprimerljivosti deležev med podatki neformalnega izobraževanja in usposabljanja z in brez vodenega usposabljanja na delovnem mestu (t.i. guided on-the-job training). Za leto 2016 beležimo za Slovenijo 7 % razlike v deležih, medtem ko je za leto 2022 razlika deležev še večja, to je 8 %.

4.4 Stopnja udeležbe odraslih v priložnostnem učenju v starosti od 25 do 64 let v VŽU po Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO):

Preglednica 9 b: Stopnja udeležbe odraslih v priložnostne oblike izobraževanja, v letih 2007, 2016 in 2022, merjena z AIO v izbranih državah

Leto	2007	2016	2022
Finska	54,6	68,7	76,4
Avstrija	75,7	79,3	74,4
Slovenija	62,0	66,0	74,1
Švedska	76,0	78,6	74,0
Hrvaška	44,6	91,9	72,3

Slovaška	84,1	75,1	70,7
Nemčija	52,4	43,5	70,2
Estonija	44,8	79,6	69,1
Italija	41,2	74,4	67,4
Madžarska	26,2	40,6	65,4
EU 27	41,8	59,5	64,2
Danska	Ni podatka	70,8	63,5

Vir: EUROSTAT (trng_aes_200)

Podatki, temelječi na Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (preglednica 8 b) kažejo, da je Slovenija v vsakem letu zajeta bistveno nad povprečjem EU 27. Slovenija je pri udeležbi odraslih v priložnostnem učenju primerljiva z Avstrijo in Švedsko. Nekoliko izstopa le Finska.

Podatki, temelječi na Anketi o usposabljanju in izobraževanju odraslih (AES), so osredotočeni na področje izobraževanja odraslih in nudijo celovito sliko, vendar pa se izvaja anketa na šest let. Za vmesno obdobje, za potrebe monitoringa, pa so na voljo podatki po anketi Aktivno in neaktivno prebivalstvo (LFS).

Preglednica 10 c: Delež udeležbe odraslih v izobraževanju v zadnjih 4 tednih, primerjava v obdobju 2016–2022, merjena z ANP v izbranih državah

Leto	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Švedska	29,6	30,4	31,4	34,3	28,6	34,7	36,2	38,8	37,5
Danska	28,0	26,9	23,5	25,3	20,0	22,4	27,9	30,5	31,2
Finska	26,4	27,4	28,5	29,0	27,3	30,5	25,2	26,1	29,1
Estonija	15,3	16,8	19,3	19,6	16,6	18,4	21,1	23,2	23,3
Slovenija	11,6	12,0	11,4	11,2	8,4	18,9	22,3	19,9	23,1
Avstrija	14,9	15,8	15,1	14,7	11,7	14,6	15,8	17,1	17,6
EU 28	10,3	10,4	10,7	10,8	9,1	10,8	11,9	12,8	13,3
Slovaška	2,9	3,4	4,0	3,6	2,8	4,8	12,8	10,5	12,8
Madžarska	6,3	6,2	3,0	5,8	5,0	5,9	8,0	9,5	11,8
Nemčija	8,5	8,4	8,2	8,2	7,7	7,7	8,1	8,3	9,6
Italija	8,3	7,9	8,1	8,1	7,1	9,9	9,6	11,6	8,5
Hrvaška	3,0	2,3	2,7	3,5	3,2	5,3	4,9	6,4	6,6

Vir: Eurostat (trng_lfse_01)

Slovenija je nad povprečjem EU 27. Podatki niso primerljivi, ker imajo prelome v časovni vrsti, vendar je kljub temu viden trend naraščanja udeležbe odraslih, starih od 25 do 64 let v neformalne oblike izobraževanja.

5 PREGLED REALIZACIJE PO PREDNOSTNIH PODROČJIH IN CILJIH RENPIO 2022–2030

V ReNPIO 2022–2030 je opredeljenih pet prednostnih področij: 1. splošno neformalno izobraževanje odraslih, 2. izobraževanje za pridobitev izobrazbe, 3. strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela ter – primerjalno z resolucijo 2013–2020 na novo opredeljeni področji - 4. raziskave in razvoj ter 5. dejavnosti na področju izobraževanja odraslih. Omenjenim prednostnim področjem ustrezajo tudi cilji in kazalniki, prikazani v nadaljevanju, ki jih spremljamo v tem (ter prihodnjih) poročilu o uresničitvi LPIO 2024.

Priprava LPIO 2024 je temeljila na resoluciji 2022–2030, zato poročilo, ki sledi v nadaljevanju, dosledno sledi veljavni resoluciji.

5.1 Prvo prednostno področje - Splošno neformalno izobraževanje odraslih

Splošno neformalno izobraževanje odraslih predstavlja prvo prednostno področje ReNPIO 2022–2030. Vključuje razvoj in izvajanje javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba. Ti izobraževalni programi vključujejo javnoveljavne programe za odrasle za zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter javnoveljavne programe za odrasle, za izboljšanje splošne izobraženosti.

Poleg javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle so vključeni v prvo prednostno področje tudi neformalni izobraževalni programi za odrasle, po katerih se ne pridobi izobrazbe.

5.1.1 Cilj: Zvišati raven temeljnih zmožnosti in izboljšanje splošne izobraženosti odraslih

Za prvo prednostno področje je opredeljen en skupni cilj, ki opredeljuje permanentno zviševanje ravni temeljnih zmožnosti in splošne izobraženosti odraslih v obdobju veljavnosti ReNPIO do leta 2030.

Za spremljanje in doseganje zastavljenega cilja je opredeljenih šest kazalnikov:

1. V javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, se bo vključilo najmanj 70 % več odraslih kakor leta 2019.
2. Delež odraslih, v starosti od 24 do 65 let z najnižjimi dosežki v besedilnih in matematičnih spretnostih se bo znižal z 31 % (PIAAC 2016) na manj kot 20 %.
3. Vključenost odraslih v starosti od 55 do 64 let v katero koli obliko organiziranega izobraževanja se bo s 27 % (UIO 2016) povečala na 35 % (UIO 2028).
4. Vključenost starejših odraslih v starosti od 65 do 74 let v VŽU se bo s 4,0 % (ANP4t 2019) povečala na 5,5 % (ANP4t 2030).
5. Vključenost nižje kvalificiranih odraslih v starosti od 25 do 64 let (ISCED 0-2) v VŽU v zadnjih 12 mesecih bo vsaj 30 % do 2030.
6. Delež odraslih v starosti od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi bo 70 % do leta 2030.

V nadaljevanju predstavljamo realizacijo za leto 2024 na tistih kazalnikih, na katerih so podatki že dostopni, oz. prikažemo dinamiko dogajanja na kazalniku v zadnjih letih, če podatka za leto 2024 na omenjenem kazalniku še ni.

5.1.1.1 V javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, se bo vključilo najmanj 70 % več odraslih kot leta 2019.

V skladu s tem kazalnikom pričakujemo, da se bo do leta 2030 vključenost v javnoveljavne programe postopno zviševala, letno na 6.140 odraslih, kar predstavlja 70 % povečanje udeležbe glede na leto 2019, ko je ta znašala 3.612 vključenih.

Preglednica 11: Odrasli, vključeni v javnoveljavne izobraževalne programe, v katerih ne pridobijo izobrazbe, v letih 2021, 2022, 2023 in 2024

	Ime programa	Število udeležencev leto 2020	Število udeležencev leto 2021	Število udeležencev leto 2022	Število udeležencev leto 2023	Število udeležencev leto 2024	Pristojna ministrstva
		vključeni / zaključili	vključeni / zaključili	vključeni / zaključili	vključeni / zaključili		
1.	Programi za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc (javni razpis 2018–2022)	811/811	1.019/1.019	1.020/1.020	/	/	MVI
3.	Programi »Temeljnih kompetenc 2023–2029« (javni razpis Kompetence 2023–2029)	–	–	–	–	52000/	MVI
4.	Začetna integracija priseljencev (ZIP)	1.036 / 1.036	1.244/1.244	1.442/1.442	3.865/3.865	3064/3064	MNZ/UOIM
	SKUPAJ	1.847/1.847	2.263/2.263	2.462/2.462	3.865/3.865	3064/3064	

Vir: Poročila ministrstev

Javni razpis Temeljne kompetence 2023–2029, ki ga je izvedlo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, je razdelilo sredstva Evropskega socialnega sklada plus, v skupni višini 36.935.667,36 EUR, ki se bodo lahko črpala od javne objave razpisa, oktobra 2023 do 31. julija 2029. Posledično se pričakujeta večja udeležba in vpis v neformalne izobraževalne programe od leta 2024 naprej.

Namen javnega razpisa Kompetence 2023–2029 je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje (VŽU) ter izboljšati kompetence, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja za delovanje in odzivanje na tehnološke, demografske in podnebne spremembe v sodobni družbi.

V letu 2023 se je bistveno povečala vključenost odraslih v program Začetna integracija priseljencev, in sicer kar za 157 %, glede na vključenost v letu 2022. V letu 2024 je število vključenih upadlo za 801 udeleženca, vendar je področje integracije bilo vključeno v javni razpis Kompetence 2023–2029, tako da se upravičeno predvideva, da je bilo vključitev več.

Preglednica 12: Odrasli, vključeni v javnoveljavne izobraževalne programe, kjer ne pridobijo izobrazbe v letih 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023, 2023/24 in 2024/2025.

	Ime programa	Število udeležencev leto 2019/2020	Število udeležencev leto 2020/2021	Število udeležencev leto 2021/2022	Število udeležencev leto 2022/2023	Število udeležencev leto 2023/2024	Število udeležencev leto 2024/2025	SKUPAJ
1.	Programi za dvig ravni pismenosti (UŽU)	330	188	175	63	209	621	1586
3.	Začetna integracija priseljencev (ZIP)	1.641	1.322	1.454	1.931	3.925	2.988	13.261
4.	Jezikovni programi za odrasle (an., fr., it., nem., madž.)	1.217	442	696	511	686	731	4.283
5.	Slovenščina kot drugi in tuj jezik (Slov. j.)	390	350	520	258	395	843	2756
6.	Programi računalniškega opismenjevanja (RPO)	451	214	415	736	283	426	2525
	SKUPAJ	4.029	2.516	3.260	3.499	5.498	5.609	24.411

Vir: CEUVIZ

Iz preglednice 10, ki prikazuje vpis odraslih v javnoveljavne izobraževalne programe, po katerih odrasli ne pridobijo izobrazbe, je razviden izrazit padec vpisa v šolskem letu 2020/21 glede na predhodno šolsko leto, za 37,56 %. Med vzroke za ta padec vpisa lahko štejemo obdobje pandemije covida-19, čemur pritrjujejo rezultati evalvacije izobraževanja odraslih v času pandemije covida-19.²

Vpis odraslih v javnoveljavne izobraževalne programe, kjer ne pridobijo izobrazbe, se je v letu 2021/2022 začel zviševati (2021/22 za 29,57 % in v letu 2022/2023 za 7,33 %, v primerjavi z letom 2019/2020). V letu 2023/2024 se je v te programe vključilo 5.498 oseb, v naslednjem letu pa 5.609. To je spodbudno. Skrb vzbujajoč je v letu 2022/2023 upad vpisa v programe za dvig pismenosti (UŽU), kar za 80 % in padec vpisa v programe slovenščine kot drugega tujega jezika za 34 %. V tem letu je bil še vedno velik porast vpisov v programe računalniškega opismenjevanja, in sicer za 63 % glede na prvo opazovano leto. Podatki zadnjih dveh let pa ravno za programe računalniškega opismenjevanja kažejo upad glede na prvo leto, pri vseh ostalih programih se beleži porast.

² Vir: Izkušnje z izobraževanjem odraslih na daljavo v času pandemije: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/izkusnje-z-izobrazevanjem-odraslih-na-daljavo-v-casu-pandemije/>.

5.1.1.2 Dvig splošne izobraženosti odraslih

Na doseganje cilja glede dviga splošne izobraženosti odraslih vpliva tudi vključenost odraslih v najrazličnejše izobraževalne programe splošnega neformalnega izobraževanja. Zato smo pregledali in analizirali letna poročila vključenih ministrstev tudi na področju vključenosti odraslih v programe splošnega neformalnega izobraževanja.

Preglednica 13: Vključenost odraslih v neformalne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi izobrazba v letih 2021, 2022, 2023 in 2024

	Ime programa	Število udeležencev 2021	Število udeležencev 2022	Število udeležencev 2023	Število udeležencev 2024	Pristojna ministrstva
		vključeni / zaključili	vključeni / zaključili	vključeni / zaključili	vključeni / zaključili	
1.	Splošno neformalno izobraževanje za starejše odrasle	8.512 / 8.215	12.908/14.388	7.000/14.383	13.000/11.592	MVI
2.	Izpiti iz tujih jezikov za odrasle (DIC)	50 / 40	50/42	50/19	40/22	MVI
3.	Študijski krožki	2.000 / 1.945	2.295/2.295	2.00/1.772	2.500/2448	MVI
4.	Temeljne kompetence 2023–2029				10.400/13.784	MVI
4.	Digitrajni učitelj				9.500/13.495	NVI
5.	Dvig digitalne pismenosti	-	-	8.800/8.800	0/0-	MVI
6.	Središče za samostojno učenje	5.339/5.415	vključena v javno službo	vključena v javno službo	vključena v javno službo	MVI
7.	Borza znanja	ni podatka	ni podatka	ni podatka	ni podatka	MVI
8.	Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-o)	299	466	349	418	MDDSZ
9.	Kulturni bazar	613/613	1.150/1.150	800/1.150	1.211	MK
10.	Dnevi evropske kulturne dediščine (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – ZVKDS)	1.500/1.500	1.600/1.600	1.000/1.800	50.000	MK
11.	Projekti za predstavljanje, uveljavljanje, razvoj in posodabljanje infrastrukture za slovenski jezik v digitalnem okolju	0/0	0/0	0/0	0/0	MK
12.	Programi usposabljanja na vseh področjih knjige - Javna agencija za knjigo (JAK)	2.500/2.500	2.000/2.000	1.500/2.000		MK (JAK)
13.	Mednarodni prevajalski seminar	-	-	10/12	12/11	MK (JAK)
14.	Poziv za izobraževanje in usposabljanje soavtorjev, avtorjev prispevkov, producentov, izvajalcev in drugih strokovnjakov z delovnega področja javne agencije Slovenski filmski center	ni podatka	14/14	10/14	13/10	MK (SFC)

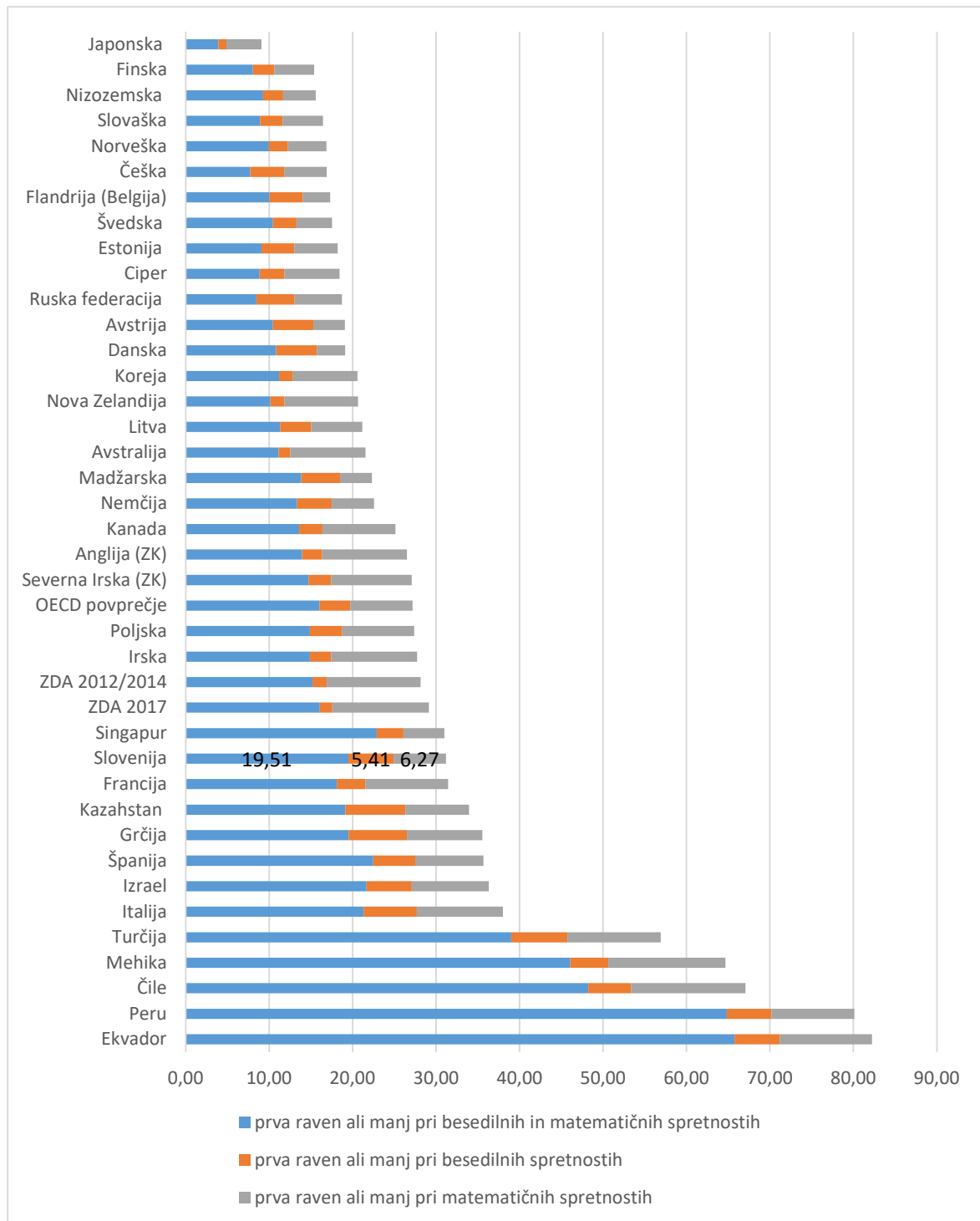
15.	Programi za mentorje kulturnih dejavnosti v vzgoji in izobraževanju ter kulturi – programi za pridobivanje novega znanja na kulturnih področjih po mreži JSKD	12.319/11.750	9.700/9.095	9.700/8.857	11.730	MK
16	Program Začetna integracija priseljencev (ZIP)			3.865/3.865	3064/3064	UOIM
17.	Tečaj slovenskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito	-	-	133/133	215/215	UOIM
18.	Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad - ZZS	38.598/82.268	38.598/82.268	38.598/82.682		MZ+ZZS

Vir: Poročila ministrstev

Iz preglednice 11 je razviden nadaljnji trend upadanja vključevanja odraslih v programe za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc, v splošno neformalno izobraževanje starejših odraslih in v program PUM-O. V letu 2024 je bilo 13.495 oseb vključenih v programe za dvig digitalnih kompetenc učiteljev, program Digitrajni učitelj. Vključitev v programe kulturne dediščine, usposabljanja na področju knjige in mentorjev, na področju pridobivanja novih znanj in na področju kulture, rahlo narašča. Povečal se je obisk Kulturnega bazarja. V letu 2024 se je povečala vključenost v Tečaj slovenskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito.

5.1.1.3 Delež odraslih v starosti od 24 do 65 let z najnižjimi dosežki v besedilnih in matematičnih spretnostih se bo znižal z 31 % (PIAAC) 2016 na manj kot 20 %.

Kazalnik je bil oblikovan na podlagi podatkov o deležu odraslih z najnižjimi dosežki v besedilnih in matematičnih spretnostih pri zadnjem merjenju spretnosti odraslih v raziskavi Spretnosti odraslih PIAAC 2016. Med ukrepe četrtega prednostnega področja ReNPIO 2022–2030 je bil vključen ukrep »omogočanje vključitve Slovenije v drugi cikel raziskave PIAAC« (ReNPIO 2022–2030, str. 66). Slovenija se v prvi krog raziskave ni vključila, vključuje pa se v drugi krog (2024–2028). Prvi rezultati bodo predvidoma objavljeni leta 2026/27 in primerjani s stanjem v letu 2016, ko je delež odraslih z najnižjimi dosežki znašal 31 % (graf 1).

Graf 1 Deleži odraslih, ki so dosegli prvo raven in manj pri besedilnih in/ali pri matematičnih spretnostih, v Sloveniji, v primerjavi z drugimi sodelujočimi državami in povprečjem OECD³

Vir: Survey of Adult Skills (PIAAC, OECD, 2019, str. 53)

³ Vir: OECD (2019). Skills Matter: Additional Results from the Survey of Adult Skills, OECD Skills Studies. OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/1f029d8f-en>.

5.1.1.4 Vključenost odraslih v starosti od 55 do 64 let v katero koli obliko organiziranega izobraževanja se bo s 27 % (AIO 2016) povečala na 35 % (UIO 2028).

Preglednica 14: Udeležba odraslih v starosti od 55 do 64 let v programih VŽU v izbranih državah EU, v letih merjenja z Anketo o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO)

Leto	2007	2011	2016	2022
Švedska	60,6	57,5	54,7	63,8
Nemčija	28,2	38,6	43,9	51,5
Madžarska	2,5	21,7	38,2	50,6
Danska	28,6	45,5	37,0	46,0
Avstrija	25,4	35,7	41,3	43,3
Finska	37,8	35,5	34,3	38,3
Estonija	27,5	32,6	30,4	37,5
EU 27	18,5	26,0	31,6	35,4
Slovenija	22,2	22,8	27,3	27,9
Italija	11,8	22,3	33,0	26,7
Hrvaška	9,0	/	15,7	15,6

Vir: EUROSTAT (trng_aes_101)

Ta kazalnik je postavljen na podlagi statističnih podatkov iz Ankete o usposabljanju in izobraževanju odraslih (UIO), ki se merijo na nacionalni ravni vsakih šest let in jih objavlja Eurostat. Zadnje merjenje je bilo opravljeno za leto 2022, naslednje merjenje bo predvidoma leta 2028. Podatki v preglednici 12 kažejo, da udeležba skozi obdobja posameznih merenj raste. Izrazit porast udeležbe beležimo pri merjenju v letu 2016, in sicer za 4,5 %. Porast od leta 2016 do 2022 je bila 0,7 %. To kaže na zelo počasno rast in verjetnost, da zastavljenega kazalnika v letu 2030 ne bomo dosegli. Potreben je razmislek o strategijah za doseganje dviga vključenosti odraslih v starosti od 55 do 64 let v različne oblike IO na letni ravni.

5.1.1.5 Vključenost starejših odraslih v starosti od 65 do 74 let v programe VŽU se bo s 4,0 % (ANP4t 2019) povečala na 5,5 % (ANP4t 2030).

Podatki iz preglednice 13 kažejo za Slovenijo, da se je udeležba starejših odraslih v starosti med 65 in 74 let v primerjavi z udeležbo v letih med 2020 (1,9 %) povečala, v letu 2022 na 7,0 %. V letu 2023 pa je udeležba padla na 6,7 %, vendar je v letu 2024 dosegla 8,9 %. Trend kaže, da gre za naraščanje potrebe po izobraževanju. Izziv, da bomo delež udeležbe odraslih v VŽU od 65 do 74 let obdržali, ali povečevali, je zelo pomemben, saj je Slovenija beležila padec vključenosti starejših v letu 2023.

Preglednica 15: Udeležba odraslih v VŽU od 65 do 74 let, izbrane države EU v zadnjih 4 tednih

Država/leto (%)	2020	2021	2022	2023	2024
Danska	10,4	10,3	15,7	21,1	23,3
Švedska	13,3	10,8	15,2	19,6	19,5
Finska	7,5	7,5	8,2	9,2	9,4
Slovenija	1,9	4,7	7	6,7	8,9
Estonija	3,2	3,1	4,2	5	5,5
EU 27	1,8	2,3	2,9	3,6	3,8
Avstrija	2,1	2	2,8	3,4	3,8
Italija	1,1	1,7	2	3	2,1
Madžarska	0,2	0,5	0,9	1	1,6
Nemčija	1	0,8	1,1	1,2	1,3
Hrvaška	/	0,5	0,4	0,4	0,4

Vir: Eurostat ([trng_ifs_01])

Preglednica 16: Udeležba odraslih v VŽU od 65 do 74 let, izbrane države EU v zadnjih 12 mesecih

Država/leto (%)	2022	2024
Danska	24,3	35,3
Švedska	24,2	29,5
Finska	14,5	18,0
Estonija	2,3	2,8
Slovenija	11,1	14,2
Avstrija	10,7	12,2
EU 27	6,	6,9
Madžarska	4,	6,0
Italija	4,9	6,1
Nemčija	2,3	2,8
Hrvaška	1,2	0,8

VIR: Eurostat (trng_ifs_17)

Podatki po anketi ANP v zadnjih 12 mesecih kažejo, da je bilo v Sloveniji vključenih 11,1 % odraslih starih od 65 do 74 let v VŽU, v letu 2024 se je delež zvišal na 14,2 %.

5.1.1.6 Vključenost nižje kvalificiranih odraslih v starosti od 25 do 64 let (ISCED 0-2) v programe VŽU, v zadnjih 12 mesecih bo vsaj 30 % do 2030.

Preglednica 17: Udeležba odraslih v VŽU od 25 do 64 let (ISCED 0-2), v letih merjenja po UIO, izbrane države EU

Leto	2007	2011	2016	2022
Švedska	55,9	48,5	45,1	53,2
Madžarska	2,6	32,0	41,6	42,3
Finska	35,2	34,5	36,3	39,3
Nemčija	19,9	27,4	27,4	37,1
Danska	29,9	38,4	31,6	30,6
EU 27	14,9	22,2	22,9	25,1
Avstrija	19,1	31,0	31,3	26,0
Estonija	19,7	22,9	23,5	24,0
Slovenija	12,7	13,2	14,7	16,9
Italija	8,2	19,2	21,2	15,9
Hrvaška	3,9	/	7,4	/

Vir: EUROSTAT (trng_aes_102)

Podatki iz preglednice 15 prikazujejo trend dviga udeležbe nižje kvalificiranih odraslih (ISCED 0-2) v starosti med 25 in 64 let v programih VŽU. Dvig vključenosti te ciljne skupine je 2,2 % med leti merjenja 2016 in 2022. Metodologija pridobivanja teh podatkov upošteva vključenost odraslih v formalno in neformalno izobraževanje odraslih, in sicer vključuje oblike neformalnega učenja: tečaje, delavnice ali seminarje, vodena usposabljanja na delovnem mestu in zasebne ure.

Podatki, pridobljeni po metodologiji, ki ne upošteva vodenega usposabljanja na delovnem mestu, so predstavljeni v spodnji preglednici. Vključenost nizko izobraženih v izobraževanje je leta 2016 v Sloveniji znašala 10,6 % (EU 27 povprečje 17,9 %) in leta 2022 je padla na 7,8 % (EU 27 povprečje 18,4 %).

Preglednica 18: Udeležba odraslih v VŽU od 25 do 64 let (ISCED 0-2), za izbrane države EU brez vodenega usposabljanja na delovnem mestu

Leto	2016	2022
Švedska	40,2	47,1
Madžarska	41,2	42,1
Finska	35,4	38,1
Nemčija	24,2	30,0
Danska	31,6	25,3
EU 27	17,9	18,4
Avstrija	26,9	21,4
Estonija	15,1	18,9
Slovenija	10,6	7,8
Italija	16,0	10,3
Hrvaška	6,2	/

VIR: EK, CIRCAB, 2025.

5.1.1.7 Delež odraslih v starosti od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi bo 70 % do leta 2030.

Ta kazalnik je namenjen preverjanju doseganja temeljnih digitalnih spretnosti odraslih. Hkrati pa bo zelo dober primerjalni podatek podatku doseganja osnovnih ravni digitalnih spretnosti v raziskavi PIAAC.

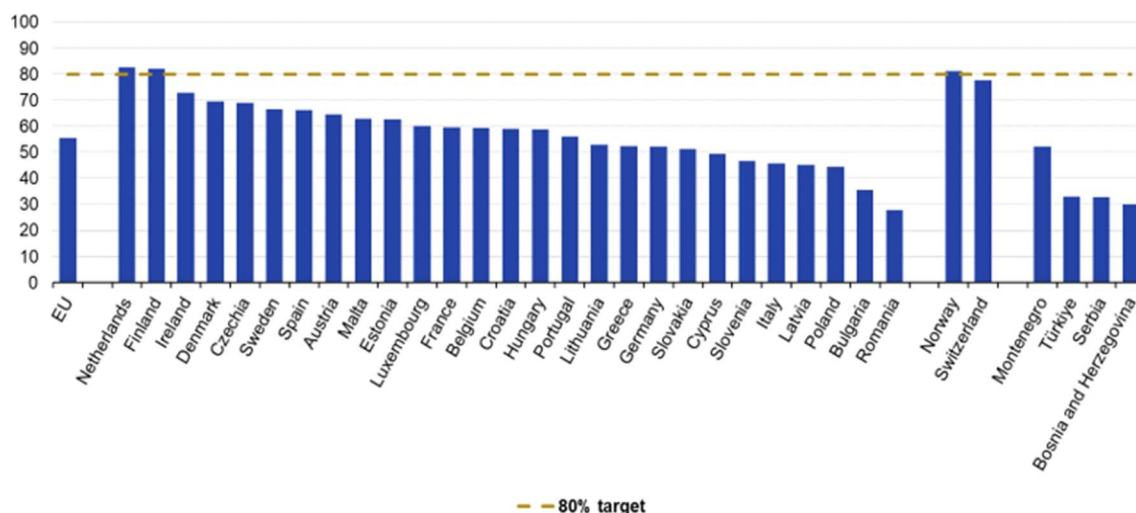
Eurostat je aprila 2024 objavil podatke o digitalni pismenosti v Evropi, in sicer je leta 2023 imelo 56 % prebivalcev EU, starih od 16 do 74 let, vsaj osnovne digitalne spretnosti⁴. Največje vrednosti so zabeležili na Nizozemskem (83 %) in Finskem (82 %), Slovenija se je s 46,7 % uvrstila na 22. mesto v skupini EU 27. Cilj, ki si ga je zastavila EU, je 80 % odraslih s temeljnimi digitalnimi kompetencami do leta 2030.

Preglednica 19: Delež odraslih od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi

Država/leto (%)	2023
Finska	81,99
Danska	69,62
Švedska	66,44
Avstrija	64,68
Estonija	62,61
Hrvaška	58,95
Madžarska	58,89
EU 27	55,56
Nemčija	52,22
Slovenija	46,70
Italija	45,75

Vir: EUROSTAT (isoc_sk_dskl_i21)

⁴ Oseba ima osnovne veščine iz posamezne skupine veščin, če je izvedla eno izmed naštetih aktivnosti pri prvih dveh skupinah: 1. Digitalne veščine za informacijsko in podatkovno pismenost (npr. brskanje po internetu, iskanje, preverjanje resničnosti) in 2. Digitalne veščine za komunikacijo in sodelovanje (npr. pošiljanje in prejemanje pošte, sodelovanje na spletnih omrežjih, sodelovanje v razpravah) in eno ali dve pri preostalih treh skupinah: 3. Digitalne veščine za reševanje problemov (npr. spletni nakup, spletno bančništvo, iskanje službe), 4. Digitalne veščine za ustvarjanje digitalnih vsebin (npr. urejanje besedil v Word, delo s preglednicami, urejanje slike, programiranje) in 5. Digitalne veščine za varno uporabo IKT in zaščito podatkov (npr. zavrnitev uporabe osebnih podatkov, preverjanje varnostnih certifikatov, sprememba nastavitve brskalnika). Vir: SURS, Metodološko pojasnilo. Pridobljeno 5. 6. 2025. Dostopno na: <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/8277/29-105-MP.pdf>

Graf 2: Deleži odraslih od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi v letu 2023

Vir: EUROSTAT (isoc_sk_dskl_i21)

Podatki v zgornji preglednici so skrb vzbujajoči, saj delež odraslih v starosti med 16 in 74 let z vsaj temeljnimi digitalnimi spretnostmi pod povprečjem EU 27. V letu 2023 se je ta delež v primerjavi s preteklimi leti zmanjšal in je med izbranimi državami le pred Italijo. Če želimo do leta 2030 doseči načrtovan rezultat (70 % odraslih dosega najmanj temeljne digitalne spretnosti) so potrebni izraziti ukrepi in dodatne aktivnosti ter spodbude, usmerjene v digitalno opismenjevanje odraslih.

Digitalne tehnologije so postale del vsakdanjika vsakega posameznika, od nakupovanja do naročanja pri osebnem zdravniku, učenja, branja in nakupovanja. To je pomembno dejstvo, ki vpliva na življenje posameznika in hkrati na celotno družbo in gospodarstvo. Evropska unija si je zastavila cilj, da bi do leta 2030 vsaj 80 % prebivalstva EU imelo vsaj osnovne digitalne veščine. Leta 2023 je imelo vsaj osnovne digitalne veščine 56 % državljanov EU, starih od 16 do 74 let. Zelo pomembni dejavniki, ki vplivajo na digitalno pismenost, so razlike glede na socialno-demografske značilnosti, kot sta starost ali izobrazba. (Vir: Eurostat, Skills for the digital age).

Za doseganje zastavljenega cilja v Resoluciji (70 %) in ne nazadnje tudi ciljev EU (80 %) bi bilo treba celovito pristopiti k razumevanju trenutnega stanja na področju digitalne pismenosti: od razlik v izobrazbi, področju dela, spolu, starosti, stopnji urbanega okolja in drugih dejavnikov, da bi za doseganje zastavljenih ciljev lahko oblikovali učinkovite politike in aktivnosti na področju digitalnega opismenjevanja.

Povzetek ključnih rezultatov in ugotovitev ministrstev v letu 2024 na prvem prednostnem področju: Splošno neformalno izobraževanje odraslih

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Na področju izobraževanja starejših je programe medgeneracijskega sodelovanja izvajalo 52 društev univerze za tretje življenjsko obdobje, ki je vključilo 11.592 oseb. Študijske krožke je v letu 2024 izvajalo 93 organizacij. V 235 študijskih krožkih je bilo vključenih 2.448 udeležencev in so bili vsebinsko s

področja trajnostnega razvoja, starih običajev in obrti, samopreskrbe, skrbi za zdravje, osebnostne rasti, rasti lokalne skupnosti in podobno.

Ministrstvo je v letu 2024 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih povečalo sofinanciranje na področju IKT (nakup strojne in programske opreme), tako beležimo za leto investicije v višini 193.430,74 EUR, v letu 2023 pa je bilo teh investicij manj (48.096,40 EUR).

MVI je v letu 2024 sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih 61 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, od tega 26 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih in 35 srednjim šolam. V javnih zavodih je bilo v programe poklicnega, strokovnega in splošnega izobraževanja ter v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle vpisanih 16.787 udeležencev. Vseh udeležencev v javnih zavodih in zasebnih organizacijah pa je bilo v šolskem letu 2023/24 vpisanih 23.666.

Na Državnem izpitnem centru je izpite iz tujih jezikov opravljalo 22 kandidatov iz naslednjih tujih jezikov: angleščina, nemščina, italijanščina in madžarščina. Za izvedbo izpitov je pooblaščenih 7 izvajalskih organizacij.

Vpis odraslih na javno veljavne izobraževalne programe, je bilo v šolskem letu 2023/2024 vpisanih 23.666 odraslih, kar je več kot v času pred pandemijo. V primerjavi s predhodnim šolskim letom (2022/2023) se trend porasta vpisa nadaljuje pri vseh ponudnikih (srednjih šolah, ljudskih univerzah in zasebnih organizacijah), največji porast vpisa je na ljudske univerze (*Poročilo MVZI, Preglednica Število odraslih, vpisanih v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle po šolskih letih*).

Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Ministrstvo za zdravje je zakonsko opredeljeno javno službo opravljalo preko ZZZS, in sicer preko preventivnih programov za zdrav način življenja in opuščanja razvad. Programi so bili tudi v letu 2024 načrtovani tako, da bi vključili 51.130 udeležencev.

Ministrstvo za kulturo

Ministrstvo javno službo na področju kulturnih dejavnosti izvaja preko javnih zavodov, in sicer: Javne agencije za knjigo (JAK), Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), Slovenskega filmskega centra in Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD).

JAK je v letu 2024 nadaljevala s sofinanciranjem programov in projektov usposabljanja na področju knjige – od avtorjev, prevajalcev, založnikov do bralcev – s poudarkom na uporabi interaktivnih pristopov pri promociji branja in nakupovanju knjig ter širši promociji področja knjige. V letu 2024 je bilo zaznati tudi dvig števila programov in projektov, pri katerih izvajalci kot enega izmed ciljev izvajanja izrecno navajajo izobraževanje odraslih – tako z vidika krepitve bralne kulture kot tudi razvoja poklicnih kompetenc na področju knjige.

Teden kulturne dediščine (TKD) 2024 je medresorski nacionalni projekt, s katerim ZVKDS želi doseči boljšo vključenost vsebin s področja ohranjanja kulturne dediščine v vzgojno-izobraževalnem procesu, v formalnem in neformalnem izobraževanju. Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) so skupni projekt evropskih držav, ki naj bi predstavljal skupne značilnosti dediščine v posameznih državah. DEKD in TKD v letu 2024 je izvajalo 500 javnih zavodov in društev, ki so pripravili 450 programov. S temo DEKD Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezav so se pridružili širši evropski temi v 15 krajih v Sloveniji, Italiji in na Madžarskem, obiskalo pa ga je več kot 50.000 obiskovalcev.

JSKD preko strokovne službe v Ljubljani in mreže 59 izpostav po vsej Sloveniji izvaja sistem strokovnih usposabljanj za mentorje in izvajalce kulturnega programa na področju kulture. JSKD je v programe za mentorje kulturnih dejavnosti v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, programe za pridobivanje novega znanja na kulturnih področjih, vključilo 11.730, programe pa je uspešno zaključilo 9.700 udeležencev. Udeleženci so pridobivali poleg specifičnih znanj iz kulturno-umetniškega področja tudi splošne

kompetence: kulturna zavest in izražanje, učenje učenja, komunikacija in razumevanje v maternem jeziku, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost, reševanje konfliktov.

Ministrstvo je tudi v letu 2024 izpeljalo največje medresorsko strokovno usposabljanje na področju kulturno-umetnostne vzgoje, to je nacionalni projekt Kulturni bazar, ki se ga je udeležilo več kot 1000 strokovnih delavcev iz vzgojno-izobraževalnih zavodov, kulturnih ustanov, lokalnih skupnosti, študentov in partnerjev projekta iz drugih resorjev, kar je število obiska vrnilo na raven predkoronskega obdobja. Osrednja tema KB 2024 je bila *Bivanje v sožitju – kultura in umetnost za varen in spodbuden svet*.

Ministrstvo za pravosodje

Ministrstvo je izvajalo aktivnosti na področju izobraževanja odraslih preko Centra za izobraževanje v pravosodju (CIP) in preko Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS). Operaciji ESS z naslovoma 1.) Vseživljenjsko učenje, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izpopolnjevanje za zaposlene v pravosodju in 2. Uvedba modela kompetenc znanja in veščin ter usposabljanj in izobraževanj v pravosodju v okviru operacije Učinkovito pravosodje, se v letu 2024 nista izvajali in sta načrtovani za realizacijo v letu 2025. V program Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju pa je bilo vključenih 3.900 udeležencev (načrt 1.000).

URSIKS v letu 2024 načrtovane operacije z naslovom: Izboljšanje pogojev za delo in podaljšanje delovne aktivnosti zaposlenih v zaporskem sistemu, ni izvajal.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Ministrstvo je v sklopu prvega prioritetnega področja financiralo izvajanje programa PUM-o. Program PUM-O+ je v letu 2024 izvajalo 12 izvajalcev. V letu 2024 je bilo vseh novo pripravljenih pogodb za 418 oseb. Največ vključitev je na območju OS Velenje (75), OS Koper (72) in OS Kranj (64), kjer delujeta po dva izvajalca programa PUM-O+. Med novimi vključitvami je 188 žensk (44,98 %), 178 vključitev je iskalcev prve zaposlitve (42,58 %). Med novimi vključitvami je 24 dolgotrajno brezposelnih (5,74 %), 348 jih ima le osnovnošolsko izobrazbo (83,25 %), 121 pa je prejemnikov DSP (28,95 %). V obdobju poročanja se je zaposlilo 29 oseb oz. 6,94 % vseh vključenih v program, v letu 2024. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa. V programu PUM-O so bile dejavnosti izvajalcev usmerjene v izvajanje individualnih učnih projektov posameznikov, pri katerih so se udeleženci posvetili učenju za izpite, poklicno maturo, pripravi seminarских nalog, mentorji so pomagali pri komuniciranju z učitelji in drugimi strokovnimi sodelavci na šoli, pisanju življenjepisov, pripravi na razgovore za zaposlitev, reševanju družinske problematike in drugo.

Program Kompetenčni centri za razvoj kadrov 2024–2028 (KOC 4.0) se v letu 2024 ni izvajal. Predvidoma se bo program začel izvajati v drugi polovici leta 2025. V okviru ESS je MDDSZ v letu 2024 pripravljala in usklajevala program Kompetentna Slovenija z namenom spodbujanja vseživljenjskega učenja. Odločitev o podpori s strani organa upravljanja I. 2024 še ni bila izdana, zato se je izvajanje zamaknilo v leto 2025.

Urad RS za oskrbo in integracijo migrantov

V letu 2024 je Urad RS za oskrbo in integracijo migrantov načrtoval krepitev in dvig temeljnih jezikovnih ter splošnih kompetenc priseljencev in oseb s priznano mednarodno zaščito. V Javno veljavni program Začetna integracija priseljencev (ZIP) se je vključilo 3064 priseljencev in ga tudi uspešno zaključilo. Začetna integracija priseljencev – ZIP se izvaja v 41 krajih po Sloveniji, izvaja ga 11 izvajalcev in njihovih 27 partnerjev skupne ponudbe oziroma podizvajalcev.

Učenje slovenskega jezika na preživetveni ravni se izvaja kot neformalni izobraževalni program za odrasle, katerega cilj je državljanom tretjih držav omogočiti razvijanje zmožnosti najbolj temeljnega sporazumevanja v slovenskem jeziku kot nepravem jeziku, ki je omejeno na preproste, predvidljive,

vsakodnevne situacije, v katerih je izražanje rutinsko in se ponavlja. Izvajalec programa je en, vendar je izvajanje programa omogočeno v 40 krajih po Sloveniji. V letu 2024 se je programa učenja jezika udeležilo 995 oseb, ustanovljenih je bilo 77 skupin.

Osebe z mednarodno zaščito imajo pravico do 400 ur učenja slovenskega jezika. Program je na voljo v desetih krajih po Sloveniji, izvajal pa se je v treh: Ljubljani, Mariboru in Kopru. V letu 2024 je bilo v Ljubljani vključenih 215 oseb. Izpit iz slovenskega jezika je v letu 2024 opravljalo 20 oseb.

Ministrstvo za digitalno preobrazbo

V letu 2024 je bilo umeščenih v prvo prednostno področje - Splošno neformalno izobraževanje odraslih - 5 izobraževalnih programov in/ali podpornih dejavnosti, in sicer:

1. Izvedba usposabljanj za starejše z mobilno enoto (Mobilni heroji). Ciljna skupina so bili starejši prebivalci Slovenije, stari 55 let in več. Izvedenih je bilo 336 usposabljanj, ki se jih je udeležilo 5.791 odraslih, od tega 5.697 starejših od 55 let. Usposabljanja so bila izvedena v 163 slovenskih občinah.
2. Svetovanje in uporabniška podpora prebivalkam in prebivalcem pri uporabi digitalnih javnih storitev (Digi info točke). Ciljna skupina so bili odrasli prebivalci Slovenije, zlasti starejši in tisti z omejenimi digitalnimi kompetencami ter uporabniki, ki potrebujejo pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev. Aktivnosti so bile izvedene v obdobju oktober 2023–november 2024. Vzpostavljenih je bilo 222 točk z več kot 80 usposobljenih svetovalcev, kjer so izvedli 101.722 svetovanj. Tedenska svetovanja so potekala v obsegu vsaj 18 ur na teden. Izvedena so bila tudi svetovanja v jeziku avtohtonih manjšin; v italijanskem in madžarskem jeziku.
3. Izvajanje neformalnih izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leto 2024. Ciljna skupina so bili odrasli stari 30 let ali več. Izobraževanja so bila izvedena v obsegu 10 pedagoških ur in udeležilo se jih je 4.100 odraslih.
4. Kulturna izkušnja za starejše, slepe in slabovidne z uporabo digitalnih storitev in naprav. Projekt BeauCoup je ustvaril rešitev, ki bo različnim deležnikom (muzeji, razstavljalci, turistične agencije in občine) omogočil ustvarjanje in izmenjavo kulturnih izkušenj starejšim in osebam s senzornimi oviranostmi.
5. Povezovanje digitalnih storitev za pomoč starejšim pri njihovih vsakdanjih opravilih. Projekt AGAPE se nanaša na uvedbo naprednega ekosistema storitev zdravega staranja s ciljem vzpostavitve zaledne platforme in poenostavljenega vmesnika za pametni telefon, ki ga uporabljajo starejši odrasli.

5.2 Drugo prednostno področje - Izobraževanje za pridobitev izobrazbe

Izobraževanje odraslih za pridobitev izobrazbe predstavlja drugo prednostno področje v ReNPIO 2022–2030. Gre za izobraževanje, kjer odrasli pridobivajo znanja, spretnosti in zmožnosti na osnovnošolski, srednješolski, višješolski in visokošolski ravni izobrazbe ter za napredovanje po izobrazbenih ravneh. Hkrati pridobivajo tudi splošna jezikovna, naravoslovna, tehnična, kulturna, umetniška, družbena znanja in digitalne spretnosti ter spretnosti za trajnostni razvoj. S tem krepijo svojo vseživljenjsko naravnost k učenju ter lažjemu premagovanju družbenih in kariernih izzivov.

5.2.1 Cilj: Zvišati izobrazbeno raven odraslih

Cilj je enotno postavljen za celotno področje, za vse ravni izobraževanja za pridobitev oziroma zviševanje izobrazbe odraslih. Vendar je stanje na področju doseganja izobrazbene ravni odraslih heterogeno in po stopnji prioritete različno. Rezultati uspešnosti (Vir: poročila ministrstev v LIPO po letih) doseganja ciljev in kazalnikov na tem področju v času ReNPIO 2013–2020, statistični podatki in analiza stanja kažejo, da je treba razvojne prioritete in ukrepe nameniti predvsem odraslim brez ali z nizko izobrazbo v okviru Nacionalnega okvira kvalifikacij (NOK) in Evropskega okvira kvalifikacij (EQF) do ravni ISCED 5. Dodatni prioritetni poudarek je na starejših odraslih brez oziroma z nizko ravno izobrazbe. Zato sta na tem področju opredeljena dva kazalnika za spremljanje doseganja zastavljenega cilja na področju. Kazalnika sta:

1. Delež vključenih odraslih v program OŠO v starosti od 45 do 55 let se bo od leta 2020 do leta 2030 vsako leto povečal za 2 % glede na predhodno leto.

Statistični podatki nam kažejo, da se zmanjšuje število odraslih z nedokončano osnovnošolsko izobrazbo. Delež starejših odraslih 55+ se zmanjšuje v opazovanem obdobju, medtem ko se delež mlajših odraslih brez osnovnošolske izobrazbe 15–54 let povečuje. V letu 2024 se je še povečal delež mlajših odraslih brez osnovnošolske izobrazbe 15–30 let, skrb vzbujajoče pa je, da iz leta v leto narašča delež mladih odraslih brez osnovnošolske izobrazbe 15–20 let, kar pomeni, da se povečuje osip in bi bila potrebna kvalitativna raziskava o vzrokih, da bi se pravočasno sprejeli preventivni in korektivni ukrepi.

Preglednica 20: število odraslih brez izobrazbe ali nepopolne OŠ

Starost / leto	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15-19 let	908	856	803	738	877	902
20-24 let	1.051	1.335	1.723	1.843	2.140	2.422
25-29 let	918	1.136	1.337	1.457	1.920	2.279
30-34 let	816	1.006	1.161	1.314	1.598	1.776
35-39 let	1.013	1.095	1.144	1.159	1.431	1.746
40-44 let	1.241	1.343	1.431	1.449	1.631	1.828
45-49 let	1.578	1.547	1.579	1.610	1.785	1.979
50-54 let	1.752	1.766	1.737	1.716	1.785	1.941
55-59 let	2.915	2.426	2.079	1.888	1.866	1.867
60-64 let	5.405	4.968	4.420	3.774	3.252	2.716
65 + let	34.499	33.129	31.449	29.856	28.398	27.024
Starost - SKUPAJ	52.096	50.607	48.863	46.804	46.683	46.480

VIR: SURS

Preglednica 21: Odrasli vključeni v program OŠO

Program	Leto vpisa v program						
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/24	2024/25	SKUPAJ
Program osnovne šole za odrasle OŠO	1.121	972	1.027	1.224	1.379	1.482	7.205

Vir: CEUVIZ

Zgornja preglednica nam pokaže, da se je vključenost odraslih v program OŠO, po zmanjšanju v letu 2020/2021 pod 1.000 udeležencev, v letu 2021/2022 ponovno dvignila na 1.027 udeležencev in se iz leta v leto povečuje ter se je v opazovanem obdobju povečala za 32 % glede na leto 2019/2020.

Preglednica 22: Odrasli vključeni v program OŠO v starostni skupini 45–55 let

Program	Leto vpisa v program						
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	SKUPAJ
Program osnovne šole za odrasle OŠO	90	59	50	38	40	44	321

Vir: CEUVIZ

V nasprotju s trendom dviga vključenosti odraslih v program OŠO, v starostni skupini 18–64 let (torej v celotni skupini odraslih) pa število vključenih odraslih v starostni skupini 45–55 let v program OŠO, v opazovanem obdobju pada. Podatki v zgornji preglednici kažejo, da je bilo v letu 2022/2023 v program OŠO vključenih le 38 udeležencev v starostni skupini 45–55 let. To pa je kar 24 % manj kot v predhodnem letu. V letu 2023/2024 se nekoliko obrne trend v prid povečanju števila na 40 in se nadaljuje tudi v letu 2024/2025, ko je bilo 44 odraslih te starostne skupine vključenih v program OŠO.

Podatki o vpisu kažejo, da kazalnika ne dosegamo, saj naj bi se vpis odraslih v starostni skupini 45–55 let v program OŠO povečeval za 2 % na letni ravni. Da bi ohranili trend naraščanja zadnjih dveh let in ga še povečali, je treba pripraviti ustrezne ukrepe, ki bodo omogočili, da bomo leta 2030 kazalnik dosegli, hkrati pa je potreben premislek o ustreznosti postavljenega kazalnika ter ga po potrebi spremeniti.

Kazalnik je treba analizirati in ovrednotiti njegovo uspešnost udejanjanja tudi z vidika demografskih kazalnikov in nominalnih podatkov odraslih prebivalcev brez dokončane osnovnošolske izobrazbe.

Preglednica 23: Število in deleži prebivalcev z nedokončano osnovno šolo

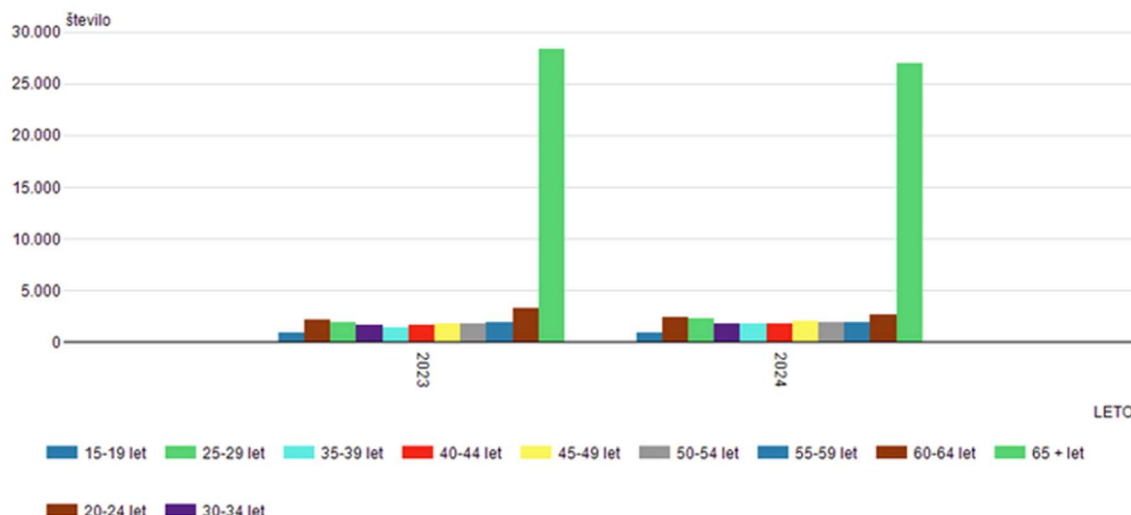
PREBIVALCI Z NEDOKONČANO OSNOVNO ŠOLO				
Leto	Starost	Število	Delež v starostnem razredu (%)	Delež starostnega razreda v celoti
2020	15–19 let	856	0,91	1,69
	20–34 let	3.477	0,98	6,87
	35–44 let	2.438	0,78	4,82
	45–54 let	3313	1,1	6,55
	55–64 let	7.394	2,51	14,61
	65 + let	33.129	7,81	65,46
	Skupaj	50607	2,84	100
2021	15–19 let	803	0,85	1,64
	20–34 let	4.221	1,2	8,64
	35–44 let	2.575	0,83	5,27
	45–54 let	3316	1,1	6,79
	55–64 let	6.499	2,19	13,3
	65 + let	31.449	7,22	64,36
	Skupaj	48863	2,73	100
2022	15–19 let	738	0,77	1,57
	20–34 let	4.614	1,34	9,86
	35–44 let	2.608	0,85	5,57
	45–54 let	3326	1,1	7,11
	55–64 let	5.662	1,91	12,1
	65 + let	29.856	6,71	63,79
	Skupaj	46804	2,62	100
2023	15–19 let	877	0,89	1,88
	20–34 let	5.658	1,66	12,12
	35–44 let	3.062	1	6,56
	45–54 let	3570	1,17	7,65
	55–64 let	5.118	1,72	10,96
	65 + let	28.398	6,26	60,83
	Skupaj	46683	2,59	100
2024	15–19 let	877	0,87	1,89
	20–34 let	6.477	1,92	13,94
	35–44 let	3.574	1,18	7,69
	45–54 let	3920	1,27	8,43
	55–64 let	4.583	1,54	9,86
	65 + let	27.024	5,84	58,14
	Skupaj	46480	2,57	100

Vir: SURS

Število odraslih prebivalcev z nedokončano osnovno šolo je razvidno v preglednici 21 in njihovo število pada, iz 50.607 v letu 2020 na 46.480 v letu 2024.

Odrasli 65+ ostajajo največja ciljna skupina brez osnovnošolske izobrazbe, a njihovo število pada. Še vedno predstavljajo 58,14 % vseh odraslih brez osnovne šole. Glede na to, da so to osebe po upokojitvi, se ukrepi za dvig izobrazbene ravni in pričakovanje, da se bodo v OŠO aktivno vključili, nanje ne nanašajo.

Ciljna skupina odraslih 45–55 let je bila do 2023 bolj ali manj konstantna, in njihovo število v obdobju med 2020 in 2022 iz leta v leto niha nekoliko nad 3.300. V letu 2024 se je število oseb z nedokončano OŠ v tej starosti povečalo na 3.920, kar je skoraj 10 % povečanje glede na leto 2023.

Graf 3: Prebivalstvo po 5-letnih starostnih kohortah, od 15 let ali do 65 in več, z nedokončano OŠ za leto 2023 in 2024

Vir: SURS

Pri mlajših odraslih v starosti 15–19 let brez osnovne šole beležimo porast njihovega števila na 87,7 kar predstavlja 15,85 % zvišanje glede na leto 2022. V letu 2024 beležimo ponovno naraščanje; njihovo število je naraslo na 902. Prav tako beležimo porast števila odraslih v ciljnih skupinah 20–34 let in 35–44 let brez osnovnošolske izobrazbe. Njihovo število narašča konstantno in izrazito. Treba bi bilo analizirati vzroke za takšno naraščanje.

2. Delež odraslih v starosti od 25 do 64 let z dokončano najmanj štiriletno srednjo strokovno izobrazbo se bo z 62,8 % v letu 2019 povečal na 68 % v letu 2030.

Preglednica 24: Delež prebivalcev, starih od 25 do 64 let, z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo

	2020	2021	2022	2023	2024
Moški	57,2	57,8	58,6	58,9	59,2
Ženske	70,2	71,1	72,0	72,7	73,4
SKUPAJ	63,4	64,2	65,0	65,5	66,0

Vir: SURS

Podatki v preglednici 22 kažejo trend naraščanja populacijskega odstotka odraslih od 25 do 64 let z dokončano najmanj štiriletno strokovno izobrazbo in v letu 2023 znaša že 65,5 %. V letu 2024 pa je bil delež 66 %, kar pomeni, da bo kazalnik deleža odraslih v starosti od 25 do 64 let z dokončano najmanj štiriletno srednjo strokovno izobrazbo, glede na naraščajoči trend, do leta 2030 dosežen.

Ob tem pa ostaja število moških z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo krepko pod načrtovanim kazalnikom, čeprav se njihov delež povečuje. Delež žensk, ki imajo najmanj štiriletno srednjo šolo, se še naprej povečuje in so že v letu 2020 presegle načrtovani kazalnik.

Preglednica 25: Prebivalci po starostnih kategorijah glede na štiriletno srednješolsko izobrazbo

DOKONČANA ŠTIRILETNA SREDNJA ŠOLA 2022, 2023 in 2024						
Starostne skupine	Leto 2022		Leto 2023		Leto 2024	
	Delež štiriletne SŠ in več	Število prebivalcev, starih od 25 do 64 let, z manj kot štiriletno SŠ	Delež štiriletne SŠ in več	Število prebivalcev, starih od 25 do 64 let, z manj kot štiriletno SŠ	Delež štiriletne SŠ in več	Število prebivalcev, starih od 25 do 64 let, z manj kot štiriletno SŠ
25–29 let	76,6	26.044	75,2	27.780	74,1	26.119
30–34 let	77,9	28.789	77,4	28.459	77,1	28.866
35–39 let	74,1	37.805	74,4	36.981	75	37.879
40–44 let	69,8	48.581	70,5	47.386	71	48.652
45–49 let	64,1	55.770	65	55.131	65,9	55.835
50–54 let	58,8	60.645	59,7	59.186	60,8	60.705
55–59 let	54,7	69.305	55,5	68.086	56,3	69.361
60–64 let	48,2	74.340	50	71.893	51,5	74.390
SKUPAJ	65,5	401.279	65,9	394.902	66	401.807

Vir: SURS

Zgornja preglednica nam prikazuje število in deleže prebivalcev z dokončano srednjo šolo po starostnih skupinah, in sicer stari med 25 in 44 leti že v letu 2023 presegajo 68 %. Starostna skupina se počasi približuje 68 %, večji izziv pa predstavljajo odrasli v starostnih skupinah med 50 in 64 let. Treba je naravnati vse aktivnosti v obliki podpornih dejavnosti in ponudbo javnoveljavnih izobraževalnih programov za pridobitev izobrazbe ciljni skupini nad 44 let, ne glede na zaposlitveni status, saj bo ta ciljna skupina vsaj še 10 do 20 let aktivna na trgu dela.

Čeprav nimamo postavljenega kazalnika na področju višješolskega strokovnega izobraževanja, pa to tudi vpliva na spremljanje izobrazbene ravni odraslih na ravni, ki je vključena v ReNPIO. Zato spremljamo in analiziramo vključenost odraslih v višje strokovne šole.

Preglednica 26: Vpis študentov višjih strokovnih šol od študijskega leta 2019/20 do 2024/25

Študijsko leto	Redni			Izredni			SKUPAJ
	1. letnik	2. letnik	Skupaj	1. letnik	2. letnik	Skupaj	
2019/20	2.514	2.818	5.332	2.393	2.539	4.932	10.264
2020/21	2.363	2.875	5.238	2.069	2625	4.694	9.932
2021/22	2.344	2.700	5.044	2.192	2.595	4.787	9.831
2022/23	2.199	2.613	4.812	2.319	2.149	4.468	9.280
2023/24	2.203	2.498	4.701	2.241	1.865	4.106	8.807
2024/25	2.196	1.473	3.669	5.216	1.016	6.232	9.901

Vir: CEUVIZ, SURS

Podatki vpisa študentov v programe višjih strokovnih šol v zgornji preglednici nam v vpisnem obdobju 2019/2020 do 2023/2024 kažejo zmanjševanje vpisa tako na celotni populaciji študentov kot na rednem in izrednem študiju (odrasli udeleženci). Redni vpis je rahlo upadel tudi v zadnjem letu, to je 2024/2025, vendar je več kot podvojen vpis na izredni študij. Razmerje med vpisom v redni oz. izredni študij je bilo v preteklih letih v korist rednega študija, in sicer za 12 % za leto 2023/2024. Vpis za leto 2024/2025 kaže izrazito favoriziranje izrednega študija, saj izredno vpisani (1. in 2. letnik) predstavljajo 63 % vseh vpisanih študentov višjih strokovnih šol.

Odperto ostaja vprašanje o tem, ali je padec nominalnega števila vpisa v redne programe izobraževanja posledica spreminjanja velikosti populacije ali morda posledica zmanjšane zanimanja za študij. Dodatno je analiza vzrokov upada vpisa v višješolske programe in presoja teh. Treba bi bilo preveriti ustreznost oziroma prenasíčenost ponudbe višješolskih programov v razmerju do zaposljivosti diplomantov in razlogov za zelo visok vpis v izredne programe. Rezultati celovite analize s priporočili bi morali podati osnovo za načrtovanje nadaljnje strategije razvoja višješolskega izobraževanja.

Preglednica 27: Letni kazalniki za dvig izobrazbene ravni

	Ime programa	Število vključenih udeležencev 2024/realizacija 2024	Število udeležencev, ki so končali program 2024/realizacija 2024	Število različnih programov 2024/realizacija 2024	Število izvajalskih organizacij 2024/realizacija 2024	Pristojna ministrstva
1.	Osnovna šola za odrasle	1.184/1326		1/1	23/23	MVI
2.	Dvig izobrazbene ravni	160/0				MVI

Vir: Poročila ministrstev

V letu 2024 se je izvajal pod okriljem MVI projekt »Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje«, katerega namen je dvigniti splošno zavedanje o pomenu učenja in tako prispevati k povečevanju vključenosti odraslih v VŽU. V letu 2024 so se postavili temelji, in sicer izbrana je bila mreža regijskih koordinatorjev, ki ozaveščajo ljudi na regijski ravni, postavljen je spletni portal »Lahko.si«, v katerega bo treba vnesti vse informacije o usposabljanjih in druge informacije na enem mestu, kar bo prispevalo k doseganju zastavljenih kazalnikov.

V letu 2024 je na področju višjega strokovnega izobraževanja Skupnost višjih strokovnih šol prednostno delala na področju razvoja sistema kariernega svetovanja in razvoja kadrov na področju kariernega svetovanja. Skupnost višjih strokovnih šol Slovenije je evalvacijo kariernih svetovanj na višjih strokovnih šolah, ki je pokazala, da so individualna svetovanja učinkovito dopolnilo pri identifikaciji potrebnih kompetenc. Hkrati pa je bilo med delodajalci zaznati visoko stopnjo zadovoljstva z usvojenimi splošnimi kompetencami študentov. Skupnost VSŠ je izvedla izobraževanja, usmerjena v opolnomočenje

študentov za vstopanje na trg dela, s poudarkom na razvoju ključnih kompetenc, ki so potrebne za uspešno kariero v današnjem dinamičnem okolju. Organizirana so bila srečanja s predstavniki podjetij z namenom spoznati njihova pričakovanja in potrebe. Izvedenih je bilo 5 programov, v katere se je vključilo 271 študentov. Skupnost se je v 2024 posvetila vključevanju študentov z različnimi potrebami in junija 2024 v Brežicah izvedla posvet Premagovanje anksioznosti in krepitev motivacije pri študentih s posebnimi potrebami. Posveta se je udeležilo 34 ravnateljev, strokovnih delavcev in referentov.

Povzetki ključnih rezultatov in ugotovitev v letu 2024 na drugem prednostnem področju: Izobraževanje za pridobitev izobrazbe

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Javna služba: je na tem prednostnem področju opredeljena kot izvajanje javnoveljavnega programa osnovne šole za odrasle (OŠO). Program je v letu 2022/23 izvajalo 23 izvajalcev, vpisanih v program osnovne šole pa je bilo v šolskem letu 2023/2024 vpisanih 1326 oseb, kar je 102 več od predhodnega leta.

V javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle je bilo v letu 2023/2024 vpisanih 23.666 odraslih (v predhodnem šolskem letu je bilo vpisanih 20.591 odraslih). Tako po letu 2019/2020 znova beležimo dvig vpisa v javnoveljavne programe izobraževanja odraslih, preseženo število vpisanih pa je bilo v času pred pandemijo (v šolskem letu 2019/2022 je bilo vpisanih 21.052 odraslih).

Na področju izobraževalnih programov za pridobitev izobrazbe je bilo v programe poklicnega, strokovnega in splošnega izobraževanja vpisanih 16.787 odraslih, kar je 2081 manj odraslih kot predhodno šolsko leto, ko je bilo vpisanih 18.868 in predstavlja 11 % upad glede na predhodno šolsko leto.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MDDS je za spodbujanje formalnega izobraževanja namenilo 200.000,00 EUR; poročajo o 87 % realizaciji, vendar realizacija ni natančneje vsebinsko opredeljena.

Ministrstvo za infrastrukturo – Agencija za varnost prometa

AVP je v letu 2024 uspešno zaključila program usposabljanja novih učiteljev vožnje in učiteljev predpisov v obsegu 228 pedagoških ur na vsakega udeleženca. Izobraževanje je zaključilo 33 učiteljev vožnje in 3 učitelji predpisov.

5.3 Tretje prednostno področje - Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

V okviru tega prednostnega področja je osrednja pozornost namenjena predvsem krepitvi znanja in zmožnosti zaposlenih in njihovega osebnega razvoja za krepitev inovativnosti, produktivnosti in konkurenčnosti na trgu dela. Za odpravo vrzeli med pridobljenimi znanji udeležencev izobraževanja in pričakovanji delodajalcev ter dolgoročnejših učinkov je pomembno nenehno posodabljanje in prilagajati študijske in ostale izobraževalne programe. Pomembno pa je tudi razširjati in poglobljati znanja ter spretnosti izvajalcev tovrstnih programov.

5.3.1 Cilj: Povečati usposobljenost prebivalstva za uspešno odzivanje na potrebe trga dela

Cilj je enotno postavljen za celotno prednostno področje in vključuje razvoja in izvajanje programov za usposabljanje in izpopolnjevanje, nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) in neformalne programe usposabljanja in izpopolnjevanja.

Od devetih sodelujočih ministrstev jih je sedem oblikovalo ukrepe kot podlago za načrtovanje aktivnosti za doseganje cilja povečanja usposobljenosti odraslih za uspešno odzivanje na potrebe trga dela. Za doseganje postavljenega cilja sta na tem področju opredeljena dva kazalnika:

1. Od vključenih oseb v APZ (brezposelni in zaposleni) bo 50 % vključenih v programe izobraževanja in usposabljanja do leta 2030.

Preglednica 28: Brezposelni, udeleženi v programih APZ

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brezposelne osebe konec decembra	75.292	87.283	65.969	53.181	48.353	47.038
Vsi vključeni v ukrepe APZ	27.624	20.946	21.396	17.049	10.000	13.880
Delež v %	36	24	32	32	20,7	29,51

Vir: ZRSZ 2025

Podatki v zgornji preglednici kažejo trend padanja števila brezposelnih oseb na letni ravni. Najizrazitejše zmanjšanje števila brezposelnih beležimo v letu 2021 (24,42 %). V letu 2024 se je delež brezposelnih oseb, ki se vključujejo v APZ, povečal na 29,51 %, kar pomeni skoraj 8 % povečanje glede na predhodno leto. V obdobju od 2019 do 2024 se je nominalno zmanjševalo število vključenih v aktivnosti APZ, vendar za leto 2024 beležimo naraščanje vključevanja v ukrepe APZ, tako je v letu 2024 njihov delež znašal 29,51 %.

Preglednica 29: Število novo sklenjenih pogodb z osebo glede na ukrepe aktivnosti aktivne politike zaposlovanja za leto 2024

UAPA	Število novo sklenjenih pogodb z osebo
1.1.1.1. Neformalno izobraževanje in usposabljanje (NIU+)	2.126
1.1.1.2. Preverjanje in potrjevanje NPK	553
1.1.1.4. Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	3.726

1.1.2.2. Vključitev oseb v podporne in razvojne programe	127
1.1.2.4. Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O+)	418
1.1.4.1. Usposabljanje na delovnem mestu (UDM+)	784
1.1.4.2. UDM Usposabljammo lokalno	72
1.1.4.6. UDM za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce	13
1.1.5.4. Delovni preizkus	551
1.2.1.1. Programi formalnega izobraževanja	369
SKUPAJ UKREP 1	8.739

Vir: ZRSZ 2025

V Preglednici 27 so podatki o sklenjenih pogodbah, kar pomeni, da lahko posameznik sklene eno ali več pogodb, kar je treba upoštevati pri interpretaciji podatkov in podajanju ocen.

2. Delež podeljenih NPK v okviru APZ se bo do leta 2030 povečal za najmanj 40 % glede na leto 2020.

Preglednica 30: Število in delež NPK v programih APZ

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vsi vključeni v ukrepe APZ	27.624	20.946	21.396	17.049	10.000	13.880
Število podeljenih NPK v APZ	1.010	721	775	642	292	553
Delež v %	3,6	3,4	3,6	3,8	2,9	3,98

Vir: ZRSZ 2025

Podatki v zgornji preglednici kažejo po letu 2020 trend povečevanja deleža brezposelnih, ki so pridobili NPK v okviru aktivnosti APZ na letni ravni (+0,2 %). Vsi ukrepi APZ so namenjeni izobraževanju in usposabljanju brezposelnih, potemtakem se lahko delež v preglednici 28 lahko primerja z zastavljenim ciljem za ta kazalnik. Navkljub, da za leto 2023 beležimo padec, je v opazovanem obdobju trend povečevanja vključevanja, tako za leto 2024 beležimo skoraj 4 % delež. Potrebna je analiza vzrokov za upad vključenosti brezposelnih v programe APZ v letu 2024 glede na stanje v letu 2019 ter opredelitev podpore za nadaljnje aktivno vključevanje brezposelnih v programe APZ. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da zastavljenega kazalnika v letu 2030 ne bomo dosegli.

Preglednica 31: Letni kazalniki za usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev 2024/realizacija 2024	Število udeležencev, ki so uspešno končali program 2024/realizacija 2024	Število programov v 2024/realizacija 2024	Število izvajalskih organizacij/podjetij 2024/realizacija 2024	Pristojna ministrstva
1.	Programi profesionalnega usposabljanja in izpopolnjevanja:	17.495/13.677	13.000/12.793	569/441	141/126	MVI
2.	Izboljšanje usposobljenosti in karierni razvoj strokovnih delavcev in vodstvenega kadra v vzgoji in izobraževanju	2.000/673	2.000/673	11	2	MVI
3.	Potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij	553				MDDSZ
4.	Delovni preizkus	551				MDDSZ

5.	Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce	13				MDDSZ
6.	Neformalno izobraževanje in usposabljanje	2.126	2.126			MDDSZ
8.	Podporni in razvojni programi - ZRSZ	360				MDDSZ
9.	Učne delavnice	2				MDDSZ
10.	Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	3.726				MDDSZ
11.	Usposabljanje na delovnem mestu+	784				MDDSZ
15.	LIFE IP Care4Climate	1.993/1.123	1.993/1.123	12/11	8/5	MOPE
16.	Kino-katedra za pedagoge (Slovenska kinoteka)	352/401	352/401	1/1	1/1	MK
17.	Priprava na strokovne izpite s področja varstva kulturne dediščine v muzejski, konservatorski in konservatorsko-restavratorski dejavnosti	50/26	50/26	2/2	3/3	MK
18.	Programi za mentorje kulturnih dejavnosti v vzgoji in izobraževanju ter kulturi – programi za pridobivanje novega znanja na kulturnih področjih po mreži JSKD	10.000/11.730	9.700/9.700	550/690	1/1	MK (JSKD)
19.	Usposabljanje za specializirane poklice v kulturi - štipendiranje	30/0	/	1/0	1/0	MK
20.	Dejavnosti NUK, ZBDS, KSS, OOK za povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na področju knjižnične dejavnosti ter izboljšanje bralne kulture odraslih	2.000/5370	2.000/5370	32/256	13/21	MK
21.	Pridobivanje dodatnih znanj za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi na področju glasbe, uprizoritvenih umetnosti in vizualnih umetnosti	1.200/1.200	1.200/1.200	21/21	3/3	MK
22.	Pridobivanje znanj in kompetenc za potrebe dela na področju KKI	V pripravi				MK (MCRUK)
23.	Pridobivanje znanj in kompetenc za potrebe dela na področju intermedijske umetnosti, znanosti in novih tehnologij	V pripravi				MK (konS)
24.	Programi usposabljanja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, ki jih izvajajo nepridobitne in nevladne organizacije	1.000/1.000	1.000/1.000	27	27	MKGP
25.	Svetovalna dejavnost v kmetijski službi – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	60.000/60.000	60.000/60.000	1/1	1/1 (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – KGZS)	MKGP
26.	Svetovalna dejavnost v čebelarstvu – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	10.000/10.000	10.000/10.000	1/1	1/1 (Čebelarska zveza Slovenije)	MKGP
27.	Programi svetovanja za lastnike gozdov – gojenje in varstvo gozdov, večnamensko gospodarjenje	3.500	3.500	12	1/1 (ZGS – Zavod za gozdove Slovenije)	MKGP
28.	Svetovanje lastnikom gozdov pred izdajo odločb – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	81.668	81.668	7	1/1 (ZGS – Zavod za gozdove Slovenije)	MKGP
39.	Program razvoja podeželja 2014–2020 – ukrep prenosa znanja in dejavnosti informiranja	9.999/15.634	9.999/15.634	3/3	3/3	MKGP

30.	2023: intervencija: izmenjava znanj in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev	9.999/8.758	9.999/85.758	1/1	1/1	MKGP
31.	Usposabljanje v čebelarstvu	1.510	1.510	1/5	1 (Čebelarstva zveza Slovenije)	MKGP
32.	Zatiranje škodljivcev in bolezni čebel, zlasti varoze	1.456	1.456	1/5	1 (Nacionalni veterinarski inštitut)	MKGP
33.	Razvoj delovnih kompetenc zaprtih oseb	(ni podatka)				MP – URSKIS
34.	Uvedba modela kompetenc znanja in veščin ter usposabljanj in izobraževanj v pravosodju, v okviru Operacije učinkovito pravosodje (operacija ESS)					MP – CIP
35.	Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju	3.900	3.900	82		MP – CIP

Vir: Poročila ministrstev

Povzetek ključnih rezultatov in ugotovitev posameznih ministrstev v letu 2024 na tretjem prednostnem področju: Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Na področju usposabljanja mentorjev je bilo na Andragoškem centru Slovenije vključenih v izobraževalne dogodke 65 mentorjev. MVI pa je v okviru Javnega razpisa za operacijo »Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2023–2026« prispeval k izboljšanju odzivnosti sistema izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela z izboljšanjem kompetenc mentorjev v podjetjih ter posledično krepitvi sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela. Cilj projekta je usposobiti 3.900 mentorjev v podjetjih. Biotehniški center (BIC) je v letu 2024 s konzorcijskimi partnerji izvedel 64 usposabljanj od 69 načrtovanih. Do konca leta je bilo usposobljenih 720 mentorjev od 1950, kolikor je cilj do zaključka projekta. Šolski center Kranj je skupaj s konzorcijskimi partnerji v letu 2024 izvedel usposabljanje za 821 mentorjev, kar presega načrtovanih 804 mentorjev.

Ministrstvo je sofinanciralo usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev. V letu 2024 je bilo načrtovanih 737 vključitev, dejansko pa se je v programe vključilo 527 strokovnih delavcev. V okviru projektov pa je bilo vključenih večje število odraslih:

- Usposabljanje strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju za krepitev digitalnih kompetenc, kompetenc za trajnostni razvoj ter finančne pismenosti (Digitrajni učitelj) so potekala usposabljanja strokovnih in vodstvenih delavcev na področju digitalnih kompetenc in temeljnih vsebin računalništva in informatike, kompetenc za trajnostni razvoj ter finančne pismenosti. Izvedenih je bilo 46 programov, udeležilo se jih je 34.000 udeležencev.
- V izvajanje projekta Eksperimentalni projekti - celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike (Inovativna pedagogika) je bilo vključenih 1057 strokovnih in vodstvenih delavcev ter 4.689 učečih se v izvajanje projekta.
- Eksperimentalni projekti – celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike (B-RIN) je bilo v letu 2024 vključenih 10 VIZ, s skupno 43 inovativnimi oddelki osnovnih šol oz. skupin vrtca, ki izvajajo projektne aktivnosti. V projekt je bilo vključenih 72 strokovnih in vodstvenih delavcev ter 1.123 učečih se.

V letu 2024 se je nadaljevalo izvajanje projekta Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom, prenovo višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev

digitalno podprtih učnih mest. V letu 2024 se je prenovilo 5 pilotnih programov: Mehatronik operater, Bolničar-negovalec (srednje poklicno izobraževanje), Tehnik mehatronike in Farmaceutski tehnik (srednje strokovno izobraževanje), ter Tehnik mehatronike (poklicno tehniško izobraževanje), ki se jih bo kasneje revidiralo in nato pripravilo še ostale programe, skupaj 41 (25 srednješolskih in 16 višješolskih) vse do leta 2026.

Drugi projekt, ki se je izvajal v letu 2024 in se bo nadaljeval do 2029, nosi naslov Temeljne kompetence 2023–2029. Projekt se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, cilja ESO4.7.: Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti ter je delno financiran iz Evropskega socialnega sklada plus. V okviru projekta deluje 21 konzorcijev, v katerega je vključenih skupaj 73 konzorcijskih partnerjev. V letu 2024 je bilo v izobraževalne programe po tem ukrepu prvič vključenih 13.784 udeležencev, vseh vključitev pa je bilo 14.570. Največji delež izvedenih izobraževalnih programov predstavljajo neformalni programi (89,84 %), od katerih je bilo največ zanimanja za programe sporazumevanje v tujih jezikih (30,46 %) ter (22,02 %) za programe splošne izobraženosti za različne kompetence, npr. matematične, učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, kulturno zavest in izražanje, medgeneracijsko učenje, trajnostni razvoj, zeleno gospodarstvo in zdrav življenjski slog.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

V okvir praktičnega usposabljanja sodita aktivnosti Delovni preizkus in Potrjevanje NPK in TK. Po podatkih Zavoda se je v letu 2024 v program Delovni preizkus vključilo 551 brezposelnih oseb, med njimi je bilo 54,6 % žensk. Med vključenimi je bil največji delež (83,8 %) oseb z nizko izobrazbo. 21,5 % je bilo iskalcev prve zaposlitve, 12,8 % je bilo dolgotrajno brezposelnih. Med vključenimi v delovni preizkus v letu 2024 se je zaposlilo 75 %.

V program potrjevanja NPK in TK se je vključilo 553 brezposelnih oseb. Od vseh vključenih je bilo vključenih 48,64 % žensk. Med vključenimi je bilo vključenih 28,39 % oseb brez izobrazbe, 35,98 % dolgotrajno brezposelnih oseb in 26,04 % oseb starejših od 50 let. Največ, 305 vključitev je bilo v programu Varnostnik/varnostnica, kar predstavlja več kot polovico vseh vključitev (55,2 %). Sledijo programi: Knjigovodja/knjigovodkinja z 8,7 %, Socialni oskrbovalec/oskrbovalka na domu s 7,4 % ter Računovodja/računovodkinja s 7,1 % vključitvami.

Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja se oblikujejo glede na potrebe lokalnega delovnega trga. To so predvsem programi, ki so oblikovani v sodelovanju z lokalnimi delodajalci. V letu 2024 je bilo v program vključenih 3.726 brezposelnih oseb. Največ (18,5 %, 688 odraslih) se je vključilo v program Izpit iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1). Sledi program Slovenski jezik za tujce, stopnje I do III, v katerega je bilo vključenih 8,9 % brezposelnih oseb, program Slovenščina kot drugi in tuji jezik - vstopna raven (A1) v katerega je bilo vključenih 7,6 % brezposelni oseb.

ZRSZ je preko verificiranih izvajalcev v programe formalnega izobraževanja vključilo 369 brezposelnih oseb. Od tega se jih je največ vključilo v program OŠO, in sicer 280. V lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja se je vključilo 3.161 brezposelnih oseb (v letu 2024 je bilo 3.726 vključitev).

Cilj operacije Kompetentna Slovenija je izvajanje neformalnih oblik izobraževanj/usposabljanj, katerih glavnih cilj je opolnomočenje odraslih prebivalcev Slovenije za aktivno vključevanje na širši socialno-ekonomski ravni. Opolnomočeni odrasli, ki povezujejo obstoječa znanja s komplementarnimi kompetencami trga dela, so v delovnem okolju uspešni, aktivni v družbi, posledično je njihovo življenje kakovostnejše, ranljivejše, skupine pa imajo boljše možnosti za vključevanje v družbo. Operacija se v

letu 2024 ni izvajala, predviden je začetek izvajanja operacije v letu 2025, v katerega se bo vključilo 10.000 odraslih.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

MKGP je v letu 2024 v skladu z Uredbo o ukrepih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja dodelil finančno pomoč za delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Izvedene aktivnosti izboljšujejo izmenjavo in prenos različnih znanj, prav tako pa tudi povezujejo prebivalstvo na podeželju, prispevajo k promociji kmetijstva, gozdarstva in živilstva, kar je strateškega pomena pri ozaveščanju prebivalcev glede prehranske samooskrbe in pridelave varne hrane. V letu 2024 so bila za vse tri javne razpise zagotovljena sredstva v višini 395.000 evrov. Od teh sredstev je bilo izplačanih 359.512,36 evra. Sredstva so bila dodeljena in izplačana 27 nevladnim in nepridobitnim organizacijam.

Javna kmetijska svetovalna služba (JKSS) jo v skladu z zakonom izvaja Kmetijsko gozdarska zbornica (KGZ), ki nudi storitev kmetijskega svetovanja vsem kmetovalcem s pomočjo individualnega svetovanja in skupinskega svetovanja z izvedbo delavnic, usposabljanj, tehnološkimi listi, SMS obvestili, izvedbo krožkov, tečajev ter z objavo strokovnih člankov in prispevkov ter ogledi dobrih praks doma in v tujini. Ključni namen je prenos znanja in podpora kmetovalcem in drugim deležnikom. Pomemben del programa JSKS je izobraževanje svetovalcev. V svetovalno dejavnost v kmetijski službi je vključenih 60.000 svetovancev (načrt 60.000).

Javna svetovalna služba v čebelarstvu (JSSČ) izobražuje odrasle in zajema specialistično svetovanje, brezplačna predavanja z raznih področij (specifična usposabljanja), osnovno terensko svetovanje čebelarjem ter ozaveščanje širše javnosti o pomenu čebelarstva, ki jo izvaja od januarja 2022 koncesionar ČZS za obdobje 7 let. Med nalogami je svetovanje in sodelovanje pri pripravi razvojnih programov v čebelarstvu, ozaveščanje mladine in širše javnosti o pomenu čebelarstva ter druge svetovalne naloge v čebelarstvu. V svetovalno dejavnost na področju čebelarstva je realizacija 100 %, kar pomeni, da je 10.000 udeležencev končalo program izobraževanja, ki ga je izvedla Čebelarska zveza Slovenije. ČBZ je izvedla 5 usposabljanj za čebelarje, ki se jih je udeležilo 1510 udeležencev.

Javna gozdarska služba (JGS) ima naloge izobraževanja odraslih, in sicer individualno svetovanje pri skupni izbiri drevja za možni posek, pri pripravi letnega programa del v gozdovih in izdaji odločb za gozdnogojitvena in gozdnovarstvena dela, skupinske oblike izobraževanja na tečajih, delavnicah, predavanjih, strokovnih ekskurzijah in študijskih krožkih. Izobraževanja in usposabljanja so namenjena predvsem lastnikom gozdov in širše dejavnosti splošnega izobraževanja različnih ciljnih skupin javnosti o pomenu gozdov in gozdarstva ter sonaravnemu gospodarjenju z gozdovi. Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je izvedel 12 programov svetovanja za lastnike gozdov – gojenje in varstvo gozdov ter večnamensko gospodarjenje, preko katerih se je izobraževalo 3.500 udeležencev. ZGS je izvedel 7 programov svetovanja lastnikom gozdov pred izdajo odločb – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev, na katerih je bil v celoti realiziran cilj 81.668 udeležencev.

V sklopu nacionalnega projekta Program razvoja podeželja 2014–2022, pri ukrepu prenosa znanja in dejavnosti informiranja, je bilo v razne programe, delavnice in dejavnosti vključenih 15.634 udeležencev (načrt 9.999 udeležencev). Nacionalni veterinarski inštitut je za potrebe MKGRP izvedel 5 izobraževanj z naslovom: Zatiranje škodljivcev in bolezni čebel, zlasti varoze, ki se jih je skupno udeležilo 1.456 udeležencev.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

V letu 2024 je ministrstvo v okviru osemletnega projekta LIFE IP CARE4CLIMATE, kjer gre za krepitev zmogljivosti zaposlenih in deležnikov za izvajanje ukrepov, ki so opredeljeni v Nacionalnem energetsko podnebnem načrtu in akcijskih načrtih na področjih: trajnostna mobilnost, učinkovita raba energije, trajnostna gradnja, odpadna hrana in trajnostna raba zemljišč ter izvajanje zelenih javnih naročil, izvajalo izobraževanja in usposabljanja. V letu 2024 je bila načrtovana vključitev 1.993 udeležencev, vključilo pa se je 1.123 udeležencev, ki so tudi vsi zaključili izobraževanje. 5 izvajalskih institucij je izvedlo 11 izobraževalnih programov.

Ministrstvo za kulturo

Pedagoško andragoški program Kino katedra za pedagoge je pripravila Slovenska kinoteka. Program je primarno namenjen pedagoškim delavcem v VIZ ter študentom kot tudi zainteresirani strokovni in splošni javnosti. Hkrati pa se program agilno prilagaja tudi novim učnim načrtom za poučevanje filma na osnovnošolski in gimnazijski ravni. V letu 2024 so andragoškega programa *Kino-katedra za pedagoge* uspeli realizirati 8 načrtovanih dogodkov, ki jih je obiskalo 401 udeleženec.

JAK je v letu 2024 podpirala kulturne projekte poklicnega usposabljanja na področju knjige v skladu z naslednjimi dolgoročnimi cilji krepitve poklicnih kompetenc zaposlenih na področju založništva in knjigotrštva, izvedbe kakovostnih izobraževalnih kulturnih projektov na področju knjige, in krepitve slovenskega založništva oziroma knjigotrštva ter dvig kakovosti in prodaje izdanih knjig in revij.

V letu 2024 je usposabljanje za muzejsko, restavratorsko-konservatorsko in konservatorsko področje opravilo 26 udeležencev in tudi uspešno opravilo strokovni izpit iz varstva kulturne dediščine. V programe za pridobivanje dodatnih znanj za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, na področju glasbe, uprizoritvenih umetnosti in vizualnih umetnosti, se je vključilo 1.200 udeležencev (načrt 1.200). V dejavnosti na področji povečanja dostopnosti izobraževalnih programov na področju knjižnične dejavnosti in izboljšanje bralne kulture odraslih, ki jih izvajajo NUK, ZMOS, KSS in OOK, se je vključilo kar 5.370 udeležencev, od 2.000 načrtovanih.

Ministrstvo za pravosodje

CIP je bil ustanovljen in deluje z namenom celovite obravnave izobraževalnih procesov v pravosodju, ne zgolj organiziranja in izvajanja izobraževalnih dogodkov. Izobraževanja so se v I. 2024 financirala izključno iz proračuna Ministrstva za pravosodje. V letu 2024 smo izobraževanja izvedli v klasični obliki in na daljavo. V okviru programa Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju smo izvedli 82 različnih izobraževanj, kjer je bilo vključenih 3.900 udeležencev.

V program Krepitev kompetenc zaposlenih v pravosodju in pravosodnih deležnikov se v letu 2024 ni izvajala, ker je prišla odločitev o podpori konec novembra 2024, zato je predvideno izvajanje v letu 2025.

URSKS pa je v letu 2024 izvajal izobraževanja za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnje poklicno usposabljanje ter izvajanje programov NPK in specialnih programov za osebe na prestajanju zaporne kazni. Načrtovanih je bilo 33 vključenih, vendar poročajo o 80 udeležencih, ki so program zaključili. Štiri izvajalske organizacije so izvajale 9 programov.

Ministrstvo za infrastrukturo – Agencija za varnost prometa

AVP je v letu 2024 izvedla eno izobraževanje za nove strokovne vodje šol vožnje. Program izobraževanja za strokovnega vodjo šole vožnje se je izvedel v predvidenem obsegu 60 pedagoških ur, ki se ga je udeležilo 13 kandidatov. Usposabljanje so zaključili vsi z uspešno opravljanim izpitom pred komisijo.

5.4 Četrto prednostno področje - Raziskave in razvoj

Raziskave so pomembna podlaga za vodenje učinkovite in na podatkih utemeljene politike izobraževanja odraslih. Zagotavljajo potreben razvoj andragoške teorije in stroke ter dajejo podlage za razvoj temeljnih konceptov za razvoj. Temeljne in aplikativne raziskave so interdisciplinarne. Posamezne raziskave so lahko usmerjene k posameznim perečim temam, ki so ključne pri nadaljnjem razvoju politik izobraževanja odraslih.

Razvojna dejavnost je izrazito povezana z ostalimi prednostnimi področji in temelji na rezultatih raziskovalne dejavnosti. Načrtovanje razvojne dejavnosti vodi v nenehno inoviranje in posodabljanje področja ter bogati andragoško teorijo in prakso ter odgovarja na pereče družbene izzive.

5.4.1 Cilj: Okrepiiti razvoj in raziskave na področjih izobraževanja odraslih

Cilj je enotno postavljen za celotno prednostno področje in naravnano na krepitev in izboljševanje stanja na področju raziskav in razvoja skozi celotno obdobje veljavnosti ReNPIO do leta 2030.

Za spremljanje in doseganje postavljenega cilja za področje so bili oblikovani trije kazalniki, po katerih bomo analizirali uspešnost udejanjanja ukrepov skozi aktivnosti in izvajanja programov ter dejavnosti.

Ti trije kazalniki so:

1. izpeljava raziskave v drugem ciklu PIAAC v Sloveniji;
2. izpeljava najmanj treh CRP za potrebe izobraževanja odraslih;
3. izpeljava šestih razvojnih projektov na državni ravni za prenos teoretskih in raziskovalnih spoznanj v izobraževanju odraslih.

Spremljanje in analiza stanja na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti v letu 2024 pa nam pokaže naslednje rezultate oziroma dosežke po posameznih kazalnikih:

1. Izpeljava raziskave v drugem ciklu PIAAC v Sloveniji

V letu 2024 Slovenija ni bila vključena v prvi krog drugega cikla raziskave PIAAC, ki poteka v sodelujočih državah, v organizaciji OECD, bila pa je sprejeta odločitev o vključitvi v tretji krog, ki se začne v letu 2025.

2. Izpeljava najmanj treh CRP za potrebe izobraževanja odraslih⁵

V letu 2024 je Agencija za raziskovalno in inovacijsko dejavnost razpisala javni razpis za ciljne raziskovalne projekte, in sicer:

- Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2024, v okviru katerega je bila predvidena priprava navodil in izobraževanja pridelovalcev, kmetijskih svetovalcev ter pristojnih, nadzornih in certifikacijskih organov za uspešno uporabo razvite nadgradnje platforme ter v njej vsebovanih podatkov. izobraževanje pridelovalcev.
- Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2024«, v letu 2024, v okviru katerega so bila določena področja javnega interesa raziskovalnih projektov v okviru težišč »CRP 2024«, in sicer:
 - Težišče 1: Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
 - Težišče 2: Visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
 - Težišče 3: Učenje za in skozi vse življenje,

⁵ <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-230-5.pdf>; <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/program-dela-kadrovski-in-financni-nacrt-andragoskega-centra-slovenije-za-leto-2022/>. (stran 40 in 41)

Težišče 4: Ohranjeno zdravo naravno okolje,

Težišče 5: Visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Preglednica 32: Potekajoči ciljni raziskovalni projekti (CRP) na področju Vzgoje in izobraževanja [5.01.00]

Evidenčna št.	Naziv	Obdobje	Vodja
V5-24061	Identifikacija otrok in mladostnikov s kompleksnimi potrebami in oblikovanje smernic za sodobnejše oblike podpore	1.11.2024 - 31.10. 2026	dr. Špela Razpotnik
V5-24060	"Moji jeziki, moja moč: razvijanje jezikovno občutljivega poučevanja na vseh ravneh izobraževanja« (MOJEMOČ) »My languages, my strength: developing linguistically sensitive teaching at all educational levels« (MYLANGTH)	1.11.2024 - 31.10. 2026	dr. Karmen Pižorn
V5-24062	Pristopi za razvijanje ustvarjalnih potencialov nadarjenih v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu: nacionalna in mednarodna primerjalna analiza in raziskovalno-podprta priporočila	1.11.2024 - 31.10. 2026	dr. Mojca Juriševič
V5-24058	Preučevanje zagotavljanja vključenosti posebnih skupin študentov v visokošolski prostor	1.11.2024 - 31.10. 2026	dr. Petra Videmšek
V5-2360	Analiza osipa študentov v visokem šolstvu: pregled vzorcev in trendov ter predlog ukrepov za njegovo zmanjševanje	1.10. 2023 - 30.9. 2025	dr. Vesna Skrbinjek
V5-2361	Bralni vzori: bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah	1.10. 2023 - 30.9. 2025	dr. Dragica Haramija
V5-2314	Povezovanje z namenom spodbujanja telesne dejavnosti ranljivih skupin otrok	1.10. 2023 - 30.9. 2025	dr. Janez Vodičar
V5-2254	Fenomenološka in etiološka analiza čustvenih in vedenjskih težav oziroma motenj ter izdelava didaktičnih pristopov za posamezne podtippe težav oziroma motenj	1.10. 2022 – 31. 12. 2024	dr. Mitja Krajncan

VIR: SICRIS (ARIS)

3. Izpeljava šestih razvojnih projektov na državni ravni za prenos teoretskih in raziskovalnih spoznanj v izobraževanju odraslih

To so razvojni projekti na državni ravni, ki so financirani iz nacionalnih javnih sredstev, lahko pa tudi iz sredstev evropske kohezijske politike in jih izvajajo nacionalni zavodi oziroma partnerstva izvajalskih organizacij na področju izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja. Namenjeni so prenosu teoretskih in raziskovalnih spoznanj ter rezultatov preko razvoja novih oziroma prenove izobraževalnih programov za odrasle, razvoja novih konceptualnih rešitev, modelov, strategij in dejavnosti v prakso.

Njihovi rezultati pomenijo bistvene novosti oziroma izboljšave pri razvoju posameznih strokovnih področij v sistemu izobraževanja odraslih. Te razvojne projekte na državni ravni lahko izvaja nacionalni javni zavod za izobraževanje odraslih ali več nacionalnih javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja, če je v projekt vključeno tudi področje izobraževanja odraslih. Lahko pa se izvajajo tudi v obliki mednarodnih razvojnih projektov na področju izobraževanja odraslih.

Razvojni projekti na državni ravni, ki so potekali v letu 2024:

1. Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest 2022–2026.⁶

Nacionalni razvojni projekt poteka v obdobju med leti 2022 in 2026 in je financiran iz sredstev evropskega Načrta za okrevanje in odpornost. V obliki neposredne potrditve projekt izvaja Center RS za poklicno izobraževanje.

Namen projekta je ob krepitvi kompetenc za digitalni in zeleni prehod, tudi razvoj prilagodljivosti, odpornosti in odzivnosti poklicnega izobraževanja na potrebe trga dela, vpliv na gospodarsko okrevanje, uravnotežen gospodarski, okoljski in družbeni razvoj ter spodbujanje socialne vključenosti.

Ključni kazalniki projekta:

5 prenovljenih srednješolskih programov do konca leta 2024,
20 srednješolskih programov in
16 višješolskih programov do leta 2026.

Aktivnosti izvedene od začetka izvajanja projekta:

- analiza izvajanja odprtega dela kurikula,
- sistemska analiza višješolskih študijskih programov,
- analiza minimalnih standardov za vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest,
- študija o sistemski ureditvi PSI v izbranih EU državah,
- mednarodna primerjava o sistemski ureditvi višješolskega izobraževanja,
- evalvacija obstoječega sistema vajeništva in
- študija izvedljivosti uvajanja vajeništva v srednjem in višjem strokovnem izobraževanju ter v izobraževanju odraslih.

Pričakovani rezultati na področju IO: Vsi prenovljeni srednješolski in višješolski programi se bodo izvajali tudi na področju srednješolskega in višješolskega izrednega izobraževanja za odrasle.

2. Finančna pismenost za odrasle (junij 2022–maj 2024)

Projekt Finančna pismenost za odrasle 2022–2024 (krajše FPO 2022–2024) je načrtovan med ukrepi Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) in sodi v razvojno področje Pametna, trajnostna in vključujoča rast, komponenta 5: Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici.

Z načrtovanim projektom FPO 2022–2024 odgovarjamo na ugotovljeno stanje in potrebe odraslih po dvigu finančne pismenosti, ki ga je nakazalo več raziskav, med drugim "rezultati raziskave Finančna pismenost odraslih v Sloveniji iz leta 2019", ki kažejo, da so do svojega finančnega znanja najbolj kritične osebe v starostni skupini 55–65 let (le 6 % jih svoje znanje ocenjuje kot visoko). Med njimi jih kar 44 % meni, da se komaj prebijajo iz meseca v mesec.

Temeljni namen projekta je prispevati k strateškemu razvoju finančne pismenosti na treh ključnih področjih, ki posamezniku omogočajo doseganje in ohranjanje finančnega blagostanja v času zelo nepredvidljivih ekonomskih in socialnih sprememb. Dolgoročni namen projekta je potemtakem zagotavljanje zmožnosti za doseganje finančnega blagostanja prebivalcev Slovenije, njihovih najbližjih in družin v prihodnjih letih, in sicer s pomočjo izobraževanja in usposabljanja odraslih na področju finančne pismenosti.

Temeljni cilji v projektu so:

⁶ Vir: <https://cpi.si/projekt-na-dejavnost/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost/modernizacija-srednjega-poklicnega-in-strokovnega-izobrazevanja-vkljucno-z-vajenistvom-prenova-visjesolskih-studijskih-programov-ter-vzpostavitev-digitalno-podprtih-ucnih-mest/>

- analiza potreb po finančnem opismenjevanju pri odraslih;
- priprava smernic za oblikovanje programov;
- razvoj dveh novih javnoveljavnih programov in štirih vzorčnih neformalnih programov s področja finančne pismenosti za odrasle;
- opolnomočenje izvajalcev z usposabljanjem strokovnih delavcev za oblikovanje po meri ukrojenih programov na področju finančne pismenosti;
- pilotna izvedba javnoveljavnih programov z evalvacijo v sodelovanju z omrežjem izvajalskih ustanov;
- predstavitev javnoveljavnih programov potencialnim izvajalcem in diseminacija rezultatov projekta.

Končni cilj projekta je razviti take programe za odrasle, ki jih bodo izobraževalci na terenu z lahkoto prilagodili vsakokratnim potrebam ljudi na področju finančne pismenosti. Da bi ta cilj dosegli, je potrebno najkakovostnejše temeljno usposabljanje strokovnih delavcev, ki delajo na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji. Zato je enako pomemben cilj projekta razvoj programa usposabljanja za strokovne delavce.

3. Lahko.si – projekt: Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje

Projekt poteka v obdobju 2024–2028. Njegov namen je dvigniti splošno zavedanje o pomenu učenja in tako prispevati k povečevanju vključenosti odraslih v VŽU. V širši družbi imamo namen okrepiti pozitiven odnos do VŽU, ki prinaša napredek na osebem, družbenem in delovnem področju ter povečati sodelovanje med izvajalci izobraževanja odraslih na nacionalni in lokalni ravni.

Razvijamo različne pristope in orodja za kakovostno in učinkovito izvajanje ozaveščanja, obveščanja in spodbujanja k VŽU. Izvedli bomo večletno nacionalno medijsko kampanjo in skupno 50 novih oblik koordiniranih dogodkov ter 20 aktivnosti za povezovanje socialnih partnerjev in različnih organizacij, tako na nacionalni kot lokalni ravni. Za potrebe projekta je bila ustanovljena tudi regijska mreža koordinatorjev vseživljenjskega učenja in nov portal z vsebinami VŽU.

V 2024 smo izvedli vse načrtane naloge, med katerimi so poleg konsolidacije projektne ekipe in podpisa pogodbe o sofinanciranju projekta z MVI, vzpostavitvi celostne podobe Lahko.si in promocijskih aktivnosti, vzpostavili sodelovanje z mrežo 12 regijskih koordinatorjev in vzpostavili Lahko.si, ki deluje z roko v roki s portalom Kam po znanje.

4. Krepitev vseživljenjskega učenja (2023–2029) – ESS+

Namen projekta je izboljšati dostop do vseživljenjskega učenja odraslih in povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje. Projekt je v prvi vrsti namenjen izobraževalcem, ki opravljajo razvojno in strokovno-izobraževalno delo z odraslimi. Gradiva, programi, pristopi in orodja, ki so nastala v okviru projekta, so namenjeni izboljšanju dela strokovnjakov in izobraževalcev v praksi, predvsem pri delu z ranljivimi skupinami. Nekateri rezultati bodo namenjeni tudi neposredno ranljivim skupinam odraslih. Vsi rezultati bodo javno objavljeni in prosto dostopni.

Aktivnosti bodo izvedene v štirih sklopih:

SKLOP 1: Razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti odraslih – za večjo socialno pravičnost.

SKLOP 2: Presojanje in razvijanje kakovosti s poudarkom na digitalizaciji.

SKLOP 3: Krepitev svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih.

SKLOP 4: Razvoj zelenih kompetenc in prilagajanje na zeleni prehod.

5. LIFE-IP Care4Climate⁷

Nacionalni razvojni projekt poteka v obdobju med 1. 2. 2022 in 1. 3. 2024, vodi ga Center RS za poklicno izobraževanje. Projektna sredstva zagotavlja Proračun RS iz Sklada za podnebne spremembe.

Namen akcije je:

- krepi prisotnost vsebin, povezanih s podnebnimi spremembami in nizkoogljično družbo v višješolskih in visokošolskih izobraževalnih programih;
- krepi kompetence, potrebne za prehod v nizkoogljično družbo pri diplomantih višje- in visokošolskih programov v Sloveniji;
- okrepi povezave med slovenskimi ustanovami višjega in visokega šolstva ter ostalimi deležniki prehoda v nizkoogljično družbo v Sloveniji in Evropi.

Pričakovani rezultati so:

- prenova matrike Ključne kompetence za trajnostni razvoj (**tudi za področje IO**);
- devet modelov umeščanja ključnih kompetenc za trajnostni razvoj v izbrana strokovna področja na VI. ravni zahtevnosti, kjer se bo opredelilo na kakšen način se vključujejo elementi trajnostne kompetence v poklicne standarde na posameznem strokovnem področju ter vključilo ključne vsebine trajnostnega razvoja, značilne za vsakega od devetih glavnih strokovnih področij s specifikami podpodročij (**tudi za področje IO in na področju izrednega IO**);
- Priročnik za vključevanje strokovnih vsebin blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe ter vsebin trajnostnega razvoja v poklicne standarde in višješolske izobraževalne programe (**tudi za področje IO in na področju izrednega IO**).

6. Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)⁸

Nacionalni razvojni projekt poteka v obdobju med 28. 10. 2022 in 31. 12. 2025, vodi ga Zavod RS za šolstvo. Finančna sredstva, namenjena izvedbi projekta, so namenjena iz proračuna RS in iz Mehanizma za okrepanje in odpornost.

Na osnovi Izhodišč za prenovu kurikuluma za vrtce bo prenovljen kurikulum za vrtce. Na osnovi Izhodišč za prenovu učnih načrtov osnovnošolskega in gimnazijskega izobraževanja in Izhodišč za prenovu katalogov znanja za splošnoizobraževalne predmete v poklicnem in strokovnem izobraževanju bo pripravljen dokument za umeščanje skupnih ciljev v učne načrte in kataloge znanja za splošnoizobraževalne predmete v poklicnem in strokovnem izobraževanju ter bodo prenovljeni učni načrti in katalogi znanj za splošnoizobraževalne predmete v poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki bodo smiselno in strokovno utemeljeno vključevali med drugim tudi kompetence za trajnostni razvoj, digitalne kompetence, podjetnostne kompetence, vključno s finančno pismenostjo ipd.

Namen projekta je predvsem:

- opremiti učence in dijake ter strokovne delavce vzgojno-izobraževalnih zavodov s kompetencami, pomembnimi za soočanje z aktualnimi izzivi in izzivi prihodnosti (kompetencami za trajnostni razvoj, digitalnimi kompetencami, kompetencami podjetnosti, ki vključujejo finančno pismenost, ustvarjalnost, sodelovanje, izkustveno učenje ipd.), za krepitev odpornosti izobraževalnega sistema, ki predstavljajo skupne cilje izobraževalnih programov;
- opremiti otroke v vrtcih in strokovne delavce vzgojno-izobraževalnih zavodov s kompetencami, pomembnimi za soočanje z aktualnimi izzivi in izzivi prihodnosti (kompetencami za trajnostni razvoj, digitalnimi kompetencami, kompetencami podjetnosti, ki vključujejo finančno pismenost,

⁷ Vir: <https://cpi.si/projektna-dejavnost/sklad-za-podnebnne-spremembe/life-ip-care4climate/>

⁸ Vir: <https://www.zrss.si/projekti/prenova-izobrazevalnih-programov-s-prenovo-kljucnih-programskih-dokumentov-kurikuluma-za-vrtce-ucnih-nacrtov-ter-katalogov-znanj/>.

ustvarjalnost, sodelovanje, izkustveno učenje ipd.), za krepitev odpornosti izobraževalnega sistema, tako da se jih smiselno umesti v kurikulum za vrtce;

- preveriti in aktualizirati temeljne vsebine računalniškega in informacijskega znanja (RIN) oz. jih smiselno zajeti v prenovljenih učnih načrtih in katalogih znanj tega predmetnega področja in
- izboljšati usklajenost kompetenc z zahtevami za učinkovitejše prehajanje med stopnjami, izobraževanja, pri poklicnem in strokovnem izobraževanju pa tudi z zahtevami trga dela za lažji prehod učečih se na trg dela.

Pričakovani rezultati na področju IO: v sklopu projekta se bo opravila tudi prenova Programa OŠ.

7. Razvojni programi na področju izobraževanja odraslih, financirani iz programa Evropske unije Erasmus+

V letu 2024 se je v Sloveniji izvajalo 36 partnerskih razvojnih projektov na področju izobraževanja odraslih. Vsebinsko so se projekti vezali na področja razvoja pristopov, modelov, oblik izpopolnjevanja, orodij in gradiv na področju razvoja temeljnih kompetenc, medgeneracijskega sodelovanja, posebnih potreb, socialne vključenosti in trajnostnega razvoja.

Kot projektni rezultati bodo nastali novi programi, orodja, gradiva in pilotne izvedbe, v obliki implementacije rezultatov v izobraževalno prakso odraslih v Sloveniji. CMEPIUS je tudi v letu 2024 izvedel razpis in začel s sofinanciranjem iz EU sredstev programa ERASMUS+.

Preglednica 33: Projekti na področju izobraževanja odraslih in izobraževanja, ki so financirani iz programa Evropske unije Erasmus+ in so potekali v letu 2024

ID projekta	Naslov projekta	Trajanje
2024-2-SI01-KA210-ADU-000291135	Enhancing Digital Skills and Social Inclusion for Migrant Women Through Transnational Cooperation	2025–2026
2024-1-SI01-KA220-ADU-000255227	Strengthening the skills and competences of migrants for INTERCULTURAL mediation and for better inclusion of migrant communities in the diversified societies	2024–2027
2024-1-SI01-KA220-ADU-000243489	Learning and Inclusion with Digital Daily Activities	2024–2027
2023-2-SI01-KA210-ADU-000185203	Knjižnica spreminja svet	2024–2026
2024-1-SI01-KA210-ADU-000244829	InclusiGardens: Digital and Sustainable Pathways to Social Inclusion through Urban Gardening	2024–2026
2024-1-SI01-KA210-ADU-000246092	Creative mutual learning of communication for people with needs for communication support and professionals	2024–2026
2024-1-SI01-KA220-ADU-000250471	FINMAN+: Financial Literacy Advancement & Methodologies	2024–2026
2024-1-SI01-KA210-ADU-000254925	Medgeneracijsko ustvarjalno recikliranje	2024–2026
2023-2-SI01-KA210-ADU-000177534	Financial literacy of rural women at exclusion risk	2024–2025
2023-2-SI01-KA210-ADU-000184361	Adult Classic Literature and Arts Synergy for Equality	2024–2025
2023-1-SI01-KA210-ADU-000157749	Providing a better future for Ukrainian refugees through digital learning	2024–2025
2024-1-SI01-KA210-ADU-000251794	Bodimo trajnostni v svojem ravnanju s tekstilom in ozaveščajmo druge o pomembnosti okoljske odgovornosti	2024–2025
2024-1-SI01-KA210-ADU-000253396	INSPIRE: Inclusive Narratives Shaping Perspectives - Integrating Real-life Experiences	2024–2025
2023-2-SI01-KA210-ADU-000170083	The road to autonomy and wider inclusion for people with intellectual disabilities: Learning to cope with the separation from the family	2024–2025
2022-2-SI01-KA210-ADU-000101651	Solving the intergenerational puzzle	2023–2025
2023-1-SI01-KA210-ADU-000156306	Krepitev osebne odgovornosti v zaporniškem sistemu za trajnost v družbi	2023–2025

2023-1-SI01-KA210-ADU-000153497	Senior Synergy: Empowering Lifelong Learning and Healthy living through Community Events	2023–2025
2023-1-SI01-KA220-ADU-000154731	Science of cooking: Learning STEM subjects through cooking for persons with ID	2023–2025
2023-1-SI01-KA220-ADU-000158369	Supporting intergenerational learning and active participation of older people in the fight against climate change	2023–2025
2022-2-SI01-KA210-ADU-000101303	OPOLNOMOČENJE OVIRANIH ZA AKTIVNOSTI V NARAVI	2023–2024
2022-2-SI01-KA210-ADU-000096414	Emotional Umbrella: an Art therapy Toolkit that protects your inner self	2023–2024
2022-1-SI01-KA220-ADU-000088108	Escape to Happiness	2022–2025
2022-1-SI01-KA220-ADU-000086746	Comics for Promoting Plant-Based Agriculture	2022–2025
2021-1-SI01-KA220-ADU-000026810	Twisted Tales Educational Toolkit for parent tutoring and inter-generational learning	2022–2024
2021-2-SI01-KA210-ADU-000048077	Gradi kakovost, zagotovi uspeh	2022–2024
2022-1-SI01-KA210-ADU-000084715	Poglavje: potni list	2022–2024
2021-1-SI01-KA220-ADU-000037772	Blended learning Train-the-Trainer	2022–2024
2021-1-SI01-KA220-ADU-000033515	Senior's Anti-Fake Education	2022–2024
2022-1-SI01-KA210-ADU-000082118	Spodbujanje razvoja kognitivnih sposobnosti starejših s pomočjo art terapije - fraktalne risbe	2022–2024
2022-1-SI01-KA210-ADU-000082689	Bee Green	2022–2024
2021-1-SI01-KA220-ADU-000026511	A creative social prescription approach: promoting wellbeing of persons of older age through creativity-based intergenerational activities	2022–2024
2022-1-SI01-KA210-ADU-000082774	Krepitev kapacitet nevladnega sektorja, ki dela na področju romske skupnosti in vključevanje Rominj v delovanje NVO	2022–2024
2022-1-SI01-KA220-ADU-000087852	Spoken Easy Language for Social Inclusion	2022–2024
2022-1-SI01-KA220-ADU-000088608	Mental Health Awareness & Education for Parents, Guardians, Educators, and School Administrators of Teenagers - SIGN	2022–2024
2021-1-SI01-KA220-ADU-000033626	HELP TO OPPORTUNITIES	2021–2024
2021-1-SI01-KA220-ADU-000035182	Digital Generations	2021–2024

VIR: CMEPIUS

Projekti programa Erasmus se izvajajo na različnih institucijah in društvih: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Društvo BARKA, Društvo za izobraževanje in socialni razvoj, Društvo HUMANITAS, Društvo za permakulturo Slovenije, Društvo za povezovanje romskih žensk Loli Luludi, Gerontološki raziskovalni inštitut, i4 industrijsko oblikovanje, Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija Idrija, Institut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, Institut za transmedijski dizajn, Izobraževalni center Geoss, Javni zavod Cene Stupar, Knjižnica Franca Ksavra Meska Ormož, Ljudska univerza Murska Sobota - Zavod za permanentno izobraževanje, Ljudska univerza Ormož, Ljudska univerza Ptuj, Ljudska univerza Zavod za izobraževanje odraslih in mladine Lendava, Mozaik društvo za socialno vključenost, socialno podjetje, Prosum, zavod za izobraževanje, usposabljanje in mediacijo, Razvojna agencija Sotla, Razvojni center srca Slovenije, Razvojno izobraževalni center Novo mesto, Slovenska filantropija-združenje za promocijo prostovoljstva, Šolski center Slovenske Konjice-Zreče, STUDIO MF, raziskave in razvoj, Univerzitetni rehabilitacijski institut Republike Slovenije – Soča, UPI - Ljudska univerza Žalec, Zasavska ljudska univerza, Zavod RISA, Center za splošno, funkcionalno in kulturno opismenjevanje in Zavod UVID Rogaška Slatina.

Raziskovalni in razvojni projekti, ki posredno vključujejo izobraževanje odraslih ali ciljno skupino odraslih in so potekali v letu 2024:

1. Digitalno prestrukturiranje deficitarnih poklicev za družbo 5.0 (industrijo 4.0)⁹

Projektno obdobje je med 1. 1. 2022 in 31. 12. 2027. Projekt financira ARRS, nosilna organizacija pa je Univerza v Mariboru. Sodeluje sedem fakultet iz Univerze na Primorskem, Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru.

Projekt se loteva problematike neskladja med izobraževalno ponudbo, znanji in spretnostmi ter potrebami na trgu dela. V družbi se zaznavajo kratkoročne in dolgoročne anomalije na trgu dela. Kratkoročne anomalije so predvsem povezane z neusposobljenim ali nezadostno usposobljenim kadrom za nove izzive. Dolgoročne, sistemske anomalije pa se predvsem odražajo v pomanjkanju določenega kadra (deficitarni poklici) na različnih področjih. Kljub zavedanju glede te problematike so rešitve, ki se izvajajo, nesistemske in ne temeljijo na resnih raziskavah in njihovih izsledkih.

Predlog te programske skupine poleg zaznave in sanacije kratkoročnih problemov, da naslovi predvsem dolgoročne probleme in izzive, ki so pred nami. Zato bo sistematsko pristopila k raziskavam in analizi primerov dobrih praks v svetu in ob tem razvijala potrebne učne vsebine, spodbudna učna okolja in primerne formalne in neformalne oblike izobraževanja na podlagi resnih in temeljnih raziskav. Kadre prihodnosti je treba raziskovati, analizirati in spoznati že danes, jih sistematično razvijati, poudarjati njihovo dolgoročno atraktivnost. Zanje ustvarjati dovolj spodbudna učna in delovna okolja in s tem razvijati posameznikovo poklicno in življenjsko mobilnost. Rezultati, izhajajoči iz temeljnih raziskav predlagane programske skupine, ne bodo zanimivi zgolj s teoretskega vidika, ampak bodo imeli tudi aplikativno vrednost.

2. Kombinirano izobraževanje v poklicnem in strokovnem izobraževanju – KIPSI (Blended learning in vocational education and training – BlendVET)¹⁰

Razvojni projekt poteka od 1. novembra 2021 do 30. aprila 2024 in ga sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi finančnega mehanizma EGP.

Nosilec projekta je Center RS za poklicno izobraževanje (CPI), sodeluje še deset partnerjev iz Slovenije, Norveške in Islandije.

Namen projekta je izboljšanje praks poučevanja in učenja v okviru kombiniranega izobraževanja ter izmenjava znanja in dobrih praks z institucijami iz držav donatoric.

Ciljna skupina so dijaki, študenti in učitelji v poklicnih in strokovnih šolah. Posredno pa vključujejo tudi odrasle v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju.

Glavni rezultat projekta je izboljšanje spretnosti in kompetenc izobraževalnega osebja ter študentov in dijakov, vključenih v kombinirano izobraževanje.

3. Razvoj standarda kombiniranega poučevanja v Sloveniji¹¹

Raziskovalni projekt CRP poteka v obdobju med 1. 10. 2022 in 30. 9. 2025 in ga financirata ARRS in MVI. Nosilna organizacija je Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru. Kot partnerji pa sodelujejo: Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani,

⁹ Vir: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023011211015416/digitalno-prestrukturiranje-deficirarnih-poklicev-za-druzbo-5-0-industrijo-4-0>.

¹⁰ Vir: <https://pedagogika-andragogika.ff.uni-lj.si/en/node/1997>. in <https://blendvet.si/>.

¹¹ Vir: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023010911572809/razvoj-standarda-kombiniranega-poucevanja-v-sloveniji>. in <https://apps.izum.si/ecris/si/sl/project/20142>.

Doba Fakulteta Maribor, Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije in Fakulteta za management Univerze na Primorskem.

V sklopu projekta bo pripravljen predlog standardov kombiniranega poučevanja, ki bodo poudarjali potrebo po celostni obravnavi kombiniranega izobraževanja, pedagoških pristopov in tehnično-administrativnega dela. Delo programske skupine bo temeljilo na pripravi predloga strukture, vsebin in (kombiniranega) načina usposabljanj/izobraževanj za učitelje ter pripravi predlogov za prenos v prakso.

Posredno bodo rezultati projekta tudi podlaga za razvoj in uvajanje standarda kombiniranega poučevanja v izobraževanju odraslih.

4. Vseživljenjsko učenje za trajnostno družbo prihodnosti VŽU-TDP¹²

Razvojni program poteka v obdobju med 1. 1. 2023 in 31. 12. 2028 in ga financira ARRS. Nosilna organizacija je Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem.

Namen programa "Vseživljenjsko učenje za trajnostno družbo prihodnosti" je razvijati celostni pristop k učenju, ki vključuje vse ravni posameznika (tj. spoznavne, čustvene, motorične, socialne in duhovne) za razvijanje trajnostne družbe prihodnosti, in sicer v vseh stopnjah razvoja (od predšolskega obdobja do tretjega življenjskega obdobja).

Glavni cilji programa so:

1. utemeljitev in umestitev vseživljenjskega učenja v pedagogiko, kot znanstveno vedo,
2. oblikovanje celostnega, izkustvenega in sodelovalnega pristopa vseživljenjskega učenja za trajnostno družbo prihodnosti in
3. razvijanje učnega okolja (skrb za učeče se, poučevalce, učne vsebine in vire, kamor štejemo tako učni prostor kot informacijsko komunikacijsko tehnologijo) za inovativno razvijanje trajnostne družbe prihodnosti.

5. CRP V5-2361: Bralni vzori: bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah¹³

Raziskovalni projekt CRP poteka v obdobju med 1. 10. 2023 in 30. 9. 2025, in ga sofinancirajo: ARIS, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Ministrstvo za kulturo. Partnerici v projektu sta Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Zelo pomemben pričakovan rezultat je vzpostavitev zavedanja o pomenu branja za strokovni razvoj, (pre)poznavanju lastnih bralnih navad, pomenu osebnih bralnih navad v vlogi zgleda in vzora za različne sodelujoče v izobraževalnem in knjižničnem okolju ter o nezavedni prisotnosti odzivanja pri vključenosti v raziskave družbeno sprejemljivega vedenja.

Cilji projekta:

1. omogočil bo vpogled v bralne navade strokovnih delavcev v izobraževalni in knjižnični dejavnosti;
2. ponudil bo vpogled v namen branja strokovnih delavcev, delež branja zaradi formalnega namena (z namenom priprave na delovni proces), neformalnega namena (za osebno rast in razvoj) in informalnega namena (za zabavo, užitek);
3. odgovoril bo na vprašanje, kako različna delovna okolja spodbujajo branje strokovnih delavcev v izobraževalni in knjižnični dejavnosti;

¹² Vir: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023060711052128/vsezivljenjsko-ucenje-za-trajnostno-druzbo-prihodnosti-vzu-tdp>.

¹³ Vir: <https://pef.um.si/projekt/crp-v5-2361-bralni-vzori-bralne-navade-strokovnih-delavcev-v-vrtcih-solah-in-fakultetah-ter-splosnih-knjiznicah/>.

4. podal bo vpogled v sistemsko umeščenost bralnih spodbud v formalne izobraževalne programe bodočih strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ter knjižnični dejavnosti;
5. oblikoval bo merila za prepoznavanje dobrih praks na področju vzpostavljanja, spodbujanja in razvijanja bralnih navad strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ter knjižnični dejavnosti;
6. opredelil bo možnosti prepoznavanja dobrih praks za vzpostavljanje, spodbujanje in razvijanje bralnih navad strokovnih delavcev v izobraževalni in knjižnični dejavnosti;
7. zasnoval bo priporočila za vzpostavljanje, spodbujanje in razvijanje bralnih navad strokovnih delavcev v izobraževalni in knjižnični dejavnosti.

Rezultati projekta bodo v rezultatih pokazali bralne navade **strokovnih delavcev** v izobraževalni in knjižnični dejavnosti. Analitično bodo pokazali delež in namen branja, zasnovali priporočila za branje.

Zelo pomemben pričakovan rezultat je vzpostavitev zavedanja o pomenu branja za strokovni razvoj, (pre)poznavanju lastnih bralnih navad, pomenu osebnih bralnih navad v vlogi zgleda in vzora za različne sodelujoče v izobraževalnem in knjižničnem okolju.

Izsledki projekta bodo prispevali k še večji ozaveščenosti o pomenu branja, s tem pa bodo v pomoč pri oblikovanju konkretnih družbenih politik za krepitev bralne pismenosti in kulture.

6. Krepitev kompetenc strokovnih in vodstvenih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2024 do 2028

Namen projekta je izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja. Z upoštevanjem aktualnega razvoja sistema vzgoje in izobraževanja bo v okviru projekta potekala implementacija in nadgradnja rezultatov in znanj, in sicer v obliki izvajanja profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev.

Temeljni cilji v projektu so usposobiti strokovne in vodstvene delavce za delo na področju inkluzije v vzgoji in izobraževanju, soočanja z družbenimi in okoljskimi spremembami, zagotavljanja kakovosti z uporabo podatkov, podpore procesom samoevalvacije ter izboljšanja učenja in poučevanja, vseživljenjskega učenja, inovativnih pristopov v poučevanju ter novosti v vzgoji in izobraževanju.

Nosilec projekta je Zavod RS za šolstvo. V projektu sodelujejo še: Andragoški center Slovenije (ACS), Center RS za poklicno izobraževanje (CPI), Državni izpitni center (RIC Ljubljana) ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD).

Povzetek ključnih rezultatov in ugotovitev ministrstev v letu 2024 na četrtem prednostnem področju: Raziskave in razvoj

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Mednarodna dejavnost in vpetost v mednarodne projekte, mednarodne organizacije in projektne skupine ter mednarodne izmenjave strokovnjakov so izrednega pomena za redno dejavnost in javno službo Andragoškega centra Slovenije. Raziskovanje omogoča razvoj in vpogled v stanje ter razumevanje širšega družbenega okvira. V letu 2024 je ACS izvajal posebne naloge:

- Naloga **Udeležba prebivalcev v izobraževanju odraslih (VŽU): stanje, značilnosti in kavnalnost (razlogi)** je sestavni del rednega spremljanja ravni udeležbe odraslih/aktivne populacije. Temelji na podatkih vprašalnika ANP (Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu). Cilji raziskave so bili ugotoviti stanje in gibanja v vzorcih vključenosti populacije od 16. do 64. leta v zadnjih desetih letih, primerjati izide slovenskega vzorca s tistimi v drugih državah, ekstrahirati dejavnike, ki spodbudno vplivajo na udeležbo odraslih v VŽU, in preučiti nove vsebine ter njihov vpliv na stopnjo izobraževalne udeležbe. V letu 2024 je bila na mednarodnih podatkih EUROSTAT pripravljena zasnova naloge. Izbrani rezultati so bili

predstavljeni na mednarodni konferenci v Sarajevu. Pripravljen je bil povzetek, ki je bil objavljen v zborniku mednarodne konference, oddan je bil tudi 1 znanstveni članek, ki bo objavljen predvidoma leta 2025.

- Naloga **Analiza ankete o izobraževanju odraslih (AIO)** predstavlja najbolj poglobljen instrument za pridobivanje podatkov o izobraževanju odraslih. Podatki pokažejo v kolikšni meri so odrasli vključeni v katero koli obliko formalnega, neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja, na kakšne načine pridobivajo znanje ter kakšen odnos imajo do izobraževanja. Anketa se izvaja vsakih šest let in omogoča mednarodno primerljivost. Pri analizi podatkov smo upoštevali tako mednarodno bazo podatkov EUROSTAT, ki je omogočila deskriptivno analizo stanja na mednarodni ravni ter nacionalno bazo AES (UIO), ki jo pridobiva SURS. Pri obdelavi podatkov smo uporabljali deskriptivne analize in metodo two step cluster. Podatki so bili interpretirani, pripravljeno je bilo raziskovalno poročilo. Nekateri rezultati so bili objavljeni v publikaciji Interdisciplinary Research in Teaching and Learning: New Perspectives and Approaches kot tudi v Noviškah in E-pale. Udeležba ene od ciljnih skupin je bila pripravljena na mednarodni konferenci v Mariboru. Zastavljena je bila zasnova Infografike, ki bo objavljena leta 2025.

V letu 2024 je bilo za potrebe MVO izvedenih več raziskovalnih in strokovnih nalog na področju izobraževanja: naloga dvig bralne kulture in strokovna podpora pri akcijskem načrtu za razvoj bralne pismenosti (Nacionalni svet za bralno pismenost), podpora pri povezovanju in sodelovanju deležnikov za spodbujanje pismenosti in bralne kulture, priprava smernic za program učenja slovenščine za družinske člane tujca, razvijanje novih oziroma posodabljanje obstoječih pristopov informiranja in svetovanja za odrasle, podpora pri uresničevanju nacionalnega programa za jezikovno politiko idr.

Pripravljena sta bila dva nova programa izpolnjevanja: Andragogika v praksi: sodobni pristopi izobraževanja in učenja odraslih, Didaktika izobraževanja na daljavo, kombiniranega in hibridnega izobraževanja. V letu 2024 je bilo 8 izvedb programov andragoškega usposabljanja in izpopolnjevanja, v katere se je vključilo 84 udeležencev.

5.5 Peto prednostno področje - Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Na tam področju je vključenih šest dejavnosti, ki predstavljajo ključno strokovno podporo razvoju in izvajanju aktivnosti na vseh ostalih prednostnih področjih za vse ciljne skupine odraslih, ki jih opredeljuje ReNPIO 2022–2030. Podporne dejavnosti so:

1. svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih,
2. ugotavljanje in priznavanje znanja odraslih,
3. usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev in izobraževalcev odraslih,
4. presojanje in razvijanje kakovosti,
5. ozaveščanje, informiranje in spodbujanje za vključevanje odraslih v VŽU,
6. informacijska dejavnost.

Za vsako dejavnost so sodelujoča ministrstva opredelila ustrezne ukrepe, po katerih bodo preko načrtovanih aktivnosti dosegala opredeljeni cilj s spremljanjem postavljenih kazalnikov.

5.5.1 Cilj: Izboljšati in okrepiti dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Cilj je enotno postavljen za vse podporne dejavnosti na področju in predvideva okrepitev ter izboljšanje vseh dejavnosti, tako na letni ravni, kot na daljše obdobje udejanjanja ReNPIO 2022–2030. Krepitev in izboljšanje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih spremljamo na podlagi podatkov posameznih ministrstev na letni ravni, v primerjavi s podatki iz preteklih let. Poleg spremljanja in analize podatkov ministrstev pa je na področju postavljen tudi kazalnik:

1. **Delež odraslih, vključenih v svetovalno dejavnost izobraževanja odraslih, ki se izvaja kot javna služba, se bo do leta 2030 povečal za vsaj 20 % glede na leto 2020.**

Preglednica 34: Število udeležencev v svetovalni dejavnosti, ki se izvaja kot javna služba

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur 2021/ realizacija 2021	Število udeležencev, programov oziroma ur 2022 /realizacija 2022	Število udeležencev, programov oziroma ur 2023/ realizacija 2023	Število udeležencev, programov oziroma ur 2024/ realizacija 2024	Pristojna ministrstva
1.	Udeleženci v dejavnosti svetovanja, javna služba	16.350/28.221	20.850/36941	25.000/33.231	30.000/38.070	MVI
2.	Svetovalna dejavnost v kmetijski službi – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	60.000/ 60.000	60.000/ 60.000	60.000/ 60.000	60.000/60.000	MKGP
3.	Svetovalna dejavnost v čebelarstvu – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	10.000/ 4.858	10.000/ 10.000	10.000/ 10.000	10.000/ 10.000	MKGP
4.	Programi svetovanja za lastnike gozdov – gojenje in varstvo gozdov, večnamensko gospodarjenje	3.300/ 1.718	2.500/ 2.561	2.500/ 3.000	3.500/3.500	MKGP
5.	Svetovanje lastnikom gozdov pred izdajo odločb – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	75.000/ 72.705	75.000/ 86.730	75.000/ 95.719	81.668	MKGP
	SKUPAJ	167.502	196.232	201.950	193.238	

Vir: Poročila ministrstev

Podatki v preglednici 32 prikazujejo obseg svetovalne dejavnosti v sklopu javne službe sodelujočih ministrstev. Če pogledamo kazalnik, da se bo delež odraslih, vključenih v svetovalno dejavnost na področju izobraževanja odraslih do leta 2030 povečal vsaj za 20 %, glede na leto 2020, in z ozirom, da podatka za leto 2020 nimamo, vzamemo za izhodiščno leto 2021, bi to pomenilo začetno vrednost 16.350 in 20 % povečanje pomeni 19.620 udeležencev. Potemtakem, zastavljeni kazalnik dosegamo že od leta 2021. Poleg svetovalne dejavnosti, ki se izvaja kot javna služba, izvajajo sodelujoča ministrstva še širok nabor različnih aktivnosti na področju vseh šestih podpornih dejavnosti. To je razvidno iz letnih poročil posameznih ministrstev, kjer spremljajo posamezne podatke po dejavnostih, in s tem doseganje postavljenih ministrskih kazalnikov v obliki načrtovanih in realiziranih vrednosti.

Preglednica 35: Načrtovana in realizirana udeležba oz. ure izvajanja posameznih dejavnosti podpore izobraževanju odraslih po posameznih ministrstvih

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma drugih kazalnikov 2023/realizacija 2023	Število udeležencev, programov oziroma drugih kazalnikov 2024/realizacija 2024	Pristojna ministrstva
1.	Udeleženci v dejavnosti svetovanja, javna služba	25.000/33.231	30.000/38.070	MVI
2.	Izpopolnjevanje izobraževalcev odraslih	131/140	737/527	MVI
3.	Poročila razvojnih nalog, analize, evalvacije (ACS)	11/12	4/2	MVI
4.	Strokovne podlage za razvoj področja (ACS)	5/6	5/1	MVI
5.	Novi oziroma prenovljeni programi za odrasle in strokovne delavce (ACS)	2/3	3/2	MVI
6.	Izpopolnjevanje strokovnih delavcev, vključno z usposabljanjem za svetovalce, člane komisij in izvajalce NPK	605/1.109		MVI
7.	Usposabljanje članov za preverjanje in potrjevanje NPK	300/179		MVI
8.	Podporne spletne strani za dejavnosti oziroma programe (ACS)	29/26	35/34	MVI
9.	Usposabljanje članov komisij, svetovalcev in izvajalcev za preverjanje on potrjevanje NPK	300/931		MDDSZ
10.	E-gradivo (ACS)	4/5	10	MVI
11.	Delujoči svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih	26/23	23/22	MVI
12.	Teden vseživljenjskega učenja	35/40 koordinatorjev, 1.000/1.746 prirediteljev, 7.000/9.124 dogodkov, 15/20 izvedb Parade učenja, okrog 180.000/150.000 udeležencev TVU, 1.500/1.620 medijskih objav	35/40 koordinatorjev, 1.800/1.726 prirediteljev, 8.000/8.232 dogodkov, 15/19 izvedb Parade učenja, okrog 200.000/160.000 udeležencev TVU, 1.500/1.690 medijskih objav	MVI
13.	Mednarodni projekti	4/3	3	MVI

14.	Vrste informativno-promocijskih dogodkov (ACS)	8/9	6/7	MVI
15.	Analiza potreb za oblikovanje programov za odrasle s področja finančne pismenosti	1		MVI
16.	Usposabljanje izvajalcev v okviru Študijskega centa JSKD	3.000/ 3.000	3000/1991	MK
17.	Število programov Študijskega centra JSKD	80/ 80	80/85	MK
18.	Usposabljanje in krepitev splošnega znanja in spretnosti za varno sodelovanje v prometu različnih skupin udeležencev v prometu (izobraževanje in usposabljanje starejših voznikov, splošna javnost)	2.200/ 3.235	2.801	MZI (AVP)
19.	Usposabljanje v skladu z zakonsko opredeljenimi nalogami za pridobitev pravice opravljanja dejavnosti usposabljanja za vožnjo motornih vozil (permanentno in poklicno usposabljanje za učitelje vožnje)	900/ 872	1.142	MZI (AVP)
20.	Usposabljanje za izvajanje presoje varnosti cestne infrastrukture z namenom izboljšanja prometne varnosti za različne udeležence v prometu	25/ 15	2.801	MZI (AVP)
21.	Usposabljanje kot dodatno strokovno usposabljanje strokovnih delavcev	200/ 872	1.351	MZI (AVP)

Vir: Poročila ministrstev

Podatki v preglednici 33 kažejo doseganje različnih kazalnikov dejavnosti po posameznih sodelujočih ministrstvih v letu 2024. Svetovalna dejavnost oz. število vključenih vanjo (MVI) se je, primerjalno z letom 2023, povečala za 14,5 %. Izrazito se je povečalo izpopolnjevanje izobraževalcev odraslih in strokovnih delavcev. V letu 2023 so bili razviti 3 novi/prenovljeni programi za odrasle in strokovne delavce, v letu 2024 pa 2 programa. Izrazito se je povečalo tudi usposabljanje izvajalcev v okviru Študijskega centa JSKD in število programov Študijskega centra JSKD. Za 14 odstotkov je upadlo usposabljanje in krepitev splošnega znanja in spretnosti za varno sodelovanje v prometu različnih skupin udeležencev v prometu (izobraževanje in usposabljanje starejših voznikov, splošna javnost). Za 30 % pa je narastlo usposabljanje v skladu z zakonsko opredeljenimi nalogami za pridobitev pravice opravljanja dejavnosti usposabljanja za vožnjo motornih vozil (permanentno in poklicno usposabljanje za učitelje vožnje).

Povzetek ključnih rezultatov in ugotovitev ministrstev v letu 2024 na petem prednostnem področju: Dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Javna služba je opredeljena kot svetovalna dejavnost pri vključevanju v javnoveljavne in neformalne izobraževalne programe, ugotavljanju in dokumentiranju predhodnih znanj in spretnosti in samostojnem učenju. V svetovalno dejavnost je bilo v letu 2024 vključenih 22.405 udeležencev posameznikov in 15.665 udeležencev v skupinah, torej skupno 38.070 udeležencev.

Tedni vseživljenjskega učenja (v nadaljnjem besedilu: TVU). TVU je koordiniralo 40 organizacij, prireditve je izvedlo 1.726 različnih organizacij in posameznikov, izpeljanih je bilo okvirno 8.232 različnih prireditev. Aktivnosti v okviru TVU se je udeležilo več kot 160.000 oseb.

Andragoški center Slovenije (ACS) je maja 2024 uspešno zaključil razvojni projekt Finančna pismenost za odrasle (FPO). Projekt je namenjen zviševanju ravni finančne pismenosti odraslih v okviru neformalnih izobraževalnih programov, ki krepijo temeljne spretnosti za življenje. Novi neformalni izobraževalni programi za odrasle so: Ali naj svoj denar vlagam, Kdaj je nepremičnina lahko naložba, Načrtovanje in vodenje družinskega proračuna in Finančna prihodnost je v mojih rokah.

V okviru EPALE so že tretje leto sodelovali v triletnem projektu nacionalnih podpornih služb EPALE iz Črne gore, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije in Srbije. Sodelovanje v prvi polovici leta je zadevalo še zadnje usklajevanje končnih različic slovenskega prevoda Regionalnega kompetenčnega okvira medijske pismenosti ter Programa medijske pismenosti za odrasle (program za izvajalce izobraževanja za odrasle). V drugi polovici leta pa so pripravili smernice oziroma priročnik za izobraževalce za izvajanje omenjenega programa.

Razvoj in implementacija novih strokovnih gradiv, svetovalnih pripomočkov, baz podatkov in orodij za kakovostno svetovalno dejavnost za odrasle, s poudarkom na ranljivih skupinah odraslih z namenom podpore deležnikom in razvijalcem politik so dostopna na spletni strani ACS.¹⁴ Stalna strokovna podpora svetovalcem v IO je bila s 1. 1. 2021 vzpostavljena kot javna služba v 35 izobraževalnih organizacijah). Nosilec naloge *Svetovalno delo v izobraževanju odraslih na srednjih šolah* Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) v sodelovanju z ACS, prav tako izvaja aktivnosti na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Na ukrepu Storitve trga dela ministrstvo v letu 2024 še ni podelilo koncesij za opravljanje storitev za trg dela, zato se tudi delavnice Vseživljenjske karijerne orientacije (VKO) niso izvajale. V letu 2024 so karierni svetovalci ZRSZ izvedli 156.619 osnovnih kariernih svetovanj in izdelali 154.568 zaposlitvenih načrtov. Opravljenih je bilo 34.119 spremljanj aktivnosti zaposlitvenih načrtov. Zavod izvaja tudi storitve poglobljenega kariernega svetovanja, in sicer za tiste brezposelne osebe, pri katerih so zaznane dodatne potrebe za motivacijo, pridobitev ustreznih poklicnih kvalifikacij in odpravljanje različnih ovir pri zaposlovanju s ciljem preprečevanja prehoda med dolgotrajno brezposelnostjo in socialno prikrajšanostjo. V letu 2024 je Zavod opravil 20.722 poglobljenih kariernih, rehabilitacijskih in zdravstvenih svetovanj, od tega 8.333 kariernih, 10.396 rehabilitacijskih in 1.993 zdravstveno zaposlitvenih.

ACS, CPI in RIC so v letu 2024 opravljali naloge, ki so povezane s področjem izobraževanja odraslih, in sicer spodbujanjem vseživljenjskega učenja ter priznavanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij. ACS je izvajal strokovne, svetovalne in razvojne naloge za program Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-O+) in aktivnosti na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK). CPI je nacionalna koordinacijska točka za SOK – EOK, pristojen je za razvoj transparentne kvalifikacijske strukture, implementacijo sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij in zavzema vlogo nacionalnega observatorija RS za poklicne kvalifikacije (REFERNET – nacionalni koordinator). RIC je pristojen za razvoj metodologij in postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij, razvoj mreže za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij, zagotavljanje ustrezne usposobljenosti članov komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter drugih akterjev v mreži izvajanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij in izvedbo podpornih aktivnosti za potrebe izvajanja sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij (npr. priprava poročil ipd.).

¹⁴ ACS, pridobljeno 21. 5. 2025. Dostopno na: <https://svetovanje.acs.si/>

Ministrstvo za kulturo

V okviru dejavnosti Študijskega centra JSKD se je število programov iz načrtovanih 80 v letu 2024, povečalo za 5; skupaj je bilo izvajanih 85 programov, ki se jih je udeležilo 1.991 oseb, načrtovanih pa je bilo 3.000.

Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) v okviru svojega poslanstva izvaja permanentna izobraževanja knjižničnih delavcev in založnikov, izobraževanja za bibliotekarski izpit ter izobraževanja zaposlenih. V letu 2024 so v NUK izvedli 87 programov, ki se jih je udeležilo 1.613 slušateljev.

Združenje splošnih knjižnic (ZSK) je v letu 2024 izvedlo 5 izobraževalnih dogodkov za vodje splošnih knjižnic na srednji ravni kot obliko podpore srednjemu menedžmentu pri vodenju zaposlenih. Usposabljanja se je udeležilo 200 vodij.

Ministrstvo za infrastrukturo – Agencija za varnost prometa

Programe izobraževanja in usposabljanja je za ministrstvo izvajala Javna agencija RS za varnost prometa (AVP). Organizirala in izvajala je programe izobraževanja odraslih splošne javnosti in strokovnih delavcev šol vožnje. Za splošno javnost so izvajali preventivne delavnice, program Sožitje za večjo varnost v prometu, aktivnosti za večjo varnost motoristov. V program sožitja je bilo v 49 izvedb vključenih 2.011 starejših voznikov.

MZI – AVP je v letu 2024 izvedla 42 dogodkov, ki se jih je udeležilo skupaj 54.000 oseb. Dogodki so obsegali od prireditev, predavanj, preventivnih kampanj, izobraževanj učiteljev, aktivnosti za večjo varnost otrok, izobraževanj učiteljev preventivnih delavnic za dijake, do podpore voznikom gospodarskih vozil.

Sektor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je v letu 2024 izvedel usposabljanje pedagoških delavcev v okviru programa Varno na kolesu, ki se ga je udeležilo 30 učiteljev. Drugega preventivnega usposabljanja pedagoških delavcev v okviru usposabljanja za izvajanje kolesarskih izpitov se je udeležilo 140 učiteljev.

6 SKLEP S PREDLOGI UKREPOV

Povzetek glavnih značilnosti uresničevanja LPIO 2024

Povzetek in sklepne ugotovitve smo pripravili v obliki dveh preglednic. V Preglednici 34 je pregled kazalnikov prednostnih področij, ki jih še ne dosegamo, skupaj z izvedenimi ukrepi in identificiranimi ovirami, ki so jih poročala Ministrstva. V zadnjem stolpcu smo pripravili predloge, ki bi pripomogli k izboljšanju stanja in doseganju zastavljenih kazalnikov. V preglednici 35 je pregled kazalnikov prednostnih področij, ki jih dosegamo, skupaj z izvedenimi ukrepi ter predlogi za nadaljnje izvajanje ukrepov in aktivnosti. Kazalnika, vezana na sodelovanje v PIAAC raziskavi nista vključena v preglednici, ker se Slovenija v letu 2024 ni priključila.

Preglednica 36: Pregled ukrepov, ovir in predlogov po kazalnikih prednostnih področij, ki jih v 2024 še ne dosegamo

Kazalnik	Opis kazalnika prednostnih področij, ki ga še ne dosegamo	Stanje oziroma rezultat izvedenih ukrepov	Izvedeni ukrepi	Ovire pri realizaciji	Predlogi
1.1	V javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, se bo vključilo najmanj 70 % več odraslih kakor leta 2019 . (Do leta 2030 na 6.140 odraslih).	2024 = 5,609	MVI: programi medgeneracijskega sodelovanja, študijski krožki, strokovno in splošno izobraževanje, javnoveljavni programi medgeneracijsko učenje in sodelovanje, teden VŽU, svetovalna dejavnost, programi ljudskih univerz, podpora jezikovni politiki, jezikovni izpiti, delovanje ACS, omogočanje dostopa; MZ in ZZS: preventivni programi za zdravo življenje in izvajanje javne službe; MK: usposabljanje na področju knjige, mednarodni prevajalski seminar, teden kulturne dediščine in dnevi evropske kulturne dediščine, usposabljanja za mentorje, izvedba projekta Kulturni bazar; MP: delovanje CIP - kompetence in veščine za Učinkovito pravosodje; MDDSZ: program PUM-O+, Kompetenčni centri za razvoj kadrov; UOIM:	Odločitev o podpori v letu 2024 še ni bila izdana, zato se aktivnosti premaknejo v 2025 (MVI, MK, MP); neporabljena sredstva so bila prenesena na druge projekte oziroma na leto 2025 (MK).	Nadaljnje ozaveščanje in informiranje ter promoviranje izobraževalnih programov; povečanje dostopnosti do izobraževalnih programov, nadaljnja krepitev svetovalne službe, raziskava o udeležbi IO med različnimi delodajalci, sindikati (npr. kakšne so ovire udejstvovanja, pri dostopnosti do izobraževanja zaposlenih, identifikacija ovir), raziskava o vzrokih na individualni ravni, (npr. zakaj se posamezniki ne udeležijo izobraževanja),
1.3	Vključenost odraslih v starosti od 55 do 64 let v katero koli obliko organiziranega izobraževanja se bo s 27 % (AIO 2016) povečala na 35 % (AIO 2028).	2022 = 27,9 %			

1.5	Vključenost nižje kvalificiranih odraslih v starosti od 25 do 64 let (ISCED 0-2) v VŽU v zadnjih 12 mesecih bo vsaj 30 % do 2030.	2022 = 16,9 %	jezikovne in splošne kompetence, začetna integracija priseljencev, učenje slovenskega jezika; MDP: mobilna enota Mobilni heroji, svetovanje pri uporabi IKT, digitalne kompetence, vključevanje slepih in slabovidnih, prilagajanje digitalnih storitev za starejše.		posodobitev ponudbe izobraževanj za doseganje specifičnih kompetenc (npr. osnovne digitalne kompetence).
1.6	Delež odraslih v starosti od 16 do 74 let z doseženimi najmanj temeljnimi digitalnimi spretnostmi bo 70 % do leta 2030.	2023 = 46,7 %			
2.2	Delež odraslih v starosti od 25 do 64 let z dokončano najmanj štiriletno srednjo strokovno izobrazbo se bo z 62,8 % v letu 2019 povečal na 68 % v letu 2030.	2024 = 66,0 %	MVI: medgeneracijsko učenje, svetovalna dejavnost, programi zvez, društev, spodbujanje VŽU - Pridobitev izobrazbe (ESS), idr. MDDSZ: spodbujanje formalnega izobraževanja.	Zamik izvajanja operacije (MVI).	Izvajanje ukrepov svetovanja in omogočanja dostopnosti do izobraževanja. Realizacija za 2. prednostno področje 66,5 %; identifikacija ovir za slabo realizacijo in odprava že identificiranih ovir.
3.1	Od vključenih oseb v APZ (brezposelni in zaposleni) bo 50 % vključenih v programe izobraževanja in usposabljanja do leta 2030.	2024 = 29,5 %	Najnižja realizacija (59,9 %) je na prednostnem področju 3. MVI: nadaljnje strokovno in poklicno usposabljanje, usposabljanje mentorjev, vseživljenjska karierna orientacija; krepitev VŽU, modernizacija izobraževanja, enak dostop do	Ustavitev postopka za oddajo vloge in zamik izvajanja operacije (MVI); odločitev o podpori v letu 2024	Nadaljnja krepitev svetovalne službe in povečanje dostopnosti do storitev (npr. mobilne enote, decentralizacija, vključevanje

3.2	Delež podeljenih NPK v okviru APZ se bo do leta 2030 povečal za najmanj 40 % glede na leto 2020 (tj. 4,76 %).	2024 = 3,98 %	izobraževanja, krepitev temeljnih kompetenc; MDDSZ : delovni preizkusi, potrjevanje NPK in TK, neformalno izobraževanje v sodelovanju z delodajalci, aktivne politike zaposlovanja (ZRSZ); MKGP : podpora NVO na področju kmetijstva, čebelarstva in gozdarstva in izvajanje javne službe; MOPE : krepitev kompetenc za učinkovito rabo energije, trajnostne gradnje idr.; MK : pedagoško-andragoški program Kino-katedra, usposabljanje za strokovno osebje muzejev, knjižnic, knjige, jezika; MP : izobraževanje za zaposlene, SŠ in kvalifikacije za osebe na prestajanju zaporne kazni; AVP - izobraževanje za nove strokovne vodje šol vožnje.	še ni bila izdana, zato se aktivnosti premaknejo v 2025 (MVI, MK, MP, MDDSZ); nižje cene od načrtovanih (AVP, MDDSZ); znižanje sredstev (MDDSZ, MKGP), potrebno je več motivacije - med brezposelnimi ostaja velik delež ranljivih, dolgotrajno brezposelnih, starejših oseb (MDDSZ), slabo pripravljene vloge (MDDSZ).	premalo zastopanih/ranljivih skupin), raziskava o vključevanju brezposelnih v IO in potrebnih kompetencah na strani delodajalcev ter spodbudah za delodajalce (npr. pregled javni zavodi vs. zasebni sektor in vključevanje v programe - smernice za javne inštitucije, da se vključujejo v programe pridobivanja kompetenc, izobraževanje za kadrovnike).
-----	--	---------------	--	---	--

Vir: Poročila ministrstev

Preglednica 37: Pregled ukrepov, ovir in predlogov po kazalnikih prednostnih področij, ki jih v 2024 dosegamo

Kazalnik	Kazalnik - opis	Stanje	Izvedeni ukrepi	Predlogi za naprej
1.4	Vključenost starejših odraslih v starosti od 65 do 74 let v VŽU se bo s 4,0 % (ANP4t 2019) povečala na 5,5 % (ANP4t 2030).	2024 = 8,9 %	Izvedeni ukrepi za doseganje kazalnikov prvega prednostnega področja so navedeni v preglednici 34.	Vzdrževanje doseganja kazalnika in nadaljnje izvajanje ukrepov, ki naslavlajo odrasle v starosti od 65 do 74 let za vključevanje v VŽU - svetovalno delo, teden VŽU, promocijski dogodki, razvijanje kompetenc, programi osredotočeni na ciljno starostno skupino.

2.1	Delež vključenih odraslih v program OŠO v starosti od 45 do 55 let se bo od leta 2020 do leta 2030 vsako leto povečal za 2 % glede na predhodno leto.	2024 = 10 %	MVI: OŠ za odrasle, medgeneracijsko učenje, svetovalna dejavnost, programi zvez, društev, spodbujanje VŽU - Pridobitev izobrazbe (ESS), idr. MDDSZ: spodbujanje formalnega izobraževanja.	Nadaljnje izvajanje zastavljenih ukrepov, odprava ovir (npr. zamik v izvajanju). Nadalje vzdrževati vključenost odraslih v izobraževanje za pridobitev izobrazbe.
4.2	Izpeljava najmanj treh CRP za potrebe izobraževanja odraslih.		Po javno dostopnih evidencah ARIS je na področju vzgoje in izobraževanja bilo v letu 2024 sofinanciranih 8 CRP-ov, vendar je iz poročil razvidno, da sta le 2 v poročilih (MVI in MK).	Financiranje temeljnih in ciljnih raziskovalnih projektov s področja andragogike, izobraževanja odraslih kot osrednjega cilja raziskovalnega projekta.
4.3	Izpeljava šestih razvojnih projektov na državni ravni za prenos teoretskih in raziskovalnih spoznanj v izobraževanje odraslih.		Financiranih je bilo več projektov, tudi s sofinanciranjem iz Evropskih sredstev (ESS, Erasmus+).	Kvantitativna in kvalitativna analiza učinkov razvojnih projektov, določitev metodologije (npr. kateri projekti so razvojni) ter na podlagi rezultatov oblikovanje priporočil, na več nivojih (posameznik, institucija, področje, kazalnik idr.)
5.1	Delež odraslih, vključenih v svetovalno dejavnost, ki se izvaja kot javna služba, se bo do leta 2030 povečal za vsaj 20 % glede na leto 2020 (2021 je bilo načrtovanih 16.350).	2024 = 38.070	Svetovalna dejavnost pri nadaljnjem vključevanju v izobraževalne programe; tedni VŽU, projekt Finančna pismenost za odrasle, razvoj strokovnih gradiv in pripomočkov za potrebe svetovalne dejavnosti IO; osnovana karierna svetovanja, spodbujanje VŽU (CPI, ACS, RIC), PUM-o+; strokovna izobraževanja, AVP: preventivne delavnice, program Sožitje, izvedli 42 dogodkov, predavanj idr.	Nadaljnja krepitev svetovalne službe in povečanje dostopnosti do storitev (npr. mobilne enote, decentralizacija), vključevanje premalo zastopanih/ranljivih skupin.

Vir: Poročila ministrstev

Horizontalni vidik izobraževanja odraslih

Izobraževanje odraslih je vpeto v širši družbeni kontekst in za razumevanje življenjske dinamike področja izobraževanja odraslih poskušamo osvetliti nekatere horizontalne vidike in s tem prispevati k razvoju področja in doseganju zastavljenih kazalnikov. Izobraževanje odraslih je pomembno področje, ki zahteva kvantitativno in kvalitativno spremljanje stanja na področju odraslih z upoštevanjem demografskih značilnosti, zagotavljanja enakih možnosti, vključevanjem ranljivih skupin, interesov posameznikov in vseh deležnikov, ki pomembno prispevajo k oblikovanju (evropska sredstva) in zagotavljanju (socialna država) vključevanja za trajnostno življenje v družbi. Treba je poskušati razumeti potrebe trga delovne sile in hkrati vse dimenzije krepitve človeških virov, da bomo lahko skupaj uresničevali načrtovane aktivnosti in dosegali zastavljene kazalnike.

Izobraževanje odraslih za aktivno vključevanje na trg delovne sile je bilo prepoznano kot ključni mehanizem nadaljnjega razvoja v poročilu M. Draghi-ja (2024), ki je med vzroki za pomanjkanje ustreznih znanj in spretnosti navedel slabo delovanje izobraževalnega sistema. Državam članicam priporoča uporabo razpoložljivih podatkov in revidiranje učnih načrtov za izobraževanje in usposabljanje, več pozornosti bi morali nameniti izobraževanju odraslih in reformirati poklicno usposabljanje. Zakaj je potrebno toliko dodatnega usposabljanja po pridobljeni formalni izobrazbi? Katera so znanja in veščine, ki so potrebna družbi in deležnikom? Dejstvo je, da je treba vseživljenjsko učenje ponotranjiti. Da je pridobljeno zanje treba obnavljati, je izobraževalcem odraslih jasno, vendar stanje, številke, s katerimi spremljamo doseganje kazalnikov, kaže, da mora ta način življenja sprejeti družba in njeni člani.

Strategija Obzorje Evropa 2025–2027 in načrt NOO poudarjata vlaganja v zeleni in digitalni prehod ter krepitev odpornosti in vključujoče rasti, kar vpliva tudi na področje izobraževanja odraslih. Raziskovalno področje izobraževanja odraslih je pod-zastopano, saj je v okviru nacionalnih raziskovalnih programov, to združeno s pedagogiko ali sorodnimi disciplinami. V letu 2024 je ARIS sofinancirala le 2 temeljna raziskovalna projekta s področja izobraževanja: *Razvijanje veščin 21. stoletja za trajnostni razvoj in kvalitetno izobraževanje v času hitrih tehnološko pogojenih sprememb gospodarskega, socialnega in naravnega okolja*, ki se izvaja na Pedagoški fakulteti UL, in *Vključenost v predšolsko izobraževanje: dejavniki zagotavljanja enakih možnosti za razvoj posameznika in družbe ter vseživljenjsko učenje*, ki se izvaja na Pedagoški fakulteti UP in UM in se je zaključil septembra 2024. Projekta sta s področja izobraževanja, vendar neprednostno na izobraževanju odraslih. Soočamo se z demografskimi izzivi, priseljevanjem, zagotavljanjem enakosti, vključevanjem vseh in upoštevanjem specifičnosti, potrebami gospodarske rasti, obilici digitalne resničnosti, pomanjkanju empatije ipd., zato je potreben inovativen in raziskovalni pristop tudi na področju raziskovanja izobraževanja odraslih.

Generacije, rojene po letu 2010, vstopajo v odrasli svet in s seboj prinašajo izkušnjo, ki je večina prebivalcev nima – pametni telefoni in ostala digitalizacija je resničnost, v katero so bili rojeni. Raziskava EU kids online¹⁵ kaže, da so zelo vešči uporabe tehnologije (npr. aplikacij, družbenih omrežij), vendar to ne pomeni, da imajo kapacitete kritične presoje ali da uporabljajo vsakodnevna orodja, kot so Word, Excel idr. Kje je meja uporabe IKT v pedagoškem delu in kdaj/kaj je preveč. Kakšne oblike kratkega, »instantnega« izobraževanja z veliko mero fleksibilnosti lahko ponudimo tem generacijam, ki se kot mladi odrasli vključujejo v VŽU. Za potrebe uvajanja ustreznih ukrepov so potrebne kvantitativne in kvalitativne raziskave, raziskave o inovativnih oblikah izobraževanja odraslih glede na različne generacijske izzive, raziskave področja izobraževanja odraslih in ne nazadnje, s kakšnimi odraslimi se bomo ukvarjali v prihodnosti, kdo bo naš sogovornik – učeči se in učitelji.

ACS se sooča pri izdelavi Poročila LPIO z izzivi zbiranja in obdelave podatkov. Prihaja do razhajanja v navajanju podatkov, zato je posledično potrebno veliko preverjanja, usklajevanja, ponovnega obravnavanja določenih elementov, zato bi bil smotrni razmislek o investiciji v digitalizacijo priprave LPIO, potemtakem bi pridobljene podatke lahko uporabili tudi za nadaljnje analize. Soočamo se z obilico podatkov, ki so različno oblikovani in opredeljeni, verjetno zaradi različne metodologije pridobivanja teh podatkov. S preprosto obliko vnosnega obrazca bi te podatke zbirali in jih ustrezno kvalitativno preverjali

¹⁵ Vir: LSE, pridobljeno: 20. 5. 2025, dostopno na: https://safe.si/sites/default/files/digitalskillsreport-eukidsonlineprevod_0.pdf, in <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/assets/documents/research/eu-kids-online/participant-countries/slovenia/Slovenia.pdf>

in poslali deležnikom. Smotrna bi bila vključitev preostalih ministrstev, ki imajo vsebine s področja izobraževanja odraslih, npr. Ministrstvo za visoko šolstvo in inovacije, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, Ministrstvo za javno upravo idr., s ciljem, da se približamo celovitemu vpogledu v stanje na področju izobraževanja odraslih. Za potrebe priprave kakovostnega LPIO bi bilo treba doreči tudi metodologijo in obvezne vsebine poročila.

Ponudba izobraževanj za odrasle je pestra in obsežna. Ponudbo bi lahko dopolnili z informacijami o izobraževanjih, ki so rezultat raziskovalnih, razvojnih in/ali inovacijskih projektov. Diseminacija projektnih rezultatov pogosto poteka v obliki seminarjev, usposabljanja pri partnerjih, pridobivanja delovnih izkušenj, delavnic in drugih oblik izobraževanja odraslih, vključno z občansko znanostjo. Tovrstna izobraževanja niso zajeta v ponudbi izobraževanj za odrasle niti v poročilu, prav tako ne izobraževanja, ki jih ponuja Evropska komisija neposredno (npr. IP Helpdesk Evropske komisije¹⁶) ali Interact akademija¹⁷. Tovrstno ponudbo, ki bi hkrati pozitivno prispevala k obveščanju javnosti o priložnostih za izobraževanje odraslih, bi bilo smotrno vključiti v obstoječo ponudbo (npr. Kam po znanje).

Priporočila, ki izhajajo iz zgornjih navedb:

- Okrepitev raziskovalnega področja izobraževanja odraslih. Osnovanje in sofinanciranje programske skupine Andragogika – izobraževanje odraslih. Potrebna bi bila temeljna raziskava o izobraževanju odraslih v Sloveniji, s primeri Skandinavskih držav, sosednjih držav in Nemčije, ki bi podala rezultate za uspešno identifikacijo najbolj ustreznih ukrepov aktivne politike vključevanja odraslih v izobraževanje v vseh starostnih skupinah. Dodatno bi pripomoglo k okreelitvi razvoja in raziskovanja področja izobraževanja odraslih aktivno sooblikovanje in vključevanje vsebin področja izobraževanja odraslih v projekte, financirane pod okriljem okvirnih programov Evropske komisije (Framework Programme 10) in drugih mednarodnih programov.
- Vključevanje deležnikov v procese nastajanja LPIO. Seznanitev vseh Ministrstev (vključujoč agencije, centre, zavode) s področjem izobraževanja odraslih, z vsebino LPIO 2024 in povabilom k sodelovanju za prihodnje poročilo, s povabili na dogodke in medsebojnim povezovanjem (npr. predlogi za vključitev vsebin za ciljne raziskovalne projekte, vsebin za naslednji okvirni program idr.) ter inovativnim pristopom k priznavanju neformalno pridobljenih znanj in veščin (delavnice, webinarji, Erasmus izmenjave osebja idr.)
- Potrebne so metodološke razjasnitve, npr. odločitev o tem, ali se bo v okviru LPIO spremljala npr. občanska znanost, mobilnosti zaposlenih, izobraževanje raziskovalcev, izobraževanje odraslih kot diseminacija v raziskovalnih/razvojni/inovativnih projektih.
- Digitalizacija zbiranja podatkov z ministrstev, agencij, centrov. Premislek o pripravi spletnega orodja, kjer bi se vnašali podatki o izvedenih aktivnostih, z možnostjo dopolnjevanja, urejanja, da bi se v ozadju povezovali, in s tem omogočali nadaljnje analize.

¹⁶ Vir: Evropska komisija, pridobljeno; 20. 5. 2025. Dostopno na: https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/regional-helpdesks/european-ip-helpdesk_en

¹⁷ Vir: Evropska komisija, pridobljeno; 20. 5. 2025. Dostopno na: <https://academy.interact.eu/>

7 PRILOGA 1

Priloga 1: Letna poročila sodelujočih ministrstev.

8 VIRI

Andragoški center Slovenije. *Letni program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2024*. Pridobljeno 8. 5. 2025. Dostopno na: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Odrasli/LPIO/2024/Letni-program-izobrazevanja-odraslih-za-leto-2024.pdf>

Andragoški center Slovenije. *Letni program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2023*. Pridobljeno 20. 4. 2024. Pridobljeno 8. 5. 2025. Dostopno na: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/letni-program-izobrazevanja-odraslih-republike-slovenije-za-leto-2023>

Andragoški center Slovenije. *Poročilo o delu Andragoškega centra Slovenije za obdobje januar–december 2023*. Pridobljeno 8. 5. 2025. Dostopno na: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/porocilo-o-delu-andragoskega-centra-slovenije-za-obdobje-januar-december-2023/>

Andragoški center Slovenije. *Poročilo o delu Andragoškega centra Slovenije za obdobje januar–december 2024*. Pridobljeno 8. 5. 2025. Dostopno na: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/porocilo-o-delu-andragoskega-centra-slovenije-za-obdobje-januar-december-2024/>

Center RS za poklicno izobraževanje. *Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://cpi.si/projektna-dejavnost/sklad-za-podnebne-spremembe/podnebni-cilji-in-vsebine-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>

Center RS za poklicno izobraževanje. *Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja 2022–2026*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://cpi.si/projektna-dejavnost/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost/modernizacija-srednjega-poklicnega-in-strokovnega-izobrazevanja-vkljucno-z-vajenistvom-prenova-visjesolskih-studijskih-programov-ter-vzpostavitev-digitalno-podprtih-ucnih-mest/>

Center RS za poklicno izobraževanje. *LIFE-IP Care4Climate*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://cpi.si/projektna-dejavnost/sklad-za-podnebne-spremembe/life-ip-care4climate/>

Draghi, M., 2024; The Draghi report: A competitiveness strategy. Evropska komisija. Pridobljeno 20. 5. 2025. Dostopno na: https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059

Evropska komisija. (2025). *Participation in education and training (excluding guided on the job training) 2016-2022*. CIRABC. Dostopno na: <https://circabc.europa.eu/ui/group/d14c857a-601d-438a-b878-4b4cebd0e10f/library/c5a8b987-1e37-44d7-a20e-2c50d6101d27/details> (datum dostopa: 9. 5. 2025).

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani: *Kombinirano izobraževanje v poklicnem in strokovnem izobraževanju – KIPSI (Blended learning in vocational education and training – BlendVET)*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://pedagogika-andragogika.ff.uni-lj.si/en/node/1997> in <https://kipsi.si/>

Lepičnik, J in Mezgec M. (ur). *Vseživljenjsko učenje odraslih za trajnostni razvoj in digitalni preboj*. Koper: ZUP. Dostopno na: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-230-5.pdf>

Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani: *Vseživljenjsko učenje za trajnostno družbo prihodnosti VŽU-TDP*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.pef.uni-lj.si/raziskovanje-in-umetnost/projekti/> in na: <https://cris.cobiss.net/ecris/si/sl/project/18588>.

Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru: *CRP V5-2361: Bralni vzori: bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah*. Pridobljeno 27. 3. 2024. Dostopno na: <https://pef.um.si/projekt/crp-v5-2361-bralni-vzori-bralne-navade-strokovnih-delavcev-v-vrtcih-solah-in-fakultetah-ter-splosnih-knjiznicah/>

Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem: *Digitalno prestrukturiranje deficitarnih poklicev za družbo 5.0 (industrijo 4.0)*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023011211015416/digitalno-prestrukturiranje-deficirarnih-poklicev-za-druzbo-5-0-industrijo-4-0>

Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem: *Življenjsko okolje v času pandemije: Pedagoške in andragoške implikacije za razvoj rezilientnosti*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2022032215224023/zivljenjsko-okolje-v-casu-pandemije-pedagoske-in-andragoske-implikacije-za-razvoj-rezilientnosti>

Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem: *Razvoj standarda kombiniranega poučevanja v Sloveniji*. Pridobljeno 26. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023010911572809/razvoj-standarda-kombiniranega-poucevanja-v-sloveniji> in na: <https://apps.izum.si/ecris/si/sl/project/20142>

Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem: *Vseživljenjsko učenje za trajnostno družbo prihodnosti VŽU-TDP*. Pridobljeno 26. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.pef.upr.si/sl/raziskovanje/programi-in-projekti-arrs/2023060711052128/vsezivljenjsko-ucenje-za-trajnostno-druzbo-prihodnosti-vzu-tdp>

Vlada Republike Slovenije. *Letni program izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za leto 2024 (vladno gradivo)*. Pridobljeno 22. 4. 2004. Dostopno na: <https://gradiva.vlada.si.pdf>

Zavod Republike Slovenije za šolstvo: *Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)*. Pridobljeno 25. 3. 2024. Dostopno na: <https://www.zrss.si/projekti/prenova-izobrazevalnih-programov-s-prenovo-kljucnih-programskih-dokumentov-kurikuluma-za-vrtce-ucnih-nacrtov-ter-katalogov-znanj/>

PRILOGA 1: Letna poročila sodelujočih ministrstev 2024

Ljubljana, 11. junij 2025

7 VSEBINA

7.1	POROČILO MINISTRSTVA ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE (MVI)	3
7.2	POROČILO MINISTRSTVA ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI (MDDSZ)	43
7.3	POROČILO MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO (MKGP)	73
7.4	POROČILO MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR (MOPE)	83
7.5	POROČILO MINISTRSTVA ZA ZDRAVJE (MZ) IN ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE (MZ + ZZZS)	86
7.6	POROČILO MINISTRSTVA ZA KULTURO (MK)	88
7.7	POROČILO MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE (MP)	106
7.8	POROČILO MINISTRSTVA ZA DIGITALNO PREOBRAZBO (MDP)	112
7.9	POROČILO MINISTRSTVA ZA INFRASTRUKTURO (MZI)- AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA (AVP)	120
7.10	POROČILO URADA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OSKRBO IN INTEGRACIJO MIGRANTOV (UOIM)	141

7.1 Poročilo Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI)

Preglednica 6: Okvirni obseg sredstev MVI

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Spremenjen načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks (načrt 2024/ Realizacija 2024)	Prednostno področje/ podpora dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
3311-11-0012 Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih	231564 – Osnovna šola za odrasle	Osnovna šola za odrasle	2.945.000,00		2.950.883,84		2	
Skupaj ukrep			2.945.000,00		2.950.883,84	100		
3350-24-0004 Izvajanje programov in dejavnosti IO	231824 – Dejavnost izobraževanja odraslih	Študijski krožki						
		Medgeneracijsko učenje in sodelovanje						
		Teden vseživljenjskega učenja (TVU)+Parada učenja					1 (25 %)	
		Svetovalna dejavnost					5 (60 %)	
		Programi zvez, društev v javnem interesu in organizacij za izobraževanje odraslih, publicistična dejavnost					2 (15 %)	

	Letni posvet o izobraževanju odraslih in strokovni posveti (posebna naloga v LDN ACS)								
	Mednarodni projekti Andragoškega centra Slovenije (posebna naloga v LDN ACS)								
	Podpora in spremljanje osnovne dejavnosti s poudarkom na IKT (osnovna naloga v LDN ACS)								
	Javnoveljavni programi: priprava, gradiva, programi usposabljanj (osnovna naloga v LDN ACS)								
	Pregled dejavnosti, dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih (osnovna naloga v LDN ACS)								
	Udeležba prebivalcev v izobraževanju odraslih (VŽU): stanje, značilnosti in kavzalnost (razlogi) – posebna naloga v LDN ACS								
	Priprava nacionalnega poročila o uresničevanju CONFINTEA VII (posebna naloga v LDN ACS)								
	Sofinanciranje stroškov dela organizatorjev izobraževanja odraslih								

	Skupaj proračunska postavka		6.255.000,00		6.170.997,44	98		
	Skupaj ukrep		6.255.000,00		6.170.997,44			
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Nacionalni svet za bralno pismenost – naloga dvig bralne kulture	8.000,00		3.615,40		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Nacionalni svet za bralno pismenost – strokovna podpora pri akcijskem načrtu za razvoj bralne pismenosti	3.500,00		3.340,83		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Povezovanje in sodelovanje deležnikov za spodbujanje pismenosti in bralne kulture	17.500,00		17.369,75		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Priprava smernic za program učenja slovenščine za družinske člane tujca	5.000,00		5.000,00		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Razvijanje novih oziroma posodabljanje obstoječih pristopov informiranja in svetovanja za odrasle GN o možnostih izobraževanja in učenja pred vključitvijo v izobraževanje, med potekom	8.500,00		3.394,28		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Svetovalno delo v izobraževanju odraslih na srednjih šolah	1.300,00		843,47		1	

3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Posodobitev sistema vstopa v poklic in napredovanja strokovnih delavcev	10.000,00		9.775,45		1	
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231820 – Raziskovalne in strokovne naloge za izobraževanje	Uresničevanje nacionalnega programa za jezikovno politiko	500,00		285,19		1	
Skupaj ukrep			54.300,00		43.624,37	80		
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231819 – Mednarodna dejavnost	Naloge mednarodnega sodelovanja	6.000,00		1.596,86	27	1	
3311-11-S008 Računalniško opismenjevanje in informatika	231746– Izobraževanje odraslih – računalniško opismenjevanje in informatika	Nakup in vzdrževanje osnovnih sredstev	50.000,00		193.430,74	386	5	

3311-11-0014 Urejanje in podpora izobraževanju odraslih	231794 – Andragoški center RS	Letni delovni načrt Andragoškega centra Slovenije (LDN ACS v skladu z 28. členom ZOFVI)	1.227.590,00		1.133.143,51	92	4 (2 %) 5 (98 %)	
3311-11-0012 Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih	231752 – Tuji jeziki	Izpiti iz tujih jezikov pri Državnem izpitnem centru (LDN DIC)	6.000,00		6.582,99		1	
3311-11-0012 Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih	231752 – Tuji jeziki	Jezik na delovnem mestu	8.000,00		7.049,81		1	
Skupaj ukrep			14.000,00		13.632,80	97		
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	231815 – Izobraževanje učiteljev	Programi nadaljnega izobraževanja in usposabljanja	255.000,00		227.633,28	89	5	Izvajalci niso pravočasno sklenili pogodbe, zato za opravljeno delo niso mogli prejeti plačila.

3330-22-3504 Finančna pismenost za odrasle (financirana iz načrta za okrevanje in odpornost)	221167 (Prenova vzgojno-izobraževalnega sistema za zeleni in digitalni prehod – NOO MVI)	Finančna pismenost za odrasle	205.291,28		206.836,30		1	
	in 231661 (Plačilo DDV za NOO – izobraževanje)		20.060,49		12.118,15			
Skupaj ukrep			225.351,77		218.954,45	81		
	230180 ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21-27-V-EU 230181 ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21-27-V-SLO	Pridobitev izobrazbe 2024-2029	2.000.000,00		0	0	2	

1630-23-0005 Enak dostop do izobraževanja	230182 ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21- 27-Z-EU 231083 ESO4.7 – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21- 27-Z-SLO	Temeljne kompetence 2023–2029	6.500.000,00		6.364.469,85	98	1	
		Nadaljnje poklicno izpopolnjevanje in usposabljanje	3.000.000,00		20.000,00		3	Ob upoštevanju prenove plačnega sistema, ki je začela veljati s 1. 1. 2025 na podlagi Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24), je bila pripravljena ponovna ocena okvirne vrednosti stroškov, ki je pokazala, da prenova plačnega sistema že vpliva in bo tudi v prihodnjih letih izvajanja operacije vplivala na rast stroškov dela ter posledično na rast vrednosti stroška za izvajanje programov na uro na udeleženca. Poleg navedenega in nekaterih drugih bistvenih sprememb, do katerih je prišlo v času poziva prijavitelju za oddajo vloge za predmeten program, je prišlo do ustavitve postopka za oddajo vloge in zamika izvajanja operacije.
		Krepitev vseživljenjskega učenja	850.000,00	200.000,00	200.000,00	100	5	

		Vseživljenjska karierna orientacija	300.000,00		0	0	3	
		Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje	1.200.000,00		1.199.999,77	100	5	
		Izobraževalci odraslih	100.000,00		0	0	5	
Skupaj projekti			13.950.000,00		7.784.469,62	55		
Modernizacija 3300-22-3502	221169 (C3K12RC Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom – NOO-MVI)	NSO – Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest	720.000,00		646.964,62		3	

	221172 (C3K12IG Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela – MVI-NOO)	NSO – Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest	14.000,00		18.213,56		
	231661 (Plačilo DDV za NOO – izobraževanje)	NSO – Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest	68.080,00		16.386,69		
Skupaj ukrep			802.080,00		681.564,87	85	
1630-23-0005 Enak dostop do izobraževanja	PP230674 ESO4.5. – Izboljšanje sistemov izobraževanja za potrebe trga dela ESS 21-27-V-EU		225.250,00		225.250,00		
	PP230675 ESO4.5. – Izboljšanje sistemov izobraževanja za potrebe trga dela ESS 21-27-V- SLO	Izboljšanje usposobljenosti in karierni razvoj strokovnih delavcev in vodstvenega kadra v vzgoji in izobraževanju - projekt »Krepitev kompetenc strokovnih in vodstvenih delavcev na področju vodenja	39.750,00		39.750,00		3
	PP230676 ESO4.5. –						

	Izboljšanje sistemov izobraževanja za potrebe trga dela ESS 21-27-Z-EU	inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2024 do 2028«	94.000,00		94.000,00			
	PP230677 ESO4.5. – Izboljšanje sistemov izobraževanja za potrebe trga dela ESS 21-27-Z-SLO		141.000,00		141.000,00			
Skupaj ukrep			500.000,00		500.000,00	100		
3350-23-3503 Inovativna pedagogika 5.0	PP 221170 (C3K12IE Celovita transformacija zelenega in digitalnega izobraževanja- NOO-MVI	Eksperimentalni projekti - celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike	1.413.206,00		1.282.449,26		1	
Skupaj ukrep			1.413.206,00		1.282.449,26	91		

3350-23-3505 Razvoj temeljnih vsebin in znanj RIN v vrtcih in OŠ (B-RIN)	PP 221170 (C3K12IE Celovita transformacija zelenega in digitalnega izobraževanja – NOO-MIZŠ-MVI	Eksperimentalni projekti – celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike	359.432,00		323.161,23		1	
Skupaj ukrep			359.432,00		323.161,23	90		
3330-23-3501 Digitrajni učitelj	PP 221170 (C3K12IE Celovita transformacija zelenega in digitalnega izobraževanja – NOO-MIZŠ-MVI PP 231661 (Plačilo DDV za NOO)	Usposabljanje strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju za krepitev digitalnih kompetenc, kompetenc za trajnostni razvoj ter finančne pismenosti	4.550.000,00 182.000,00		1.298.785,00 88.111,40		1	
Skupaj ukrep			4.732.000,00		1.386.896,40	29		
3350-24-3500, 3350-24-3501 Usposabljanje mentorjev	PP 221172 (C3K12IG - Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgov dela-NOO-MIZŠ-MVI,	Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2023-2026	300.000,00 300.000,00		260.524,83 284.193,86		1	
Skupaj ukrep			600.000,00		544.718,69	91		

Skupaj MVI	32.788.959,77	32.138.959,77	23.457.157,36	73		
------------	---------------	---------------	---------------	----	--	--

Realizacija MVI po proračunskih postavkah

Realizacija MVI po proračunskih postavkah je naslednja:

Osnovna šola za odrasle (PP 180072)

Osnovna šola za odrasle (PP 180072)

V Program osnovne šole za odrasle (v nadaljnjem besedilu: program OŠO) je bilo v šolskem letu **2023/2024** vpisanih **1326 udeležencev**.

Število udeležencev od šolskega leta 2012/13 naprej je razvidno iz preglednice št. 6.

Preglednica 1: Udeleženci v Programu OŠO od 2012/13 do 2023/24

šolsko leto	št. izvajalcev	št. udeležencev	Indeks udeležencev (osnova 2012/2013)
2012/13	28	786	100
2013/14	29	1.096	139
2014/15	28	1.053	134
2015/16	28	933	119
2016/17	27	1.143	145
2017/18	23	1.146	146
2018/19	22	1.120	142
2019/20	20	1121	142
2020/21	20	967	123
2021/22	19	1027	130
2022/23	22	1224	156
2023/24	23	1326	169

Vir: CEUVIZ

V šolskem letu 2022/2023 je Program OŠO izvajalo **23 izvajalcev**, in sicer:

1. Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje,
2. Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza,
3. Center za dopisno izobraževanje Univerzum,
4. Center za izobraževanje in kulturo Trebnje,
5. Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana,
6. Ljudska univerza Celje,
7. Ljudska univerza Jesenice,
8. Ljudska univerza Koper, Università popolare Capodistria,
9. Ljudska univerza Kranj, Center za izobraževanje in kulturo,
10. Ljudska univerza Krško,
11. Ljudska univerza Murska Sobota, Zavod za permanentno izobraževanje,
12. Ljudska univerza Nova Gorica,
13. Ljudska univerza Škofja Loka,
14. Ljudska univerza Rogaška Slatina,
15. Ljudska univerza zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica,
16. MOCIS center za izobraževanje odraslih,
17. Podjetniški inkubator Kočevje, OE Ljudska univerza Kočevje,
18. Razvojno izobraževalni center Novo mesto,
19. Šolski center Slovenske Konjice – Zreče,
20. UPI Ljudska univerza Žalec,
21. Zasavska ljudska univerza,
22. Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj in

23. Zavod Znanje Postojna, javni zavod za muzejsko dejavnost, kulturo, izobraževanje in ostale dejavnosti, OE Ljudska univerza.

Dejavnost izobraževanja odraslih (PP 722910)

a) **Javna služba na področju izobraževanja odraslih** se je začela izvajati v letu 2021 v skladu s 55. členom ZIO-1. Vsebina javne službe na področju izobraževanja odraslih je program osnovne šole za odrasle in svetovalna dejavnost pri:

- vključevanju v program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti,
- vključevanju v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba in vključevanju v neformalne izobraževalne programe za odrasle,
- ugotavljanju in dokumentiranju znanja, spretnosti in veščin, pridobljenih v neformalnem izobraževanju in priložnostnem učenju na podlagi dokumentacije, in sicer za osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključitev na trg dela ter
- samostojnem učenju.

Javno službo na področju izobraževanja odraslih je v letu 2024 izvajalo 35 izvajalcev:

1. Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje,
2. Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza,
3. Center za dopisno izobraževanje Univerzum,
4. Center za izobraževanje in kulturo Trebnje,
5. Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana,
6. Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona OE Izobraževanje odraslih,
7. Ljudska univerza Ajdovščina,
8. Ljudska univerza Celje,
9. Ljudska univerza Jesenice,
10. Ljudska univerza Koper, Università popolare Capodistria,
11. Ljudska univerza Kranj, Center za izobraževanje in kulturo,
12. Ljudska univerza Krško,
13. Ljudska univerza Murska Sobota, Zavod za permanentno izobraževanje,
14. Ljudska univerza Nova Gorica,
15. Ljudska univerza Ormož,
16. Ljudska univerza Ptuj,
17. Ljudska univerza Radovljica,
18. Ljudska univerza Ravne na Koroškem,
19. Ljudska univerza Sežana,
20. Ljudska univerza Škofja Loka,
21. Ljudska univerza Tržič,
22. Ljudska univerza zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica,
23. Ljudska univerza, zavod za izobraževanje in kulturo, Rogaška Slatina,
24. Ljudska univerza, Zavod za izobraževanje odraslih in mladine Lendava, Nepi egyetem, Felnottek es Fiatalok Tovabbkepzoitezete Lendva,
25. MOCIS center za izobraževanje odraslih,
26. Osnovna šola Antona Žnideršiča, OE LU Ilirska Bistrica,
27. Podjetniški inkubator Kočevje, OE Ljudska univerza Kočevje,
28. Posoški razvojni center, OE Ljudska univerza,
29. Razvojno izobraževalni center Novo mesto,
30. Razvojna agencija Kozjansko, OE LU Šentjur,
31. Šolski center Slovenske Konjice – Zreče, OE SIC – Izobraževanje odraslih in svetovanje,
32. UPI Ljudska univerza Žalec,
33. Zasavska ljudska univerza,
34. Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj in
35. Zavod Znanje Postojna, javni zavod za muzejsko dejavnost, kulturo, izobraževanje in ostale dejavnosti, OE Ljudska univerza.

V svetovalno dejavnost je bilo v letu 2024 vključenih 22.405 udeležencev posameznikov in 15.665 udeležencev v skupinah, torej skupno 38.070 udeležencev.

Preglednica 1: Odrasli, ki so se vključili v posamezna področja svetovalne dejavnosti v letu 2024

Področje svetovalne dejavnosti	Št.	%
pri vključevanju/nadaljevanju izobraževanja	18.100	80,8
pri ugotavljanju in dokumentiranju	2.333	10,4
pri samostojnem učenju	1972	10,6
skupaj	22.405	100

Vir: Aplikacija SDIO, marec 2025

Preglednica 2: Število skupinskih obravnav v svetovalni dejavnosti v IO v letu 2024

	Št. skupin	Število udeležencev
skupinske obravnave	1.474	1 5.665

Vir: Aplikacija SDIO, marec 2025

Preglednica 3: Trajanje svetovalne dejavnosti v IO v letu 2024

Trajanje svetovanja v minutah	Vključevanje v/nadaljevanje izobraževanja		Ugotavljanje in dokumentiranje		Samostojno učenje	
	Št.	%	Št.	%	Št.	%
1–15	344	0,8	20	0,3	15	0,1
16–30	6.340	14,8	388	5,7	572	4,1
31–45	5.430	12,7	421	6,2	1.163	8,3
46–60	10.467	24,4	1.465	21,6	5.476	38,9
61–75	5.027	11,7	584	8,6	1.238	8,8
76–90	6.637	15,5	1.348	19,9	2.424	17,2
91–105	1.688	3,9	354	5,2	489	3,5
106–120	5.540	12,9	1.609	23,7	2.032	14,4
nad 120	1.390	3,2	590	8,7	672	4,8

Vir: Aplikacija SDIO, marec 2025

Preglednica 4: Delo svetovalcev po posameznem sklopu nalog v letu 2024

Struktura nalog/ svetovalci	Delež ur za vse svetovalce
neposredno svetovalno delo	51,97
vkliučevanje v/nadaljevanje izobraževanja	33,57
ugotavljanje in dokumentiranje	6,47
samostojno učenje	11,93
informiranje	10,20
načrtovanje, spremljanje in evalvacija svetovalnega dela	13,09
razvojne naloge	8,53
sodelovanje in povezovanje znotraj in zunaj organizacije	9,75
strokovno izpopolnjevanje	6,45
skupaj	100,00

Vir: Aplikacija SDIO, marec 2025

b) V letu 2024 je MVI na osnovi javnega razpisa, sofinanciralo izvajanje naslednjih **programov in dejavnosti**:

Študijski krožki (v nadaljnjem besedilu: ŠK): program je **izvajalo 93 organizacij**, v **235 ŠK** je bilo vključenih **2.448 udeležencev**. ŠK izvajajo programe na področju trajnostnega razvoja, starih običajev in obrti, samopreskrbe, skrbi za zdravje, osebnostne rasti, rasti lokalne skupnosti in podobno.

Število izvajalcev ŠK in udeležencev od leta 2014 do 2024 je razvidno iz preglednice št. 8.

Preglednica 2: Izvajalci in udeleženci ŠK od leta 2014 do 2024

Leto	Število izvajalcev	Število ŠK	Število udeležencev
2014	78	226	2.696
2015	81	281	2.446
2016	79	300	2.518
2017	78	299	2.853
2018	68	297	2.824
2019	90	359	3.552
2020	79	200	2.020
2021	69	202	1.945
2022	76	231	2.295
2023	93	166	1.772
2024	93	235	2.448

Tedni vseživljenjskega učenja (v nadaljnjem besedilu: TVU). TVU je **koordiniralo 40 organizacij**, prireditve **je izvedlo 1.726 različnih organizacij in posameznikov**, izpeljanih je bilo okvirno **8.232 različnih prireditev**. Aktivnosti v okviru TVU se je udeležilo **več kot 160.000 oseb**.

Število izvajalcev in udeležencev TVU od leta 2014 do 2024 je razvidno iz preglednice št. 9.

Preglednica 3: Izvajalci in udeleženci TVU od leta 2014 do 2024

Leto	Število koordinatorjev	Število prirediteljev	Število udeležencev	Število različnih prireditev
2014	44	1.391	110.374	2.395
2015	39	1.558	139.000	1.937

2016	38	1.597	189.953	4.090
2017	35	1.529	244.609	4.445
2018	37	1.761	170.843	4.144
2019	37	1.672	184.905	3.954
2020	31	967	58.511	2.570
2021	26	1.111	74.266	2.679
2022	38	1.548	nad 150.000	4.227
2023	38	1.800	nad 150.000	9.124
2024	40	1.726	Nad 160.000	8.232

V TVU je bilo organiziranih tudi 19 **Parad učenja – dnevov učečih se skupnosti** (v nadaljevanju: PU). Vse so bile na dan 22. 5. 2024. Zvrstile so se v vseh regijah. Festivalski del PU je 'sejem' priložnosti za učenje in ustvarjalnost na javnem mestu (na mestnem trgu, v parku, trgovinskem centru ipd.), udeležencem so namenjene informativne in svetovalne stojnice, predavanja, delavnice, projekcije, nastopi zglednih učečih se predstavnikov vseh generacij, kulturni nastopi in drugi, za široko javnost privlačni dogodki. Strokovni del PU poteka v obliki forumov politikov (lokalnih in nacionalnih), izvajalcev.

Programi medgeneracijskega sodelovanja: 52 društev univerze za tretje življenjsko obdobje je v programe medgeneracijskega učenja **vkjučilo 11.592 oseb**.

Število izvajalcev in udeležencev v programih medgeneracijskega sodelovanja od leta 2014 do 2024 je razvidno iz preglednice št. 10.

Preglednica 4: Izvajalci in udeleženci programov medgeneracijskega sodelovanja od leta 2014 do 2024

Leto	Število izvajalcev	Število udeležencev
2014	45	7.400
2015	49	8.640
2016	46	9.822
2017	46	9.167
2018	47	9.385
2019	51	10.904
2020	51	10.200
2021	51	7.858
2022	53	12.908
2023	52	14.383
2024	52	11.592

Aktivnosti združenj in društev na področju izobraževanja odraslih prispevajo k uresničevanju nalog, ki so v javnem interesu. Rezultati financiranih aktivnosti so razvidni na spletnih straneh organizacij: Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, Andragoškega društva Slovenije, Združenja izobraževalnih in svetovalnih središč Slovenije in Zveze ljudskih univerz Slovenije.

Spletne strani:

<http://www.utzo.si/>

<https://www.andragosko-drustvo.si/>

<http://www.ziss.si>

<http://www.zlus.si>

c) MVI je v letu 2024 sofinanciralo **plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih 61 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, od tega 26 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih in 35 srednjim šolam**. V javnih zavodih je bilo v programe poklicnega, strokovnega in splošnega izobraževanja ter v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle vpisanih **16.787** udeležencev. Vseh udeležencev v javnih zavodih in zasebnih organizacijah pa je bilo v šolskem letu

2023/24 **23.666**. Načrtovano število ur organiziranega izobraževalnega dela je bilo realizirano. Število javnih zavodov, ki jim je MVI sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih od leta 2017 do 2024, je prikazano v preglednici št. 11.

Preglednica 5: Javni zavodi, ki jim je MVI sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih od leta 2018 do 2023

Izvajalci/Leta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ljudske univerze	21	20	23	18	25	26
Srednje šole	39	27	39	39	34	35
Skupaj	60	47	62	57	59	61

Število odraslih, vpisanih v izobraževalne programe za pridobitev izobrazbe po šolskih letih, je prikazano v preglednici št. 12.

Preglednica 6: Število odraslih, vpisanih v izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe po šolskih letih

Izvajalci	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Srednje šole	12.120	10.652	8.385	8.614	9.756	10.134
Ljudske univerze	3.787	3.819	2.206	2.057	2.214	4.348
Zasebne organizacije	3.824	3.381	3.269	3.524	3.898	2.305
Skupaj	19.731	17.825	13.860	14.195	18.868	16.787

Vir: CEUVIZ

Število odraslih, vpisanih v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle po šolskih letih, je prikazano v preglednici št. 13.

Preglednica 7: Število odraslih, vpisanih v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle po šolskih letih

Izvajalci	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Srednje šole	11.195	10.652	8.423	8.667	9.812	10.224
Ljudske univerze	7.486	6.941	5.661	5.993	6.867	9.050
Zasebne organizacije	3.571	3.459	3.235	3.524	3.912	4.372
Skupaj	22.252	21.052	17.319	18.184	20.591	23.666

d) Razvoj vseživljenjske karijerne orientacije in svetovanja v višjem strokovnem izobraževanju

Ukrep 3311-11-0012 Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih, proračunska postavka 231824 Dejavnost izobraževanja odraslih

Sredstva: 50.000,00 EUR.

Strategija višjega strokovnega izobraževanja v Republiki Sloveniji za obdobje 2020–2030 pove, da na višjih strokovnih šolah delujejo karierni centri, katerih vloga je pomembna in razvejana, saj prispevajo k promociji diplomantov višjih strokovnih šol, ustvarjanju tesnejših odnosov med študenti in delodajalci, k hitrejšemu zaposlovanju diplomantov višjih strokovnih šol ter vključevanju delodajalcev v zakonsko določene naloge. Cilji dejavnosti kariernih centrov so:

- oblikovanje oziroma nadgradnja strokovnih gradiv, podlag in baz podatkov za kakovostno izvajanje svetovalne dejavnosti in vseživljenjske karijerne orientacije kot podpore celostnemu razvoju kariere,
- promocija pripravljenih orodij za karierno orientacijo in svetovanje ter podpora višjim strokovnim šolam pri njihovi uporabi
- izvedba aktivnosti za večjo prepoznavnost višjega strokovnega izobraževanja ter krepitev mreženja študentov z delodajalci,

- osveščanje študentov o pomembnosti kariernega načrtovanja in vseživljenjskega učenja za pridobivanje dodatnih kompetenc ter praktičnega znanja za učinkovit vstop na trg dela in
- usposabljanje strokovnih delavcev, ki izvajajo dejavnosti kariernih centrov.

Skupnost višjih strokovnih šol Slovenije (v nadaljevanju: Skupnosti VSŠ) je na področju razvoja kadrov in kariernega svetovanja v višjem strokovnem izobraževanju v letu 2024 izvedla naslednje dejavnosti:

1. Evalvacija kariernega svetovanja na višjih strokovnih šolah

Namen evalvacije: zbirati, analizirati in interpretirati podatke o učinkovitosti in vplivu aktivnosti kariernih centrov na razvoj kompetenc vseživljenjske kariere orientacije pri študentih, diplomantih in drugih relevantnih skupinah. Merilo se je spremembe v spretnostih in odnosu posameznikov do načrtovanja kariere pred in po udeležbi na aktivnostih kariernih centrov. Nadalje je bil namen prepoznati potrebe študentov, diplomantov in delodajalcev po storitvah kariernih centrov ter pridobiti oceno učinkovitost posameznih aktivnosti in njihova pričakovanja.

Izvedene aktivnosti: analiza podatkov, intervjuji, intervjuji z delodajalci, fokusna skupina in anketni vprašalniki.

Rezultati:

Evalvacija je pokazala, da je karierni center v očeh študentov vir podpore pri načrtovanju kariere, hkrati nakazuje priložnosti za izboljšanje, zlasti v prilagajanju izvedbe. Pokazalo se je, da so kompetence diplomantov višjih strokovnih šol za karierni razvoj različno razvite. V prihodnje bi bilo smiselno nameniti večji poudarek individualnemu svetovanju, podpori pri iskanju priložnosti za prakso oz. zaposlitev ter organizaciji dogodkov.

Med delodajalci je zaznati visoko stopnjo zadovoljstva z usvojenimi kompetencami študentov. Delodajalci so pohvalili teoretično podlago, ki jo študenti pridobijo. Izrazili pa so pomisleke glede praktične uporabnosti znanja, saj imajo študenti težave pri povezovanju teorije s prakso. Analiza je nakazala, da je prostor za izboljšanje stanja, kot npr.: razvoj mehkih kompetenc in pridobivanje praktičnih izkušenj, sodelovanje delodajalcev s šolami.

Fokusna skupina z zaposlenimi, ki opravljajo karierno svetovanje, je razkrila ključne izzive pri izvajanju dejavnosti. Čeprav se izvajajo aktivnosti, kot so karierni dnevi in delavnice, je opazno pomanjkanje sistemske ureditve. Šole izvajajo predvsem skupinsko svetovanje. Karierno svetovanje je večinoma neformalno in razpršeno med različne zaposlene, kar vodi do preobremenjenosti in pomanjkanja kontinuitete. Dejavnosti se sistematično ne spremlja. Področje zahteva sistemsko, kadrovsko in finančno ureditev.

V zadnjih letih je zaznati sistematično delo na področju povezovanja z okoljem. Sodelovanje je pripomoglo k izgradnji mreže stikov z delodajalci, dvigu prepoznavnosti višješolskega študija med svetovalci v osnovnih in srednjih šolah ter med svetovalci v izobraževanju odraslih. S promocijskimi aktivnostmi se dviguje ugled višješolskega strokovnega izobraževanja. Pozitivni učinki izvedenih aktivnosti nakazujejo potrebo po nadaljevanju tovrstnih aktivnosti.

Podatki na osnovi evalvacije bodo pomagali, da karierni centri postanejo bolj dostopni in uporabni za vse študente. Izsledki bodo upoštevani pri razvoju novih storitev, delavnic in dogodkov, ki bodo podpirali študente pri vstopu na trg dela. Evalvacija bo podlaga za obširnejšo analizo delovanja kariernih centrov, kjer bo osredotočenost na sistemski, organizacijski in kadrovske ureditvi.

Evalvacija je na voljo [TUKAJ](#).

2. Razvoj strokovnih gradiv na področju kariernega svetovanja

Posodobljena je bila spletna učilnica za kariere svetovalce. V e-učilnici so gradiva z izobraževanj za študente, orodja in gradiva za osebe, ki izvajajo karierno svetovanje, uporabne informacije in nasveti za študente.

Pripravljena sta nova razlagalna videa oz. videoposnetka o višji strokovni šoli, ki na jasnem, preprostem in vizualno privlačnem načinu pojasni kompleksne teme ali ideje.

Spletna povezava: [Skupnost VSŠ – VIDEO 1- V-2.mp4](#); [VLOGA KARIERNIH SVETOVALCEV NA VIŠJIH STROKOVNIH ŠOLAH](#)

3. Usposabljanje študentov višjih strokovnih šol

Skupnost VSŠ je izvedla izobraževanja, usmerjena v opolnomočenje študentov za vstopanje na trg dela, s poudarkom na razvoju ključnih kompetenc, ki so potrebne za uspešno kariero v današnjem dinamičnem okolju. Namen je bil razvoj komunikacijskih veščin, ki so temelj uspešnega sodelovanja in osebnega razvoja, podjetniških kompetenc in finančne pismenosti. Študenti so se seznanili s trendi na trgu dela in možnostmi financiranja in podpore pri uresničevanju podjetniških zamisli. Organizirana so bila srečanja s predstavniki podjetij z namenom spoznati njihova pričakovanja in potrebe.

Izvedenih je bilo 5 programov, v katere se je vključilo **271 študentov**, in sicer:

- 25. 3. 2024, Šolski center Ptuj, 40 študentov,
- 27. 3. 2024, Šolski center Celje, 63 študentov,
- 21. 5. 2024, Academia Maribor, 22 študentov,
- 11. 10. 2024, Šolski center Kranj, 113 študentov,
- 15. 10. 2024, Piramida Maribor, 33 študentov.

Študenti s posebnimi potrebami

Vključevanje študentov z različnimi potrebami, je ključno za razvoj kakovosti višjih strokovnih šol. Da bi lahko vsak študent dosegel svoj potencial in se uspešno vključil v poklicno življenje, je nujno zagotoviti, da se počutijo sprejeti in vključeni. To pomeni, da je treba prilagoditi izvajanje študijskih programov, metode poučevanja in študijsko okolje.

26. junija 2024 je bil v Brežicah izveden posvet Premagovanje anksioznosti in krepitev motivacije pri študentih s posebnimi potrebami. Posveta se je udeležilo **34 ravnateljev, strokovnih delavcev in referentov**.

Spletna povezava [DA POMAGAŠ DRUGIM, MORAŠ BITI SAM OK – Skupnost VSŠ](#)

4. Sodelovanje z mrežami svetovalne dejavnosti in gospodarstvom

a. Sodelovanje s svetovalci v javni službi za izobraževanje odraslih

Aktivnosti za promocijo višjega strokovnega izobraževanja se nadaljujejo tretje leto. Z namenom povezovanja s svetovalci v javni službi za izobraževanje odraslih, je Skupnost VSŠ obiskala:

- Ljudsko univerzo v Novi Gorici, 16. 1. 2024,
- Razvojni izobraževalni center Novo mesto, 7. 3. 2024 in
- Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 19. 4. 2024.

Svetovalcem v izobraževanju odraslih je bilo, 27. avgusta 2024, na webinarju predstavljeno višje strokovno izobraževanje, vpisni pogoji, študijski programi, aktualne programske novosti in načrtovane spremembe. **Posveta se je udeležilo 33 udeležencev**.

Ugotavljano je bilo, da poznavanje višjega strokovnega izobraževanja ni zadostno, zato je potrebno sodelovanje s temi svetovalci nadgrajevati, in sicer s spletnimi webinarji, osebnimi obiski idr.

Priložnost za okrepitev sodelovanja je tudi v okviru portala Lahko.si, ki ga koordinira Andragoški center RS.

b. Sodelovanje s kadrovskimi službami v podjetjih in obrtno – podjetniškimi zbornicami:

Sodelovanje z gospodarstvom prinaša obojestranske koristi. Podjetjem je omogočen dostop do visoko kvalificiranih kadrov in prilagajanje specifičnim potrebam, študentje pa pridobijo praktične izkušnje in se pripravijo na zahteve trga dela.

Srečanja s kadrovskimi službami omogočajo pridobivanje informacij o trendih na trgu dela ter veščinah in znanjih, ki jih podjetja potrebujejo. Skupnost VSŠ podjetja spodbuja k uporabi Iskalnika kariernih priložnosti, kjer lahko objavijo prosta delovna mesta in mesta za praktično izobraževanje študentov. Nekatera podjetja so se predstavila na šolah, druga pa šole povezala z gospodarskimi zbornicami, kjer se organizirajo srečanja in poslovni zajtrki.

Organizirani so bili naslednji sestanki:

- 5. 3. 2024, Tehnološki center TECHOS o digitalni transformaciji podjetij k industriji 4.0, potrebah po kadrih in potrebah v regiji;
- 7. 3. 2024, CGP d. d. o možnostih sodelovanju višjimi strokovnimi šolami, izvajanju praktičnega izobraževanja, prekvalifikacijami in dvigu ravni izobrazbe na VI. Stopnjo in

- 29. 5. 2024, Podkrižnik, d. o. o. in BSH hišni aparati, d.o.o, kjer je bilo predstavljeno višje strokovno izobraževanje in izredni študij. Podjetje je predstavilo potrebe po kadrih, študentskem delu, opravljanju praktičnega izobraževanja in ključnih kompetencah.

c. Sodelovanje z območnimi službami zavoda za zaposlovanje:

Sodelovanje z zavodom za zaposlovanje pomaga študentov pri izbiri študijskega programa in pripravi na zaposlitev. Svetovalci nudijo informacije o poklicih, možnostih za zaposlitev in, kako se predstaviti potencialnim delodajalcem. Sodelovanje omogoča, da se šole odzovejo na potrebe gospodarstva in s tem prispevajo k večji zaposljivosti diplomantov.

Organizirani so bili sestanki na zavodih za zaposlovanje v naslednjih krajih:

- 16. 1. 2024, Nova Gorica,
- 29. 5. 2024, Mozirje,
- 4. 9. 2024, Koper,
- 11. 9. 2024, Ljubljana in
- 16. 10. 2024, Ptuj.

č. Sodelovanje z Obrtno zbornico:

26. 8. 2024 je bil organiziran sestanek na Območni obrtni zbornici Celje, z namenom iskati načine za tesnejše povezovanje gospodarstva in izobraževanja v regiji in širše, izmenjati informacije o izobraževanju in dogodkih ter načrtovati skupne aktivnosti.

d. Sodelovanje s Strateškimi sveti:

Udeležba na srečanjih in dogodkih strateškega sveta v okviru izvajanja javne službe za izobraževanje odraslih:

- 29. 1. 2024 na LU Slovenska Bistrica, kjer je bil podpisan dogovor o sodelovanju in sprejet poslovnik strateškega sveta;
- 26. 9. 2024 na UPI Žalec, kjer so se udeleženci posvetili temam: kam gremo kot družba, rezultatom analize o položaju gluhih in naglušnih odraslih, položaju in vključevanju tujcev v lokalno okolje in
- 12. 12. 2024 v Mladinskem kulturnem centru Ptuj udeležba na konferenci Temeljne konference 2023 – 2029, zaradi seznanitve s cilji projekta, ki je usmerjen v delovno aktivne, starejše od 55 let, ki potrebujejo nadgradnjo temeljnih kompetenc.

5. Promocija

a. Sejmi

Skupnost VSŠ je aktivno sodelovala na naslednjih sejmih in predstavitev:

- 6. 2. 2024, Celje, Karierni sejm za mlade,
- 19. 4. 2024, Gornja Radgona, MEGRA,
- 18. do 22. 9. 2024, Celje, MOS,
- 9. 5. 2024, Ljubljana, Sejem zaposlitvenih priložnosti,
- 24. 9. 2024, Dravograd, Koroški karierni sejem,
- 14. 10. 2024, Slovenska Bistrica, Dan poklicev,
- 6. 12. 2024, Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer, Najdištudij.si,
- 16. 1. 2024, Srednja šola Venca Pilon Ajdovščina in bližnji dijaški dom, srečanje s svetovalnimi delavkami in delavci v OŠ in SŠ,
- 15. 2. 2024, posredovane predstavitve svetovalnim delavcem na srednjih šolah in
- 17. 9. 2024, HR&M festival v Ljubljani, ki je osrednji kadrovski in poslovni festival.

b.TVU in drugi promocijski dogodki:

- sodelovanje v okviru TVU pri tematskem koordinatorju ŠC Celje,
- udeležba na Paradah učenja: 22. 5. 2024 v Žalcu in Rogaški Slatini,
- dan za kakovost: Skupnosti VSŠ je organizirala srečanje Komisije za kakovost na temo NAKVISa o usmerjenih presojah in vključevanju študentov v register strokovnjakov za presoje še pet let po končanem študiju. Priprava prispevka za [novičke ACS](#),
- 15. 5. 2024, izvajanje projektu Hekaton "Celjska koča", v sodelovanju z Mestno občino Celje in družbo ZPO Celje,
- 20. 5. 2024, udeležba na delavnici programa CANVA, ki je orodje za oblikovanje vizualnih vsebin, s katerim se oblikujejo profesionalne objave za socialna omrežja, letake, vizitke, dokumente idr. in
- 19. 9. 2024 sodelovanje na dogodku Znanje za svetovanje z Ljudsko univerzo Celje.

Izobraževanje odraslih – računalniško opismenjevanje in informatika (PP 231746, prej 448210)

MVI je v letih 2014 do 2016 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih računalniško strojno opremo sofinanciralo v 50 % deležu.

MVI je v letih 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 in 2024 sofinanciranje strojne opreme izvedlo na način, da delež sofinanciranja s strani javnih organizacij za izobraževanje odraslih ni bil fiksno določen, tako da so organizacije količino in vrsto opreme, ki so jo nakupile, določile same, izmed nabora opreme, ki ga je predlagalo MVI. To se je odrazilo v tem, da so v letih 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 in 2024 v celoti (z redkimi izjemami) izkoristile možnost sofinanciranja.

MVI je v letih, od vključno 2014 do 2024 v celoti financiralo programsko opremo podjetja Microsoft (nadgradnja Windows in polna različica Office) in programsko opremo za zaščito pred zlonamerno programsko opremo WithSecure (prej F-Secure).

Sofinanciranje informacijske komunikacijske tehnologije – IKT s strani MVI po letih je prikazano v preglednici št. 14.

Preglednica 8: Sofinanciranje informacijske komunikacijske tehnologije – IKT s strani MVI po letih

leto	strojna oprema (EUR)	programska oprema (EUR)	skupaj (EUR)
2014	13.970,16	6.919,09	20.889,25
2015	13.970,16	7.477,78	21.447,94
2016	18.606,00	6.919,09	25.525,09
2017	15.180,00	8.335,15	23.515,15
2018	33.360,00	7.793,62	41.153,62
2019	72.875,00	7.793,62	80.685,00
2020	149.323,76	8.864,24	158.188,00
2021	40.130,00	8.864,24	48.994,24
2022	37.140,93	8.864,24	46.005,17
2023	38.415,66	9.680,74	48.096,40
2024	183.750,00	9.680,74	193.430,74
Skupaj	432.971,67	81.511,81	514.499,86

Zaradi prenizkih zagotovljenih sredstev v integralnem proračunu za zagotavljanje informacijsko-komunikacijske tehnologije javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, te nimajo zadostnih količin opreme, veliko opreme pa je zastarele. Zato je MVI v letih 2019, 2020 in 2024 zagotovilo dodatna sredstva, kar je razvidno iz preglednice 13. Kljub povišanju, sredstva niso zadoščala za obnavljanje iztrošene opreme ter nujno povečanje količin opreme, posebej zato, ker niso bile vključene v IKT Program SIO-2020 (<https://www.arnes.si/sio-2020/>) in Program COVID-19 – IKT za VIZ (https://www.arnes.si/covid19_ikt-za-viz/), ki ju je iz EU sredstev izvajala Akademsko in raziskovalna mreža Slovenije – Arnes (programa sta npr. vključevala tudi sofinanciranje računalniške opreme in izgradnje brezžičnih računalniških omrežij).

MVI je javne organizacije za izobraževanje odraslih vključil v projekt ReactEU – IKT za VIZ, ki ga je v letih 2021 in 2022 izvajal Arnes. Organizacije so v letu 2021 prejele strojno opremo v skupni vrednosti 161.801,40 EUR (proračunski postavki 211196 PN15.1-IKT infrastruktura-COVID-19-ESRR-EU-ReactEU in 211521211521 PN15.1-IKT infrastruktura-COVID-19-ESRR-SLO-ReactEU, projekt 3330-21-1500).

MVI je vključilo javne organizacije za izobraževanje odraslih v projekte zagotavljanja informacijsko-komunikacijske tehnologije iz EU sklada NOO, ki se izvajajo v letih od 2023 do 2026. V letu 2023 je bilo v projektu IR Optika 2 NOO petim (5) ljudskim univerzam zagotovljena brezplačna optična povezava v internet v skupni vrednosti 78.432,75 EUR (proračunski postavki 230207 - C2K7IJ Digitalizacija izobraževanja in športa-NOO-MVI in 231661 - Plačilo DDV za NOO – izobraževanje). Javne organizacije za izobraževanje odraslih so vključene v projekt Posodobitev računalniških omrežij na VIZ

(proračunski postavki (proračunski postavki 230207 - C2K7IJ Digitalizacija izobraževanja in športa-NOO-MVI in 231661 - Plačilo DDV za NOO – izobraževanje), višina sredstev za javne organizacije za izobraževanje odraslih bo znane ob zaključku projekta (junij 2026).

Javne organizacije za izobraževanje odraslih lahko podobno kot vzgojno-izobraževalni zavodi (vrtci, osnovne, srednje, višje šole, zavodi za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, dijaški domovi, glasbene šole) uporabljajo storitve Akademске in raziskovalne mreže Slovenije – Arnes (npr. upravljanje komunikacijske opreme za povezavo v internet na daljavo, elektronska pošta, spletne učilnice, videokonference).

Nacionalni svet za bralno pismenost – naloga dvig bralne kulture (PP 716910 – 231820)

V letu 2024 je ACS nadaljeval delo na promociji spodbujanja branja, da bi prispeval k izboljšanju odnosa do branja kot vrednote. Strokovno gradivo z naslovom *Umeščanje branja v izobraževanje odraslih* je nastalo kot del potujoče razstave *Portreti branja*. V okviru razvojnega dela so zasnovali in pilotno izpeljali izobraževalni program *Spodbujanje branja v izobraževanju odraslih* v obsegu 24 ur, ki je namenjen zaposlenim v izobraževanju odraslih in zunanjim sodelavcem. Potujočo razstavo *Portreti branja* z idejnimi rešitvami branja so postavili na sedem različnih lokacijah, med drugim marca 2024 na Kulturnem Bazarju v Cankarjevem domu, kjer so v okviru programa izpeljali tudi okroglo mizo Podobe in prostori branja. Okroglo mizo so posneli in je bila predvajana v okviru e-Kulturnega bazarja ter predstavljena na blogu Branje najbolje spodbujamo tako, da ga približamo osebnemu interesu posameznika na spletni strani Družinske pismenosti.

Nacionalni svet za bralno pismenost – strokovna podpora pri akcijskem načrtu za razvoj bralne pismenosti (PP 716910 – 231820)

ACS sodeluje pri pripravi medresorskega pregleda ukrepov za razvoj bralne pismenosti, ki ga pripravlja Nacionalni svet za bralno pismenost. Pregled ukrepov služi za spremljanje uresničevanja Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030. S temi vsebinami ACS tudi dopolnjuje spletno stran pismen.si.

Povezovanje in sodelovanje deležnikov za spodbujanje pismenosti in bralne kulture (PP 716910 – 231820)

ACS v okviru te naloge povezuje različne ustanove s področja izobraževanja in kulture, ki si prizadevajo spodbujati pismenost in bralno kulturo otrok, mladostnikov in odraslih. Glavne dejavnosti ACS in mreže so bile v 2024 povezane z nacionalno koordinacijo, pripravo in izvedbo Nacionalnega meseca skupnega branja 2024, z soustvarjanjem in promocijo spletne strani namenjeni družinski pismenosti. Kampanja se je povezala še z dvema drugima akcijama Beremo v gozdnih knjižnicah (Zavod za gozdove in Turistična zveza Slovenije) in z akcijo Pokloni čas, polepšaj dan (NIJZ). Poleg urejanja spletne strani Družinska pismenost ACS in prisotnosti na socialnih omrežjih, ACS izdaja tudi mesečni Novičnik za družinsko pismenost. Odmevne so bile tudi predstavitve plakata na temo družinske pismenosti na mednarodni konferenci IBBY v Trstu; spletne strani in dejavnosti družinske pismenosti v študijski knjižnici Trst, na strokovnem seminarju Bralna pismenost za dobro življenje, ki ga je pripravila Mladinska knjiga, študentom vseh smeri Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem ter študentom ŠPIK na Centru za izobraževanje Filozofske fakultete v Ljubljani. V Okviru naloge je omogočeno sodelovanje javnega zavoda v Evropski mreži za spretnosti odraslih (EBSN).

Razvijanje novih oziroma posodabljanje obstoječih pristopov informiranja in svetovanja za odrasle o možnostih izobraževanja in učenja pred vključitvijo v izobraževanje (PP 716910 – 231820)

ACS je v letu 2024 v mreži svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba, implementira pristope, predlagane v strokovnem gradivu z usmeritvami za svetovalce v IO v za povečanje vključenosti odraslih GN v informiranje in svetovanje, ki je bilo pripravljeno v letu 2023. S ciljem povečati vključenost odraslih GN v izobraževanje. Udeležanje pristopov je potekalo v sodelovanju s partnerji v regiji, ki so povezani v Strateške svete, vzpostavljene

v svetovalni dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba. V letu 2024 je bila pripravljena tudi metodologija svetovanja in informiranja za GN odrasle v sodelovanju z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije (skupinski pristop) ter le ta tudi pilotno izvedena v 8 od 13 medobčinskih društvih, vključenih v Zvezo. V 5 bo razvita skupinska oblika informiranja in svetovanja izvedena v letu 2025. Pripravljena je bila tudi promocijska zgibanka za svetovalno dejavnost za GN v obliki »lahkega branja«.

Posodobitev sistema vstopa v poklic in napredovanja strokovnih delavcev (PP 716910 – 231820)

ACS je sodeloval pri zbiranju podatkov o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju za programe, ki jih izvaja ACS.

Pripravili so štiri promocijske filme s predstavitvijo posamičnih vlog strokovnih delavcev in izobraževalcev odraslih za naslednje vloge: Svetovalka za samostojno učenje v izobraževanju odraslih, učiteljica v programu Začetna integracija priseljencev (ZIP), svetovalka za vrednotenje že pridobljenega znanja in spretnosti v izobraževanju odraslih in učiteljica v programih pismenosti za odrasle. Videi so objavljeni v poglavju Promocija vlog izobraževalcev odraslih na YouTube kanalu ACS. Premierno so bili predvajani 23. 10. 2024 na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih – predstavila jih je dr. Tanja Možina v okviru prispevka z naslovom »Naše strokovne poti: zgodbe, ki navdihujejo«. Pripravili so tudi akcijski načrt za promocijo videov in objavili novico na različnih spletnih straneh in družbenih omrežjih.

Uresničevanje nacionalnega programa za jezikovno politiko (PP 716910 – 231820)

V skladu s prejetimi smernicami in predlogo, poslano s strani MVI in Ministrstva za kulturo, je bilo pripravljeno vsebinsko poročilo za leto 2024 z doseženimi kazalniki in porabljenimi sredstvi za realizacijo nalog povezanih z aktivnostmi za uresničevanje programa jezikovne politike. Vključili so naloge, ki jih izvaja ACS kot javni zavod in se financirajo iz MVI, in sicer usposabljanje izvajalcev ZIP, nalogo Jezik na delovnem mestu, nalogo Povezovanje deležnikov ter nalogo Analiza izobraževalnih potreb slepih in slabovidnih odraslih.

Naloge mednarodnega sodelovanja (PP 716710 – 231819)

Mednarodna dejavnost ACS je obsegala poleg sodelovanja v mednarodnih projektih tudi delovanje v mednarodnih organizacijah in projektih skupinah s področja izobraževanja odraslih, obiske tujih strokovnjakov na ACS, študijsko sodelovanje delavcev ACS v tujini, sodelovanje na mednarodnih konferencah, objave v tujem tisku in druge oblike sodelovanja.

Mednarodna dejavnost in vpetost v mednarodne projekte, mednarodne organizacije in projektne skupine ter mednarodne izmenjave strokovnjakov so izrednega pomena tudi za redno dejavnost in javno službo, ki jo opravlja ACS. Omogoča namreč pridobivanje neposrednih informacij na področju strateškega in strokovnega razvoja ter soustvarjanje in neposredni vpliv na pripravo stališč in predlogov na mednarodni ravni. Hkrati omogoča zastopanje in možnost lobiranja v smislu nacionalnih prioritet in razvojnih ciljev tako samostojno kot tudi v sodelovanju s strokovnjaki in strokovnimi službami MVI in MDDSZ. Z mednarodnimi izmenjavami pridobivajo nova znanja, rezultate raziskav in izmenjave dobrih praks, hkrati pa komplementarno dopolnjujejo razvojna sredstva in aktivnosti na ključnih razvojnih področjih sistema izobraževanja odraslih v Sloveniji.

V letu 2024 je ACS sodeloval z naslednjimi mednarodnimi organizacijami v izobraževanju odraslih in e-izobraževanju: EAEA (European Association for the Education of Adults), ESREA (European Society for Research on the Education of Adults), EBSN (European Basic Skills Network), EDEN (European Distance and e-Learning Network) in ICAE (International Council for Adult Education), IASC (International Association for the Study of Commons) in slovenskim predstavništvom UNESCO (prispevek).

Predstavniki ACS so sodelovali v mednarodnih skupinah:

- v mreži **nacionalnih koordinatorjev** za uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih – **EPUO** pri Evropski komisiji (1 virtualni sestanek);
- v **izvršnem odboru** Evropske zveze za temeljne spretnosti – EBSN (dva sestanka); mandat se je iztekel junija 2022. V okviru tega so sodelovali na Letni skupščini in letni konferenci mreže EBSN (Learning from the past – preparing for the future, Basic skills for adults in 2030) od 8. do 10. junija 24 na Dunaju, Avstrija;
- v mreži **nacionalnih koordinatorjev za Evropsko leto spretnosti – ELS** (3 sestanki).

Posebne omembe je vredno delovanje v **Evropskem združenju za izobraževanje odraslih** (European Association for the Education of Adults – **EAEA**). Sodelovali so na njihovi letni konferenci v Helsinkih na Finskem (10.–13. 6. 24). Na temelju nominacije EAEA je bila predstavnica ACS imenovana v Dvorano slavnih na področju IO, zato so se s prispevkom udeležili konference v organizaciji Hall of Fame in Univerze v Firencah ter drugih soorganizatorjev, med njimi tudi EAEA, 7. in 8. 11. 24 v Firencah.

O novicah EAEA na ravni evropske politike in stroke IO so prek e-Novičk ter spletnih in FB strani ACS redno seznanjali slovensko strokovno javnost in se pri tem opirali tudi na druge informacije, ki so jih redno prejeli od EAEA. Sodelovali so v anketi za njihovo zbirko nacionalnih poročil za leto 2024 (EAEA Country Reports 2024).

V Elektronsko platformo za izobraževanje odraslih v Evropi (**EPALE**) – so v letu 2024 prispevali skupno 95 objav, med njimi 10 novic, 25 spletnih dnevnikov, 5 komentarjev, 27 gradiv, 23 dogodkov, 1 objava v spletni razpravi, 4 objave na temelju motivacije partnerjev iz mreže. Izpolnili so anketo o ELS, ki je bila objavljena na platformi EPALE, proti koncu leta pa še anketo EPALE 2024. ACS so prijavi za akreditacijo E+ in s prijavo uspeli.

V okviru EPALE so že tretje leto sodelovali v triletnem projektu nacionalnih podpornih služb EPALE iz Črne Gore, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije in Srbije. Namen projekta z naslovom 'EPALE Regionalni okvir medijske pismenosti' je bila vzpostavitev in implementacija modularnega okvira kompetenc za medijsko pismenost v sodelujočih državah. Sodelovanje v prvi polovici leta je zadevalo še zadnje usklajevanje končnih različic slovenskega prevoda Regionalnega kompetenčnega okvira medijske pismenosti ter Programa medijske pismenosti za odrasle (program za izvajalce izobraževanj za odrasle). V drugi polovici leta pa so pripravili smernice oziroma priročnik za izobraževalce za izvajanje omenjenega programa.

Naloge EPALE so na željo EK in zaradi vsebinske sorodnosti povezovali s projektom EPUO 2024–2025, predvsem na Prvem forumu forumu EPUO 2024 Spretnosti za vse/Skills for all. Ta je bil namenjen spretnostim za življenje in delo ter iztekajoči se kampanji ELS. Izpeljan je bil 16. 4. 24 v Hiši EU v Ljubljani in po spletu. V zavihku Razprave v okviru sklopa EPALE 'sodelujte' je bilo mogoče dogodek spremljati v živo, za kar sta poskrbela ACS in NPS za EPALE.

Izpeljali so tudi en študijski obisk (13. 12. 24), in sicer za 7-člansko ekipo iz slovaškega mesta Trnava – Lifestarter (nosilci znamke UNESCO učeče se mesto).

Svetovalno delo v izobraževanju odraslih na srednjih šolah (PP 231820)

Svetovalno delo v izobraževanju odraslih na srednjih šolah: - pripravljen predlog umeščanja svetovalnega dela v izobraževanju odraslih v srednjih šolah; - sodelovanje v Nacionalni strokovni skupini za VKO in pri aktivnostih po letnem delovnem načrtu skupine; - promocija in izvedba aktivnosti enotne svetovalne točke: razvojna naloga NSS VKO (tehnična in strokovna podpora CPI); - priprava gradiva o poklicnem in strokovnem izobraževanju za svetovalce. Nosilec celotne naloge je CPI v sodelovanju z ACS.

Letni delovni načrt ACS (PP 609510)

MVI je v letu 2024 ACS financiralo naslednje naloge, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu na naslednjih področjih. Realizacija je predstavljena v nadaljevanju.

Podpora sistemu izobraževanja odraslih:

- **3 strokovne podpore:** strokovna podpora pri izvajanju razpisov s področja izobraževanja odraslih, priprava analiz za pripravo podzakonskih aktov, priprava analiz stanja na področju IO za potrebe priprave projektov v okviru EU mehanizmov od leta 2022 dalje.
- **1 strokovno gradivo:** Letni program izobraževanja odraslih 2023: poročilo o uresničevanju.
- sodelovanje v okviru komisij in delovnih skupin,
- poročilo javnega zavoda, sodelovanje pri pripravi letnega nacionalnega poročila o uresničevanju ukrepov Nacionalnega programa za jezikovno politiko 2020–2024),
- spremljanje uresničevanja LPIO 2024,
- sodelovanje pri pripravi LPIO 2025,
- spremljanje podatkov SURS in mednarodnih statistik za področje IO in priprava interpretacij podatkov,
- opravljanje nalog v sodelovanju s CPI v zvezi z izvajanjem izrednega izobraževanja v poklicnem in strokovnem izobraževanju, izvajanjem usposabljanja in izpopolnjevanja za odrasle ipd.,
- Sodelovanje pri pripravi NPVI za obdobje 2023-2033.
- Smernice za učenje slovenskega jezika za družinske člane priseljencev
- sodelovanje z višjimi strokovnimi šolami
- sodelovanje v delovni skupini Modernizacija poklicnega in strokovnega izobraževanja

Neformalno učenje in izobraževanje odraslih:

- **1 strokovna podpora:** podpora za področje trajnosti zainteresiranim deležnikom (npr. MVI-URKI, MOP, MK, NVO, javni zavodi, FF),
- **1 IKT-orodje:** spletna stran znamenjatrajnosti.si vsebinsko in tehnično vzdrževana.
- **1 javna predstavitev** vsebine o izobraževanju za trajnostni razvoj.
- konferenca VITR od A do Ž, organizator MVI, Bled, 16.-17. december). <https://vitraz.splet.arnes.si/>
- RTV SLO, Primorska kronika <https://365.rtvlo.si/arhiv/primorska-kronika/175024838>
- 2x RTV SLO 1, Ljudje in zemlja <https://www.rtvlo.si/rtv365/arhiv/175028981?s=tv> (Miloš Batistuta, 10.3. 2024; 25:18- 40_00 in Irena Cunja (2.6.2024) 14:39-22:00 <https://www.rtvlo.si/tv/znanje/ljudje-in-zemlja>)
- RTV SLO 1, Radio Slovenija, Podobe znanja, (Tomaž Gerden, 31. 5. 2024, 16:05) <https://www.rtvlo.si/rtv365/arhiv/175049455?s=mmc>
- Izvirni znanstveni članek v reviji Vzgoja in izobraževanje št. 4-5, str. 39-44 (ZRRS) v soavtorstvu Bogataj in Robinson;
Samostojno poglavje v monografiji Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju : izobraževanje učiteljc in učiteljev za raziskovalno učenje in poučevanje; <https://www.pei.si/ISBN/978-961-270-357-8.pdf>
- **2 strokovni podpora, svetovalne ure za omrežje in podpora deležnikom:** podpora izvajalcem ŠK in BMK, ki je obsegala tudi 2 terenska obiska ob visokih obletnicah delovanja (Tišina, 4.10., Radlje 5.10.),
- **2 IKT-orodji:** vzdrževana aplikacija eSK in spletna stran sk.acs.si
- **1 izpopolnjevanje za strokovne delavce oz. izobraževalce odraslih:** mentorji ŠK in BMK (spletno, 15 udeležencev)
- Skupaj z dodatnim izpopolnjevanjem **65 vključenih** mentorjev ŠK in BMK v izobraževalne dogodke.
- svetovalne ure za omrežje izvajalcev ŠK in BMK.
- **1 izpopolnjevanje** za strokovne delavce oz. izobraževalce odraslih: mentorji ŠK in BMK (spletno, 50 udeležencev)
- Sprejeli smo študentko andragogike (FF) na prakso in ji pripravili program ter ga uskladili s sodelavci.
- Strokovni prispevek v publikaciji Res dobro, študijski krožki v Tišini. LUMS, str. 64-79

Raziskave in razvoj

- 1 koncept raziskave Udeležba prebivalcev v IO
- **1 raziskovalno poročilo** Učenje in izobraževanje odraslih
- **1 promocija rezultatov** na spletni strani ACS (Novičke in E-Pale)
- **Promocija ugotovitev:**
 - na znanstveni konferenci v Mariboru
 - objava v znanstveni reviji Interdisciplinary Research in Teaching and Learning: New Perspectives and Approaches
 - v ELM magazine
- **2 nova JVP sprejeta na SSIO:** Razumevanje zdravja in Odkrivajmo moč narave.
- **3 strokovna gradiva:**
 - Odkrivajmo moč narave- razvoj znanja in spretnosti o okolju in trajnosti
 - Koraki k zdravju. Zbirka vaj in delavnic za boljše obvladovanje zdravja (tudi tiskana verzija)
 - Odkrivam, kdo sem, in uživam v tem
- 2 diseminaciji: 1. prispevek na mednarodni konferenci v Sarajevu: *Obrazovanje odraslih u evropskom prostoru obrazovanja: Perspektive iz jugoistočne Evrope* (objava povzetka prispevka v Book of Abstracts); 2. objava prispevka v *Journal of Adult Education: Critical Thinking as a Key Element in Health Education Program*
- **1 izpeljava programa za strokovne delavce oz. izobraževalce odraslih:** 1 temeljno usposabljanje za izvajalce programa ZIP,
- **2 srečanja z izvajalci programa ZIP:** 2 informativni srečanja,
- **124 vključenih strokovnih delavcev oz. izobraževalcev odraslih** (108 vključenih v 2 informativni srečanja in 16 vključenih v temeljno usposabljanje): strokovni delavci - izvajalci ZIP (učitelji, kulturni mediatorji),
- **1 strokovna podpora:** izvajalcem in drugi strokovni javnosti v zvezi z izvedbo programa ZIP.
- 1 diseminacija: predstavitev JVP Razumevanje zdravja na mednarodni konferenci v Sarajevu ter objava povzetka v knjigi povzetkov ter članka v mednarodni reviji Adult Education Journal (sprejet v objavo)

Pismenost odraslih:

- Razvoj področja pismenosti in temeljnih zmožnosti odraslih: strokovna podpora deležnikom in izvajalcem programov, strokovno evalvacijsko srečanje za učitelje v programih, analiza potreb po javnoveljavnih programih;
- nadgradnja in celoletno objavljane dogodkov povezanih z Nacionalnim mesecem skupnega branja NMSB.pismen.si, 2 sestanka deležnikov na nacionalni ravni za spodbujanje pismenosti ter diseminacija rezultatov naloge;
- sodelovanje z mednarodno organizacijo EBSN (udeležba in prispevek na mednarodnem dogodku), usklajevanje dela uredniškega odbora, nadgradnja ter strokovno dopolnjevanje spletne strani družina.pismen.si, več kot 20.000 obiskovalcev spletne strani družinska pismenost;
- nadgradnja in vsebinsko dopolnjevanje spletne strani v podporo delovanja Nacionalnega sveta ter uresničevanja Akcijskega načrta Nacionalne strategije bralne pismenosti pismen.si;

Svetovanje in vrednotenje:

- Razvoj in implementacija novih strokovnih gradiv, svetovalnih pripomočkov, baz podatkov in orodij za kakovostno svetovalno dejavnost za odrasle, s poudarkom na ranljivih skupinah odraslih; gradiva so dostopna na spletni strani <https://svetovanje.acs.si/>;
- stalna strokovna podpora svetovalcem v IO (s 1. 1. 2021 je bila svetovalna dejavnost v IO vzpostavljena kot javna služba v 35 izobraževalnih organizacijah), vključno z organiziranim usposabljanjem;
- sodelovanje pri razvijanju svetovalne dejavnosti v IO na srednjih šolah (nosilec naloge je CPI);
- aktivnosti na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij (v nadaljnjem besedilu: NPK).

Kakovost in izobraževanje:

- 2 nova programa izpopolnjevanja: Andragogika v praksi: sodobni pristopi izobraževanja in učenja odraslih, Didaktika izobraževanja na daljavo, kombiniranega in hibrinega izobraževanja.
- 1 strokovno gradivo: Evalvacijska študija: Organizator izobraževanja odraslih na srednjih šolah in šolskih centrih: Vloga, umeščenost, potrebe po usposabljanju in izpopolnjevanju.
- 8 izvedb programov andragoškega usposabljanja in izpopolnjevanja, vključenih 84 udeležencev;
- vzdrževana in nadgrajena spletna stran izobraževalne dejavnosti ACS,
- 4 promocijski filmi o vlogah strokovnih delavcev in izobraževalcev odraslih: svetovalka za vrednotenje že pridobljenega znanja in spretnosti v IO, svetovalka za samostojno učenje v IO, učiteljica v programih pismenosti za odrasle in učiteljica v programu ZIP.
- vzdrževan in dopolnjen je bil spletni portal Mozaik kakovosti, v podporo samoevalvacijam ter usposabljanju in izpopolnjevanju izobraževalcev odraslih na področju kakovosti; vzdrževana in ažurirana spletna stran Razvoj kakovosti izobraževanja odraslih;
- strokovna podpora in svetovanje izvajalskim organizacijam v procesih samoevalvacije;
- vsebinska koordinacija nacionalnega omrežja svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih, 22 delujočih svetovalcev,
- 2 izpeljana programi izpopolnjevanja strokovnih delavcev za kakovost, vključenih (svetovalci za kakovost, nosilci zelenega znaka kakovosti, vključenih 25 strokovnih delavcev,
- izpeljan 3,
- izpeljani postopki za pridobitev oz. podaljšanje pravice za uporabo Zelenega znaka kakovosti. V letu 2024 je bilo 38 nosilcev Zelenega znaka kakovosti.

Promocijska dejavnost:

- TVU 2024: 1.726 prirediteljev in 40 koordinatorjev, 8.232 dogodkov z več kot 160.000 udeleženci. Dogodki so bili medijsko odmevni: približno 1.690 medijskih prispevkov, več na <http://tvu.acs.si/porocila>;
- 28. Andragoški kolokvij na temo Zapeljani v branje z 43 udeleženci v živo, 33 ogledi livestreama ter okrog 500 ogledov posameznih delov AK na YouTube kanalu AC (<https://tvu.acs.si/sl/ak2024>);
- nadgrajeni spletni pregled Kam po znanje (<https://kampoznanje.si>), 325 izvajalcev in 4.000 programov izobraževanja odraslih v Sloveniji;
- 19 Parad učenja 2024: več na <https://tvu.acs.si/sl/skupne-akcije-teme-tvu-2024/parada-ucenja-2024-dan-ucecih-se-skupnosti> ter 13 drugih skupnih akcij TVU;
- EPUO 2024–2025: vsebinska nadgradnja e-portala Poti izpopolnjevanja (<https://epuo.acs.si/pi>) ter urejanje spletne podstrani (<https://epuo.acs.si/els>); vsebinska in komunikacijska nadgradnja portala Kam po znanje – vzpostavitev in urejanje podstrani Spretnosti za življenje (<https://kampoznanje.si/spretnosti-za-zivljenje>), izvedba foruma EPUO z naslovom Spretnosti za vse (<https://epuo.acs.si/spretnosti-za-vse>), nacionalna koordinacija Evropskega leta spretnosti (ELS) ter objave v komunikacijskih in diseminacijskih kanalih;
- spletna izdaja glasila e-Novičke ACS – 11 slovenskih in 4 angleške izdaje (<https://enovicke.acs.si>) ter InfO-mozaik;
- sodelovanje pri razvoju in objavljanju vsebin platforme EPALE (Spletna platforma za učenje odraslih v Evropi) – 95 objav (<https://epale.ec.europa.eu/sl>);
- promocija preko spletne strani ACS (<https://www.acs.si>) in družbenih omrežij: FB, Twitter, Instagram, YouTube in LinkedIn ACS; FB, Twitter in Instagram TVU; FB Knjižnica ACS; FB Kam po znanje);
- Letni posvet o izobraževanju odraslih (LPoIO) 2024 s 263 udeleženci v živo ter nad 1.000 ogledi po spletu (livestream in kasnejši ogledi posnetkov; več na <https://web.acs.si/lp2024>).

Informacijska dejavnost:

- Vzdrževanje in razvoj računalniške mreže in intraneta ACS,
- knjižnično-dokumentacijska dejavnost ter
- kazalniki in baze podatkov.

Mednarodna dejavnost:

- Projekt Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih 2024–2025 v Sloveniji. Več na povezavi: <https://epuo.acs.si>;
- Vabljeni prispevek na konferenci evropskega združenja za izobraževanje odraslih (EAEA); več na <https://eaea.org/2023/06/22/eaea-annual-conference-2023-activism-empathy-and-imagination-are-needed-to-make-the-change-for-a-greener-future/>;
- Mednarodne objave znanstvenih in strokovnih prispevkov (Robinson, Bogataj v sodelovanju z zunanjimi sodelavci);
- dejavnosti so podpirale uresničevanje Priporočila Sveta EU Poti izpopolnjevanja – nove priložnosti za odrasle (v nadaljevanju PI) ter prispevale k njeni popularizaciji. Nadaljevali smo s posnetkom stanja, posodabljali e-portal PI (<https://epuo.acs.si/pi>) in v njem predstavili obstoječe ukrepe ter primere dobre prakse. Sodelovali smo na 2 sestankih nacionalnih koordinatorjev EPUO ter na PLA dogodku na temo inovativnih učnih okolij; pripravili smo 17 videoposnetkov.
- EPALE–ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi. Več na povezavi: <https://ec.europa.eu/epale/sl>. Z Nacionalno podporno službo za EPALE na CMEPIUS smo sodelovali pri razvoju platforme, zagotavljanju ustreznih vsebin (95 objav) ter usklajevanju sodelovanja slovenske mreže IO v EPALE; sodelovali smo v regijskem podprojektu EPALE medijska pismenost;
- partnersko sodelovanje ACS v mednarodnih projektih Erasmus+: Youthreach: Outreach – Inclusive and Transformative Framework for All - Poti v družbo: vključevanje mladih – vključujoč in transformativni okvir za vse (2021–2024); ReachOut - Improving guidance for working persons from the underprivileged milieu - Terensko delo v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih za zaposlene iz depriviligiranih okolij (2022–2024).

Tuji jeziki (PP 483110)

Izpiti iz tujih jezikov pri Državnem izpitnem centru (LDN DIC)

Dejavnosti s področja tujih jezikov je izvedel Državni izpitni center. Izpite **iz tujih jezikov je opravljalo 22 kandidatov** iz naslednjih tujih jezikov: angleščina, nemščina, italijanščina in madžarščina. Za izvedbo izpitov je **pooblaščenih 7 izvajalskih organizacij**.

Rezultati so objavljeni na spletni strani Državnega izpitnega centra: <http://www.ric.si/>. Na osnovi podatkov ugotavljamo, da je število kandidatov še vedno dokaj nizko, kar je povezano z upadom števila kandidatov na tečajih in z možnostjo pridobitve drugih internih potrdil o znanju tujega jezika, kot na primer potrdil v okviru ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja v okviru aktivnosti v središčih ISIO na ljudskih univerzah. V letu 2024 prav tako ni bilo prijav kandidatov v okviru ESS projekta kot je bil »Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc 2018–2022«. Želimo si, da bi tudi v prihodnje kandidate na tak način spodbujali k opravljanju izpitov za pridobitev javno veljavnih potrdil o znanju tujega jezika, saj s tem pridobijo pomemben uradni dokument, ki ga lahko uporabijo v uradne namene pri kandidiranju za službo ter za večjo konkurenčnost in mobilnost.

Število kandidatov, ki so opravljali izpite iz tujih jezikov za odrasle v letih 2020, 2021, 2022, 2023 in 2024 je razvidno iz preglednice št. 9.

Preglednica 9: Kandidati, ki so opravljali izpite iz tujih jezikov za odrasle od 2020 do 2024

Jezik	2020	2021	2022	2023	2024
angleščina (osnovna raven)	3	1	2	/	1
angleščina (višja raven)	11	15	10	8	7
nemščina (osnovna raven)	/	/	/	/	/
nemščina (višja raven)	3	2	2	1	1
italijanščina (osnovna raven)	28	18	13	5	7
italijanščina (višja raven)	7	11	13	3	4
francoščina (osnovna raven)	/	/	/	/	/
francoščina (višja raven)	1	/	/	/	/
madžarščina (osnovna raven)	1	3	/	1	1
madžarščina (višja raven)	/	/	2	1	1
skupaj	54	40	42	19	22

Jezik na delovnem mestu (PP 483110 - 231752)

Pod okriljem Evropskega centra za moderne jezike se je v letu 2019 zaključil projekt Jezik pri delu – Orodja za poklicni razvoj (ang. Languages for work – Tools for professional development), namenjen ozaveščanju in razvoju področja učenja jezika odraslih priseljencev za potrebe dela. V okviru projekta je nastala brošura, vodič z naslovom Language for work – a quick guide: how to help adult migrants develop work-related language skills. Brošura je bila v letu 2019 prevedena v slovenščino ter natisnjena. V letu 2020 je bila v sodelovanju z MVI in CSDTJ pripravljena pilotna verzija vprašalnika za analizo stanja in potreb pri razvoju področja učenja jezika odraslih priseljencev za potrebe dela v podjetju ter dva pilotna preizkusa uporabe vprašalnika. V letu 2022 je bilo na osnovi poročila o analizi stanja in potreb (2021) pripravljen osnutek izobraževalnega programa za ozaveščanje delodajalcev za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika na delovnem mestu. V letu 2023 pa so izpeljali 2 izvedbi tega programa ter ob tem tudi promocijo učenja slovenščine na delovnem mestu. V letu 2024 so na ACS nadaljevali z nadgradnjo aktivnosti iz preteklega leta. Glavni nosilec aktivnosti je bil Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik (CSDTJ). CSDTJ je ob podpori ACS izpeljal posodobljeno analizo potreb delodajalcev po učenju slovenščine na delovnem mestu (prav taka je bila izpeljana v letu 2019). In v sodelovanju z ACS pripravil program za multiplikatorje delavnic za ozaveščanje delodajalcev o pomenu učenja slovenščine kot drugega in tujega jezika na delovnem mestu. Poleg tega sta bili izpeljani dve usposabljanji: 1 delavnica za ozaveščanje delodajalcev o pomenu učenja slovenščine v delovnem okolju in 1 delavnica za usposabljanje multiplikatorjev. Vse aktivnosti so bile podprte tudi s promocijskimi informacijami.

Izobraževanje učiteljev (PP 231815)

Programi profesionalnega usposabljanja v šolskem letu 2022/23

V šolskem letu 2023/24 je bilo objavljenih 569 programov profesionalnega usposabljanja. Njihovi izvedbi je bilo v okviru razpisa za izvajanje in sofinanciranje programov profesionalnega usposabljanja v šolskem letu 2023/24 namenjenih 255.000,00 evrov.

Programi so bili objavljeni v KATIS – Katalogu programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja za šolsko leto 2023/24 v dveh tematskih sklopih, in sicer:

01. prednostne teme in
02. splošne teme.

Realizacija programov je bila nadpovprečna, in sicer je bilo 448 oziroma 79 % programov realiziranih. Od tega v prednostnih temah, ki jih vsako leto prioriteto določi Strokovni svet RS za splošno izobraževanje 393 ali 78 % vseh realiziranih programov, v splošnih temah 55 oziroma 87 % vseh realiziranih programov.

Finančna realizacija je bila 89 %, v skupnem znesku 227.633,28 evrov.

»Krepitev kompetenc strokovnih in vodstvenih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2024 do 2028« (PP230674 - PP230677)

Namen projekta je izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja. Predmet projekta je sofinanciranje aktivnosti priprave in izvedbe programov kariernega razvoja strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju za krepitev kompetenc, ki so potrebne za kontinuirano uvajanje novih pristopov pri vzgojno-izobraževalnem delu in za doseganje čim večje kakovosti rezultatov vzgojno-izobraževalnega dela, ter aktivnosti upravljanja, ki so potrebne za celostno, učinkovito in kakovostno izvajanje operacije v obliki konzorcija. Konzorcij javnih zavodov iz 28. Člena ZOFVI izvaja programe kariernega razvoja s področij: inkluzija v vzgoji in izobraževanju, soočanje z družbenimi in okolijskimi spremembami, kakovost tudi z uporabo podatkov, podpora procesom samoevalvacije ter izboljšanja učenja in poučevanja, vseživljenjsko učenje, inovativni pristopi v poučevanju, novosti v vzgoji in izobraževanju.

Upravičenec je skupaj s konzorcijskimi partnerji v obdobju trajanja operacije od 1. 3. 2024 do 31. 12. 2024 pripravil in izvedel 11 različnih programov kariernega razvoja. Število strokovnih in vodstvenih delavcev, ki so po zaključku sodelovanja pridobili potrdilo je 673.

Usposabljanje strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju za krepitev digitalnih kompetenc, kompetenc za trajnostni razvoj ter finančne pismenosti (Digitrajni učitelj)

Pri Digitrajnem učitelju so potekala usposabljanja strokovnih in vodstvenih delavcev na področju digitalnih kompetenc in temeljnih vsebin računalništva in informatike, kompetenc za trajnostni razvoj ter finančne pismenosti.

Izvedenih je bilo 46 programov, udeležilo se jih je 34.000 udeležencev.

Eksperimentalni projekti - celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike (Inovativna pedagogika):

V izvajanje projekta je vključenih 40 VIZ in 278 inovativnih oddelkov, ki izvajajo projektne aktivnosti. Na projektu so se oblikovali razvojni timi. Izdelanih je bilo 689 učnih scenarijev in objavljenih 597. Izvedena je bila letna konferenca. V projekt je vključenih 1057 strokovnih in vodstvenih delavcev ter 4689 učečih se. Redno poteka koordinacija projekta, srečanja razvojnih skupin, izveden je bil teden inovativne pedagogike. Izvajajo se mreženja strokovnih delavcev in izmenjave dobrih praks. Poteka tudi promocija projekta preko različni kanalov (spletna stran in socialna omrežja).

Eksperimentalni projekti – celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike (B-RIN)

V izvajanje projekta je bilo v letu 2024 vključenih 10 VIZ s skupno 43 inovativnimi oddelki osnovnih šol oz. skupin vrtca, ki izvajajo projektne aktivnosti. Na razvojni ravni projekta je bil v letu 2024 poudarek na oblikovanju kakovostnih učnih scenarijev in oblikovanju učnih ciljev za predšolsko obdobje in prvo vzgojno izobraževalno obdobje. Izdelanih je bilo 72 učnih scenarijev. V izvajanje dodatnih ur so bili vključeni zunanji izvajalci. V projekt je bilo vključenih 72 strokovnih in vodstvenih delavcev ter 1123 učečih se. Redno poteka koordinacija projekta, srečanja na razvojni ravni, usposabljanja, mreženja strokovnih delavcev, hospitacije in izmenjave dobrih praks. Projekt B-RIN je aktivno sodeloval na letni konferenci eksperimentalnih projektov. Promocija projekta poteka tudi preko različni kanalov (spletne strani partnerjev, portal SIO.si, Code Week ...).

Finančna pismenost za odrasle (PP 221167 in 221099)

Andragoški center Slovenije je maja 2024 uspešno zaključil razvojni projekt Finančna pismenost za odrasle (FPO). Projekt je namenjen zviševanju ravni finančne pismenosti odraslih v okviru neformalnih izobraževalnih programov, ki krepijo temeljne spretnosti za življenje. Projekt je obsegal aktivnosti, ki so bile zastavljene tako, da so hkrati predstavljale zaporedne faze izvajanja projekta. Izvedli so vse aktivnosti in v celoti dosegli vse načrtovane kazalnike projekta. V zadnjem letu se je delo zaključevalo na Aktivnosti 3: Razvoj novih javnoveljavnih programov FPO in njihovo pilotiranje. Projektna skupina ACS je tesno sodelovala s 17-člansko skupino strokovnjakov, ki je delovala skoraj leto in pol po metodi akcijskega raziskovanja. Rezultat načrtnega in poglobljenega razvojnega dela so trije javno veljavni programi finančne pismenosti za mlajše (Pot do finančne svobode) in starejše odrasle (Seniorji v akciji) ter splošno populacijo (Obvladujem svoje finance). V skladu s projektnim načrtom sta bila dva nova javnoveljavna programa v celotnem obsegu pilotno preizkušena. Predlogi treh javnoveljavnih programov so bili obravnavani in potrjeni na seji SSIO aprila 2024. V teku razvoja programov so člani multidisciplinarne razvojne skupine pripravili tudi 10 strokovnih gradiv. Namenjena so osnovnemu seznanjanju učiteljev (in morda tudi udeležencev) s področjem financ, kot so davki, nepremičnine, vlaganja in naložbe. Učiteljem omogočajo vpogled v ključne pojme in ponujajo preverjene vire ter literaturo za nadaljnje raziskovanje. Lahko so študijski vir ali priročni zapiski, ki jih lahko prilagodijo specifičnim potrebam udeležencev. Strokovna gradiva za izvajanje programov finančne pismenosti za odrasle so: Denar, Davki, Vlaganje in naložbe, Finančno okolje, Družinski proračun, Načrtovanje in vodenje družinskega proračuna, Varstvo potrošnikov, Zavarovalništvo, Vrednote in prepričanja in Nepremičnine in so dostopna na spletni strani projekta: www.financno.pismen.si. V skladu z analizo stanja in potreb po finančni pismenosti, strokovnimi smernicami in izkušnjami iz pilotne izvedbe je

skupina strokovnjakov pripravila predloge 40-urnih vzorčnih neformalnih programov (Aktivnost 4). Vključujejo glavne teme o finančni pokrajini in po strukturi sledijo Izhodiščem za pripravo javnoveljavnih programov iz leta 2020. Omogočajo tudi priznavanje nekaterih modulov v javnoveljavnih programih FPO. Novi neformalni izobraževalni programi za odrasle so: Ali naj svoj denar vlagam, Kdaj je nepremičnina lahko naložba, Načrtovanje in vodenje družinskega proračuna in Finančna prihodnost je v mojih rokah. Zaključeno je bilo tudi delo na Aktivnosti 5: Razvoj programa za opolnomočenje inštitucij in pilotna izvedba, katerega cilj je čimbolj kvalitetna priprava izobraževalcev odraslih, da opravijo vlogo skrbnikov v vseh fazah pripravljanja in izvajanja programov FPO.

Javni razpis za operacijo »Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2023–2026« (PP 221172)

- Namen projekta je prispevati k izboljšanju odzivnosti sistema izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela z izboljšanjem kompetenc mentorjev v podjetjih ter posledično krepitvi sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela.

Cilj projekta je zmanjšati neskladja med kompetencami, ki jih šolajoči pridobijo med izobraževanjem ter kompetencami, ki jih iščejo delodajalci, s čimer bo omogočen boljši prehod iz izobraževanja na trg dela, in sicer z usposabljanjem 3.900 mentorjev v podjetjih.

- Opis kazalnikov Usposabljanja bodo osredotočena na znanja in spretnosti za načrtovanje in izvajanje praktičnega usposabljanja na delovnem mestu za vajence, dijake in študente. Usposabljanja bodo krepila sodelovanje med šolami in delodajalci.

BIC : V letu 2024 so v okviru konzorcija konzorcijski partnerji izvedli 64 usposabljanj od 69 načrtovanih. V obdobju poročanja so izvedene vse načrtovane aktivnosti s strani konzorcijskih partnerjev. Do konca leta je bilo usposobljenih 720 mentorjev od 1950, kolikor je cilj do zaključka projekta. Glede na dosežene rezultate in projektne aktivnosti se pričakuje, da bo mejnik oziroma cilj dosežen do zaključka projekta. V tretjem obdobju poročanja je bilo zaznanega manj interesa za usposabljanje mentorjev, vendar se je konzorcij hitro odzval in je več pozornosti namenil komunikacijskim aktivnostim, ki so bile uspešne. Udeleženci so z gradivi, termini in predavatelji zelo zadovoljni. Pridobili so širok spekter pedagoško-andragoškega znanja, ki jim bo koristilo pri delu z dijaki in študenti.

Šolski center Kranj : Na ravni konzorcija so ob koncu leta 2024 nekateri projektni partnerji imeli težave pri doseganju kazalnikov. Zaradi tega smo celoten konzorcij pozvali k povečanju števila izvedenih usposabljanj. Partnerji so se na poziv odzvali zelo pozitivno, kar je omogočilo ne le dosego, temveč tudi preseganje zastavljenih ciljev za leto 2024. Tako je bilo usposobljenih 821 mentorjev, kar presega planiranih 804 mentorjev.

Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest (PP 221169, 221172 in 221099)

Naziv projekta:

Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest.

Namen projekta je modernizirati PSI na način, da bo omogočalo krepitev kompetenc za digitalni in zeleni prehod, večjo prilagodljivost, odpornost in odzivnost poklicnega izobraževanja na potrebe trga dela, okolja in posledično izboljšanje njegove relevantnosti za gospodarsko okrevanje, zvišanje produktivnosti ter uravnotežen družbeni, okoljski in gospodarski razvoj.

Temeljni cilj projekta je modernizirati poklicno in strokovno izobraževanje na način, ki bo omogočal krepitev kompetenc za digitalni in zeleni prehod, večjo prilagodljivost, odpornost in odzivnost PSI na potrebe gospodarstva in družbe ter lažji prehod iz izobraževanja na trg dela.

Doseganje cilja bomo zagotovili:

- s prenovo izobraževalnih programov srednjega PSI ter višješolskih študijskih programov (v nadaljevanju VŠP), tudi z boljšo izrabo možnosti odprtega dela kurikula in večjim poudarkom na pridobivanju digitalnih, zelenih ter drugih kompetenc, ki jih bodo bodoči diplomanti potrebovali pri delu v tehnološko naprednih okoljih;

- z razvojem novih ter spodbujanjem obstoječih modelov sodelovanja z delodajalci pri izvajanju izobraževalnih programov, vključno z vajeništvom in z izvajanjem praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih ter z vzpostavitvijo digitalno podprtih učnih mest, ki bodo omogočila digitalno podprto pot za takojšen prenos informacij o pridobivanju praktičnega znanja in veščin med delodajalcem, šolo in dijakom;

- z razvojem sodobnih modelov poklicne pedagogike in didaktike, da bodo učitelji, predavatelji, vodstveno osebje in odgovorni za usposabljanje v podjetjih lahko izvajali kakovostno izobraževanje in usposabljanje, uporabljali inovativne metode poučevanja, usposabljanja in ocenjevanja ter spodbujali razvoj tako poklicnih kot tudi digitalnih in zelenih kompetenc.

V letu 2024 se je prenovilo 5 pilotnih programov: Mehatronik operater in Bolničar-negovalec (srednje poklicno izobraževanje), Tehnik mehatronike in Farmaceutski tehnik (srednje strokovno izobraževanje), ter Tehnik mehatronike (poklicno tehniško izobraževanje), ki se jih bo kasneje revidiralo in nato pripravilo še ostale programe skupaj 41 (25 srednješolskih in 16 višješolskih) vse do leta 2026. Pričelo se je s pripravo osnov za pripravo Izhodišč za prenovo višješolskih študijskih programov v okviru delovne skupine. Objavljena so učna mesta s področja zdravstva in socialnega varstva ter predšolske vzgoje v nacionalnem registru učnih mest. Nadaljevalo se je z razvojem aplikacije za vzpostavljena digitaliziranih učnih mest. Pripravila so se navodila za uporabo aplikacije. Delovna skupina za digitalno podporo PUD je podala predloge za dopolnitev navodil, sočasno poteka testiranje vzpostavljenih funkcionalnosti aplikacije. Izvedena je bila druga tematska konferenca o PSI za strokovno javnost.

Temeljne kompetence 2023-2029 (krajši naslov javnega razpisa: Kompetence 2023-2029)

Projekt po javnem razpisu se izvaja v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, cilja ESO4.7.: Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti ter je delno financiran iz Evropskega socialnega sklada plus.

V okviru projekta deluje 21 konzorcijev z naslednjimi poslovodnimi konzorcijskimi partnerji: Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza, Ljudska univerza Celje, Ljudska univerza Jesenice, Ljudska univerza Kranj, MOCIS Center za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec, Ljudska univerza Koper – Università popolare Capodistria, Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana, Zasavska ljudska univerza, Zavod znanje Postojna, javni zavod za muzejsko dejavnost, kulturo, izobraževanje in ostale dejavnosti, OE Ljudska univerza Postojna, Ljudska univerza Ajdovščina, UPI - Ljudska univerza Žalec, Posoški razvojni center, Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Ljudska univerza Škofja Loka, Ljudska univerza Ptuj, Center za dopisno izobraževanje Univerzum, Ljudska univerza Krško, Ljudska univerza zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica, Ljudska univerza Murska Sobota, Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj. V projektu deluje skupaj 73 konzorcijskih partnerjev.

Namen projekta je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje ter izboljšati kompetence, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja za delovanje in odzivanje na tehnološke, demografske in podnebne spremembe v sodobni družbi.

Sofinancira se izvajanje izobraževalnih programov za odrasle, s posebno pozornostjo za skupine odraslih, ki jih uvrščamo vsaj v eno izmed naslednjih ranljivih skupin:

- nižje izobraženi (srednješolsko izobraževanje - ISCED 3 ali manj),
- aktivni, ki so stari 55 let ali več,
- tujci,
- zaprte osebe v zavodih za prestajanje kazni zapora.

V letu 2024 je bilo v izobraževalne programe po tem ukrepu prvič vključenih 13.784 udeležencev, vseh vključitev pa je bilo 14.570.

Največji delež izvedenim izobraževalnih programov predstavljajo neformalni programi (89,84%), od katerih je bilo največ zanimanja za programe sporazumevanje v tujih jezikih (30,46%) ter (22,02%) za programe splošne izobraženosti za različne kompetence npr. matematične, učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, kulturno zavest in izražanje, medgeneracijsko učenje, trajnostni razvoj, zeleno gospodarstvo in zdrav življenjski slog. Delež vključitev v javnoveljavne programe znaša 10,16 %. Največ zanimanja je bilo za javnoveljavni program Slovenščina kot drugi in tuji jezik (2,7%), ter za javnoveljavni program Računalniška pismenost za odrasle (2,56%). Podrobneje so podatki predstavljeni v preglednici Izvedeni programi Kompetence 2024.

Izvedeni programi Kompetence 2024

		Leto 2024
Oznaka iz točke 2.1 javnega razpisa	Programi	Delež
	Javnoveeljavni programi	10,16
a1	UŽU Beremo in pišemo skupaj	0,23
a2	UŽU Most do izobrazbe	0,62
a3	UŽU Moj korak	1,00
a4	UŽU Izzivi podeželja	0,86
a5	UŽU Delovno mesto	0,16
a6	UŽU Razgibajmo življenje z učenjem	0,16
b	Javnoveeljavni program Slovenščina kot drugi in tuji jezik	2,70
c	Javnoveeljavni program Začetna integracija priseljencev	1,00
d	Javnoveeljavni program Računalniška pismenost za odrasle	2,56
e	Javnoveeljavni program Digitalna pismenost za odrasle	0,77
	Javnoveeljavni program Razumevanje zdravja - pot do zdravega načina življenja	0,08
	Neformalni izobraževalni programi za odrasle za:	89,84
f1	sporazumevanje v slovenskem jeziku	10,25
f2	sporazumevanje v tujih jezikih na ravneh	30,46
f3	pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti, temeljnih zmožnosti in izboljšanje splošne izobraženosti	22,02
f4	pridobivanje digitalnih kompetenc	18,78
g	Programi za uporabo načel HACCP sistema	1,43
h	Programi priprave na opravljanje izpitov iz slovenskega jezika	4,42
i	Programi priprave na opravljanje izpitov iz tujih jezikov	0,04
j	Programi priprav na strokovna izpita iz upravnega postopka	2,43

Po statusu na trgu dela je največ udeležencev zaposlenih (63,65%), sledijo neaktivni (21,70%) ter brezposelni (14,65%) udeleženci. Po izobrazbi je največ udeležencev z višjo sekundarno (ISCED 3) ali postsekundarno izobrazbo (ISCED 4) (52,45%), sledijo udeleženci z višjo sekundarno (ISCED 3) ali postsekundarno izobrazbo (ISCED 4) (37,33%) in najmanj je udeležencev z nižjo sekundarno izobrazbo ali manj (ISCED 0-2) (10,225%).

Upravičenci sledijo zastavljenim ciljem in kazalnikom ukrepa, pri čemer ugotavljajo, da so za udeležence bolj privlačni krajši programi.

Krepitev vseživljenjskega učenja (Krepitev VŽU)

Projekt Krepitev vseživljenjskega učenja se je pričel leta 2024 in je namenjen izboljšanju dostopa do izobraževanja odraslih in povečanju njihove vključenosti v vseživljenjsko učenje v Sloveniji in ga izvaja Andragoški center Slovenije.

Cilj projekta je povečati splošno zavedanje o pomenu vseživljenjskega učenja, ki bo prispevalo k izboljšanju kompetenc odraslih za delovanje v sodobni družbi.

Projekt primarno nagovarja izobraževalce, ki izvajajo razvojno in strokovno-izobraževalno delo z odraslimi, še posebno z ranljivimi ciljnimi skupinami. Rezultati razvojnega dela projekta bodo neposredno koristni tudi za načrtovalce izobraževalnih politik, socialne partnerje in ranljive skupine odraslih.

Projekt se osredotoča na štiri glavne vsebinske sklope:

1. Razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti odraslih – z namenom povečanja socialne pravičnosti in dostopnosti izobraževanja, še posebej za ranljive skupine.
2. Presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja – s poudarkom na digitalizaciji in razvoju orodij za kakovostno izvajanje izobraževanja na daljavo ter hibridno izobraževanje.
3. Krepitev svetovalne dejavnosti – z razvojem novih pristopov, gradiv in usposabljanj za svetovalce v izobraževanju odraslih.
4. Razvoj zelenih kompetenc – z namenom prilagajanja na zeleni prehod in spodbujanja vključenosti odraslih v izobraževanje o zelenih temah.

V sklopu projekta bosta razvita dva javnoveljavna programa ter več usposabljanj in učnih gradiv, vključno z izobraževalnimi filmi, podcasti in spletnimi orodji.

Projekt bo izveden v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, prednostne naloge 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela. Zasleduje specifični cilj ESO4.7: Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti. Za projekt v vrednosti 5 milijonov evrov bo Evropski socialni sklad plus prispeval 3,35 milijona evrov.

»Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje«

Namen projekta je dvigniti splošno zavedanje o pomenu učenja in tako prispevati k povečevanju vključenosti odraslih v VŽU, izboljšanju kompetenc za njihovo delovanje v družbi in odzivanje na tehnološke, demografske in podnebne spremembe v sodobni družbi. V širši družbi nameravamo okrepiti pozitiven odnos do VŽU, ki prinaša napredek na osebem, družbenem in delovnem področju ter povečati sodelovanje med izvajalci izobraževanja odraslih na nacionalni in lokalni ravni.

Cilj projekta je uveljaviti nove oblike koordiniranih dogodkov in načinov ozaveščanja, informiranja ter spodbujanja odraslih za vključevanje v VŽU, za krepitev prepoznavnosti, pomena in ugleda VŽU.

Ciljna skupina so vsi odrasli s poudarki za ranljive ciljne skupine (starejši od 45 let, nižje izobraženi, manj usposobljeni, migranti, zaporniki ipd.).

V sklopu projekta se bo:

- vzpostavilo **celovito in večletno nacionalno medijsko kampanjo** za ozaveščanje pomena VŽU (vsako leto od leta 2024 do 2028);
- izvedle **nove oblike dogodkov (50) za ozaveščanje pomena VŽU**;

- **vzpostavilo regijsko mrežo koordinatorjev VŽU**, ki bodo imeli vlogo regijskega povezovalca vsebin in akterjev na področju VŽU in bodo podpora izvajanju projekta na terenu;
- vzpostavilo **spletno stran projekta »Lahko.si«**, kjer bodo na voljo informacije o priložnostih za vseživljenjsko učenje odraslih – pokrivala bo ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujala k vključevanju v VŽU. S spletno stranjo bo na uporabniku prijazen način zagotovljen enostaven dostop odraslim v Sloveniji do široke ponudbe izobraževanj in drugih relevantnih informacij na enem mestu. Spletna stran bo tudi baza za predstavitev izjemnih zgodb učečih se ter za promocijo dobitnikov priznanj in nagrajencev na področju VŽU. Preko te spletne strani želimo na enem mestu zbrati čim širšo ponudbo za VŽU in na to vstopno točko opozarjati po različnih komunikacijskih kanalih;

V letu 2024 so se postavili temelji, in sicer izbrana je bila mreža regijskih koordinatorjev, ki ozaveščajo ljudi na regijski ravni, postavljen je spletni portal »Lahko.si« v katerega bo potrebno vnesti vse informacije o usposabljanjih in drugih informacij na enem mestu, zastavljena in izvedena je bila prva medijska kampanja. Slednja je potekala v drugi polovici meseca septembra, in sicer pod sloganom »Lahko.si« je nagovarjala odrasle k vseživljenjskemu učenju preko tv in radijskih oglasov, plakatov itd. Izvedena sta bila tudi prva dva dogodka namenjena ozaveščanju, in sicer dogodek za zagon projekta, katerega so podprli oziroma so se ga udeležili tudi minister za vzgojo in izobraževanje ter predsednica države. Dogodek je bil zelo dobro medijsko podprt. Poleg navedenega dogodka je bil izveden tudi dogodek na katerem se je predstavilo nov potek izbora dobitnikov priznanj ACS na področju vseživljenjskega učenja in so navdih drugim. V prihodnjih letih se bodo odvijale nove oblike koordiniranih dogodkov po vsej Sloveniji, namenjenih ozaveščanju za VŽU ter vsako leto izvedle nacionalne medijske kampanje prav tako namenjene ozaveščanju za VŽU.

Javni razpis »Izvedba izobraževalnih programov za odrasle in razvoj digitalne knjižnice na področju finančne pismenosti« (krajši naslov javnega razpisa »Programi finančne pismenosti in digitalna knjižnica«)

V letu 2024 je bilo v okviru javnega razpisa izbranih devet projektov, ki se izvajajo v sklopu Načrta za okrevanje in odpornost, znotraj razvojnega področja Pametna, trajnostna in vključujoča rast. Projekti sodijo pod komponento Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5), skladno z Izvedbenim sklepom Sveta EU (K12). in se izvajajo v okviru ukrepa investicije E: Celovita transformacija (trajnost in odpornost) zelenega in digitalnega izobraževanja.

V okviru javnega razpisa deluje 9 konzorcijev z naslednjimi poslovodnimi konzorcijskimi partnerji: Razvojno izobraževalni center Novo mesto, Ljudska univerza, zavod za izobraževanje odraslih in mladine Lendava, Ljudska univerza Nova Gorica, UPI Ljudska univerza Žalec, Ljudska univerza Škofja Loka, Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza, Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana, Ljudska univerza Kranj.

V projektu deluje skupaj 43 konzorcijskih partnerjev.

Namen izbranih projektov je okrepiti finančno odpornost in pismenost prebivalcev Slovenije ter jim omogočiti doseganje in ohranjanje finančnega blagostanja v času nepredvidljivih ekonomskih in družbenih sprememb. Cilj se uresničuje z izvajanjem javnoveljavnih in neformalnih izobraževalnih programov za odrasle na področju finančne pismenosti ter z razvojem celovite, raznolike in kakovostne digitalne knjižnice, ki bo nudila podporo pri izvajanju teh programov.

Končni prejemniki so bili izbrani s sklepom oktobra 2024, decembra 2024 je sledil podpis pogodb o sofinanciranju.

V letu 2024 je bilo v izobraževalne programe za odrasle vključenih 97 udeležencev.

Skupna višina sredstev iz Mehanizma za okrevanje in odpornost, namenjena javnemu razpisu do vključno leta 2026, znaša 3.498.200 evrov.

Pridobitev izobrazbe 2024-2029

Namen neposredne potrditve operacije – programa, ki ga izvaja upravičenec, je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje ter izboljšati poklicne kompetence, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter delovanja v sodobni družbi.

Cilj neposredne potrditve operacije – programa, ki ga izvaja upravičenec, je pridobiti izobrazbo in poklicno kvalifikacijo odraslih.

Javni razpis izpopolnjevanje izobraževalcev, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle v obdobju 2025–2028

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izvajanja programov izpopolnjevanja za izobraževalce v NIPO (neformalnih izobraževalnih programih). Izobraževalci NIPO bodo udeležencem neformalnih izobraževalnih programov lahko nudili bolj kakovostno neformalno izobraževanje, **cilj** je pridobiti oziroma izboljšati znanje in kompetence izobraževalcev, ki izvajajo NIPO na različnih ravneh zahtevnosti, s katerimi pridobijo splošne oziroma strokovne kompetence.

V letu 2024 razpis ni bil dokončan.

Izvajanje programov nadaljnega poklicnega in strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja v obdobju 2025–2029

Namen neposredne potrditve operacije je povečati vključenost zaposlenih v programe nadaljnega poklicnega in strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja, da bi naslovili aktualne in predvidene nove potrebe na trgu dela, povečali zaposljivost in mobilnost zaposlenih med področji dela ter omogočili možnost osebnega razvoja in delovanja posameznika v sodobni družbi. To vključuje odzivanje na tehnološke, demografske in podnebne spremembe.

Cilj neposredne potrditve operacije je vključitev zaposlenih v programe nadaljnega poklicnega izpopolnjevanja in usposabljanja ter v preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij zaradi izboljšanja njihovih poklicnih kompetenc in zmanjšanja neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela.

Predmet neposredne potrditve operacije je sofinanciranje izvedbe programov nadaljnega poklicnega in strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja ter preverjanj in potrjevanj nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), in sicer:

- a) javnoveljavnih programov za usposabljanje in izpopolnjevanje na ravni srednjega poklicnega izobraževanja (SOK 4) ter javnoveljavnih programov za usposabljanje in izpopolnjevanje na ravni srednjega strokovnega izobraževanja (SOK 5)
- b) javnoveljavnih študijskih programov za izpopolnjevanje na ravni višjega strokovnega izobraževanja (SOK 6; v nadaljnjem besedilu),
- c) javnoveljavnih programov krajšega usposabljanja in izpopolnjevanja (SOK 4, 5 in 6),
- d) neformalnih programov usposabljanja in izpopolnjevanja,
- e) neformalnih programov priprave na preverjanje in potrjevanje NPK ter
- f) preverjanj in potrjevanj NPK.

Programe bodo lahko izvajali izbrani prijavitelji na javni razpis, ki ga bo objavil Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, in sicer: šolski centri, javne in zasebne srednje šole, javne in zasebne višje strokovne šole ter javne in zasebne organizacije za izobraževanje odraslih.

Pričakuje se, da bo v neposredno potrditev operacije do zaključka izvajanja v letu 2029 vključenih 30.000 udeležencev, od katerih bo 1.086 udeležencev po zaključku sodelovanja v neposredni potrditvi operacije pridobilo javno veljavno listino, ki izkazuje pridobljeno kvalifikacijo.

Za neposredno potrditev operacije je namenjenih 20 mio EUR.

Zamik izvajanja operacije je nastal zaradi zvišanja stroškov dela in stroškov izvedbe programov zaradi prenove plačnega sistema, ki je začela veljati s 1. 1. 2025 na podlagi Zakona o skupnih temeljih

sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24) in posledično priprave novih vrednosti upravičenih stroškov in določil v dokumentaciji operacije.

Spremljanje izvajanja LPIO

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka prvega prednostnega področja: splošno neformalno izobraževanje odraslih

Preglednica 16: Kazalniki za področje splošnega neformalnega izobraževanja odraslih

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so uspešno končali program	Število programov	Število izvajalskih organizacij/ podjetij	Pristojna ministrstva
1.	Splošno neformalno izobraževanje za starejše odrasle	13.000/11.592	13.000/11.592	52	55/52	MVI
2.	Izpiti iz tujih jezikov za odrasle (DIC)	40/22	40/22	5/4	8/7	MVI
3.	Študijski krožki	2.500/2448	2.500/2448	250/235	100/93	MVI
4.	Temeljne kompetence 2023–2029	10.400/13.784		19	73	10.400/13.784
5.	Inovativna pedagogika 5.0				40/45	MVI
6.	Razvoj temeljnih vsebin in znanj RIN v vrtcih in OŠ (B-RIN)				10/10	MVI
7.	Digitrajni učitelj	9.500/34.000	9.500/13.495	46	8	MVI

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka drugega prednostnega področja: izobraževanje za pridobitev izobrazbe

Preglednica 17: Kazalniki za izobraževanje za pridobitev izobrazbe

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
1.	Osnovna šola za odrasle	1.184/1326		1/1	23/23	MVI
2.	Dvig izobrazbene ravni	160/0				MVI

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka tretjega prednostnega področja: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

Preglednica 18: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v	Število udeležencev, ki	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
--	--------------	----------------------------------	-------------------------	-----------------------------	---------------------------------	-----------------------

		izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti	so končali program			
1.	Programi profesionalnega usposabljanja in izpopolnjevanja	17.495/13.677	13.000/12.793	569/441	141/126	MVI
2.	Izboljšanje usposobljenosti in karierni razvoj strokovnih delavcev in vodstvenega kadra v vzgoji in izobraževanju	2.000/673	2.000/673	11	2	MVI
3.	Nadaljnje poklicno izpopolnjevanje in usposabljanje	7.200/0	0	0	0	MVI

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka četrtega prednostnega področja: raziskave in razvoj

Preglednica 19: Kazalniki za raziskave in razvoj

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov (raziskav)	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
1.	Raziskave v okviru LDN ACS			4/2	1/1	MVI
2.	Bralni vzori: bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah			1/1	2/2	MVI, MK, ARIS

Dejavnosti in kazalniki učinka petega prednostnega področja: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Preglednica 20: Kazalniki za področje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur	Pristojna ministrstva
1.	Udeleženci v dejavnosti svetovanja, javna služba	30.000/38.070	MVI
2.	Poročila razvojnih nalog, analize, evalvacije (ACS)	4/2	MVI
3.	Strokovne podlage za razvoj področja (ACS)	5/1	MVI
4.	Novi oziroma prenovljeni programi za odrasle in strokovne delavce (ACS)	3/2	MVI
5.	Izpopolnjevanje strokovnih delavcev	737/527	MVI
6.	Ozaveščanje, obveščanje različnih javnosti in spodbujanje k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje	3/1	MVI

7.	Število programov usposabljanja strokovnih delavcev in število na novo razvitih raznolikih gradiv	2 programa, 3 gradiva	MVI
8.	Podporne spletne strani za dejavnosti oziroma programe (ACS)	35/34	MVI
9.	E-gradivo (ACS)	10/11	MVI
10.	Delujoči svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih	23/22	MVI
11.	Teden vseživljenjskega učenja	35/40 koordinatorjev, 1.800/1.726 prirediteljev, 8.000/8.232 dogodkov, 15/19 izvedb Parade učenja, okrog 200.000/160.000 udelež encev TVU, 1.500/1.690 medijskih objav	MVI
12.	Mednarodni projekti	3/3	MVI
13.	Število informativno-promocijskih dogodkov (ACS)	6/7	MVI

7.2 Poročilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)

Preglednica 7: Okvirni obseg sredstev MDDSZ

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime programov izobraževanja/usposabljanja in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (načrt 2024/realizacija 2024)	Prednostno področje/podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2611-16-0006 Storitve trga dela	7023 – Priprava brezposelnih na zaposlitev	Opravljanje storitev za trg dela	913.000,00	645.459,00	71	3	Septembra 2024 smo sredstva na PP 7023 zmanjšali, in sicer v skladu z ovrednotenimi obveznostmi za leto 2024 in novo oceno potrebnih sredstev za to leto.
	Skupaj ukrep		913.000,00	645.459,00	71		
2611-16-0009 Usposabljanje in izobraževanje	4282 – Usposabljanje in izobraževanje za zaposlitev	Programi praktičnega usposabljanja	1.150.000,00	675.380,67	59	3	Struktura brezposelnih v evidenci zavoda je tudi z vidika vključevanja v programe aktivne politike zaposlovanja (APZ) zahtevna. Med brezposelnimi ostaja velik delež ranljivih skupin (dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi in starejši), ki so težje zaposljivi in za vključevanje v programe APZ potrebujejo intenzivnejšo obravnavo ter več spodbude. V primeru vključitev v programe izobraževanja in usposabljanja je brezposelne osebe težko motivirati za vključitev.
		Podporni in razvojni programi	20.000,00	12.799,13	64	3	Enaki razlogi kot navedeno predhodno, tj. slabša struktura brezposelnih, ki za vključevanje v različne programe APZ potrebuje več motivacije in obravnave. V primeru vključitev v programe izobraževanja in usposabljanja je brezposelne osebe težko motivirati za vključitev.

		Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	2.000.000,00	2.147.258,20	107	3	/
		Spodbujanje formalnega izobraževanja	200.000,00	173.520,02	87	2	Ocenjujemo, da je realizacija zadovoljiva. Natančna sredstva, potrebna za izvajanje programa, je težko načrtovati.
		Usposabljammo lokalno/usposabljanje na delovnem mestu	2.600.000,00	137.634,53	5,2	3	Sredstva so se prerazporedila na programe, kjer je bilo pričakovati večje vključevanje in s tem realizacijo. Obenem se je v letu 2024 začel izvajati program tudi iz sredstev ESS+ zato je bilo več vključevanja v ta program.
		Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite	150.000,00	79.795,24	53	3	Nižja realizacija je posledica manjšega števila sklenjenih pogodb z delodajalci, saj okvirno polovica oddanih ponudb delodajalcev ni bila izbrana kot ustreznih (ponudbe niso izpolnjevale zahtevanih pogojev).
	Skupaj ukrep		6.120.000,00	3.226.387,79	53		
2611-11-0081 Vseživljenjsko učenje	8663 – Vseživljenjsko učenje	Letni delovni načrt ACS (LDN ACS v skladu z 28. členom ZOFVI)	135.133,00	131.327,28	97	5	Realizacija je bila manjša glede na načrt zaradi manjše porabe sredstev za plače in druge izdatke zaposlenih.
	Skupaj ukrep		135.133,00	131.327,28	97		
2611-11-0080 Razvoj nacionalne kvalifikacijske strukture	5511 – Razvoj nacionalne kvalifikacijske strukture	Letni delovni načrt CPI in RIC (LDN CPI in RIC v skladu z 28. členom ZOFVI)	1.057.683,00	1.007.005,62	95	5	Realizacija je bila manjša glede na načrt zaradi manjše porabe sredstev za plače in druge izdatke zaposlenih ter stroške storitev.
	Skupaj ukrep		1.057.683,00	1.007.005,62	95		
Neformalno izobraževanje in	Nova PP – PN 6: Znanja in spretnosti ter	Neformalno izobraževanje in usposabljanje (NIU +)	1.020.612,23	420.350,69	41	3	Nižja realizacija je odraz kasnejšega začetka izvajanja operacije, saj je bila pogodba o sofinanciranju z upravičencem podpisana šele

usposabljanje (NIU +)	odzivni trg dela – 21-27-V-EU						marca 2024 in so se prve vključitve začele šele v mesecu aprilu 2024. Nižjo realizacijo beležimo predvsem na območju vzhodne kohezijske regije. Kljub temu pa so bili mejniki v letu 2024 doseženi oz. na območju zahodne kohezijske regije tudi preseženi. Veliko finančnih obveznosti vključenih oseb in stroškov izvajalcev je zapadlo tudi v leto 2025.
	Nova PP – PN 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-V-slovenska udeležba		180.108,04	74.179,54	41	3	
	Nova PP – PN 6: Znanje in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-Z-EU		119.216,87	100.974,13	85	3	
	Nova PP – PN 6: Znanje in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-Z-slovenska udeležba		178.825,31	151.461,25	85	3	
	Skupaj: Neformalno izobraževanje in usposabljanje (NIU +)		1.498.762,45	746.965,61	50		
Spodbujanje vključevanja zaposlenih, katerih zaposlitev je ogrožena, vključno s tistimi DM, ki so podvrženi digitalizaciji in	Nova PP – PN 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-V-EU	Spodbujanje vključevanja zaposlenih, katerih zaposlitev je ogrožena, vključno s tistimi DM, ki so podvrženi digitalizaciji in avtomatizaciji (SPIN 2.0)	342.825,48	0,00	0	3	Projekt se je zaradi usklajevanja in sprejema pravnih podlag začel izvajati šele konec leta 2024, in sicer je bila odločitev o podpori s strani OU bila izdana šele junija 2024, čemu je sledila sprememba in novelacija Poslovno finančnega načrta upravičenca, ki je moral biti sprejet na Vladi RS in na podlagi sprejetja šele pogodba o sofinanciranju, katero pa smo z upravičencem podpisali konec oktobra 2024. V letu 2024 smo kljub temu
	Nova PP – PN 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela		60.498,61	0,00		3	

avtomatizaciji (SPIN 2.0)	– 21-27-V- slovenska udeležba						usklajevali ostale dokumente projekta kot sta javni razpis in razpisna dokumentacija, so pa bili izvedeni tudi zaposlitveni postopki.
	Nova PP – PN 6: Znanje in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-Z-EU		161.329,64	0,00		3	
	Nova PP – PN 6: Znanje in spretnosti ter odzivni trg dela – 21-27-Z- slovenska udeležba		241.994,45	0,00		3	
	Skupaj: SPIN 2.0		806.648,18	0,00	0		
C2611-23-340801 Projektno učenje za mlajše odrasle + (PUM-O +)	PP 230127 – ESO4.8.- Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-V-EU	Projektno učenje za mlajše odrasle + (PUM-O +)	407.812,18	1.113.485,23	257	1	Zadnja skupna pogodbeno vrednost načrtovanih sredstev za leto 2024 v okviru projekta je bila v višini 2.473.208,78 EUR.
	PP 230128 – ESO4.8.- Dejavno vključevanje prikrajšanih		71.966,86	196.497,28		1	

	skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-V-SI						
	PP 230129 – ESO4.8.- Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-Z-EU		157.018,60	374.074,01		1	
	PP 230130 – ESO4.8.- Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-Z-SI		235.527,90	561.110,93		1	
	Skupaj: PUM-O +		872.325,54	2.245.167,45	257		
Usposabljanje na delovnem mestu (UDM +)	PP 230420 ESO4.1. - Izboljšanje dostopa do	Usposabljanje na delovnem mestu (UDM +)	3.140.648,93	988.042,50	31	3	V letu 2024 so na izvajanje projekta UDM+, poleg kasnejšega pričetka, bistveno vplivale razmere na trgu dela, saj se je beležilo manjše vključevanje od pričakovanega kot posledica stanja rekordno nizke

	zaposlitve ESS 21-27-V-EU				31		brezposelnosti, sočasnega izvajanja več ESS+ operacij, drugih ukrepov za brezposelne, sistemske težave v delovanju IS eMA2 ipd.
	PP 230421 ESO4.1. - Izboljšanje dostopa do zaposlitve ESS 21-27-V-SI		554.232,16	174.360,36		3	
	PP 230422 ESO4.1. - Izboljšanje dostopa do zaposlitve ESS 21-27-Z-EU		366.856,60	134.979,87		3	
	PP 230423 ESO4.1. - Izboljšanje dostopa do zaposlitve ESS 21-27-Z-SI		550.284,91	202.469,81	37	3	

					37		
	Skupaj: UDM +		4.612.022,60	1.499.852,54	33		
Učne delavnice +	PP 230127 ESO4.8. Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-V-EU	Učne delavnice +	550.891,31	32.147,05	6	3	Realizacija sredstev projekta je nižja od načrtovanih zaradi zamika pri potrjevanju projekta (Odločitev o podpori s strani MKRR je bila izdana 4.6.2024, Pogodba o financiranju operacije je bila podpisana 2.7.2024). Prvi kadrovski postopki za zaposlitev oseb so na projektu stekli avgusta 2024. Oktobra 2024 je bila na MKRR oddana vloga za tehnično spremembo operacije, s katero se je spremenila metodologija za izračun standardnih stroškov na enoto, kar je vplivalo na odprtje Javnega povabila za usposabljanje na Učnih delavnicah+, zaradi česar je bilo le-to objavljeno novembra 2024. Po izvedbi vseh administrativnih postopkov za vključitev oseb v podaktivnost usposabljanje, sta bili prvi vključitvi realizirani decembra 2024.
	PP 230128 ESO4.8. Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-V-SI		173.965,68	5.673,01		3	

	PP 230129 ESO4.8. Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-Z- EU		137.722,83	3.782,01	3	3	
	PP 230130 ESO4.8. Dejavno vključevanje prikrajšanih skupin za spodbujanje enakih možnosti ESS 21-27-Z-SI		43.491,42	5.673,00	3	3	

					13		
	Skupaj: Učne delavnice +		906.071,24	47.275,07	5	3	
Kompetenčni centri za razvoj kadrov (KOC 4.0)	PP 230705 RSO1.4.-Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo ESRR 21-27-V-EU (85 %)	Kompetenčni centri (KOC 4.0)	1.193.590,54	0,00	0	3	Program se v letu 2024 še ni izvajal. Odločitev o podpori je bila izdana v oktobru 2024, vendar ni bil odobren NRP. Zaradi tega smo za leto 2024 sredstva in kazalnike zmanjšali. Začetek izvajanja projekta je predvideno za drugo polovico leta 2025.
	PP 230706 RSO1.4.-Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo ESRR 21-27-V-SI (15 %)		210.633,62	0,00		3	
	PP 230707 RSO1.4.-Razvoj znanj in		406.740,79	0,00		3	

	spretnosti za pametno specializacijo ESRR 21-27-Z-EU (40 %)						
	PP 230708 RSO1.4.-Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo ESRR 21-27-Z-SI (60 %)		640.111,19	0,00		3	
	Skupaj: KOC 4.0		2.451.076,14	0,00		0	
Kompetentna Slovenija	ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21-27-V-EU	Kompetentna Slovenija	980.015,35	0,00	0	1	Leta 2024 je na operaciji Kompetentna Slovenija potekalo intenzivno usklajevanje dokumentacije in iskanje glede na vsebino in namen operacije najbolj optimalnega načina izvedbe. Odločitev o podpori s strani organa upravljanja l. 2024 še ni bila izdana, izvajanje pa se je zamaknilo v leto 2025. Posledično realizacije na operaciji ni bilo.
	ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21-27-V-SI		172.943,88	0,00		1	
	ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21-27-Z-EU		212.077,17	0,00		1	

	ESO4.7. – Spodbujanje vseživljenjskega učenja ESS 21- 27-Z-SI		318.115,76	0,00		1	
	Skupaj: Kompetentna Slovenija		1.683.152,16	0,00	0		
Podpora podjetjem za podaljševanje delovne (ASI +)	PP 230192 - ESO4.4.- Prilagajanje na spremembe delovnega okolja ESS 21- 27-V-EU (85%)	Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti (ASI +)	577.595,05	0,00	0	3	Izvajanje se je začelo šele v letu 2025.
	PP 230193 - ESO4.4.- Prilagajanje na spremembe delovnega okolja ESS 21- 27-V-SI (15%)		101.928,54	0,00		3	
	PP 230194 - ESO4.4.- Prilagajanje na spremembe delovnega okolja ESS 21- 27-Z-EU (40%)		140.023,04	0,00		3	
	PP 230195 - ESO4.4.- Prilagajanje na spremembe		210.034,57	0,00		3	

	delovnega okolja ESS 21- 27-Z-SI (60%)						
	Skupaj: Celovita podpora podjetjem za aktivno staranje delovne sile (ASI +)	1.029.581,20	0,00	0			
SKUPAJ MDDSZ		22.085.455,51	9.549.440,36	43			

Realizacija MDDSZ po proračunskih postavkah

Storitve trga dela (PP 7023 – Priprava brezposelnih na zaposlitev (svetovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve))

ZUTD v 16. členu kot storitvi za trg dela določa Vseživljenjsko karierno orientacijo (v nadaljevanju: VKO) in posredovanje zaposlitve.

Posredovanje zaposlitve je storitev, ki jo zavod izvaja z namenom pravočasnega kritja prostih delovnih mest in usklajevanja ponudbe in povpraševanja po delavcih na trgu dela v Sloveniji in ostalih državah EU, EGP in v Švicarski konfederaciji.

Učenje veščin vodenja kariere je storitev, ki vključuje različne skupinske oblike pridobivanja veščin za spoznavanje lastnih interesov in kompetenc, možnosti v okolju, učenje odločanja in uresničevanja zaposlitvenih in kariernih ciljev. Ta storitev se zagotavlja brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena.

Z vključevanjem brezposelnih oseb v delavnice za pridobivanje veščin iskanja zaposlitve želi Zavod aktivirati brezposelne osebe za samostojno, učinkovito in odgovorno iskanje zaposlitve in vodenje lastne kariere ter jih opremiti s sodobnimi načini in kompetencami za vstop na trg dela. Namen delavnic je naučiti udeležence prepoznati svoj položaj na trgu dela, jih usposobiti za samostojno vodenje kariere in aktivno reševanje lastne brezposelnosti, pridobiti manjkajoče veščine iskanja zaposlitve ter jim nuditi pomoč in podporo pri njihovih aktivnostih.

Za izvajanje delavnic VKO v letu 2024 MDDSZ ni podelilo koncesij za opravljanje storitev za trg dela. Glede na to se delavnice VKO v letu 2024 niso izvajale, prav tako ni bilo vključitev oseb.

Vseživljenjska karierna orientacija

Storitev VKO omogoča identifikacijo sposobnosti, kompetenc in interesov za sprejemanje odločitev na področju zaposlovanja, izobraževanja, usposabljanja in izbire poklica. Predstavlja novo poglavje izvajanja storitev na trgu dela za povečevanje informiranosti pred vstopom na trg dela in povečevanje konkurenčnosti za tiste, ki so že na trgu dela. Zakonsko določeni izvajalci so Zavod in koncesionarji.

V letu 2024 je Zavod nadaljeval z vsemi aktivnostmi VKO. Aktivnost Informiranje o trgu dela je ena od osnovnih storitev Zavoda, namenjena najširšemu krogu iskalcev zaposlitve. Zavod zagotavlja dostop do informacij prek vseh kanalov komunikacije (elektronsko, telefonsko in osebno). Iskalce zaposlitve spodbuja predvsem k uporabi portala PoiščiDelo.si in drugih e-storitev. Pomoč pri uporabi spletnih storitev, kot tudi splošno informiranje o storitvah Zavoda, uporabnikom zagotavljajo prek Kontaktnega centra. Do konca decembra 2024 je Kontaktni center opravil 44.091 storitev telefonskega informiranja, odgovoril na 14.364 vprašanj preko elektronskih sporočil. Interaktivna zavodova asistentka IZZA je do konec decembra 2024 odgovorila na 57.116 spletnih vprašanj.

Brezposelne osebe lahko z Zavodom sodelujejo preko portala PoiščiDelo.si, preko katerega lahko opravijo različne storitve. Lahko komunicirajo s svetovalcem, podpišejo zaposlitveni načrt, predlagajo spremembo zaposlitvenega načrta, sporočajo spremembe kontaktnih podatkov, podatkov o izobrazbi, dodatnih znanjih, sporočajo opise delovnih izkušenj, podatke, pomembne za pošiljanje na prosta delovna mesta. Na portalu lahko dostopajo do informacij o obvestilih in napotitvah na prosta delovna mesta in podajajo povratne informacije o napotitvi ter pregledujejo udeležbo v programih aktivne politike zaposlovanja. Zavod je na portalu v letu 2024 razširili nabor dokumentov, ki jih osebe lahko podpišejo elektronsko v okviru kariernega svetovanja brez osebnega obiska. Zavod je v letu 2024 zabeležil 32.465 aktivnih naročil za obveščanje o prostih delovnih mestih, kar je 34% več kot v letu poprej. Z vključevanjem brezposelnih oseb v delavnice za pridobivanje veščin iskanja zaposlitve želi Zavod

aktivirati brezposelne osebe za samostojno, učinkovito in odgovorno iskanje zaposlitve in vodenje lastne kariere ter jih opremiti s sodobnimi načini in kompetencami za vstop na trg dela. V kariernih središčih svetovalci Zavoda izvajajo kratke modularne delavnice za namen učenja veščin vodenja kariere in iskanja zaposlitve. Poudarek v letu 2024 je bil na osnovnem digitalnem opismenjevanju, saj je le to pomembno za širitev možnosti iskanja zaposlitve in uporabe zavodovih spletnih pripomočkov. Delavnica je namenjena usposobitvi brezposelnih oseb za uporabo portala Poiščidelo.si (predstavitev zavirkov na portalu, njihova uporaba, informiranje o spletnih storitvah zavoda, elektronskem podpisovanju, kreiranju profila/e CV, motiviranju za vključitev v programe APZ za povečanje digitalnih spretnosti). Zavod je v letu 2024 v različne kratke modularne delavnice vključil 10.055 brezposelnih oseb.

V letu 2024 so karierni svetovalci Zavoda izvedli 156.619 osnovnih kariernih svetovanj in izdelali 154.568 zaposlitvenih načrtov. Poleg osnovnih kariernih svetovanj je bilo opravljenih 34.119 spremljanj aktivnosti zaposlitvenih načrtov, za dolgotrajno brezposelne osebe pa je Zavod v letu 2024 opravil tudi 5.028 ocen stanja po 12 mesecih.

Zavod izvaja tudi storitve poglobljenega kariernega svetovanja, in sicer za tiste brezposelne osebe pri katerih so zaznane dodatne potrebe za motivacijo, pridobitev ustreznih poklicnih kvalifikacij in odpravljanje različnih ovir pri zaposlovanju ter za preprečevanje prehoda med dolgotrajno brezposelne in socialno prikrajšane. V letu 2024 je Zavod opravil 20.722 poglobljenih kariernih, rehabilitacijskih in zdravstvenih svetovanj, od tega 8.333 kariernih, 10.396 rehabilitacijskih in 1.993 zdravstveno zaposlitvenih.

Aktivnost prispeva k doseganju naslednjih učinkov:

- izboljšanje zaposlitvenih možnosti brezposelnih oseb na trgu dela,
- prepoznavanju kompetenc, znanj, veščin brezposelne osebe,
- prepoznavanje in odpravljanje morebitnih ovir, ki brezposelni osebi otežujejo ponoven vstop na trg dela.

Programi praktičnega usposabljanja, podporni in razvojni programi, spodbujanje formalnega izobraževanja in UDM – program za osebe na področju mednarodne zaščite in program Zmorem, ker znam (4282 – Usposabljanje in izobraževanje za zaposlitev)

Namen ukrepa je večanje zaposlitvenih možnosti bodisi s pridobitvijo višje ravni izobrazbe, bodisi s pridobitvijo novih znanj in kompetenc za vstop na trg dela ter uspešen razvoj kariere. Ukrepi so namenjeni brezposelnim osebam ter iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena. Programe v okviru prvega ukrepa APZ izvajajo delodajalci, izbrani na javnih povabilih Zavoda (izvajalci programov usposabljanja na delovnem mestu), izvajalci vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje (programi formalnega izobraževanja) ter izvajalci, vpisani v Register zunanjih izvajalcev aktivnosti programov APZ.

Aktivnost prispeva k doseganju naslednjih učinkov:

- izboljšanje zaposlitvenih možnosti, odpravljanja ovir pri iskanju zaposlitve, pridobivanja dodatnih znanj, veščin in spretnosti brezposelnih oseb,
- povečanje zaposljivosti in fleksibilnosti brezposelnih oseb na trgu dela ter dvig izobrazbene in kvalifikacijske ravni brezposelnih oseb.

Programi praktičnega usposabljanja

V okvir praktičnega usposabljanja sodita aktivnosti **Delovni preizkus** in **Potrjevanje NPK in TK**.

Delovni preizkus

Delovni preizkus se izvaja na konkretnem delovnem mestu pri delodajalcu in traja največ en mesec. Namen programa je brezposelnim omogočiti, da pred zaposlitvijo oziroma pred odločitvijo o nadaljnjih

korakih pri izdelavi zaposlitvenega načrta preizkusijo svoja znanja, veščine in spretnosti na konkretnem delovnem mestu. Delodajalci lahko z delovnim preizkusom bodočega sodelavca oziroma sodelavko pred sklenitvijo delovnega razmerja preizkusijo in spoznajo.

S programom Potrjevanje NPK in TK lahko brezposelne osebe preverijo in potrdijo svojo usposobljenost za opravljanje poklicev ali poklicnih nalog, po katerih povprašujejo delodajalci in si na ta način lahko povečajo zaposlitvene možnosti.

Po podatkih Zavoda so je v letu 2024 v program Delovni preizkus vključilo 551 brezposelne osebe, med njimi 301 ženska (54,6 %). Med vključenimi je bilo 462 oseb (83,8 %) z nizko izobrazbo, 234 oseb, starih med do 29 let, 119 oseb (21,5 %) je bilo iskalcev prve zaposlitve, 71 oseb (12,8 %) je bilo dolgotrajno brezposelnih, Med vključenimi v delovni preizkus v letu 2024 se je zaposlilo 414 oseb (75 % vseh). Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa.

Slika 1: Število vključitev brezposelnih v Delovni preizkus, v obdobju 2014–2024

Vir: ZRSZ

Nacionalne poklicne kvalifikacije – potrjevanje NPK in TPK

Aktivnost udeležencem zagotavlja pridobitev javne listine o nacionalni poklicni kvalifikaciji ali spričevala o temeljni poklicni kvalifikaciji, ki izkazuje pridobljena strokovna znanja in spretnosti, ki so potrebna za opravljanje poklica ali posameznih zadolžitev v okviru poklica. Izvajalci preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij so vpisani v register izvajalcev pri Državnem izpitnem centru. Izvajalci temeljne poklicne kvalifikacije imajo pooblastilo s strani Ministrstva za infrastrukturo. Ciljna skupina so brezposelne osebe.

V letu 2024 je bilo v program vključenih 553 brezposelnih oseb. Od vseh vključenih sta bili vključeni 269 žensk, kar predstavlja 48,64 %. Med vključenimi je bilo vključenih 157 oseb brez izobrazbe (28,39 %), 199 dolgotrajno brezposelnih oseb (35,98 %) ter 144 oseb starejših od 50 let (26,04 %).

Največ, 305 vključitev je bilo v programu Varnostnik/varnostnica, kar predstavlja več kot polovico oz. 55,2 % vseh vključitev. Sledi programa Knjigovodja / knjigovodkinja z 48 vključitvami (8,7 %), zelo blizu pa sta tudi programa Socialni oskrbovalec/oskrbovalka na domu z 41 (7,4 %) ter Računovodja / računovodkinja z 39 (7,1 %) vključitvami.

Slika 2: Število vključitev brezposelnih v Potrjevanje NPK in TPK, v obdobju 2014–2024

Vir: ZRSZ

Usmerjanje vseh aktivnosti pri vključevanju v programe izobraževanja in usposabljanja za pridobitev znanj po katerih povprašujejo delodajalci, se že kaže tudi v izjemno dobrih rezultatih deleža zaposlenih od vseh vključenih (v 12 mesecih po zaključku) pri programih Preverjanja in potrjevanja NPK. Med vsemi vključenimi v obdobju januar - december 2024 zavod beleži 289 zaposlitev (oz. 52,3 % vseh vključenih v program). Izhodi v zaposlitev še niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku pogodbe.

Aktivnost prispeva k doseganju naslednjih učinkov:

- izboljšanju poklicnih zmožnosti brezposelnih,
- večji zaposljivosti,
- večji vključenosti v vseživljenjsko učenje,
- večji mobilnosti na trgu dela.

Preglednica 10: Število vključenih in zaposlenih oseb v program Potrjevanje NPK in TPK po leti

	VKLJUČITVE	ZAPOSLOTITVE	% ZAP.
2014	1.626	1.002	61,6
2015	1.338	840	62,8
2016	804	576	71,6
2017	904	689	76,2
2018	881	489	55,5
2019	1.010	525	52,0
2020	721	394	54,6
2021	775	445	57,4
2022	642	338	52,6
2023	292	151	51,7
2024	553	289	52,3

SKUPAJ 2014 - 2024		
vključitve	zaposlitve	% zap. (povprečje)
9.546	5.738	58,9

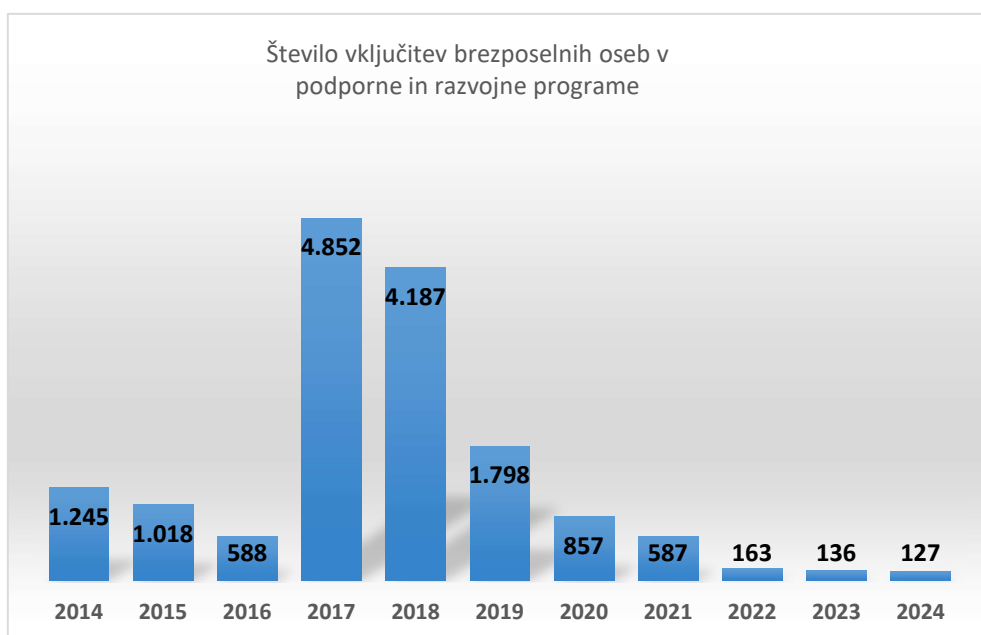
Vir: ZRSZ

Podporni in razvojni programi

Po podatkih zavoda je bilo v letu 2024 v različne podporne in razvojne programe vključenih 127 oseb, od tega 90 (70,87 %) žensk, 42 oz. 33,07 % vključenih je bilo dolgotrajno brezposelnih, 35 (27,56 %) vključenih je bilo starejših od 50 let ter 30 (23,62 %) oseb brez izobrazbe. Vključenih je bilo tudi 19 (14,96 %) invalidnih oseb in 63 (49,61 %) prejemnikov denarne socialne pomoči. Največ vključitev (40) je bilo v priprave na izpit iz znanja upravnega postopka in izpit iz upravnega postopka (ZUP), sledi program Aktivno spoprijemanje z izzivi življenja (24) vključitev).

Med vključenimi v letu 2024 se je zaposlilo 42 oseb, kar pomeni 33,1 % vseh vključenih. Izhodi v zaposlitev še niso dokončni, saj jih Zavod spremlja še eno leto po zaključku.

Slika 3: Število vključitev brezposelnih v podporne in razvojne programe, v obdobju 2014–2024

Vir: ZRSZ

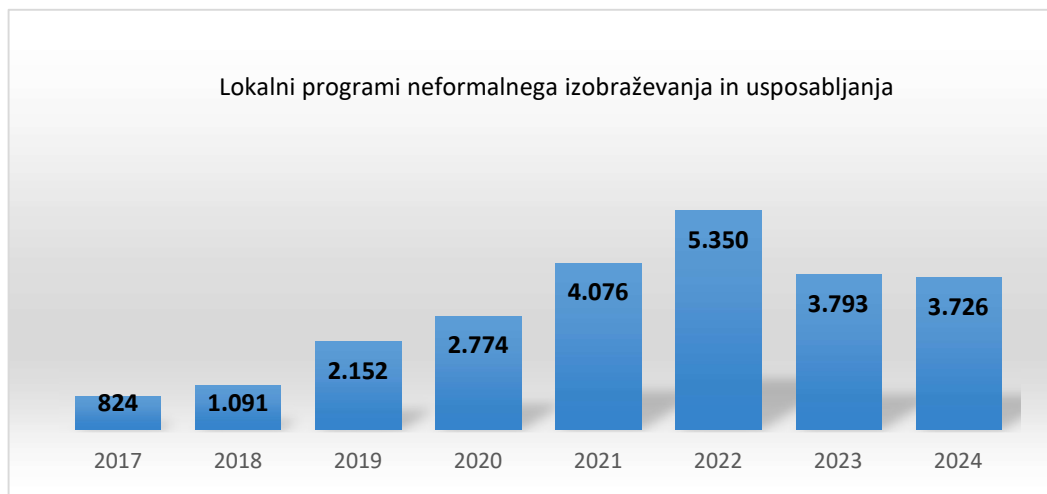
Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja

Namen vključitve v lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja je pridobitev spretnosti, veščin, znanj in kompetenc, ki bodo brezposelnim izboljšali zaposlitvene možnosti. Program pripomore k spodbujanju zaposlovanja brezposelnih oseb. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja se oblikujejo glede na potrebe lokalnega trga. To so predvsem programi, ki so oblikovani v sodelovanju z lokalnimi delodajalci. Program je financiran iz sredstev proračuna RS.

V letu 2024 je bilo v program vključenih 3.726 brezposelnih oseb, od tega je bilo vključenih 2.284 žensk (61,3 % vseh), 1.575 brez izobrazbe (42,3 % vseh), 997 (26,8 %) dolgotrajno brezposelnih, 978 (26,3 %) starejših od 50 let, 252 invalidov (6,8 %) in 1.045 prejemnikov denarne socialne pomoči (28,1 %). Največ oseb in sicer 688 (18,5 %) je bilo vključenih v program Izpit iz znanja slovenskega jezika na vstopni ravni (raven zahtevnosti A1). Sledi program Slovenski jezik za tujce, stopnje I do III v katerega je bilo vključenih 331 brezposelnih oseb (8,9 %), ter program Slovenščina kot drugi in tuji jezik - vstopna raven (A1) v katerega je bilo vključenih 285 (7,6 %) brezposelni oseb.

Slika 4: Število vključitev brezposelnih v lokalne programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja, v obdobju 2017–2024

Vir: ZRSZ

Spodbujanje formalnega izobraževanja

Programe izvajajo izobraževalne organizacije, ki so vpisane v razvid Ministrstva za vzgojo in izobraževanje. Namen programa je izobraževanje odraslih po javnoveljavnih programih.

V okviru formalnega izobraževanja se lahko brezposelne osebe vključijo v:

- osnovno šolo za odrasle,
- zaključne letnike oziroma zaključne obveznosti srednjega poklicnega ali srednjega strokovnega izobraževanja na deficitarnih področjih,
- vse zaključne letnike srednjega izobraževanja ne glede na smer,
- priprave in opravljanje zaključnega izpita/poklicne ali splošne mature,
- zaključne letnike nižjega poklicnega izobraževanja,
- nižje poklicno izobraževanje ali srednje poklicno in srednje strokovno izobraževanje za pridobitev izobrazbe za deficitarni poklic (izobraževanje pomeni prekvalifikacijo na isti ali višji izobrazbeni in kvalifikacijski ravni in lahko traja največ dve leti).

Udeleženci po uspešno zaključenem programu pridobijo javno veljavno formalno izobrazbo.

Po podatkih Zavoda je bilo v letu 2024 v programe formalnega izobraževanja skupaj vključenih 369 oseb, med njimi je 175 (47,4 %) žensk, 140 (37,9 %) dolgotrajno brezposelnih oseb ter 211 (57,2 %) prejemnikov denarne socialne pomoči. Glede na namen programov formalnega izobraževanja je razumljivo, da je bilo vanje v tem obdobju vključenih 341 oseb brez izobrazbe, kar predstavlja 92,4 % vseh vključenih. Vključilo se je tudi šest invalidnih oseb in štiri osebe, starejše od 50 let.

Največ vključitev, in sicer 280 (75,9 %), se beleži v programu osnovna šola za odrasle, ostalih 89 vključitev (24,1 %) pa predstavljajo vključitve v srednješolsko izobraževanje.

Med vključenimi v letu 2024 se je zaposlilo 20 oseb, kar pomeni 5,4 % od vseh vključenih, ob upoštevanju, da večina pogodb še ni zaključenih oziroma da je večina pogodb na novo sklenjenih v jeseni 2024. Sicer se je v letu 2024 57 pogodb zaključilo, od tega beležimo 7 zaposlitev, kar predstavlja 12,28 %. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa.

Preglednica 11: Vključitev brezposelnih oseb v programe formalnega izobraževanja, januar – december 2024 (pet vključitev ali več)

Naziv programa	2024
Osnovna šola za odrasle	280
Predšolska vzgoja	15
Ekonomski tehnik	11
Trgovec	10
Bolničar - negovalec	8
Gimnazija	5
Tehnik zdravstvene nege	5

Vir: ZRSZ

Slika 5: Število vključenih v programe formalnega izobraževanja, v obdobju 2014–2024

Vir: ZRSZ

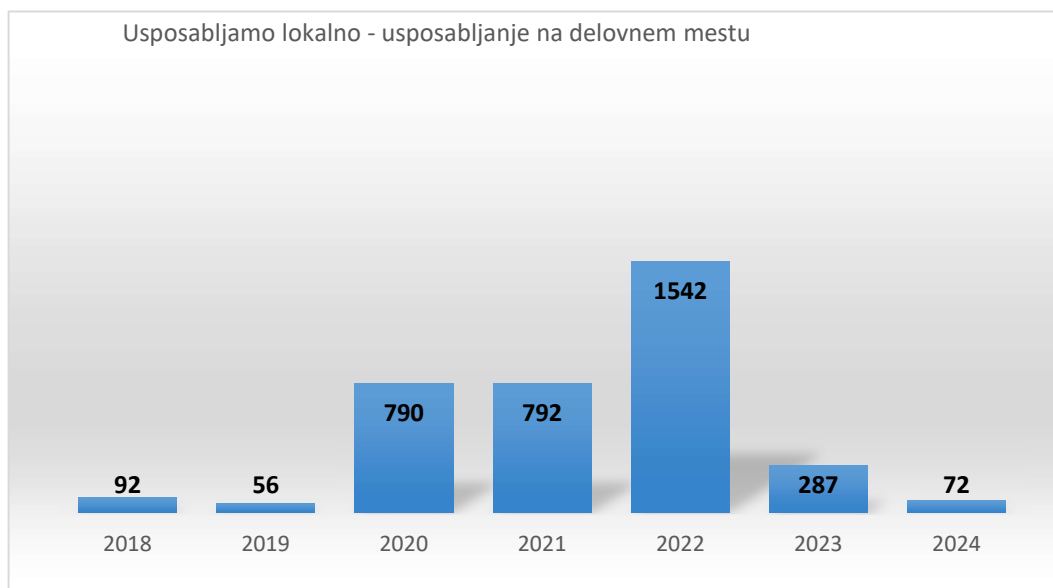
Usposabljammo lokalno – usposabljanje na delovnem mestu

Namena programa je pridobivanje in krepitev sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti brezposelnih oseb, katerih znanja oziroma delovne izkušnje ne omogočajo neposredne zaposlitve na delovnih mestih za deficitarne poklice. Program se izvaja z usposabljanjem na delovnem mestu, pri delodajalcih na konkretnem delovnem mestu. V času izvajanja delodajalec zagotavlja ustrezno strokovno vodstvo. Usposabljanje izjemoma lahko traja 4 mesece kadar delodajalec osebo usposablja na delovnem mestu s področja deficitarnih poklicev, kot so opredeljeni v javnem povabilu po posameznih OS Zavoda. Mentorstvo mora biti opravljeno kakovostno in v predpisanem obsegu, najmanj 90 ur pri trimesečnem ali najmanj 120 ur pri štirimesečnem usposabljanju.

Po podatkih zavoda se je v letu 2024 v program vključilo 72 brezposelnih oseb, med njimi je bilo 60 žensk (83,3 %). Glede na raven izobrazbe je imelo največ vključenih končano VI. raven izobrazbe, in sicer 41 (56,9 % vseh). Med vsemi vključenimi je bilo 10 iskalcev prve zaposlitve (13,9 % vseh), trije so bili dolgotrajno brezposelni (4,2 % vseh), vključenih je bilo tudi 15 prejemnikov denarnega nadomestila (ali 20,8 % vseh) in 12 prejemnikov denarne socialne pomoči (16,7 % vseh).

Do konca leta 2024 se je zaposlilo 33 ali 45,8 % vseh vključenih. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa.

Slika 6: Število vključitev brezposelnih v program Usposabljammo lokalno – usposabljanje na delovnem mestu, v obdobju 2018–2024

Vir: ZRSZ

Usposabljanje na delovnem mestu+

Program Usposabljanje na delovnem mestu (v nadaljevanju: UDM+) je sofinanciran iz sredstev ESS+ v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Program UDM+ je namenjen izboljšanju zaposlitvenih možnosti vključenih brezposelnih oseb in povečanju njihove konkurenčnosti na trgu dela ter pridobitvi in krepitvi sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti brezposelnih oseb, katerih obstoječa znanja oziroma delovne izkušnje ne omogočajo neposredne zaposlitve. Spodbuja usposabljanja na lokalnem trgu dela na delovnih mestih s področja deficitarnih poklicev, kjer je razkorak med ponudbo in povpraševanjem najbolj izrazit.

Enotno Javno povabilo delodajalcem za izvedbo lokalnih programov Usposabljanja na delovnem mestu »Usposabljam.se« 2024–2025, je bilo na spletnih straneh Zavoda objavljeno 7. marca 2024. Usposabljanje traja 3 mesece. Usposabljanje izjemoma lahko traja 4 mesece, kadar delodajalec osebo usposablja na delovnem mestu s področja deficitarnih poklicev, kot so opredeljeni v javnem povabilu po posameznih OS Zavoda. Usposabljanje poteka pod strokovnim vodstvom mentorja, ki ga zagotovi delodajalec. Mentorstvo mora biti opravljeno kakovostno in v predpisanem obsegu, najmanj 90 ur pri 3-mesečnem ali najmanj 120 ur pri 4-mesečnem usposabljanju.

V letu 2024 se je v program UDM+ vključilo 784 brezposelnih oseb. Med vsemi vključenimi je bilo 492 žensk (62,7 % vseh). 212 je bilo dolgotrajno brezposelnih (27,0 % vseh), 117 (14,9 % vseh) starejših od 50 let, 671 (85,6 % vseh) nižje izobraženih (izobrazba ISCED 3 ali manj) in 350 oseb z visokim tveganjem za nastanek dolgotrajne brezposelnosti (44,6 % vseh), med katerimi je bilo 296 prejemnikov denarne socialne pomoči na CSD (84,6 vseh), 45 invalidov (12,8 % vseh) in 9 Romov (ali 2,6 % vseh). Do konca leta 2024 se je med vsemi vključenimi zaposlilo 264 udeležencev oz. 33,7 % vseh, ki so se v program vključili v letu 2024. Podatki o izhodih v zaposlitev niso dokončni, saj jih zavod spremlja še eno leto po zaključku programa.

Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce

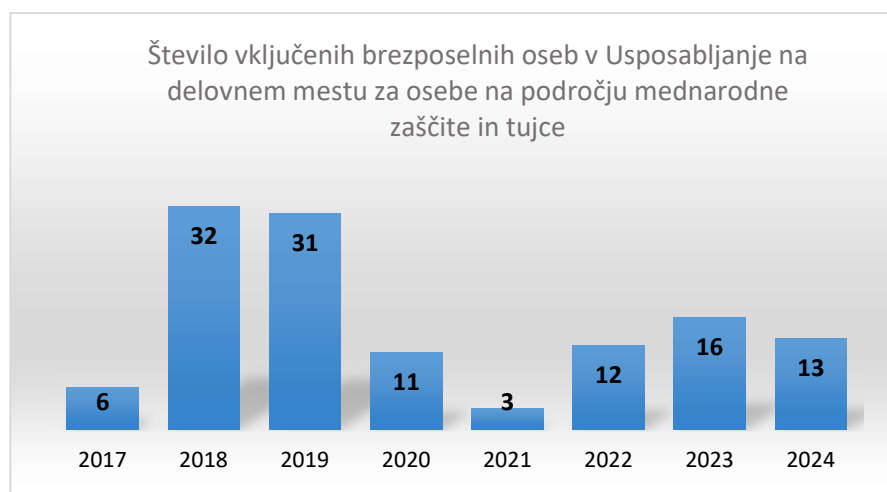
Program je namenjen delovno socialni integraciji ter povečanju zaposlitvenih možnosti oseb z mednarodno zaščito, ki so kot brezposelne prijavljene v evidenci pri Zavodu ter za tujce brez delovnih izkušenj in znanja slovenskega jezika s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so dolgotrajno

brezposelni in prejemajo denarno socialno pomoč. S pridobitvijo in krepitevijo znanj, veščin in spretnosti na konkretnem delovnem mestu bodo vključene osebe realizirale dostop do dela in zaposlitve in si povečale konkurenčnost na trgu dela. Program poteka pod vodstvom mentorja, ki ga določi delodajalec, in ob sodelovanju s strokovnim delavcem Zavoda, ki ga za posameznega udeleženca določi Zavod. S pomočjo slovarčka, ki je dosegljiv na vidnem mestu, program pripomore tudi k pridobivanju veščin jezikovnega komuniciranja v slovenskem jeziku. Za usposabljanje udeleženca mora mentor opraviti mesečno najmanj 40 ur individualnega mentorstva. Usposabljanje traja šest mesecev.

V letu 2024 je bilo v program vključenih 13 oseb, med njimi 11 žensk (84,6 %). Glede na raven izobrazbe je imelo največ vključenih udeležencev zaključeno osnovnošolsko (I. in II. raven) izobrazbo (8 ali 61,5 % vseh), sledijo jim z zaključeno VII. ravno izobrazbe, teh je bilo 5 (ali 38,5 % vseh).

Med vključenimi je bilo 10 iskalcev prve zaposlitve, 5 oseb je bilo dolgotrajno brezposelnih, 2 vključeni osebi pa sta prejemali denarno socialno pomoč. Do konca leta 2024 se je zaposlilo 5 oseb. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa.

Slika 7: Število vključitev brezposelnih v Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite in tujce, v obdobju 2017–2024

Vir: ZRSZ

Letni delovni načrt ACS, CPI in RIC (PP 8663 Vseživljenjsko učenje, PP 5511 Razvoj nacionalne kvalifikacijske strukture)

ACS, CPI in RIC so v letu 2024 opravljali naloge, ki so posredno ali neposredno povezane s področjem izobraževanja odraslih, in sicer spodbujanjem vseživljenjskega učenja ter priznavanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Javni zavodi so izvajali naslednje naloge:

ACS:

- Strokovne, svetovalne in razvojne naloge za program Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-O+),
- Aktivnosti na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK).

CPI:

- Nacionalna koordinacijska točka za SOK – EOK,
- Razvoj transparentne kvalifikacijske strukture,
- Implementacija sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij,
- Nacionalni observatorij RS za poklicne kvalifikacije – REFERNET – nacionalni koordinator.

RIC:

- Razvoj metodologij in postopkov preverjanja in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij,
- Razvoj mreže za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij,

- Zagotavljanje ustrezne usposobljenosti članov komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter drugih akterjev v mreži izvajanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij,
- Izvedba drugih aktivnosti na področju izvajanja sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij (npr. priprava poročil ipd.).

Aktivnosti javnih zavodov prispevajo k doseganju naslednjih učinkov:

- razvijanje in izvajanje programov usposabljanj za deležnike na področju izvajanja NPK in PUM-O,
- izvajanje dejavnosti na področju izvajanja sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij in slovenskega ogrodja kvalifikacij.

Preglednica 12: Pregled načrtovanih in realiziranih kazalnikov v obdobju 2017–2023

Kazalnik/Leto	2017 Načrt/ Realizacija	2018 Načrt/ Realizacija	2019 Načrt/ Realizacija	2020 Načrt/ Realizacija	2021 Načrt/ Realizacija	2022 Načrt/ Realizacija	2023 Načrt/ Realizacija	2024 Načrt/ Realizacija
Usposabljanje članov komisij, svetovalcev in izvajalcev za preverjanje in potrjevanje NPK	100/110	60/109	80/81	100/93	100/111	200/190	300/931 (od tega ACS: 175, RIC: 738)	520/518 (od tega ACS: 96, RIC: 424)

Neformalno izobraževanje in usposabljanje – NIU+

Namen operacije je vključevanje brezposelnih oseb v programe usposabljanja in izobraževanja z namenom čim hitrejša aktivacije brezposelnih oseb, povečanje njihove zaposljivosti z dvigom usposobljenosti temeljnih veščin (ključnih kompetenc) ter izboljšanje pogojev vstopa na trg dela. Cilj operacije je čim hitrejša aktivacija brezposelnih oseb, katerih obstoječa znanja ne omogočajo neposredne zaposlitve. Brezposelne osebe bodo z vključitvijo v program pridobile kompetence in znanja, po katerih delodajalci povprašujejo, oseb s takšnim znanjem pa na trgu dela primanjkuje.

Ciljna skupina operacije so brezposelne osebe, prijavljene v evidenci upravičenca, ki so osebe z visokim tveganjem za nastanek dolgotrajne brezposelnosti (kot so prejemniki denarne socialne pomoči na Centru za socialno delo, invalidi, Romi in druge brezposelne osebe z visokim tveganjem za nastanek dolgotrajne brezposelnosti), dolgotrajno brezposelne osebe, osebe starejše od 50 let in nižje izobražene osebe (izobrazba ISCED 3 ali manj).

Nižja realizacija je odraz kasnejšega začetka izvajanja operacije, saj je bila pogodba o sofinanciranju z upravičencem podpisana šele marca 2024 in so se prve vključitve začele šele v mesecu aprilu 2024. Nižjo realizacijo beležimo predvsem na območju vzhodne kohezijske regije, kjer je bila finančna realizacija v višini 41 %. Finančna realizacija operacije skupaj je bila v višini 50 %. Kljub temu pa so bili mejniki v letu 2024 doseženi oz. na območju zahodne kohezijske regije tudi preseženi. Veliko finančnih obveznosti vključenih oseb in stroškov izvajalcev je zapadlo tudi v leto 2025.

V okviru operacije je bilo v letu 2024 vključenih skupaj 2126 brezposelnih oseb, od tega 1377 na vzhodni kohezijski regiji in 749 na zahodni kohezijski regiji. V letu 2024 je bilo oseb, ki so se zaposlile po zaključku projekta skupaj 129, in sicer na vzhodni kohezijski regiji 98 in zahodni kohezijski regiji 31.

Spodbujanje vključevanja zaposlenih, katerih zaposlitev je ogrožena, vključno s tistimi DM, ki so podvrženi digitalizaciji in avtomatizaciji – SPIN 2.0

Projekt se zaradi dolgotrajnega usklajevanja in sprejema pravnih podlag začel izvajati šele konec leta 2024, in sicer je bila odločitev o podpori s strani OU bila izdana šele junija 2024, čemu je sledila sprememba in novelacija Poslovno finančnega načrta upravičenca, ki je moral biti sprejet na Vladi RS in na podlagi sprejetja šele pogodba o sofinanciranju, katero pa smo z upravičencem podpisali konec oktobra 2024. V letu 2024 smo kljub temu usklajevali ostale dokumente projekta kot sta javni razpis in razpisna dokumentacija, so pa bili izvedeni tudi zaposlitveni postopki. Finančne realizacije in vključitev tako v letu 2024 še ni bilo, prav tako ni bil objavljen javni razpis, katerega objava se predvideva konec prvega polletja leta 2025.

Namen operacije je zaposlenim osebam, katerih zaposlitev oz. samozaposlitev je ogrožena, začasna ali prekarna, zagotoviti ustrezne kompetence za lažji prehod na trg delovne sile ter preprečiti prehod v odprto brezposelnost. Posredno je projekt namenjen tudi pomoči delodajalcem za pridobitev ustrezno usposobljenih zaposlenih. Ciljna skupina bo vključena v programe za ohranitev na trgu dela. Gre za ciljni skupini prilagojene programe, ki zajemajo različne oblike informiranja, motiviranja, kariernega svetovanja, usposabljanja ali izobraževanja in bodo prilagojena potrebam trga dela. Le ti bodo vključevali znanja za krepitev digitalnih kompetenc, znanja za zeleni prehod in krožno gospodarstvo ter znanja za družbeni razvoj nasploh. Na tak način se bo omogočal lažji prehod na nova delovna mesta ali v novo zaposlitev in preprečevalo njihov prehod v brezposelnost.

PUM-O+ (PP 230127, 230128, 230129, 230130)

PUM-O+ je program neformalnega izobraževanja, katerega ciljna skupina so brezposelne in neaktivne osebe, ki se soočajo z ovirami pri vstopu na trg dela ali pri vključitvi v programe APZ, podrobneje mlajši odrasli v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta starosti, ki niso zaposleni, niti se ne izobražujejo oziroma jim grozi izpad iz izobraževalnega sistema (t.i. NEET).

Namen operacije je razvijati potencialne osebe iz ciljne skupine za uspešno vključevanje na trg dela, v izobraževanje in družbo na sploh. Z vključitvijo v program bodo osebe pridobile kompetence, ki jih bodo opolnomočile za nadaljevanje izobraževanja za pridobitev izobrazbe ter za vstop na trg dela, kar bo prispevalo k povečevanju njihove zaposljivosti, socialni integraciji ter doseganju enakih možnosti.

Program PUM-O+ je v letu 2024 izvajalo 12 izvajalcev, sedem iz vzhodne kohezijske regije ter pet iz zahodne kohezijske regije.

V letu 2024 je bilo vseh novo pripravljenih pogodb za osebe 418, od tega 227 iz KRVS in 191 iz KRZS. Največ vključitev je na območju OS Velenje (75), OS Koper (72) in OS Kranj (64), kjer delujeta po dva izvajalca programa PUM-O+.

Med novimi vključitvami je 188 žensk (44,98 %), 178 vključitev je iskalcev prve zaposlitve (42,58 %). Med novimi vključitvami je 24 dolgotrajno brezposelnih (5,74 %), 348 jih ima le osnovnošolsko izobrazbo (83,25 %), 121 pa je prejemnikov DSP (28,95 %).

V obdobju poročanja se je zaposlilo 29 oseb oz. 6,94 % vseh vključenih v program v letu 2024. Podatki o izhodih v zaposlitev še niso dokončni, saj se spremljajo v obdobju enega leta po zaključku programa.

Slika 8: Število vključenih v program PUM-O+ po letih

Učne delavnice+ (PP 230420, 230421, 230422, 230423)

Program Učne delavnice+ je sofinanciran iz sredstev ESS+ v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027. Cilj operacije je socialna, poklicna in delovna integracija vključenih oseb. Zavod v program Učne delavnice+, ki se izvaja pri delodajalcih, vključuje brezposelne osebe, ki so prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, ki se soočajo z ovirami pri vstopu na trg dela ali pri vključitvi v ukrepe APZ ter zato potrebujejo poglobljeno obravnavo in izpolnjujejo vsaj še enega od naslednjih kriterijev: so dolgotrajno brezposelne osebe, tj. vsaj 24 mesecev prijavljene v evidenci brezposelnih oseb; so v evidenci brezposelnih oseb prijavljene vsaj 6 mesecev ali so od prijave v evidenco brezposelnih že bile vključene v individualno poglobljeno karierno svetovanje ali v timsko obravnavo pri ZRSZ in so hkrati: mladi v starosti od 15-29 let ali starejši od 55 let ali imajo nedokončano ali končano največ osnovnošolsko izobrazbo (KLASIUS SRV koda: 11001 ali 12001) ali imajo status invalida in niso vključeni v programe zaposlitvene rehabilitacije ali so v programu ali v dveh letih po zaključku programa zdravljenja odvisnosti od alkohola ali drog ali drugih nekemičnih odvisnosti ali so pripadniki romske skupnosti ali so osebe po prestani kazni zaporu.

Operacija Učne delavnice+ ima dve glavni aktivnosti 1) Upravljanje, ki se nanaša na podporo pri izvajanju operacije in obsega podaktivnost Koordinacije in administracije ter podaktivnost za Prepoznavnost, preglednost in komuniciranje in 2) Izvajanje, ki se nanaša na izvajanje Učnih delavnic pri delodajalcih za brezposelne osebe iz ciljne skupine in obsega dve podaktivnosti: PA1: Učne delavnice+ PA2: Spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+.

Namen operacije Učne delavnice+ je vključevanje ranljivih ciljnih skupin v okolje socialnega podjetništva in razvoj dejavnosti in zaposlovanja v obstoječih socialnih in invalidskih podjetjih. Učne delavnice+ bodo tako pomembno spodbujale socialno vključevanje oseb, ki potrebujejo poglobljeno obravnavo, imajo identificirane multiple ovire pri vstopanju na trg dela in so izpostavljene tveganju revščine ali socialne izključenosti.

Konkretnije je namen operacije Učne delavnice+ s prvo podaktivnostjo spodbujati praktično usposabljanje ranljivih brezposelnih oseb, ki potrebujejo poglobljeno obravnavo v konkretnem delovnem okolju socialnega podjetništva in povečanje njihove socialne, poklicne in delovne integracije, konkurenčnosti na trgu dela ter pridobitev in krepitev njihovih, znanj, spretnosti in kompetenc. Hkrati

operacija z drugo podaktivnostjo predstavlja aktivno podporo pri zaposlitvi, saj spodbuja udeležence, ki zaključijo praktično usposabljanje, da se v okviru operacije vključijo v subvencionirano zaposlitev pri vseh ostalih delodajalcih, ne le tistih iz okolja socialnega podjetništva.

- Učne delavnice+ so sestavljene iz dveh povezanih programov: Učne delavnice+: praktično usposabljanje,
- Spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+.

Učne delavnice+: praktično usposabljanje

Namen je vključevanje brezposelnih oseb iz ciljne skupine v petmesečno praktično usposabljanje v delovnem okolju socialnega podjetništva (ki zajema pravne in fizične osebe, ki so lahko socialna ali invalidska podjetja) pod strokovnim vodstvom internega mentorja ter ob psihosocialni podpori trenerja dela iz ZRSZ. . Brezposelne osebe iz ciljne skupine se vključujejo v praktično usposabljanje na konkretnem delovnem mestu, v okviru katerega s pomočjo internega mentorja opravljajo naloge, določene v izbranem programu Učne delavnice, z namenom pridobiti znanja, veščine, spretnosti in delovne izkušnje na določenem delovnem mestu, ki jim bodo povečale zaposlitvene možnosti za opravljanje teh ali podobnih del. Praktično usposabljanje v učni delavnici traja pet mesecev in se lahko v primeru zaposlitve udeleženca predčasno zaključi, vendar ne pred zaključkom treh mesecev.

Zavod je javno povabilo za praktično usposabljanje objavil novembra 2024, zaradi česar so bile prve vključitve realizirane šele v decembru 2024, kar je posledično vplivalo na bistveno nižji kazalnik od načrtovanega. V letu 2024 sta se v program praktičnega usposabljanja vključili dve brezposelni osebi

Spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+

Namen je spodbujanje delodajalcev k zaposlovanju brezposelnih oseb iz ciljne skupine za vsaj neprekinjeno obdobje 10 mesecev, s čimer se prispeva k njihovi socialni varnosti pa tudi k hitrejši poklicni in delovni integraciji. Ciljna skupina programa so brezposelne osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, ki se bodo po vključitvi v praktično usposabljanje v okviru programa Učne delavnice+, ponovno aktivirale na trgu dela in za katere je bila ugotovljena smiselnost vključitve. Program bo tako prispeval k reševanju socialne in delovne izključenosti brezposelnih oseb, k njihovi čim hitrejši in kakovostni zaposlitvi pri izbranem delodajalcu, pa tudi k zmanjševanju neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. Ker gre za udeležence iz predhodnega praktičnega usposabljanja v Učnih delavnicah+, je njihova ostala struktura podobna kot v opisanem praktičnem usposabljanju v Učnih delavnicah+.

Delodajalci za zaposlitev osebe iz praktičnega usposabljanja prejmejo mesečno subvencijo za subvencionirano zaposlitev brezposelne osebe iz ciljne skupine, ki se izplača delodajalcu v šestih enakih zneskih za vsak polni mesec zaposlitve, in sicer v višini: 770,00 EUR za zaposlitev osebe za neprekinjeno obdobje najmanj deset mesecev s polnim delovnim časom 40 ur na teden.

V letu 2024 v programu Spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+ ni bilo vključitev, saj je Zavod javno povabilo delodajalcem za spodbujanje subvencioniranega zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+ v socialnih ali invalidskih podjetjih ali pri vseh ostalih upravičenih delodajalcih, objavil 26. marca 2025. Prvi rezultati o izhodih v zaposlitev iz praktičnega usposabljanja se predvidevajo v mesecu maju 2025, ko se bo zaključila 5-mesečna Učna delavnica+ za prvi dve udeleženci iz decembra 2024.

Kompetenčni centri za razvoj kadrov– KOC 4.0

Namen operacije je izpopolnjevanje in razvoj kompetenc, ustvarjalnosti in inovativnosti zaposlenih ter povečanje produktivnosti v MSP. Spodbujala bo povezovanje in sodelovanje partnerjev v okviru S5 opredeljenih prednostnih področij oziroma horizontalno prednostno področje IKT ter tudi drugih relevantnih področjih z namenom razvoja znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo. Operacija spodbuja ustvarjanje visoke dodane vrednosti ter z investiranjem v zaposlene krepí družbeno odgovornosti podjetij. Cilji operacije so krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in v podporo inovativnosti za podjetja ter hitrejši pridobivanje ustreznih znanj za razvoj ključnih kompetenc in kompetenc prihodnosti zaposlenih v MSP; spodbujanje razvoja zaposlenih kot strateškega orodja za doseganje večje konkurenčnosti in boljših poslovnih rezultatov; krepitev rasti in konkurenčnosti MSP ter izboljšanje položaja v okviru posamezne gospodarske panoge; zmanjšanje omejitve zmogljivosti v gospodarstvu in obravnavanje izzivov, povezanih s tehnološkimi spremembami in industrijskim prehodom; zmanjševanje neusklajenosti ponudbe in povpraševanja znanja in spretnosti na trgu dela; krepitev povezovanja podjetij in izmenjave znanj in dobrih praks, mobilnosti zaposlenih v okviru KOC; krepitev ozaveščenosti zaposlenih in delodajalcev o nujnosti vseživljenjskega pristopa k usposabljanju; promocija različnih gospodarskih panog in prednostnih področij, kot so opredeljena v S5 ali posameznih verig vrednosti S5 ali horizontalno prednostno področje IKT.

Izvajanje operacije se v letu 2024 ni začelo, in sicer je bila odločitev o podpori izdana v oktobru 2024, vendar ni bil odobren NRP. Zaradi navedenega se je operacija novelirala v skladu s reprogramiranjem PEKP 2021-2027, na podlagi česa smo sredstva in kazalnike znižali. Trenutno še vedno poteka noveliranje operacije, pri čemer je začetek izvajanja predviden za drugo polovico leta 2025.

Kompetentna Slovenija

Cilj operacije je izvajanje brezplačnih neformalnih oblik izobraževanj/usposabljanj, katerih glavnih cilj je povezovanje implicitnega in eksplicitnega znanja, ki bodo opolnomočila odrasle prebivalce Slovenije za aktivno vključevanje na širšem socialno-ekonomskem nivoju. Opolnomočeni odrasli, ki povezujejo obstoječa znanja s komplementarnimi kompetencami trga dela, so v delovnem okolju uspešni, aktivni v družbi, posledično je njihovo življenje kakovostnejše, ranljivejše skupine pa imajo boljše možnosti za vključevanje v družbo. Namen operacije je tudi zagotoviti kakovostne možnosti dostopa do neformalnih izobraževanj za tiste udeležence, ki se zaradi ekonomskega statusa tovrstnih izobraževanj/usposabljanj ne morejo udeležiti, s čimer se bo povečala udeležba odraslih v neformalnem učenju. Z izvajanjem tovrstnih izobraževanj bo program prispeval tako k zmanjševanju neskladja med vrzeljo usposobljenosti obstoječega kadra na trgu dela in povpraševanjem po novih kompetencah v gospodarstvu kot k dvigu konkurenčnosti gospodarstva in dvigu družbene blaginje.

Operacija se v letu 2024 ni izvajala. Dokumentacija za operacijo se je v letu 2024 intenzivno usklajevala, iskal se je najbolj optimalen način izvedbe, saj gre za novo operacijo v okviru programa EKP 2021-2027, kar je pomenilo precejšnje spremembe prvotno pripravljenih dokumentov, hkrati pa se je zaradi usmeritev, vezanih na kasnejše reprogramiranje Programa EKP, tudi višalo načrtovano število udeležencev in sicer na 10.000 vključenih. Posledično se je pričetek izvajanja operacije zamaknil v leto 2025.

Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti– ASI+ (PP 230192, PP 230193, PP 230194, PP 230195)

Odločitev o podpori s strani Organa upravljanja je bila izdana 28. 5. 2024. Na podlagi tega je upravičenec (JŠRIPS) pripravil novelacijo PFN Sklada, ki je bila pogoj za podpis pogodbe o sofinanciranju programa. Ta je bila podpisana dne 21. 10. 2025. V letu 2024 iz teh razlogov še ni bilo vključitev in finančne realizacije.

Kazalniki spremljanja izvajanja LPIO 2024 so:

1. spremljanje vključenih udeležencev in njihove uspešnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih ipd.:
 - število vključenih v posamezne vrste programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja;
 - število vključenih v postopke preverjanja in potrjevanja NPK in drugih kvalifikacij.
2. spremljanje vključenih udeležencev v dejavnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih ipd.:
 - število uporabnikov storitev informiranja, svetovanja, ugotavljanja in potrjevanja znanja, samostojnega učenja, borz znanja, udeležencev ocenjevanja spretnosti odraslih s SVOS ipd.
3. spremljanje podpornih dejavnosti, vsebine in izvajalcev:
 - svetovalna središča;
 - organizacije v procesih ugotavljanja in priznavanja znanja;
 - središča za samostojno učenje;
 - borze znanja;
 - organizacije za izobraževanje odraslih in obseg izobraževalnega dela;
 - razvojne naloge, analize, ovrednotenje, strokovne podlage za razvoj področja;
 - svetovalna podpora izvajalcem programov in dejavnosti (kot so PUM-O+, programi pismenosti in temeljnih zmožnosti, ocenjevanje spretnosti odraslih);
 - novi in prenovljeni izobraževalni program za odrasle in strokovne delavce;
 - usposobljeni strokovni delavci;
 - usposobljeni člani komisij, svetovalci in izvajalci za preverjanje in potrjevanje NPK;
 - učno gradivo, vključno z e-gradivom;
 - podporne spletne strani za programe in dejavnosti za udeležence in organizacije;
 - delujoči svetovalci za kakovost v izobraževanju odraslih;
 - koordinatorji TVU in nosilci Parade učenja;
 - mednarodni projekti;
 - strokovni, informativni in promocijski dogodki;
 - organizacije v slovenski mreži nevladnih organizacij izobraževanja starejših;
 - usposobljeni izvajalci v okviru študijskega centra JSKD;
 - novi programi študijskega centra JSKD.

V nadaljevanju so navedeni temeljni kazalniki za spremljanje izvajanja in uspešnosti LPIO 2024.

Kazalniki za tretje prednostno področje – usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

Preglednica 16: Kazalniki za usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

		Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti 2024/realizacija 2024	Število udeležencev, ki so končali program 2024/realizacija 2024	Število različnih programov 2024/realizacija 2024	Število izvajalskih organizacij 2024/realizacija 2024	Pristojna ministrstva
	Ime programa					

5.	Potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij	1.200/553				MDDSZ
6.	Delovni preizkus	780/551				MDDSZ
7.	Usposabljanje na delovnem mestu+	784				MDDSZ
9.	Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite	70/13				MDDSZ
10.	Neformalno izobraževanje in usposabljanje – NIU+	2126	2126	/	/	MDDSZ
	Spodbujanje vključevanja zaposlenih, katerih zaposlitev je ogrožena, vključno s tistimi DM, ki so podvrženi digitalizaciji in avtomatizaciji – SPIN 2.0	0	0	/	/	MDDSZ
13.	Učne delavnice	180/2				MDDSZ
	Spodbujanje zaposlovanja oseb iz programa Učne delavnice+	25/0				
14.	Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	2.800/3.726				MDDSZ
15.	Kompetenčni centri za razvoj kadrov (KOC 4.0)	0	0			MDDSZ
16.	Spodbujanje vključevanja oseb, ki so pred izgubo zaposlitve, v ukrepe na trgu dela	256/759			1	MDDSZ
17.	Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti (ASI+)	0				MDDSZ
18.	Podporni in razvojni programi – ZRSZ	1.800/127				MDDSZ
19.	Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-O+)	418	418 v letu 2024		12/12	MDDSZ

Preglednica 17: Kazalniki za področje dejavnosti

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur	Pristojna ministrstva
8.	Usposabljanje članov komisij, svetovalcev in izvajalcev za preverjanje in potrjevanje NPK	520/518	MDDSZ
14.	Število informativno-promocijskih dogodkov (ACS)	10/0	MIZŠ

Preglednica 18: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
4.	Potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij	553				MDDSZ
5.	Delovni preizkus	551				MDDSZ
6.	Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite	13				MDDSZ
7.	Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	3726				MDDSZ
8.	Neformalno izobraževanje in usposabljanje (NIU +)	2126	2126	/	/	MDDSZ
9.	SPIN 2.0	0				MDDSZ
10.	Kompetenčni centri (KOC 4.0)	0	0	/	/	MDDSZ
11.	Podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti (ASI +)	0	0			MDDSZ
12.	Podporni in razvojni programi – ZRSZ	360/				MDDSZ
13.	Usposabljanje na delovnem mestu+	784				MDDSZ
14.	Učne delavnice+	2				MDDSZ

Dejavnosti in kazalniki učinka petega prednostnega področja: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Preglednica 20: Kazalniki za področje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur	Pristojna ministrstva
--	-----------	---	-----------------------

7.	Usposabljanje članov komisij, svetovalcev in izvajalcev za preverjanje in potrjevanje NPK	518	MDDSZ
----	---	-----	-------

7.3 Poročilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Preglednica 8: Okvirni obseg sredstev MKGP

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (realizacija 2024/načrt realizacije 2024)	Prednostno področje/podpora dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2330-20-0043 Podpora interesnemu povezovanju 2021–2025	255610 – Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju	Programi usposabljanja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, ki jih izvajajo nepridobitne in nevladne organizacije	246.660,00	359.512,36	145	3	.
Skupaj ukrep			246.660,00	359.512,36			
2330-17-0006 Izvajanje javne službe kmetijskega svetovanja	131710 – Javna kmetijska svetovalna služba; 256010 – Kmetijsko gozdarska	Svetovalna dejavnost Izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	9.990.784,00	11.185.967,31	112	3	

LPIO 2024 – Priloga 1

	zbornica Slovenije						
Skupaj ukrep			9.990.784,00	11.185.967,31			
2330-17-0008 Strokovne naloge s področja kmetijstva – Javna svetovalna služba v čebelarstvu	209410 – Podpora čebelarstvu	Svetovalna dejavnost – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	727.288,00	712.742,00	98	3	Razlog je znižanje proračunska sredstva za JSSČ v proračunu MKGP.
Skupaj ukrep			727.288,00	712.742,00			
2330-23-0036 Skupni strateški načrt 2023–2027	2023: SI01.01 – Usposabljanje v čebelarstvu	Usposabljanje v čebelarstvu	43.841,40	52.459,84 €	120	3	
	2023: SI01.01 – Usposabljanje v čebelarstvu	Usposabljanje v čebelarstvu	43.841,40	52.459,84 €	120	3	
	2023: SI01.02 – Izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel	Izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel	14.778,50	14.777,25 €	100	3	

LPIO 2024 – Priloga 1

	področja zdravstveneg a varstva čebel						
	2023: SI01.02 – Izobraževanj e s področja zdravstveneg a varstva čebel	Izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel	14.778,50	14.777,25 €	100	3	
Skupaj ukrep			117.239,80	134.474,18			
2330-21-5086 Javna gozdarska služba 2023– 2027	184110 – Javna gozdarska služba	Programi svetovanja za lastnike gozdov za večnamensko gospodarjenje z gozdovi	160.000,00	169.722,00	106	3	
Skupaj ukrep			160.000,00	169.722,00	106		
2330-21-5086 Javna gozdarska služba 2023–2027	184110 – Javna gozdarska služba	Svetovanje lastnikom gozdov pred izdajo odločb – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	800.000,00	916.723,...	115	3	
Skupaj ukrep			800.000,00	916.723,00	115		
2330-21-5086 Javna gozdarska služba 2023–2027	184110 – Javna gozdarska služba	Izobraževanje in ozaveščanje javnosti s področja gozda in gozdarstva	180.000,00	554.425,00	308	3	

LPIO 2024 – Priloga 1

Skupaj ukrep			180.000,00	554.425,00	308		
2330-15-0010 M01 Prenos znanja in dejavnosti informiranja	140021 – PRP 2014– 2020 – EU (80 %) 140022 – PRP 2014– 2020 – SLO (20 %)	Usposabljanje za namen izvajanja ukrepa prenosa znanja in dejavnosti informiranja	527.096,00	539.255,90	102	3	
2330-24-0010 intervencija: izmenjava znanj in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev	221064 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP – EU, (33,90 %) 221065 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP – SLO (66,10 %)	Usposabljanje za namen izvajanja ukrepa prenosa znanja in dejavnosti informiranja	285.000,00	280.032,00	98	3	Odstopanje od ocenjene realizacije je minimalno in je posledica mašnih kršitev, ugotovljenih pri administrativni obravnavi zahtevkov za izplačilo sredstev.
Skupaj ukrep			812.096,00	819.287,90		3	
Skupaj MKGP			13.034.067,80	14.852.853,75			

OBRAZLOŽITEV PO PRORAČUNSKIH POSTAVKAH

Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju (PP 255610)

MKGP vsako leto v skladu z Uredbo o ukrepih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja dodeljuje finančna pomoč za delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

Pomoč se dodeli v okviru treh javnih razpisov in sicer:

1. Pomoč delovanju nepridobitnih združenj na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja (v nadaljnjem besedilu: ukrep 2) v okviru katerega se sofinancira izvajanje strokovnih prireditev, ki spodbujajo prenos znanja in informiranja ljudi na podeželju, ki delujejo na področju predelave in s kmetijstvom povezanega delovanja na podeželju in ki niso predmet primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov. Ukrep 2. se izvaja po pravilu *de minimis* skladno z Uredbo 1407/2013/EU.
2. Pomoč nepridobitnim organizacijam pri organizaciji strokovnih in jubilejnih dogodkov (v nadaljnjem besedilu: ukrep 3), v okviru katerega se sofinancira delovanje nepridobitnih združenj, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja in ki s svojim delovanjem prispevajo k razvoju in ohranjanju kmetijstva ali gozdarstva ter ohranjanju poseljenosti podeželja. Delo organizacij, ki so upravičene po tem ukrepu, koristi razvoju kmetijstva, gozdarstva in podeželja, zato se njihovo delovanje ocenjuje kot pomembno saj pomaga pri načrtovanju in izvajanju politik.
3. Pomoč za prenos znanja in informiranje na področju predelave ter s kmetijstvom povezanega delovanja na podeželju v okviru katerega se sofinancira izvedba strokovnega ali jubilejnega dogodka, ki pripomore k boljši prepoznavnosti slovenskega kmetijstva in gozdarstva, za nepridobitno organizacijo, ki deluje na področju kmetijstva ali gozdarstva.

Aktivnosti, ki jih nevladne organizacije izvajajo v okviru svojih programov dela izboljšujejo izmenjavo in prenos različnih znanj, prav tako pa tudi povezujejo prebivalstvo na podeželju. Prav tako aktivnosti prispevajo k promociji kmetijstva, gozdarstva in živilstva, kar je velikega pomena pri ozaveščanju prebivalcev glede prehranske samooskrbe in pridelave varne hrane. Izvajalci so nevladne organizacije ali nepridobitna združenja, ki so registrirana po predpisih, ki urejajo društva, zveze ali združenja. V usposabljanje so vključeni člani kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s primarno kmetijsko proizvodnjo ali pa s predelavo in trženjem.

V letu 2024 so bila za vse tri javne razpise v proračunu zagotovljena sredstva v višini 246.660 evrov. MKGP je naknadno s prerazporeditvijo zagotovili dodatna sredstva tako je bilo v letu 2024 za javne razpise na voljo 395.000 evrov. Od teh sredstev je bilo izplačanih 359.512,36 evra. Sredstva so bila dodeljena in izplačana 27 nevladnim in nepridobitnim organizacijam..

Javna kmetijska svetovalna služba (PP 131710) in Kmetijsko gozdarska zbornica (PP 256010)

Področja Javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS), podporne naloge in izvajalci javnih služb na področju kmetijstva določa Zakon o kmetijstvu

Naloge na področju kmetijskega svetovanja so zlasti:

- svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti;
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva;
- svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike;
- svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev;
- svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov.

JSKS izvajajo kmetijsko gozdarski zavodi s sedeži v Celju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptuju.

JSKS nudi storitev kmetijskega svetovanja vsem kmetovalcem s pomočjo individualnega svetovanja in skupinskega svetovanja z izvedbo delavnic, usposabljanj, tehnološkimi listi, SMS obvestili, izvedbo krožkov, tečajev ter z objavo strokovnih člankov in prispevkov ter ogledi dobrih praks doma in v tujini. Ključni namen je prenos znanja do uporabnikov. Pomemben del programa JSKS pa je tudi izobraževanje svetovalcev. Cilj izobraževanja je nadgradnja strokovnega znanja svetovalcev, saj je le tako prenos znanja do kmetovalcev in drugih prebivalcev podeželja uspešen. V ta namen se usposablja svetovalce v skladu z letnim programom usposabljanja po programu dela JSKS.

Podpora čebelarstvu (PP 209410)

Javna svetovalna služba v čebelarstvu (JSSČ) izobražuje odrasle in zajema specialistično svetovanje, brezplačna predavanja z raznih področij (specifična usposabljanja), osnovno terensko svetovanje čebelarjem ter ozaveščanje širše javnosti o pomenu čebelarstva. V letu 2023/2024 je bilo za izvajanje programa JSSČ v proračunu RS namenjenih 727.288712.742,00 EUR. Koncesija za izvajanje JSSČ je bila s pogodbo za sedem let podeljena ČZS z začetkom obdobja 1. januarja 2022. Naloge JSSČ bodo v tem obdobju takšne, kot so bile v predhodnem obdobju in vključujejo svetovanje na področju tehnologije, ekonomike in varne hrane, pri izdelavi razvojnih načrtov čebelarstva in pri uveljavljanju ukrepov skupne kmetijske politike s področja čebelarstva, pri organizaciji in delovanju organizacij proizvajalcev ali skupin proizvajalcev ter pri pripravi predpisov s področja čebelarstva. Del svetovanja je tudi sodelovanje pri pripravi razvojnih programov v čebelarstvu, ozaveščanje mladine in širše javnosti o pomenu čebelarstva ter druge svetovalne naloge v čebelarstvu.

Sredstva se dodelijo na podlagi koncesijske pogodbe za izvajanje JSSČ za 7 let in vsakoletnega Programa javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Ukrepi v okviru Strateškega načrta SKP 2023-2027

V okviru Strateškega načrta SKP 2023-2027 v sektorju čebelarskih proizvodov se med drugim izvajata tudi podintervenciji:

- Usposabljanje v čebelarstvu in
- Izobraževanje na področju zdravstvenega varstva čebel.

Namen podintervencije usposabljanje v čebelarstvu je zagotoviti kakovostno usposabljanje čebelarjev. Le-to pomembno prispeva k širjenju informacij, uvajanju dobrih praks, pridobivanju novih znanj in izkušenj ter s tem k izpopolnjevanju znanja čebelarjev. Podintervencija podpira tečaje, seminarje, predavanja, delavnice, video predstavitve, prenos znanja čebelar-čebelarju in razvoj video vsebin za učenje. Vsebinsko povzema dosedanje teme, ki so potrebne za doseganje zadostne usposobljenosti čebelarjev, zlasti začetnikov ter ohranjanje in dopolnjevanje usposobljenosti. Hkrati pa nabor možnih tem širi na vse tiste, ki niso zajete v programu javne svetovalne službe v čebelarstvu ter ga pušča odprtega za vse teme, ki bi se v prihodnje glede na najnovejši razvoj in zahteve v čebelarstvu izkazale za potrebne. Zaradi nespremenjenega trenda povpraševanja po tečajih za čebelarje začetnike, se nadaljuje usposabljanje začetnikov. Na tečajih za čebelarje začetnike se čebelarji usposablja o osnovah čebelarjenja iz vsebinskih področjih, ki opredeljujejo čebelarjenje (biologija, tehnologija, paše, pridelki). Tečaj za čebelarje začetnike začetniku nudi usposobljenost, da lahko začne čebelariti. S podintervencijo se čebelarje usposablja o zgodovini čebel in čebelarstva, razvoju v razumevanju biologije čebel in tehnološkem razvoju čebelarstva. Temelj uspešnega čebelarjenja je poznavanje in razumevanje biologije čebel in čebelje družine. Na tej osnovi se čebelarje usposablja kakšno oskrbo mora nuditi čebeljim družinam ter da jo smotno načrtuje in izvaja. Tudi vzreja čebeljih matic je eden od temeljev uspešnega čebelarjenja, saj čebelje družine potrebujejo mlade in vitalne matice, da se uspešno razvijajo. Čebelje paše (medicinske in manine) so bistvenega pomena za razvoj čebelje družine. V kolikor ima družina v naravi dovolj paše se lahko optimalno razvija. Čebelarje se usposablja o vedenju

katere so čebelarje paše, kdaj se pojavljajo in kako jih prepoznajo ter kako jih lahko izboljšajo. Čebelarje se usposablja i, kako lahko čebelarstvo nadgradijo z dodatnimi izdelki in storitvami, kot npr. čebelarski turizem in apiterapija.

V okviru podintervencije Izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel se čebelarjem nudi teoretično in praktično izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel, še posebej zatiranja varoj. Teoretično izobraževanje zajema poznavanje bolezni in njenega povzročitelja, praktično izobraževanje pa poteka v obliki stalnih delavnic v čebelnjakih, kjer so prikazane metode za ugotavljanje stopnje napadenosti z varojami in pravilna uporaba zdravil za zdravljenje varoze. Kakovostno izobraževanje prispeva k izboljšanju zdravstvenega stanja oprasovalcev in posledično bolj kakovostnim čebeljim pridelkom.

Ukrep Prenos znanja in dejavnosti informiranja PRP 2017–2020

V okviru ukrepa M01 Prenos znanja in dejavnosti informiranja je bila do konca leta 2023 podpisana ena pogodba in objavljeni 2 javni naročili, vendar se je eno zaključilo brez izbire izvajalca.

V okviru ukrepa M01 Prenos znanja in dejavnosti informiranja so bila v letu 2024 izplačana naslednja javna naročila:

- Usposabljanje na področju gozdarstva za varno delo v gozdu iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 za leto 2022,
- Izvedba demonstracijskega projekta - delavnice s prikazom predelave mleka, zelenjave in poljščin,
- Izvedba demonstracijskega projekta - primarna kmetijska proizvodnja, veterina in predelava živil na kmetijah - SKLOP D – poljedelstvo,
- Izvedba demonstracijskega projekta - primarna kmetijska proizvodnja, veterina in predelava živil na kmetijah - SKLOP F -travništvo in pašništvo,
- Izvedba demonstracijskega projekta - primarna kmetijska proizvodnja, veterina in predelava živil na kmetijah - SKLOP G – namakanje,
- Izvedba demonstracijskega projekta - primarna kmetijska proizvodnja, veterina in predelava živil na kmetijah - SKLOP E - sadjarstvo in oprasovanje
- Izvedba demonstracijskih projektov digitalizacije na kmetijah.

V okviru Strateškega načrta 2023-2027 sta bila v okviru intervencije IRP32 Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanja svetovalcev objavljena dva javni razpisa, in sicer:

- Javni razpis za podintervencijo izmenjava znanja in prenos informacij za leto 2024, v okviru katerega so bila razpisana nepovratna sredstva za naslednje sklope:

- ☐ Sklop 1 za vsebine iz intervencije dobrobit živali
- ☐ Sklop 2 za vsebine iz intervencij kmetijsko okoljsko podnebna plačila in lokalne pasme in sorte
- ☐ Sklop 3 za vsebine iz intervencije ekološko kmetovanje in ekološko čebelarjenje
- ☐ Sklop 4 za vsebine iz intervencije podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov
- ☐ Sklop 5 za druge vsebine s področja kmetijstva, gozdarstva in živilske predelave.

- Javni razpis za podintervencijo usposabljanje svetovalcev za leto 2024, v okviru katerega so se razpisana nepovratna sredstva razdelila po naslednjih sklopih:

- ☐ Sklop 1 za kmetijske vsebine
- ☐ Sklop 2 za gozdarske vsebine

Javna gozdarska služba (PP 184110)

V okviru javne gozdarske službe v okviru Zavoda za gozdove Slovenije se izvaja več aktivnosti izobraževanja odraslih in sicer individualno svetovanje pri skupni izbiri drevja za možni posek, pri pripravi letnega programa del v gozdovih in izdaji odločb za gozdnogojitvena in gozdnovarstvena dela, skupinske oblike izobraževanja na tečajih, delavnicah, predavanjih, strokovnih ekskurzijah in študijskih krožkih, ki so namenjene predvsem lastnikom gozdov in širše dejavnosti splošnega izobraževanja

različnih ciljnih skupin javnosti o pomenu gozdov in gozdarstva, o graditvi odgovornega odnosa do naravnih ekosistemov ter o rabi gozda in lesa kot razvojni priložnosti za sonaravni in trajnostni razvoj naše družbe.

Sredstva se dodelijo na podlagi letnega Programa dela Zavoda za gozdove Slovenije

Spremljanje izvajanja LPIO

Kazalniki učinka izvajanja LPIO 2024:

Preglednica 17: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
21.	Programi usposabljanja v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu, ki jih izvajajo nepridobitne in nevladne organizacije	1.000/1000	1.000/1000	27	27	MKGP
22.	Svetovalna dejavnost v kmetijski službi – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	60.000/60.000	60.000/60.000	1/1	1/1 (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – KGZS)	MKGP
23.	Svetovalna dejavnost v čebelarstvu – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	10.000/10.000	10.000/10.000	1/1	1/1 (Čebelarska zveza Slovenije)	MKGP
24.	Programi svetovanja za lastnike gozdov – gojenje in varstvo gozdov, večnamensko gospodarjenje	3.500	3.500	12	1/1 (ZGS – Zavod za gozdove Slovenije)	MKGP
25.	Svetovanje lastnikom gozdov pred izdajo odločb – izobraževanje in usposabljanje svetovalcev	81.668	81.668	7	1/1 (ZGS – Zavod za gozdove Slovenije)	MKGP

26.	Program razvoja podeželja 2014–2020 – ukrep prenosa znanja in dejavnosti informiranja	9.999/15.634	9.999/15.634	3/3	3/3	MKGP
27.	2023: intervencija: izmenjava znanj in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev	9.999/8.758	9.999/85758	1/1	1/1	MKGP
28.	Usposabljanje v čebelarstvu	1.510	1.510	1/5	1 (Čebelarska zveza Slovenije)	MKGP
29.	Zatiranje škodljivcev in bolezni čebel, zlasti varoze	1.456	1.456	1/5	1 (Nacionalni veterinarski inštitut)	MKGP

OBRAZLOŽITEV KAZALNIKOV

Prednostno področje – usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

1. MKGP je v letu 2024 v okviru treh javnih razpisov namenil sredstva za izvajanje programov in delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Dosežena vrednost v letu 2024 je glede na zadnja leta stabilna in je celo presegla vrednosti iz preteklih let..

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Število javnih razpisov	3	3	3	3	3	3	3
Število izvajalcev	32	31	33	33	35	37	27
Število programov	32	31	33	33	35	37	27

V okviru javnih razpisov se sofinancirajo:

- stroški, povezani s prenosom znanja in informiranjem, organizacijo forumov za izmenjavo znanja med kmetijskimi gospodarstvi,
- stroški publikacij, analiz, mnenj in anket, ki zadevajo delovanje vlagatelja;
- stroški opreme in prostorov za delovanje upravičenca, materialni stroški ter stroški dela;
- stroški članarin v mednarodnih organizacijah, katerih član je vlagatelj;
- stroški izvajanja aktivnosti za spodbujanje delovanja, združevanja in povezovanja ljudi na podeželju
- stroški izvajanja vsebin za enake možnosti žensk in moških
- stroški izvajanja vsebin programov in aktivnosti v skladu s predpisi, strategijami in programskimi dokumenti.

Aktivnosti, ki ji opravljajo NVO na področju kmetijstva:

- razvoj in izvajanje programov in projektov, ki prispevajo k razvoju podeželja,
- razvoj in izvajanje dejavnosti, ki pripomorejo k boljši prepoznavnosti in dvigu kakovosti slovenskih kmetijskih pridelkov in izdelkov ter gozdnih sortimentov,
- vsakoletno izvedbo različnih oblik neformalnega usposabljanja, kot so delavnice, tečaji, strokovna srečanja, seminarji na področju kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,

- razvoj ali izvedbo programov in projektov, ki prispevajo k usposabljanju kmetov ali lastnikov gozdov,
 - izdajo strokovnih knjižnih publikacij s področja kmetijstva, gozdarstva ali razvoja podeželja,
 - dejavnosti v promociji za podporo kmetijstvu, gozdarstvu in razvoju podeželja,
 - izvajanje programov prostovoljstva v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo.
2. Usposabljanje svetovalcev JSKS so potekala v skladu s cilji iz programa dela. Zaradi vse večje potrebe po vpeljavi novih informacijsko komunikacijskih tehnologij, so nadaljevali z razvojem in vpeljevanjem orodja za e-svetovanje in e-izobraževanje/usposabljanje. Nadaljevali so z usposabljanji terenskih kmetijskih svetovalcev in specialistov za delo z digitalnimi orodji in uvedbi kratkih izvedbo farminarjev. Praktično vse svetovalce so naučili uporabljati spletne aplikacije za komuniciranje na daljavo in uporabo e-orodij.
3. Javno svetovalna služba v čebelarstvu je izvajala usposabljanja s področja čebelarstva za čebelarje in širšo javnost. Prednostna so bila področja tehnologije, ekonomike in varne hrane, kot tudi aktivnosti ozaveščanja o pomenu čebelarstva.
4. V okviru strateškega načrta SKP 2023- 2027 - sektorja čebelarskih proizvodov so se v letu 2024 izvajala usposabljanja čebelarjev z namenom pridobivanja osnovnega znanja s področja čebelarstva ter izboljšanja usposobljenosti in ozaveščenosti o čebelarstvu ter izobraževanja čebelarjev na področju zdravstvenega varstva čebel. Skupno število čebelarjev, ki so se usposabljali, je bilo 1510. V okviru izobraževanja na področju zdravstvenega varstva čebel se je v program vključilo 1.456 čebelarjev.
5. Pomembno vlogo je v letu 2024 imela tudi javna gozdarska služba v okviru Zavoda za gozdove Slovenije, ki je svetovala zlasti na strokovnih področjih izbire drevja za posek, gojenja in varstva gozdov, varnega dela v gozdu, glede obnove in nege gozda ter posodabljanja strokovnih pristopov, možnosti sofinanciranja vlaganj v gozdove, novosti v gozdni tehniki, možnosti gojenja in pridobivanja kvalitetnih gozdnih lesnih sortimentov, izvedbe ukrepov za zagotavljanje ugodnega stanja na območjih Natura 2000 ter sanacije posledic naravnih ujm in gozdnih požarov. Programi svetovanja in usposabljanja so ciljno oblikovani na podlagi aktualnih potreb lastnikov gozdov, ki jih narekuje delovni proces pri gospodarjenju z gozdovi. Ti programi med drugim prispevajo tudi k pridobivanju NPK za odraslo populacijo na podeželju.
6. V letu 2024 je MKGP v okviru ukrepa Prenos znanja in dejavnosti informiranja PRP 2014 - 2020 in Strateškega načrta 2023-2027 usposabljal odrasle na naslednjih področjih:
- rednega usposabljanja iz vsebin Kmetijsko okoljskih podnebnih plačil,
 - osnovnega in nadaljevalnega usposabljanja iz vsebin ekološkega kmetovanja,
 - varnega dela v gozdu,
 - dobrobiti živali z vsebin dobrobiti v reji drobnice, govedi in prašičev,
 - strokovnih srečanj s področja živinoreje, agronomije ter vsebin s področja mentorskih kmetij ter ogleda dobrih praks bivanjskih enot za starejše na kmetijah;
 - strokovnih srečanj s področja primarne kmetijske dejavnosti, veterinarstva ter predelave živil na kmetijah;
 - pomoči za zagon kmetijskih gospodarstev mladih kmetov in
 - drugih vsebin s področja kmetijstva, gozdarstva in živilske predelave .

7.4 Poročilo Ministrstvo za okolje in prostor (MOPE)

Preglednica 9: Okvirni obseg sredstev MOPE

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije(načrt 2024/ realizacija 2024)	Prednostno področje/ podpora na dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2550-19-0039 LIFE IP Care4Climate (LIFE17 IPC/SI/000007)	231758 – Sklad za podnebne spremembe	2550-19-0039 – LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE IPC/SI/000007)	67.000,00	117.055,65	174,7	3	
Skupaj MOPE			67.000,00				

5. Spremljanje izvajanja LPIO

Kazalniki učinka izvajanja LPIO 2024:

1. spremljanje vključenih udeležencev in njihove uspešnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število vključenih v posamezne vrste programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja;
 - število vključenih v postopke preverjanja in potrjevanja NPK in drugih kvalifikacij;
2. spremljanje vključenih udeležencev v dejavnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število uporabnikov storitev informiranja, svetovanja, ugotavljanja in potrjevanja znanja, samostojnega učenja, udeležencev ocenjevanja spretnosti odraslih s SVOS in podobno;
3. spremljanje podpornih dejavnosti, vsebine in izvajalcev (na primer št. izvedenih aktivnosti, št. programov, št. udeležencev):
 - svetovalna središča;
 - organizacije v procesih ugotavljanja in priznavanja znanja;
 - središča za samostojno učenje;
 - organizacije za izobraževanje odraslih in obseg izobraževalnega dela;
 - razvojne naloge, analize, ovrednotenje, strokovne podlage za razvoj področja;
 - svetovalna podpora izvajalcem programov in dejavnosti (kot so PUM-o, programi pismenosti in temeljnih zmožnosti, ocenjevanje spretnosti odraslih);
 - novi in prenovljeni izobraževalni program za odrasle in strokovne delavce;
 - usposobljeni strokovni delavci;
 - usposobljeni člani komisij, svetovalci in izvajalci za preverjanje in potrjevanje NPK;
 - učno gradivo, vključno z e-gradivom;
 - podporne spletne strani za programe in dejavnosti za udeležence in organizacije;
 - delujoči svetovalci za kakovost v izobraževanju odraslih;
 - koordinatorji TVU in nosilci Parade učenja;
 - mednarodni projekti;
 - strokovni, informativni in promocijski dogodki;
 - organizacije v slovenski mreži nevladnih organizacij izobraževanja starejših;
 - usposobljeni izvajalci v okviru študijskega centra JSKD;
 - novi programi študijskega centra JSKD.

V nadaljevanju so navedeni programi in njihovi kazalniki učinka za spremljanje izvajanja in uspešnosti LPIO 2024.

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka tretjega prednostnega področja: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

Preglednica 18: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanj	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva

		e in usposabljanje oziroma dejavnosti				
24.	LIFE IP Care4Climate	2.115/1.123	2.115/1.123	25/11	8/5	MOPE

Kazalniki za tretje prednostno področje – usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

Preglednica 1: Kazalniki za usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti 2023/realizacija 2024	Število udeležencev, ki so končali program 2023/realizacija 2024	Število različnih programov 2023/realizacija 2024	Število izvajalskih organizacij 2023/realizacija 2024	Pristojna ministrstva
1.	LIFE IP Care4Climate	1.993/1.123	1.993/1.123	12/11	8/5	MOPE

Usposabljanje in izobraževanje, ki se izvaja v okviru osemletnega projekta LIFE IP CARE4CLIMATE: gre za krepitev zmogljivosti zaposlenih in deležnikov za izvajanje ukrepov, ki so opredeljeni v Nacionalnem energetsko podnebnem načrtu in akcijskih načrtih na področjih: trajnostna mobilnost, učinkovita raba energije, trajnostna gradnja, odpadna hrana in trajnostna raba zemljišč ter izvajanje zelenih javnih naročil.

7.5 Poročilo Ministrstva za zdravje (MZ) in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (MZ + ZZZS)

Preglednica 10: Okvirni obseg sredstev MZ

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (načrt 2024/ Realizacija 2024)	Prednost no področje/ podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2711-18-0002 Duševno zdravje in odvisnosti od drog	7083 – Programi varovanja zdravja in zdravstvene vzgoje	Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad	200.000,00	200.000,00		1	
2711-18-0003 Obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni	7083 – Programi varovanja zdravja in zdravstvene vzgoje	Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad	50.000,00	50.000,00		1	
Skupaj MZ			250.000,00	250.000,00	100%		
Sredstva Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) – obvezno zdravstveno zavarovanje		Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad	11.502.810,00			1	
Skupaj ZZZS			11.752.810,00				

Kazalniki učinka izvajanja LPIO 2024:

1. spremljanje vključenih udeležencev in njihove uspešnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število vključenih v posamezne vrste programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja;
 - število vključenih v postopke preverjanja in potrjevanja NPK in drugih kvalifikacij;
2. spremljanje vključenih udeležencev v dejavnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število uporabnikov storitev informiranja, svetovanja, ugotavljanja in potrjevanja znanja, samostojnega učenja, udeležencev ocenjevanja spretnosti odraslih s SVOS in podobno;
3. spremljanje podpornih dejavnosti, vsebine in izvajalcev (na primer št. izvedenih aktivnosti, št. programov, št. udeležencev):
 - svetovalna središča;
 - organizacije v procesih ugotavljanja in priznavanja znanja;
 - središča za samostojno učenje;
 - organizacije za izobraževanje odraslih in obseg izobraževalnega dela;
 - razvojne naloge, analize, ovrednotenje, strokovne podlage za razvoj področja;
 - svetovalna podpora izvajalcem programov in dejavnosti (kot so PUM-o, programi pismenosti in temeljnih zmožnosti, ocenjevanje spretnosti odraslih);
 - novi in prenovljeni izobraževalni program za odrasle in strokovne delavce;
 - usposobljeni strokovni delavci;
 - usposobljeni člani komisij, svetovalci in izvajalci za preverjanje in potrjevanje NPK;
 - učno gradivo, vključno z e-gradivom;
 - podporne spletne strani za programe in dejavnosti za udeležence in organizacije;
 - delujoči svetovalci za kakovost v izobraževanju odraslih;
 - koordinatorji TVU in nosilci Parade učenja;
 - mednarodni projekti;
 - strokovni, informativni in promocijski dogodki;
 - organizacije v slovenski mreži nevladnih organizacij izobraževanja starejših;
 - usposobljeni izvajalci v okviru študijskega centra JSKD;
 - novi programi študijskega centra JSKD.

V nadaljevanju so navedeni programi in njihovi kazalniki učinka za spremljanje izvajanja in uspešnosti LPIO 2024.

5.1 Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka prvega prednostnega področja: splošno neformalno izobraževanje odraslih

Preglednica 16: Kazalniki za področje splošnega neformalnega izobraževanja odraslih

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so uspešno končali program	Število programov	Število izvajalskih organizacij/ podjetij	Pristojna ministrstva
15.	Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad			12/	12/	MZ
16.	Preventivni programi za zdrav način življenja in opuščanje razvad – ZZS	51.130/	51.130/			MZ

7.6 Poročilo Ministrstva za kulturo (MK)

Preglednica 11: Okvirni obseg sredstev MK

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (načrt 2024/Realizacija 2024)	Prednostno področje/ podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
3340-18-0006 Promocija in razvoj slovenskega jezika	131098 – Promocija in razvoj slovenskega jezika	Javni razpis za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letu 2024	60.000,00	60.000,00	100	1	
3340-24-0056 Jezikovna opremljenost 2024–2025	131144 – Izvajanje nacionalnega programa za jezikovno politiko	Javni razpis za izbiro ponudnikov za izvedbo projektov na podlagi nacionalnega programa za jezikovno politiko v letih 2024–2025	160.000,00	159.203,48	99,5	1	Vsa razpoložljiva sredstva niso bila porabljena, preostanek se je namenil za druge kulturne vsebine.
3340-17-0012 Vzgoja in izobraževanje na področju kulture	131154 – Vzgoja in izobraževanje na področju kulture	Nacionalni projekt Kulturni bazar (dodatna strokovna usposabljanja, nacionalna mreža kulturno-umetnostne	53.155,00	53.155,00	100	3	/

		vzgoje – KUV, promocija KUV, gradiva ...)					
3340-24-0051 Stabilizacija in razvoj področja knjige 2024–2025	131145 – Javna agencija za knjigo	Programi usposabljanja na vseh področjih knjige (vključeni v področne programske in projektne razpise)	85.000,00	306.000,00	360	1	Projekt 3340-21-0162 je bil zaključen v letu 2023, smiselno ga je leta 2024 nadaljeval in ga leta 2025 nadaljuje projekt 3340-24-0051.
3340-24-0051 Stabilizacija in razvoj področja knjige 2024–2025	131145 – Javna agencija za knjigo	Mednarodni prevajalski seminar slovenske književnosti	25.000,00	20.000,00	80	3	V Letnem programu dela in finančnem načrtu Javne agencije za knjigo RS za leto 2024 je bilo za projekt predvidenih 20.000 evrov; toliko jih je bilo nato tudi realiziranih. Projekt 3340-21-0162 je bil zaključen v letu 2023, smiselno ga je leta 2024 nadaljeval in ga leta 2025 nadaljuje projekt 3340-24-0051.
3340-17-0004 Izvajanje javne službe v knjižničarstvu – NUK 3340-18-0002 Območne knjižnice 3340-18-0024 Knjižnična dejavnost	131082 – Narodna in univerzitetna knjižnica 131091 – Območne knjižnice – izvajanje zakona 131126 – Knjižničarstvo	Dejavnosti NUK, ZBDS, KSS, OOK za povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na področju knjižnične dejavnosti in izboljšanje bralne kulture odraslih	36.900,00	87.332,00	237	3	

3340-17-0006 Izvajanje javne službe na področju KD	160186 – Zavod za varstvo kulturne dediščine	Dnevi evropske kulturne dediščine (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – ZVKDS)	18.000,00	21.000,00	117	1	
3340-18-0009 Varstvo kulturne dediščine	131140 – Izvajanje Zakona o varstvu kulturne dediščine	Priprava na strokovne izpite s področja varstva kulturne dediščine v muzejski, konservatorski in konservatorsko-restavratorski dejavnosti	6.000,00	6.000,00	100	3	
3340-17-0010 Ljubiteljska kultura	131120 – Javni sklad RS za kulturne dejavnosti	Programi za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi; programi za pridobivanje novih znanj na kulturnih področjih prek mreže JSKD	150.000,00	151.800,00	101	1	
3340-17-0002 Raziskovalne naloge v kulturi	131128 – Raziskovalne naloge	Bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah	1.000,00	1.000,00	100	1	Navedena sredstva so skladna s pogodbo, MK je v letu 2024 zagotovilo 1.000,00 evrov.
3340-18-0003 Delovanje SFC	131127 – Slovenski filmski center	Poziv za izobraževanje in usposabljanje soavtorjev, avtorjev prispevkov, producentov, izvajalcev in drugih strokovnjakov z delovnega področja javne agencije Slovenski filmski center	20.000,00	6.595,93	32,9	1	Vsa razpoložljiva sredstva niso bila porabljena, preostanek se je namenil drugim projektom.

3340-17-0007 Izvajanje javne službe – filmska in AV-kultura	131083 – Javni zavodi na področju filma in avdiovizualne kulture	Pridobivanje dodatnih znanj za strokovne delavce na področju filmske umetnosti – Kino-katedra za pedagoge (Slovenska kinoteka)	4.825,00	4.400,00	91,1	3	Vsa razpoložljiva sredstva niso bila porabljena, preostanek se je namenil drugim projektom.
3340-17-0011 Izvajanje javne službe na področju umetnosti	131084 – Umetniški programi v javnih zavodih	Pridobivanje dodatnih znanj za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi na področju glasbe, uprizoritvenih umetnosti in vizualnih umetnosti	44.500,00	44.500,00	100	3	
3340-24-0073 Štipendije za specializirane poklice v kulturi	230158 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-V-EU 230159 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-V- slovenska udeležba 230160 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-Z-EU 230161 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-Z- slovenska udeležba	Usposabljanje za specializirane poklice v kulturi – štipendije	1.925.176,47	/	/	1	Zaradi spremenjenega terminskega načrta so bili javni razpisi za dodelitev sredstev objavljeni novembra 2024, prvi sklepi o izboru štipendistov s finančnimi posledicami pa so bili izdani leta 2025.

3340-19-0053 Platforma za sodobno raziskovalno umetnost	V pripravi novi razpisi	Pridobivanje znanj in kompetenc za potrebe dela na področju intermedijske umetnosti, znanosti in novih tehnologij	v pripravi			3	Prenos priprave razpisa v leto 2025.
Skupaj MK							

Kazalniki učinka izvajanja LPIO 2024:

1. spremljanje vključenih udeležencev in njihove uspešnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število vključenih v posamezne vrste programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja;
 - število vključenih v postopke preverjanja in potrjevanja NPK in drugih kvalifikacij;
2. spremljanje vključenih udeležencev v dejavnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število uporabnikov storitev informiranja, svetovanja, ugotavljanja in potrjevanja znanja, samostojnega učenja, udeležencev ocenjevanja spretnosti odraslih s SVOS in podobno;
3. spremljanje podpornih dejavnosti, vsebine in izvajalcev (na primer št. izvedenih aktivnosti, št. programov, št. udeležencev):
 - svetovalna središča;
 - organizacije v procesih ugotavljanja in priznavanja znanja;
 - središča za samostojno učenje;
 - organizacije za izobraževanje odraslih in obseg izobraževalnega dela;
 - razvojne naloge, analize, ovrednotenje, strokovne podlage za razvoj področja;
 - svetovalna podpora izvajalcem programov in dejavnosti (kot so PUM-o, programi pismenosti in temeljnih zmožnosti, ocenjevanje spretnosti odraslih);
 - novi in prenovljeni izobraževalni program za odrasle in strokovne delavce;
 - usposobljeni strokovni delavci;
 - usposobljeni člani komisij, svetovalci in izvajalci za preverjanje in potrjevanje NPK;
 - učno gradivo, vključno z e-gradivom;
 - podporne spletne strani za programe in dejavnosti za udeležence in organizacije;
 - delujoči svetovalci za kakovost v izobraževanju odraslih;
 - koordinatorji TVU in nosilci Parade učenja;
 - mednarodni projekti;
 - strokovni, informativni in promocijski dogodki;
 - organizacije v slovenski mreži nevladnih organizacij izobraževanja starejših;
 - usposobljeni izvajalci v okviru študijskega centra JSKD;
 - novi programi študijskega centra JSKD.

V nadaljevanju so navedeni programi in njihovi kazalniki učinka za spremljanje izvajanja in uspešnosti LPIO 2024.

5.1 Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka prvega prednostnega področja: splošno neformalno izobraževanje odraslih

Preglednica 16: Kazalniki za področje splošnega neformalnega izobraževanja odraslih

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so uspešno končali program	Število programov	Število izvajalskih organizacij/ podjetij	Pristojna ministrstva
	Projekti za predstavljanje, uveljavljanje, razvoj in promocijo slovenskega jezika ter gradnjo in posodabljanje infrastrukture	/	/	13	13	MK (SSJ)

	za slovenski jezik v digitalnem okolju					
11.	Programi usposabljanja na vseh področjih knjige (vključeni v področne programske in projektne razpise) (Javna agencija za knjigo – JAK)	7200	7.200	54	41	MK (JAK)
12.	Poziv za izobraževanje in usposabljanje soavtorjev, avtorjev prispevkov, producentov, izvajalcev in drugih strokovnjakov z delovnega področja javne agencije Slovenski filmski center	13/10	13/10	1/1	11	MK (SFC)
13.	Dnevi evropske kulturne dediščine (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – ZVKDS)	1.000/1.800	1000/1.800	100/130	60/63	MK (ZVKDS)
14.	Programi za mentorje kulturnih dejavnosti v vzgoji in izobraževanju ter kulturi – programi za pridobivanje novega znanja na kulturnih področjih po mreži JSKD	10.000/11.730	9.700/9.700	550/690	1/1	MK (JSKD)
27.	Povezovanje digitalnih storitev za pomoč starejšim pri njihovih vsakdanjih opravilih	100/		1/		MDP

5.3 Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka tretjega prednostnega področja: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

Preglednica 18: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
25.	Kino-katedra za pedagoge (Slovenska kinoteka)	352/401	352/401	1/1	1/1	MK
26.	Priprava na strokovne izpite s področja varstva kulturne dediščine v muzejski, konservatorski in konservatorsko-restavratorski dejavnosti	50/26	50/26	2/2	3/3	MK

27.	Mednarodni prevajalski seminar slovenske književnosti (Javna agencija za knjigo RS – JAK)	12/11	12/11	1/1	1/1	MK
28.	Program Po poteh slovenskega filma (Slovenska kinoteka in U3ŽO)	192/	192/	4/	4/	MK
29.	Usposabljanje za specializirane poklice v kulturi – štipendije	30/0	/	1/0	1/0	MK
30.	Dejavnosti NUK, ZBDS, KSS, OOK za povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na področju knjižnične dejavnosti in izboljšanje bralne kulture odraslih	2.000/5370	2.000/5370	32/256	13/21	MK
31.	Nacionalni projekt Kulturni bazar	1.200/1555	1.200/1555	4/4	300/300	MK
32.	Večja socialna vključenost pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture	50/	100/	11/	11/	MK
33.	Pridobivanje dodatnih znanj za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi na področju glasbe, uprizoritvenih umetnosti in vizualnih umetnosti	1.200/1.200	1.200/1.200	21/21	3/3	MK

5.5 Dejavnosti in kazalniki učinka petega prednostnega področja: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Preglednica 20: Kazalniki za področje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur	Pristojna ministrstva
14.	Usposabljanje izvajalcev v okviru Študijskega centra JSKD	3.000/1991	MK
15.	Število programov Študijskega centra JSKD	80/85	MK

Realizacija MK po proračunskih postavkah 2024

Izvajanje nacionalnega programa za slovenski jezik (PP 131144) in Promocija in razvoj slovenskega jezika (PP 131098)

Na podlagi *Javnega razpisa za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letu 2024* so bili sofinancirani naslednji projekti:

- Dotik kulture, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, Ljubljana, 12.000,00 evrov,
 - Knjiga me pomlaja: Matičina medgeneracijska literarna druženja, Slovenska matica, Ljubljana, 11.960,00 evrov,
 - Kinodvor za gluhe in naglušne, Javni zavod Kinodvor, Ljubljana, 12.000,00 evrov,
 - S pomočjo slovenskega znakovnega jezika se učimo slovenščine, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Ljubljana, 12.000,00,
 - Prešeren za vse, Društvo Dveh, Ljubljana, 8.000,00 evrov,
 - Z-govorne brvi, Zavod CARNICA, zavod za kulturo in turizem, Kranj, 4.040,00 evrov.
- Porabljena sredstva skupaj: 60.000,00 evrov.

Namen javnega razpisa je bil izdelati program, ki bo ciljnim skupinam omogočal spremljanje kulturno-umetniške ponudbe in bo vključeval izobraževalne dejavnosti za izboljšanje njihovih sporazumevalnih zmožnosti v slovenščini ali prilagojenih načinih sporazumevanja. Namen je bil tudi usposobiti mentorje za nadaljnje izvajanje in nadgrajevanje programa, s čimer bo zagotovljena trajnost rezultatov projektov. Mentorji so lahko samozaposleni v kulturi, pedagogi, specialni pedagogi, jezikoslovci, psihologi, logopedi, knjižničarji ipd., k ciljni skupini oziroma skupinam pa pristopajo prek promocije programa v lokalnih nevladnih organizacijah, centrih za socialno delo ipd.

Cilji so bili boljše sporazumevalne zmožnosti ciljnih skupin – v slovenščini oziroma prilagojenih načinih sporazumevanja, večja socialna vključenost ciljnih skupin in večja dostopnost kulturno-umetniške ponudbe za vse prebivalce, prebivalke Republike Slovenije.

V okviru *Javnega razpisa za izbiro ponudnikov za izvedbo projektov na podlagi nacionalnega programa za jezikovno politiko v letih 2024–2025* so bili izbrani naslednji projekti:

- Delimo (si) slovarje: Fran in Franček, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana, 30.153,65 evra,
 - Podatkovna dopolnitev in igrifikacija slovarskih virov na CJVT UL, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Ljubljana, 30.029,00 evrov,
 - Vsebinska, funkcionalna in estetska aktualizacija jezikovnega portala SMEJse – Slovenščina kot manjšinski jezik, Slovenski raziskovalni inštitut – Instituto sloveno di ricerhce – SLORI, Trst/Trieste, 28.000,00 evrov,
 - Slovenščina na dlani 3: aktualizacija učnega e-okolja, Univerza v Mariboru, Maribor, 30.028,71 evra,
 - Nadgradnja slovarskega portala Termania, Amebis, d. o. o, Kamnik, 6.292,12 evra,
 - Wikivir 2024–2025, Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, Ljubljana, 4.700,00 evrov,
 - Nadgradnja spletnega tečaja Slonline – mobilno in spletno učenje slovenščine za priseljence, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 30.000,00 evrov.
- Porabljena sredstva skupaj: 159.203,48 evra.

Namen javnega razpisa je bil izboljšati opremljenost slovenščine in slovenske jezikovne skupnosti s spletnimi portali, ki vključujejo jezikoslovne podatke o slovenščini, leposlovju in jezikovni politiki, ter omogočiti učinkovito učenje slovenskega jezika (pridobivanje osnov za samozavestno in učinkovito sporazumevanje v slovenščini v funkcijsko raznolikih sporazumevalnih situacijah) za odrasle tujce (priseljenci, tujci na začasnem delu v Sloveniji), ki jim je slovenščina tuji jezik. Z znanjem slovenščine se lažje vključujejo v družbo in imajo boljše možnosti za osebni razvoj, dostop do informacij in zaposlitev.

Cilji razpisa so bili: nadgrajevanje in dopolnjevanje prosto dostopnih spletnih portalov s čim več dosegljivimi jezikoslovnimi podatki o slovenščini, leposlovju in jezikovni politiki, namenjenih splošnim uporabnikom in strokovni javnosti, povečanje števila in večja dostopnost digitaliziranih del slovenskega leposlovja ter dostopnost e-gradiv za učenje slovenščine in kombinirano učenje slovenščine (možnost učenja slovenščine za tujce, širjenje in/ali izpopolnjevanje jezikovne zmožnosti v slovenščini kot drugim in tujem jeziku).

Končni rezultati projektov so prispevali k dvigu naslednjih kompetenc: sporazumevalne zmožnosti v slovenščini oziroma prilagojenih načinih sporazumevanja, besedilne spretnosti, bralna pismenost, digitalna pismenost, kulturna zavest in izražanje, učenje učenja, komunikacija tako v maternem kot v tujem jeziku.

Vzgoja in izobraževanje na področju kulture (PP 131154)

Nacionalni medresorski projekt Kulturni bazar – nacionalno stičišče kulturno-umetnostne vzgoje

Največje medresorsko strokovno usposabljanje na področju kulturno-umetnostne vzgoje (v nadaljevanju: KUV) Kulturni bazar 2024 (v nadaljevanju: KB) je potekalo 20. marca 2024 v Cankarjevem domu. Organizatorji dogodka so bili MK, MVI in ZRSŠ v sodelovanju z ACS, CPI, MKGP, MOP, MZ ter pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in izvršnim producentom Cankarjevim domom.

Po več letih se je KB spet udeležilo več kot 1000 strokovnih delavcev iz vzgojno-izobraževalnih zavodov (v nadaljevanju: VIZ), kulturnih ustanov, lokalnih skupnosti, študentov in partnerjev projekta iz drugih resorjev, kar je število obiska vrnilo na raven predkoronskega obdobja.

Osrednja tema KB 2024 je bila *Bivanje v sožitju – kultura in umetnost za varen in spodbuden svet*. Izvedenih je bilo več kot 40 dogodkov v Cankarjevem domu in na nekaterih drugih lokacijah v Ljubljani. Posebej odmevno je bilo plenarno predavanje Irene Štaudohar *Magija, imenovana umetnost*, ki je v tradicionalnem prenosu na programu Ars doseglo širši krog poslušalcev. Z zaključnim dogodkom *Mladi in sožitje* so želeli spodbuditi različne deležnike, da mladim omogočijo participacijo ter jim odprejo prostor, da lahko razvijejo in predstavijo svoje ideje ter razvijajo svojo ustvarjalnost.

Udeleženci iz VIZ so KB 2024 ocenili kot poučno, inovativno in pestro usposabljanje, ki jim ponudi veliko idej in priložnosti za izvajanje KUV v VIZ. Del udeležencev je pogrešal več vsebin za predšolske otroke, več izkustvenih delavnic in aktivnih srečanj z ustvarjalci z različnih področij kulture.

Med 1. julijem in 31. avgustom je bilo na portalu <https://kulturnibazar.si/> dostopno e-strokovno usposabljanje KB 2024, ki je ponudilo izbor dogodkov z marčevske izvedbe KB, ter filmski program in radijsko igro. Namenjen je tako tistim, ki se dogodka v živo niso mogli udeležiti, kot tistim, ki želijo nadgraditi pridobljena znanja. E-usposabljanja KB 2024 se je udeležilo 432 strokovnih delavk in delavcev.

3. junija 2024 so v Cankarjevem domu izvedli strokovni posvet Potenciali povezovanja 2024, namenjen koordinatorjem KUV in drugim kulturnim delavcem v kulturnih ustanovah ter samostojnim kulturnim delavcem. Cilj posveta je bila predstavitev kulturno-vzgojnih projektov in dejavnosti, ki povezujejo različna umetnostna in kulturna področja. Izpostavili so dodano vrednost povezovanja kulturnih ustanov, umetnikov in delavcev v kulturi z različnih področij. Dogodka se je udeležilo 63 obiskovalcev.

19. septembra so v Delavskem domu Trbovlje (DDT) izvedli sedmo strokovno usposabljanje Tkemo mrežo ustvarjalnosti 2024, namenjeno registriranim koordinatorjem KUV v VIZ, kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih. Pri programski zasnovi in organizaciji posveta so sodelovali strokovni delavci MK, MVI, ZRSŠ in CPI. Cilji usposabljanja Tkemo mrežo ustvarjalnosti so spoznavanje in partnersko povezovanje, izmenjava dobrih praks ter skupen razmislek o novostih, ki jih pripravljamo na področju KUV. Vsebine usposabljanja so se dotaknile učinkovitega umeščanja področja kulture in umetnosti v predšolsko obdobje, izzivov, povezanih z rednim in razširjenim programom v osnovni šoli, nadgradnjo znanj s področja v srednji šoli ali gimnaziji ter s povezovanjem s stroko v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Posveta se je udeležilo okrog 60 udeležencev.

Portal Kulturni bazar služi kot nacionalno stičišče KUV in celo leto informira o aktualnem dogajanju na področju. V okviru portala deluje tudi e-Katalog ponudbe KUV, ki so ga dopolnili z vsebinami za šolsko leto 2023/24: (<https://kulturnibazar.si/katalog-ponudbe-kuv>). E-Katalog deluje v obliki spletnega imenika slovenskih kulturnih ustanov na tem področju. Obsega tudi ponudbo strokovnih usposabljanj, namenjenih strokovnim delavkam in delavcem v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, urejena pa je tudi posebna rubrika Strokovna usposabljanja (<https://kulturnibazar.si/usposabljanja/>).

Eden od ciljev nacionalnega projekta Kulturni bazar je tudi gradnja nacionalne mreže KUV, ki povezuje VIZ, kulturne ustanove in lokalne skupnosti z namenom izvajanja kakovostnih programov in projektov KUV ter spodbujanja razvoja ustvarjalnosti pri otrocih in mladih, pa tudi starejših. Ob koncu leta 2024 je v nacionalni mreži beležijo skupaj 1211 registriranih koordinatorjev KUV iz VIZ, kulturnih ustanov ter iz lokalnih skupnosti. Število koordinatorjev se vsako leto povečuje (v letu 2023 je bilo vključenih 1099 koordinatorjev), a so možnosti za širitev mreže še velike, zato ohranjajo nalogo kot prioriteto tudi v 2025.

Ključnega pomena pri projektu je skrb za stalno strokovno usposabljanje na področju KUV, ki ga namenjajo strokovnim delavcem na področju vzgoje in izobraževanja ter kulture ter strokovnjakom z

drugih področij, ki lahko KUV vsebine in dejavnosti vključujejo pri svojem strokovnem delu z otroki in mladimi/družinami/odraslimi.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: komunikacija v maternem jeziku, socialne kompetence, bralna pismenost, kulturna zavest in izražanje.

Raziskovalne naloge (PP 131128)

MK in MVI v obdobju od 2023 do 2025 skupaj sofinancirata in spremljata ciljno raziskovalni projekt (CRP): »*Bralni vzori: bralne navade strokovnih delavcev v vrtcih, šolah in fakultetah ter splošnih knjižnicah*«. CRP, katerega nosilka je Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, partnerka pa Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, sofinancira tudi Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. V letu 2024 so raziskovalci opravili pregled dosedanjih raziskav in teoretičnih izhodišč, pripravili anketne vprašalnike in izvedli anketo. V anketiranje so vključili strokovne in vodstvene delavce vzgojno-izobraževalnih zavodov po celotni vertikali, visokošolske učitelje in sodelavce v pedagoških študijskih programih, strokovne delavce v visokošolskih knjižnicah, strokovne in vodstvene delavce splošnih knjižnic ter študente pedagoških študijskih programov in bibliotekarstva. Opravljena je bila analiza in interpretacija skoraj 3000 vprašalnikov, ob koncu leta so izvajali fokusne skupine za pridobivanje podatkov o primerih dobrih praks. Raziskava poteka skladno z načrtom, končni cilj projekta je oblikovanje priporočil za razvoj bralnih navad strokovnih delavcev kot bralnih zgledov. CRP se bo zaključil jeseni 2025.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: komunikacija v maternem jeziku, bralna pismenost.

Umetniški programi v javnih zavodih (PP 131084)

Na MK javni zavodi na področju umetnosti v svojih umetniških in humanistični programih poleg predstav, razstav in koncertov oblikujejo tudi projekte in dejavnosti namenjene neformalnemu izobraževanju odraslih. Ponudba vključuje zelo raznolike dejavnosti, od strokovnega usposabljanja kulturnih delavcev, strokovnega usposabljanja širše strokovne javnosti (vključno s strokovnimi delavci v vzgojno-izobraževalnih zavodih), do spremljevalnih dejavnosti, kot so ciklusi vodenih pogovorov ob razstavah ipd.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: komunikacija v maternem jeziku, socialne kompetence, bralna pismenost, kulturna zavest in izražanje.

Javna agencija za knjigo (PP 131145)

Na Javni agenciji za knjigo RS (v nadaljevanju JAK) se vsako leto izvajajo različni javni razpisi, med njimi tudi takšni, ki vključujejo programe in projekte, namenjene izobraževanju odraslih, mladine od 15. leta naprej ter starejših odraslih – zlasti na področju bralne kulture in literarnih prireditev.

Sofinanciranje programov in projektov poklicnega usposabljanja na JAK zajema različne vsebine, ki potekajo v splošnih knjižnicah, knjigarnah, v okviru dejavnosti slovenskih založb, pa tudi v okviru zavodov in društev, ki delujejo na tem področju. Leta 2024 je JAK nadaljevala s sofinanciranjem programov in projektov usposabljanja na področju knjige – od avtorjev, prevajalcev, založnikov do bralcev – s poudarkom na uporabi interaktivnih pristopov pri promociji branja in nakupovanju knjig ter širši promociji področja knjige.

JAK je v letu 2024 podpirala kulturne projekte poklicnega usposabljanja na področju knjige v skladu z naslednjimi dolgoročnimi cilji:

- krepitev poklicnih kompetenc zaposlenih na področju založništva in knjigotrštva,
- izvedba kakovostnih izobraževalnih kulturnih projektov na področju knjige,
- krepitev slovenskega založništva oziroma knjigotrštva ter dvig kakovosti in prodaje izdanih knjig in revij.

V letu 2024 je bilo zaznati tudi dvig števila programov in projektov, pri katerih izvajalci kot enega izmed ciljev izvajanja izrecno navajajo izobraževanje odraslih – tako z vidika krepitev bralne kulture kot tudi razvoja poklicnih kompetenc na področju knjige.

Uresničitev ciljev programov in projektov poklicnega usposabljanja na področju knjige se kaže v izvedbi visoko kakovostnih in prepoznavnih izobraževalnih projektov, tako v Sloveniji kot tudi v mednarodnem kulturnem prostoru, v aktivnem vključevanju izvajalcev javnega poklicnega usposabljanja na področju knjige v izobraževalne procese ter v dvigu strokovne usposobljenosti zaposlenih in samozaposlenih na področju knjige.

JAK vsako leto sofinancira tudi mednarodni prevajalski seminar, ki ponuja vpogled v aktualno stanje slovenske sodobne književnosti ter možnost sodelovanja s slovenskimi avtorji, kritiki, založniki, predavatelji in drugimi akterji s področja knjige.

Seminar prispeva k:

- povečanju števila knjižnih izidov vrhunskih prevodov,
- boljši informiranosti prevajalcev iz slovenskega jezika,
- tesnejšemu sodelovanju med prevajalci, založbami in avtorji.

Učinki seminarja se kažejo v:

- povečanjem interesa tujih prevajalskih institucij za izvedbo delavnic, povezanih s slovenskim jezikom,
- večjem založniškem zanimanju za slovenske knjižne naslove,
- več delovnih priložnostih za prevajalce iz slovenščine v tuje jezike.

V letu 2024 je bil seminar realiziran v skladu z vsebinskimi in finančnimi načrti.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: komunikacija v maternem jeziku, socialne kompetence, kulturna zavest in izražanje.

Slovenski filmski center (PP 131127)

Slovenski filmski center, javna agencija RS (v nadaljevanju SFC) izvaja Javni poziv za sofinanciranje strokovnega izobraževanja in usposabljanja soavtorjev, avtorjev prispevkov, producentov, izvajalcev in drugih strokovnjakov s področja dela Agencije v tujini, ki je namenjen predvsem izobraževanju in usposabljanju soavtorjev, avtorjev, producentov, izvajalcev in drugih strokovnjakov s področja dela Agencije. Namen poziva je omogočanje pridobivanja aktualnih znanj s področja dela Agencije in s tem zagotavljanje večje konkurenčnosti slovenskega filmskega in avdiovizualnega ustvarjanja, spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj tudi na mednarodni ravni ter hkrati sodelovanje in krepitev mreže obstoječih in bodočih filmskih in avdiovizualnih strokovnjakov.

Skladno z vizijo povečanja dostopnosti filmskih vsebin in razvoja občinstev, kot je opredeljeno v Strategiji Slovenskega filmskega centra za obdobje 2020-2024, sta cilja poziva naslednja:

- povečati prisotnost slovenskih filmskih ustvarjalcev na strokovnih izobraževanjih in usposabljanjih v tujini;
- izboljšati prepoznavnost slovenskih filmskih ustvarjalcev v tujini.

Omenjeni poziv je usmerjen neposredno na soavtorje, avtorje, producente in druge strokovnjake s AV in filmskega področja. Agencija sicer izvaja tudi razpise za sofinanciranje realizacije študijskih filmov in študijskih televizijskih del, s katerim sofinancira prakso študentov filmskih akademij, razpis za sofinanciranje kulturno-vzgojnih filmskih projektov, razpis za sofinanciranje filmskih festivalov in razpis za sofinanciranje organizirane stroke – ti so namenjeni organizacijam, ki v večji ali manjši meri vključujejo tudi posredno neformalno izobraževanje mladine in odraslih z organizacijo delavnic, pogovorov o filmu in drugih strokovnih dogodkov.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: poklicne kompetence ter kulturna zavest in izražanje.

Javni zavodi na področju filma in avdiovizualne kulture (PP 131083)

Pedagoško andragoški program *Kino-katedra za pedagoge* Slovenske kinoteke združuje predvajanje izbranih klasičnih del iz filmske zgodovine s kritično in teoretično razpravo ter različnimi didaktičnimi metodami filmske analize in interpretacije. Namenjen je zlasti pedagoškim delavcem v VIZ ter študentom kot tudi zainteresirani strokovni in splošni javnosti. Hkrati pa se program agilno prilagaja tudi novim učnim načrtom za poučevanja filma na osnovnošolski in gimnazijski ravni. Tudi v letu 2024 so v sklopu andragoškega programa *Kino-katedra za pedagoge* uspeli realizirati vse načrtovane dogodke – teh je bilo osem. V letu 2024 je program obiskovalo 401 udeležencev.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: poklicne kompetence ter kulturna zavest in izražanje.

Zavod za varstvo kulturne dediščine (PP160186)

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) in Teden kulturne dediščine (TKD) 2024

DEKD so skupni projekt evropskih držav, ki naj bi predstavljal skupne značilnosti dediščine v posameznih državah, po drugi strani pa razkrival njihove posebnosti. Osnovna vodila DEKD vključujejo: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), povezovanje različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, lokalne skupnosti in nevladne organizacije) na lokalnem, regionalnem in državnem nivoju, prostovoljstvo, medgeneracijsko povezovanje, načela formalnega in neformalnega izobraževanja, krepitev vloge nevladnih organizacij pri prepoznavanju in promociji kulturne dediščine. Glede na usklajeno koordinacijo s številnimi slovenskimi institucijami in nevladnimi organizacijami, ki se kakor koli ukvarjajo s kulturno in naravno dediščino, ima projekt za popularizacijo dediščine zelo velik pomen.

TKD je medresorski nacionalni projekt, s katerim Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) želi doseči boljšo vključenost vsebin s področja ohranjanja kulturne dediščine v vzgojno-izobraževalnem procesu, v formalnem in neformalnem izobraževanju. TKD je tesno povezan z DEKD, ki imajo vzpostavljeno mrežno sodelovanje in so tematsko zasnovani. Osnovna vodila projekta vključujejo: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), kroskurikularno umeščanje vsebin s področja dediščine, odprto učno okolje, medpredmetno povezovanje, povezovanje organizacij iz različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, delovanje lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij), medgeneracijsko povezovanje ter načela formalnega in neformalnega izobraževanja.

Izvajalec: ZVKDS.

Regionalni posveti DEKD in TKD

V okviru šestih regionalnih posvetov v Sloveniji in enega v Monoštru (Madžarska) so predstavili DEKD, TKD, temo Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezav, in primere dobrih praks iz preteklih DEKD. Izobraževalni program je bil namenjen potencialnim sodelujočim: delavcem v zavodih s področja dediščine, kulture in vzgojno-izobraževalnim delavcem, članom nevladnih organizacij ter vsem, ki jih izobraževanje o dediščini zanima. Poldnevnega izobraževalnega programa se je udeležilo več kot 500 udeležencev, med njimi večina strokovnih delavcev iz VIZ. Udeleženci so dobili konkretne ideje, kako v vsakodnevne aktivnosti v vrtcih in šolah vpeljati teme, povezane s kulturno dediščino. Srečanje na spletu ne more nadomestiti izobraževanja v živo, v katerega je vključen tudi ogled dediščinske lokacije, vendar se je kljub temu izkazal za izjemno koristno z vidikov:

- izobraževanje: vsakoletna tema DEKD ponuja neomejene možnosti predstavitev dediščinskih vsebin kot tudi vsebin s področja varovanja dediščine in zato srečanja pomenijo obliko neformalnega izobraževanja odraslih;
- mreženje: srečanje je dobra priložnost za povezovanje in sodelovanje na lokalni ravni;
- spodbuda: na srečanju motiviramo tiste, ki še niso naredili prvega koraka in spodbujamo tiste, ki delujejo že dlje časa;

- pozitivna javna podoba: srečanje ustvarja pozitivno podobo ZVKDS kot odprtega javnega zavoda, ki spodbuja medresorsko in medinstitucionalno sodelovanje.

Sodelovali so na 8. posvetu Zveze bibliotekarskih društev, Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino – Domfest 2024, ki je potekal 24. oktobra v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Podrobneje so predstavili oba projekta ter možnosti povezovanja različnih deležnikov, zlasti na področju vzgoje in izobraževanja.

Z inovativnimi pristopi in opaznimi dosežki na področju izobraževanja o dediščini so širili mednarodno prepoznavnost: teoretske osnove in primere dobrih praks, povezane s temo Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezav, so na vabilo Sveta Evrope predstavili na zasedanju koordinatorjev sodelujočih držav v okviru Sveta Evrope.

Prireditve DEKD in TKD v letu 2024

Izvajalci: 500 javnih zavodov in društev, sodelujočih v projektih DEKD in TKD; Število programov: 450; Število udeležencev: 20.000.

S temo DEKD Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezav so se pridružili širši evropski temi. Program prireditev je obsegal več kot 450 dogodkov v 15 krajih v Sloveniji, Italiji in na Madžarskem, obiskalo pa ga je več kot 50.000 obiskovalcev. V okviru odprtja v Mestni občini Nova Gorica, so otrokom posvetili posebno pozornost, kjer so kulturne institucije in društva šolarjem predstavili kulturno pot po mestu, na kateri so spoznavali kulturno dediščino in se obenem seznanili, kako kulturne ustanove skrbijo zanjo. Številnim vodenim ogledom za odrasle je zvečer sledila slovesnost, ki je bila posvečena tudi imenovanju Frančiškanskega samostana Kostanjevica na seznam spomenikov državnega pomena. Skladno s temo, so se povezali z združenjema Kulturne poti Sveta Evrope v Sloveniji in Pot pisateljic, kar so posebej predstavili.

V okviru celotnega programa dogodkov so organizatorji so prirejali izjemne dogodke, ki so ob medgeneracijskih dejavnostih povezali tako vaške kot tudi mestne skupnosti. V programu prireditev se je predstavilo več etničnih skupnosti, ki živijo na območju Slovenije, in v zamejstvu (Tržaška pokrajina).

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili: kulturna zavest in izražanje, učenje učenja, socialne kompetence in komunikacija v maternem jeziku.

Izvajanje Zakona o varstvu kulturne dediščine (PP 131140)

Izvajanje strokovnih izpitov na področju varstva kulturne dediščine za muzejsko, restavratorsko-konservatorsko in konservatorsko področje določajo zakonski in podzakonski predpisi s področja varstva kulturne dediščine (Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD-1). Izvajanje strokovnih izpitov za zgoraj navedena področja poteka v skladu s Pravilnikom o strokovnih izpitih na področju varstva kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 32/18; v nadaljevanju: Pravilnik). Za uspešno in kakovostno opravljanje strokovnega izpita je potrebna kakovostna strokovna priprava kandidata, ki poteka preko obdobja izpopolnjevanja. Izpopolnjevanje kandidata vodi mentor, ki ima pogoje, določene v Pravilniku. Opravljanje izpopolnjevanja poteka v institucijah s področja varstva kulturne dediščine. V okvir izpopolnjevanja/usposabljanja za uspešno opravljanje strokovnega izpita sodi tudi strokovno usposabljanje, ki ga organizira in izvaja Služba za premično dediščino in muzeje, ki deluje znotraj javnega zavoda Narodni muzej Slovenije. Usposabljanja izvajajo referenčni strokovnjaki iz področij varstva kulturne dediščine, usposabljanje pa dopolnjujejo še pridobivanje znanj iz zakonodaje (ustava, predpisi s področja varstva kulturne dediščine, predpisi s področja delovnih razmerij).

V letu 2024 je usposabljanje za muzejsko, restavratorsko-konservatorsko in konservatorsko področje opravilo 26 udeležencev. Na podlagi pridobljenih znanj je vseh 26 udeležencev opravilo strokovni izpit iz varstva kulturne dediščine. Kandidati, ki so uspešno končali usposabljanje in opravili tudi strokovni izpit, so večinoma zaposleni v javnih zavodih s področja varstva kulturne dediščine. Strokovni izpit omogoča samostojno opravljanje poklicev s področja varstva kulturne dediščine in predstavlja začetek karijerne poti. Učinki izvajanja usposabljanj so pozitivni, saj poleg možnosti zaposlitve v javnem sektorju,

dopuščajo možnost posameznikom do samozaposlitve na trgu, prispevajo k širši varnosti ohranjanja kulturne dediščine in omogočajo posameznikom, da vstopijo na trg dela s pridobljenim, preverjenim in potrjenim strokovnim znanjem.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (PP 131120)

JSKD preko strokovne službe v Ljubljani in mreže 59 izpostav po vsej Sloveniji izvaja sistem strokovnih usposabljanj za mentorje in izvajalce kulturnega programa na področju kulture. Izobraževanja za mlade ustvarjalce in mentorje kulturnih skupin predstavljajo ključni steber razvoja kulturnih dejavnosti, saj omogočajo strokovno izpopolnjevanje, širjenje znanj in vzpostavljanje mrež sodelovanja med udeleženci. JSKD letno izvede preko 600 izobraževanj za mlade ustvarjalce in mentorje po celi Sloveniji. V nadaljevanju jih navajamo le nekaj, bolj podrobno pa so predstavljeni v letnem programskem poročilu. JSKD je uspel v letu 2024 izpeljati načrtovane programe in projekte.

Ukrep sodi v sklop prvega prednostnega področja, pod splošno izobraževanje odraslih, in uresničuje tudi prednostno nalogo MK za povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na področju kulture. V ljubiteljski kulturi v Sloveniji namreč aktivno ustvarja več kot 107.000 odraslih. Za njihovo strokovno vodstvo je bilo v 2024 izvedenih 690 izobraževanj, potekala so predvsem v živo, zanemarljivo število pa še vedno prek spleta. Izvajala so se v raznovrstnih oblikah, od seminarjev do delavnic, prav tako so bila tudi različna po obsegu; od nekajurnih do celoletnih. Udeležilo se jih je 11.730 odraslih.

Sistem strokovnih usposabljanj omogoča dodatna znanja ter izpopolnjevanje mentorjev in izvajalcev kulturnega programa. Izobraževanja na državni ravni so se po vsej Sloveniji v večini izvajala pod okriljem Študijskega centra JSKD, kar pomeni visoko kakovost programov, vrednotenje programa in izdana potrdila ŠČ JSKD. Poleg tega je JSKD sam in v koprodukciji izvedel še številne druge izobraževalne oblike (različne delavnice, poletne šole, kolonije, mednarodne konference ...).

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili poleg specifičnih znanj iz kulturno-umetnostnega področja: kulturna zavest in izražanje, učenje učenja, komunikacija in razumevanje v maternem jeziku, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost, sposobnost delovanja v skupini, reševanje konfliktov, sposobnost vodenja.

Izobraževanja JSKD za mlade ustvarjalce in mentorje imajo velik potencial za dolgoročne učinke, vendar se pri tem srečujejo tudi z določenimi ovirami, ki jih je smiselno nasloviti s ciljno usmerjenimi rešitvami, pri čemer je ključno tudi medresorsko sodelovanje in povezovanje z različnimi partnerji.

1. ovira: Neenak dostop do izobraževanj po regijah; Rešitev: Decentralizacija programov (letos imamo načrtovanih več regijskih izobraževanj namesto zgolj državna),
2. ovira: Pomanjkanje medresorskega sodelovanja; Rešitev: Vzpostavitev stalnega sodelovanja z MVI, MK in ZRSŠ,
3. Ovira: Nizka prepoznavnost programov; Rešitev: Boljša promocija in sistemska podpora s strani MK in MVI.
4. Neprepoznavnost in nevrednotenje pridobljenih kompetenc; Rešitev: Vključitev v formalne kataloge izobraževanj.

Povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na področju knjižnične dejavnosti in izboljšanje bralne kulture odraslih – poročilo 2024

PP 131082 – Narodna in univerzitetna knjižnica, **131091** – Območne knjižnice – izvajanje zakona, **131126** – Knjižničarstvo

Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15; v nadaljevanju: ZKnj-1) v 2. členu določa knjižnično javno službo, ki med drugim obsega tudi pridobivanje in izobraževanje

uporabnikov, 16. člen pa določa še druge naloge splošnih knjižnic, med njimi tudi to, da sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju.

Narodna in univerzitetna knjižnica v okviru svojega poslanstva (in razpoložljivih finančnih sredstev) izvaja permanentna izobraževanja knjižničnih delavcev in založnikov, izobraževanja za bibliotekarski izpit ter izobraževanja zaposlenih. Izobraževanja se izvajajo v okviru rednih nalog zaposlenih. Programi izobraževanja se izvajajo v okviru rednih nalog. V letu 2024 so v NUK izvedli 87 programov, katerih se je skupno udeležilo 1.613 slušateljev.

Slovenske splošne knjižnice podpirajo različne oblike formalnih in neformalnih izobraževanj in priložnostnih učenj za vse ciljne skupine, zlasti s področij informacijske pismenosti, kulture, umetnosti ter zdravega načina življenja. Dejavnosti izobraževanja odraslih izvajajo v okviru študijskih krožkov, bralnih študijskih krožkov, v nekaterih knjižnicah pa tudi v okviru programov centrov za informiranje in poklicno svetovanje ali pa univerze za tretje življenjsko obdobje, s čimer ustvarjajo dodatne možnosti za izobraževanje, učenje, delovanje in druženje starejših. Z njimi opozarjajo na vseprisotnost pa tudi pomembnost učenja – v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Vsi, ki projekt soustvarjajo, bodisi v vlogi izvajalcev prireditelj bodisi kot udeleženci, prispevajo k udejanjanju slogana »Slovenija, učeča se dežela«. Na lokalni in regionalni ravni so tako dobro razviti in uresničeni različni projekti svetovanja za različne ciljne skupine prebivalstva, ki povezujejo knjižnice, šole, društva idr. Splošne knjižnice različne oblike neformalnega izobraževanja izvajajo s finančno podporo lokalnih skupnosti. Ob tem zaznavajo, da aktualni Zakon o izobraževanju odraslih (Uradni list RS št. 6/18, 189/20 – ZFRO in 16/24 – ZOsn-K) izvajalcem neformalnih oblik izobraževanja odraslih (med drugimi tudi splošnim knjižnicam) predstavlja oviro.

Za podporo usklajenemu razvoju knjižnične dejavnosti prispeva razpoložljiva finančna sredstva tudi država, in sicer za podporo programom **desetim osrednjim območnim knjižnicam** (OOK) iz 27. člena ZKnj-1. Naloga območnih knjižnic je nudenje izobraževalnih vsebin, ki so knjižničarjem v podporo pri uspešnejšem izvajanju posebnih zakonsko določenih nalog iz 27. člena ZKnj-1 ter izboljšanju kompetenc strokovnega kadra v knjižnicah na področju razvoja bralne kulture in spodbujanja bralne pismenosti. Del programov OOK so tudi vsebine kompetenčnih centrov v nekaterih območnih knjižnicah, z namenom, da bi omogočali razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v celotni mreži splošnih knjižnic. V okviru Mestne knjižnice Ljubljana (MKL) tako deluje Učni center MKL, ki je kompetenčni center za izobraževanje knjižničarjev in strokovne javnosti. Nudi izobraževalne vsebine, ki so v podporo knjižničarjem pri uspešnejšem izvajanju posebnih nalog območnih knjižnic, opredeljenih v 27.členu ZKnj-1. MK je v letu 2024 ta del programa finančno podprlo v višini 22.000 evrov. V letu 2024 je Učni center izvedel 135 izobraževalnih programov, katerim je skupno prisluhnilo 1.928 udeležencev. V okviru MKL deluje tudi Pionirska - kompetenčni center za področje mladinskega knjižničarstva, ki redno pripravlja izobraževanja (strokovne srede) in simpozije, namenjene tako strokovni kot tudi laični javnosti za področje mladinskega knjižničarstva in mladinske literature. MK je v letu 2024 ta del programa finančno podprlo v višini 12.000 evrov. V Mariborski knjižnici je bil vzpostavljen Center za spodbujanje bralne pismenosti, ki v slovenski knjižnični prostor prinaša strokovne vsebine, ki omogočajo izboljšanje kompetenc strokovnega kadra v knjižnicah na področju razvoja bralne kulture in spodbujanja bralne pismenosti. MK je v letu 2024 podprlo ta del programa v višini 12.000 evrov.

Permanentnemu izobraževanju za pridobivanje strokovnih kompetenc knjižničnih delavcev sta namenjena tudi programa dveh stanovskih društev: Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) in Združenja splošnih knjižnic. **ZBDS** je krovna organizacija slovenskih knjižničarjev. V letu 2024 je ZBDS skupaj z regijskimi društvi organiziral 19 strokovnih srečanj in drugih oblik neformalnega izobraževanja knjižničarjev. Udeležilo se jih je 1.238. MK je v okviru programskega sklopa Izvedba izobraževalnih vsebin v letu 2024 podprlo sofinanciranje izobraževalnih vsebin ZBDS v višini 5.500 evrov.

Združenje splošnih knjižnic (ZSK) je povezovalni dejavnik med vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami in drugimi akterji oblikovanja dejavnosti splošnih knjižnic. Splošne knjižnice so se v Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022-2027 (https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2022/08/ZSK_Strategija-razvoja-slovenskih-splosnih-knjiznic-2022-2027_oblikovano.pdf), s katero sledijo Agendi 2030 za trajnostni razvoj, med drugim zavezale tudi k

uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Med temi je za knjižnice pomembno zlasti uresničevanje cilja »znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo«. Potrebe po permanentnem izobraževanju na področju vodenja knjižnic pomembno naslavljajo menjave generacij v vrstah direktorjev, ki so v zadnjih nekaj letih zelo intenzivne ter posebne okoliščine in zahtevnost vodenja v javnem sektorju. ZSK se kot poslovno združenje, v katerem knjižnice zastopajo direktorji, odziva na zaznane potrebe pri vodenju in z različnimi izobraževanji in usposabljanji nudi podporo knjižničnemu menedžmentu pri razumevanju in izvajanju teh. V letu 2024 je ZSK izvedlo pet izobraževalnih dogodkov za vodje splošnih knjižnic na srednji ravni kot obliko podpore srednjemu menedžmentu pri vodenju zaposlenih. Skupno se jih je udeležilo 200 vodij. MK je v okviru programskega sklopa Izvedba izobraževalnih vsebin podprlo sofinanciranje izobraževalnih vsebin ZSK v višini 8.000 evrov.

V okviru svojega poslanstva (in razpoložljivih finančnih sredstev) permanentna izobraževanja knjižničnih delavcev izvaja tudi **Knjižnica slepih in slabovidnih Minke Skaberne (KSS)**. MK knjižnico financira v okviru koncesijske pogodbe za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v posebnih prilagojenih tehnikah za slepe in slabovidne, ki za celotno dejavnost znaša skupno 105.000 evrov. Programe izobraževanja knjižnica izvaja v okviru rednih nalog. V knjižnici so tako tudi v letu 2024 potekali različni izobraževalni dogodki, namenjeni približevanju slepote in slabovidnosti splošni javnosti oziroma izobraževalni dogodki, namenjeni slepim in slabovidnim, ki se izvajajo v okviru drugih projektov Zveze slepih in slabovidnih Slovenije. Knjižnico in njeno delovanje redno predstavljajo na raznih strokovnih srečanjih, posvetih in seminarjih ter na ta način izobražujejo strokovno javnost in skrbijo za ozaveščanje o pomenu ustanove.

Štipendije za specializirane poklice v kulturi

PP 230158 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-V-EU

PP 230159 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-V-slovenska udeležba

PP 230160 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-Z-EU

PP 230161 – ESO4.5. Štipendije za specializirane poklice v kulturi ESS 21-27-Z-slovenska udeležba

Z investicijskim projektom Štipendije za specializirane poklice v kulturi se bodo financirale štipendije za podiplomski študij v tujini ter štipendije za usposabljanje ali izobraževanje v tujini, namenjene posameznikom, ki bodo ustvarjalci in poustvarjalci na področju umetnosti ter za druge poklice s področij glasbene, intermedijske, uprizoritvene in vizualne umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter filma, kulturne dediščine, knjige, knjižničarstva, medijev, kulturnega managementa, ... Štipendisti se lahko izobraževanja (tako v primeru študija, kakor tudi v primeru usposabljanja) udeležijo tudi v krajih, ki so izven EU, če s tem prispevajo k izpolnitvam ciljev operacije.

Pomembno je tudi, da gre za specializirane poklice v kulturi, kjer se lahko na podlagi dejanskih potreb določenih kadrov izvaja aktivnosti za štipendiranje in s tem pridobivanje izobraženega kadra na področjih, ki so manj zastopana oziroma deficitarna. Izobraževanje, ki ga lahko posamezniki nadgrajujejo s pomočjo štipendiranja, zvišuje njihovo sposobnost vključevanja v trg dela, bolj inovativnim pa odpira možnosti ustvarjanja delovnih mest. Izobraževanje bo potekalo v tujini, kar širi obzorja in krepi formalne in neformalne vezi, ki so pomemben del strategij za izboljšanje kompetenc in zaposljivosti. Z dvigom izobrazbe in izobraževanjem v tujini se omogoča dvig splošne izobrazbene strukture prebivalstva, kar pomeni večji napredek in lažje prilagajanje trgu dela pa tudi možnosti prenosa teh znanj na nove generacije skozi pedagoške dejavnosti vključenih v štipendijske sheme.

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in Republika Slovenija. Projekt se izvaja v okviru Programa Evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, cilja politike: 4 Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra, prednostne naloge: 6 Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela, specifičnega cilja: ESO4.5. Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev.

Štipendije se bo podeljevalo na posameznih javnih razpisih, ki bodo praviloma objavljeni enkrat letno, in sicer za štipendiranje:

- podiplomskih študijev za specializirane poklice v kulturi in

- neformalnih usposabljanj oz. izobraževanj v tujini za pridobitev dodatnih znanj, potrebnih za opravljanje poklicev v kulturi, ki trajajo od najmanj 2 tedna do največ 12 mesecev in za katera institucija izda potrdilo o uspešno zaključenem programu.

V okviru javnih razpisov v štipendiranje vsako leto vstopi določeno število posameznikov za obdobje študija ali usposabljanja oz. izobraževanja. Na podlagi vsakoletnih javnih razpisov bodo sklenjene pogodbe z izbranimi prejemniki. Pogodbe bodo enoletne ali večletne za izobraževanje na javnoveljavnih programih. Kar pomeni, da bodo na podlagi vsakokratnega javnega razpisa sklenjene nove pogodbe, poleg tega pa se bodo izvajale pogodbe, ki so sklenjene na podlagi javnih razpisov iz preteklih let.

V novembru 2024 sta bila objavljena:

- javni razpis za podiplomski študij v tujini za specializirane poklice v tujini in
- javni razpis za usposabljanja oz. izobraževanja v tujini za specializirane poklice v tujini.

Izdaja sklepov o izboru štipendistov s finančnimi posledicami je načrtovana v 2025.

7.7 Poročilo Ministrstva za pravosodje (MP)

Preglednica 12: Okvirni obseg sredstev MP

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (načrt 2024/ realizacija 2024)	Prednostno področje/ podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2030-21-0008 Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju	525010 Sredstva Centra za izobraževanje v pravosodju	Program dela Centra za izobraževanje v pravosodju za leto 2024	200.000,00	297.857,52	1,49	1	Tekom proračunskega leta ter izvajanja Programa dela Centra za izobraževanje v pravosodju za l. 2024 je Ministrstvo za pravosodje zagotovilo dodatna proračunska sredstva, zato je realizacija višja od načrtovane ob sprejemu proračuna in pripravi LPIO 2024.
2030-16-0008 Učinkovito pravosodje	Za vzhodno kohezijsko regijo se sredstva delijo v razmerju 85% prispevek EU (PP 230784) in 15% prispevek SLO (PP 230785). Za zahodno kohezijsko regijo se sredstva delijo v razmerju 40% prispevek EU (PP 230786) in 60% prispevek SLO (PP 230787).	Krepitev kompetenc zaposlenih v pravosodju in pravosodnih deležnikov v ožjem smislu	265.000,00	0	0	1	Odločitev o podpori operacije je bila izdana šele 15.11.2025, zato s izvajanjem operacije začeli šele v l. 2025.
Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in	Postavke bodo odprte po potrditvi Programa evropske	Izboljšanje pogojev za delo in podaljšanje delovne aktivnosti zaposlenih v zaporskem sistemu	300.000,00			1	Operacija se v letu 2024 ni izvajala.

podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje	kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji						
Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje	Postavke bodo odprte po potrditvi Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji	Izobraževanja in usposabljanja za zaprte osebe za pridobitev srednješolske izobrazbe in novega poklica za različne ravni, kvalifikacije in prekvalifikacije, poklicno izpopolnjevanje in usposabljanje, pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti	400.000,00	38.080,66	0,095	3	Razlog za nižjo realizacijo je bil zamik izvajanja operacije. Aktivnosti po lokacijah so se pričele v mesecu novembru 2024.

kariernih prehodov in spodbujanje poklicne mobilnosti							
Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki	Postavke bodo odprte po potrditvi Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji	Razvoj delovnih kompetenc in razvoj posebnih programov za zaprte osebe ter mladoletnike v prevzgojnem domu in osebe	895.753,00	0	0	3	Operacija se v letu 2024 ni izvajala.
Skupaj MP			2.110.753,00				

Kazalniki učinka izvajanja LPIO 2024:

1. spremljanje vključenih udeležencev in njihove uspešnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število vključenih v posamezne vrste programov izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja;
 - število vključenih v postopke preverjanja in potrjevanja NPK in drugih kvalifikacij;
2. spremljanje vključenih udeležencev v dejavnosti po spolu, starosti, izobrazbi, statusu, regiji, izvajalcih in podobno:
 - število uporabnikov storitev informiranja, svetovanja, ugotavljanja in potrjevanja znanja, samostojnega učenja, udeležencev ocenjevanja spretnosti odraslih s SVOS in podobno;
3. spremljanje podpornih dejavnosti, vsebine in izvajalcev (na primer št. izvedenih aktivnosti, št. programov, št. udeležencev):
 - svetovalna središča;
 - organizacije v procesih ugotavljanja in priznavanja znanja;
 - središča za samostojno učenje;
 - organizacije za izobraževanje odraslih in obseg izobraževalnega dela;
 - razvojne naloge, analize, ovrednotenje, strokovne podlage za razvoj področja;
 - svetovalna podpora izvajalcem programov in dejavnosti (kot so PUM-o, programi pismenosti in temeljnih zmožnosti, ocenjevanje spretnosti odraslih);
 - novi in prenovljeni izobraževalni program za odrasle in strokovne delavce;
 - usposobljeni strokovni delavci;
 - usposobljeni člani komisij, svetovalci in izvajalci za preverjanje in potrjevanje NPK;
 - učno gradivo, vključno z e-gradivom;
 - podporne spletne strani za programe in dejavnosti za udeležence in organizacije;
 - delujoči svetovalci za kakovost v izobraževanju odraslih;
 - koordinatorji TVU in nosilci Parade učenja;
 - mednarodni projekti;
 - strokovni, informativni in promocijski dogodki;
 - organizacije v slovenski mreži nevladnih organizacij izobraževanja starejših;
 - usposobljeni izvajalci v okviru študijskega centra JSKD;
 - novi programi študijskega centra JSKD.

V nadaljevanju so navedeni programi in njihovi kazalniki učinka za spremljanje izvajanja in uspešnosti LPIO 2024.

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka prvega prednostnega področja: splošno neformalno izobraževanje odraslih

Preglednica 16: Kazalniki za področje splošnega neformalnega izobraževanja odraslih

	Ime programa	Število vključenih udeležencev	Število udeležencev, ki so uspešno končali program	Število programov	Število izvajalskih organizacij/ podjetij	Pristojna ministrstva
17.	Vseživljenjsko učenje, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izpopolnjevanje za	1000/	0 (izvajanje se bo začelo v l. 2025)	1	1/	MP – CIP

	zaposlene v pravosodju (operacija ESS)					
18.	Izboljšanje pogojev za delo in podaljšanje delovne aktivnosti zaposlenih v zaporskem sistemu	60/	Operacija se v letu 2024 ni izvajala.		1/	MP – URSIKS

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka tretjega prednostnega področja: strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

Preglednica 18: Kazalniki za usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v izobraževanje in usposabljanje oziroma dejavnosti	Število udeležencev, ki so končali program	Število različnih programov	Število izvajalskih organizacij	Pristojna ministrstva
34.	Izvajanje izobraževanj za osebe na prestajanju zaporne kazni za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje ter izvajanje programov NPK in specialnih programov za osebe na prestajanju zaporne kazni	33/	80	9	4	MP – URSKIS
35.	Razvoj kompetenc zaprtih oseb	370/	0	0	0	MP – URSKIS
36.	Uvedba modela kompetenc znanja in veščin ter usposabljanj in izobraževanj v pravosodju v okviru operacije Učinkovito pravosodje (operacija ESS)	748/	0 (izvajanje se bo začelo v l. 2025)	1	1/	MP – CIP
37.	Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju	1.000/	3900	1	1/	MP – CIP

Center za izobraževanje v pravosodju (CIP)

CIP je bil ustanovljen in deluje z namenom celovite obravnave izobraževalnih procesov v pravosodju, ne zgolj organiziranja in izvajanja izobraževalnih dogodkov. Uspešno in učinkovito lahko delujemo samo v sodelovanju s pravosodnimi organi in posamezniki, ki delujejo v pravosodju. Pri pripravi

programa dela upoštevamo predloge pravosodnih organov in udeležence izobraževanj ter druge pobude zainteresirane javnosti. Predloge programa po obravnavi Strokovnega sveta CIP sprejme minister za pravosodje.

Izobraževanja so se v I. 2024 financirala izključno iz proračuna Ministrstva za pravosodje, saj je bil projekt, financiran iz EKP 21-27, potrjen šele 15.11.2024 in se je z izvajanjem izobraževanj začelo šele I. 2025.

V letu 2024 smo izobraževanja izvedli v klasični obliki in na daljavo.

V okviru programa Izobraževanje in usposabljanje v pravosodju smo izvedli 82 različnih izobraževanj, kjer je bilo vključenih 3.900 udeležencev.

Trend gibanja števila udeležencev je v lanskem letu precej padel kar je bilo glede na zmanjšana finančna sredstva pričakovano. Z pridobitvijo dodatnih proračunskih in evropskih sredstev pričakujemo, da se bo trend v I. 2025

7.8 Poročilo Ministrstva za digitalno preobrazbo (MDP)

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks (načrt 2024/2023)	Prednostno področje/podporna dejavnost	Učinki ukrepov
1545-22-0002 Digibon22-ZSDV	231646 E-Vključenost	Izvedba usposabljanj za starejše z mobilno enoto (Mobilni heroji)	250.000,00	277.574,40	111	1	– spodbujanje digitalne vključenosti prebivalcev Republike Slovenije, – cilj usposabljanj je (1) pridobivanje in krepitev osnovnih digitalnih kompetenc ciljne skupine, (2) spodbujanje zanimanja za uporabo digitalnih tehnologij in varno rabo spletnega okolja ter (3) promocija in ozaveščanje o pomenu digitalnih tehnologij, prednostih in izzivih, ki jih digitalizacija prinaša sodobni družbi.
1545-22-0002 Digibon22-ZSDV	231646 E-Vključenost	Svetovanje in uporabniška podpora prebivalkam in prebivalcem pri uporabi digitalnih javnih storitev (Digi info točke)	3.438.939,20	3.438.936	99	1	– krepitev zavesti o prednostih uporabe digitalnih orodij za življenje posameznika in družbo kot celoto ter krepitev zaupanja v digitalne tehnologije, – krepitev razumevanja digitalnih tehnologij ter njihove odgovorne in varne uporabe, – dvig usposobljenosti za uporabo digitalnih kompetenc.
3150-23-0006 3150-23-0007 3150-23-0008 3150-23-0009 3150-23-0010 3150-23-0011 3150-23-0012 3150-23-0013 3150-23-0014	231127 PN16.1 – Digitalna – preobrazba – COVID-19- ESS-EU- ReactEU	Izvajanje neformalnih izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leto 2023	2.827.050,00	2.263.050,00	80	1	– pridobivanje in dvig osnovnih digitalnih kompetenc odraslih prebivalcev RS, starih 30 let in več, – spodbujanje zanimanja za digitalne tehnologije, njihovo razumevanje ter odgovorno in varno uporabo, – pridobivanje in dvig naprednih digitalnih kompetenc.

1545-22-0003 – Vključujoče kulturne rešitve	231646 E-Vključenost 231672 – Projekti skupnega programa AAL – donacije	Kulturna izkušnja za starejše, slepe in slabovidne z uporabo digitalnih storitev in naprav	55.546,00	55.546,00	100	1	Projekt BeauCoup je ustvaril rešitev, ki bo različnim deležnikom, kot so muzeji, razstavljalci, turistične agencije in občine, omogočil ustvarjanje in izmenjavo kulturnih izkušenj s starejšimi. Gradniki so bili združeni v tri modele zagotavljanja storitev (SDM) in pokrivajo različne scenarije uporabe: mešanico analognih in digitalnih artefaktov, združenih kot model dostave »The Bag« in »The Box«, s katerima je mogoče raziskovanje na pametnih napravah v interaktivnih skupinskih nastavitvah, »The Screen« pa omogoča digitalno rešitev, ki zagotavlja interaktivno vodenje po muzejih in razstavah.
1545-22-0006 – Ekosistem digitalnih storitev za starejše	231646 E-Vključenost 231672 – Projekti skupnega programa AAL – donacije	Povezovanje digitalnih storitev za pomoč starejšim pri njihovih vsakdanjih opravilih	47.829,00	47.640,21	99	1	Projekt AGAPE se nanaša na uvedbo naprednega ekosistema storitev zdravega staranja z izboljšanjem obstoječih lokalnih storitev z inovativnimi komponentami, posebnimi izobraževalnimi programi, treningi in storitvami upravljanja inovacij, ki so vse sestavljene v integriranem pristopu AGAPE. Partnerji AGAPE že imajo mrežni portfelj javnih in zasebnih ponudnikov storitev socialnega varstva. Slovenski

							prijavitelj, SenLab d.o.o., kot tehnični partner, je skrbel predvsem za zaledno platformo in poenostavljen vmesnik za pametni telefon, ki ga uporabljajo starejši odrasli.
Skupaj MDP			6.619.364,20	6.082.746,61	91		

Ime projekta:

Izvedba usposabljanj za starejše z mobilno enoto (Mobilni heroji)

Izvajalec:

Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje in Simbioza Genensis

Kratek opis projekta:

Projekt Mobilni heroji je bil zasnovan kot odgovor na izzive digitalne izključenosti med starejšimi prebivalci Slovenije. Cilj projekta je bil izboljšati digitalne kompetence starejših oseb, zlasti tistih, ki živijo na podežlju ali imajo omejen dostop do izobraževalnih virov. Z mobilno enoto smo obiskovali različne kraje po Sloveniji in izvajali brezplačna usposabljanja, prilagojena potrebam starejših.

Usposabljanja so trajala štiri pedagoške ure in so vključevala praktične vsebine, kot so uporaba pametnih telefonov, računalnikov in tablic, upravljanje z elektronsko pošto, uporaba družbenih omrežij ter dostop do e-storitev, kot je e-zdravje. Udeležencem, ki niso imeli lastne opreme, smo omogočili izposajo naprav na delavnicah. Poleg skupinskih usposabljanj smo nudili tudi individualna svetovanja in podporo pri uporabi sodobnih tehnologij.

Ciljna skupina:

Starejši prebivalci Slovenije, stari 55 let in več.

Glavni cilji projekta:

- Dvig digitalnih kompetenc med starejšimi prebivalci.
- Povečanje samostojnosti pri uporabi digitalnih naprav in storitev.
- Zmanjšanje digitalnega razkoraka med mestnimi in podeželskimi območji.
- Spodbujanje vseživljenjskega učenja in aktivnega vključevanja starejših v digitalno družbo.

Obseg izvedbe:

- Obdobje izvedbe: maj – november 2024.
- Skupno število usposabljanj: 336.
- Skupno število udeležencev: 5.791, od tega 5.697 starejših od 55 let.

Kraj izvedbe:

Usposabljanja so potekala v 163 slovenskih občinah, kar predstavlja 77 % vseh občin v Sloveniji. Projekt je zajel vse dvanajst statističnih regij, z največjo udeležbo v Osrednjeslovenski, Savinjski, Podravski in Jugovzhodni Sloveniji.

Doseženi rezultati:

- Skupno število udeležencev: 5.791.
- Povečana digitalna pismenost in samostojnost med starejšimi.
- Visoko izraženo zadovoljstvo udeležencev glede izvedbe in uporabnosti pridobljenih znanj.

Posebnosti in dobre prakse:

- Prilagojena vsebina usposabljanj potrebam starejših.
- Izvajanje usposabljanj na terenu, kar je omogočilo dostop tudi tistim z omejeno mobilnostjo.
- Možnost izposoje digitalne opreme za udeležence brez lastnih naprav.
- Individualna svetovanja in podpora pri uporabi digitalnih storitev.
- Spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in vključevanja starejših v digitalno družbo.

Ime projekta:

Svetovanje in uporabniška podpora prebivalkam in prebivalcem pri uporabi digitalnih javnih storitev (Digi info točke)

Izvajalec:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

Kratek opis projekta:

Projekt Digi info točke je bil izveden v okviru javnega naročila Ministrstva za digitalno preobrazbo z namenom povečanja digitalne vključenosti prebivalcev Slovenije. V obdobju od oktobra 2023 do novembra 2024 je bilo vzpostavljenih 222 Digi info točk v vseh slovenskih občinah, dodatne pa v večjih mestnih občinah. Na točkah je potekala brezplačna pomoč in svetovanje pri uporabi digitalnih javnih storitev, kot so eUprava, zVEM, SPOT, eDavki, eZdravje, SI-CERT, SI-PASS in druge. Projekt je pomembno prispeval k ciljem Strategije digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030.

Ciljna skupina:

- Odrasli prebivalci Slovenije, zlasti starejši in tisti z omejenimi digitalnimi kompetencami.
- Uporabniki, ki potrebujejo pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev.

Glavni cilji projekta:

- Dvig digitalnih kompetenc vseh generacij.
- Povečanje uporabe digitalnih javnih storitev.
- Zagotavljanje enakomernega dostopa do svetovanja po celotni državi.
- Izgradnja podporne infrastrukture za digitalno preobrazbo družbe.

Obseg izvedbe:

- Obdobje izvedbe: oktober 2023 – november 2024
- Število vzpostavljenih točk: 222 (vključno z dodatnimi v mestnih občinah: Ljubljana – 5, Maribor – 4, Celje, Kranj, Koper – po 2)
- Število svetovanj: 101.722

- Tedensko svetovanje: vsaj 18 ur na teden, 5 dni, kombinacija dopoldanskih in popoldanskih terminov
- Število svetovalcev: več kot 80 usposobljenih svetovalcev
- Pokrivanje jezikovnih skupnosti: svetovanja tudi v italijanskem in madžarskem jeziku

Vsebina svetovanj in storitve za uporabnike:

- Prijava v digitalne portale (eUprava, SPOT, zVEM, eDavki itd.)
- Uporaba elektronske osebne izkaznice in mobilnih aplikacij
- Elektronsko podpisovanje in identifikacija (npr. SI-PASS)
- Podpora pri uporabi digitalnih potrdil (npr. SIGEN-CA)
- Osnovna podpora na področju kibernetike varnosti
- Informiranje o storitvah državne uprave

Rezultati:

- Skupno število svetovanj: 101.722
- Najbolj obiskane občine: Ljubljana (3.969), Maribor (3.056), Šentilj (2.938)
- Najpogostejša vprašanja: SIGEN-CA, portal zVEM
- Zadovoljstvo uporabnikov: 92 % pozitivnih mnenj
- Promocija: več kot 2.800 plakatov, 10.000 letakov, radijska kampanja na 19 postajah, objave v 7 tiskanih medijih

Posebnosti in dobre prakse:

- Vzpostavitev fizične mreže točk v vseh občinah.
- Prilagajanje svetovalnih terminov lokalnim potrebam.
- Svetovanje v jezikih narodnih manjšin.
- Aktivno spremljanje obiskanosti in optimizacija mreže.
- Izobraževanje svetovalcev, spletna podpora in testiranje znanja.
- Promocija prek različnih medijev z lokalnim dosegom.

Izzivi in rešitve:

- Slaba obiskanost nekaterih lokacij → zaprtje 60 točk
- Nižja digitalna pismenost v ruralnih občinah → predlogi za dodatno terensko svetovanje
- Sezonska nihanja v obiskanosti → predlog za usklajevanje promocijskih aktivnosti z letnim ciklom

Ime projekta:

Javni razpis za sofinanciranje izvajanja neformalnih izobraževanj za odrasle na področju digitalnih kompetenc za leti 2024 in 2025 (JR DDK 2024–2025)

Kratek opis projekta:

JR DDK 2024–2025 je nacionalni ukrep za izboljšanje digitalnih kompetenc odraslih, s poudarkom na populaciji 30+. Izvaja se v okviru evropske kohezijske politike 2021–2027, sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Cilj ukrepa je omogočiti odraslim dostop do kakovostnih in brezplačnih neformalnih izobraževanj, ki dvigujejo njihovo digitalno pismenost in omogočajo večjo vključenost v digitalno družbo.

Ciljna skupina:

- Odrasli prebivalci Slovenije, stari 30 let ali več

Glavni cilji projekta:

- pridobivanje in dvig osnovnih digitalnih kompetenc odraslih prebivalcev RS, starih 30 let in več,
- spodbujanje zanimanja za digitalne tehnologije, njihovo razumevanje ter odgovorno in varno uporabo,
- pridobivanje in dvig naprednih digitalnih kompetenc.

.Obseg izvedbe:

- Obdobje izvedbe: leto 2024 (in nadaljevanje v 2025)
- Dolžina usposabljanj: 10 pedagoških ur
- Število udeležencev v skupini: 10–15
- Prisotnost: najmanj 75 % časa

Vsebina izobraževanj:

- Osnove rabe digitalnih naprav (računalnik, pametni telefon)
- Delo z e-storitvami (eUprava, SPOT, zVEM, eDavki ...)
- Upravljanje digitalne identitete in elektronskih potrdil
- Varnost na internetu

Rezultati:

- Število vključenih odraslih: 4.100 (2024 – ocena na podlagi izvedenih usposabljanj)

Posebnosti in dobre prakse:

- Standardiziran model usposabljanja po celi državi
- Povezovanje z obema kohezijskima regijama
- Merjenje napredka udeležencev z anketnimi vprašalniki

Izzivi in rešitve:

- Neenakomerna zastopanost izvajanj v Zahodni kohezijski regiji → dodatni ukrepi za spodbudo
- Različna začetna znanja udeležencev → prilagoditev vsebine po skupinah

7.9 Poročilo Ministrstva za infrastrukturo (MZI)- Agencija za varnost prometa (AVP)

Preglednica 13: Okvirni obseg sredstev MZI

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije (načrt 2024/ realizacija 2024)	Prednostno področje/podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	973910 – Javna agencija za varnost prometa	Izobraževanje za splošno javnost	100.000,00	180.660,00	+80,66	5	
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	973910 – Javna agencija za varnost prometa	Izobraževanje za splošno javnost – projekt Sožitje	30.000,00	23.930,00	-20,23	5	Usmerjeno deljenje preventivnega materiala
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	973910 – Javna agencija za varnost prometa	Strokovni programi za šole vožnje	251.000,00	196.078,00	-21,88	3	1: nižje cene programov od načrtovanih 2. prenos izvedba dela usposabljanja v leto 2025
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	973910 – Javna agencija za varnost prometa	Strokovni programi s področja infrastrukture	10.000,00*	/	-100	2	Usposabljanja za presojevalce v letu 2023 ni bilo.

2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	973910 – Javna agencija za varnost prometa	Usposabljanje mentorjev in predstavnikov SPV za izvajanje tekmovanj Kaj več o prometu	3.000,00	1.000,00	-100	5	To usposabljanje ni bilo izvedeno, manjkali so zaposleni na SPV (AVP). Smo pa sodelovali pri usposabljanju pedagoških delavcev v okviru programa Varo na kolesu, kjer je stroške usposabljanja kril nosilec programa.
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	Posvet SPV	7.000,00	14.000,00	+100	5	
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	Regijski posveti SPV, 5-krat (združevanje regij zaradi optimizacije obiska in stroška)	10.000,00	/	-100	5	Regijski posveti niso bili izvedeni
2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	2430-18-0007 Zagotavljanje varnosti v cestnem prometu	Usposabljanje učiteljev in vzgojiteljev za projekt Pasavček	7.000,00	3.290,00	-47	5	Izvedena je bila ena izvedba usposabljanja, planirali smo 2. Ker je bilo na prvi dovolj mest za vse udeležence, nista bili potrebni 2 izvedbi.
Skupaj Mzi			418.000,00	418.958	+0,002		

* Predhodno načrtovana finančna sredstva, ki bodo v okviru programa dela AVP za leto 2024 morda spremenjena po sprejetju.

Predstavitev programov AVP izobraževanja odraslih za leto 2024

Izvedene aktivnosti v letu 2024 sledijo prvotno zastavljenemu načrtu. Vključujejo tako projekte, ki so bili načrtovani za to leto, kot tudi tiste, katerih izvedba se je prenesla iz leta 2023. Prenos nekaterih aktivnosti je bil nujen, saj v prejšnjem letu zaradi omejenih kapacitet niso bile izvedene. To je vključevalo predvsem projekte, ki so zahtevali večje število zaposlenih ali specifične zunanje izvajalce, ki niso bili na voljo.

Ocena stroškov za realizacijo načrtovanih aktivnosti je pokazala, da so le-ti nekoliko višji od prvotno predvidenih. To povečanje stroškov je deloma posledica inflacijskih pritiskov in povišanja cen materialov ter storitev. Kljub temu je bilo možno izvesti določen del aktivnosti na daljavo, kar je omogočilo znižanje potencialnih stroškov, ki bi nastali, če bi vse aktivnosti potekale v fizični obliki. Delo na daljavo je vključevalo uporabo digitalnih orodij in platform, ki so zaposlenim omogočile učinkovito komunikacijo in koordinacijo, ne glede na njihovo lokacijo.

Z realizacijo načrtovanih dejavnosti smo kljub višjim stroškom in izzivom prejšnjega leta uspeli ohraniti zastavljene cilje, jih preseči in zagotoviti kontinuiteto delovanja. Ta pristop je pripomogel k stabilnosti in postopnemu napredku organizacije, kar bo koristilo vsem vpletenim stranem v prihodnje.

SEKTOR ZA VOZNIKE

Sektor za voznike izvaja programe dodatnega usposabljanja za kadre šol vožnje in pooblaščenih organizacij, ki jih določa Zakon o voznikih. Programi dodatnih usposabljanj tako zajemajo: dodatna usposabljanja za podaljšanje dovoljenj učiteljev vožnje in učiteljev predpisov, dodatna usposabljanja za izvajalce programov dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in za varno vožnjo (za kategoriji A in B), usposabljanje za nove učitelje vožnje ter izvajalcev skupinskih delavnic o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.

Statistika izvedenih izobraževalnih programov

Izobraževanje	Število pričetih izvedb	Število zaključenih izvedb	Število udeležencev, ki so zaključili usposabljanje
Usposabljanje NOVIH kandidatov			
Izobraževanje za učitelja vožnje (kategorija B) in učitelja predpisov	1 izvedba	1 izvedba	33 udeležencev
Izobraževanje za učitelja vožnje (A in višje kategorije)	Individualen tip izobraževanja	Individualen tip izobraževanja	12 udeležencev

Izobraževanje za učitelja vožnje (kategorije BE, C, CE, D, DE)	Individualen tip izobraževanja	Individualen tip izobraževanja	11 udeležencev
Izobraževanje za strokovnega vodjo šole vožnje	1 izvedba	1 izvedba	13 udeležencev
Izobraževanje za izvajalca skupinskih delavnic in vadbe varne vožnje	1 izvedba	1 izvedba	9 udeležencev
Redna dodatna usposabljanja			
Redno dodatno usposabljanje za učitelja vožnje in učitelja predpisov za leto 2023	65 izvedb	65 izvedb	770 udeležencev
Redno dodatno usposabljanje za učitelja vožnje in učitelja predpisov za leto 2024	27 izvedb	27 izvedb	372 udeležencev
Redno dodatno usposabljanje za izvajalce skupinskih delavnic in vadbe varne vožnje za leto 2023	7 izvedb	7 izvedb	73 udeležencev
Izredna dodatna usposabljanja in preverjanja znanja			
Izpit pred komisijo (UV/UP)	2 izvedbi	2 izvedbi	14 udeležencev
Usposabljanje za pretekla leta za učitelje vožnje	3 izvedb	3 izvedb	3 udeležencev

Skupaj izvedb: 130 (všteto individualne)

Število udeležencev 1.351

Ocena porabljenih sredstev skupaj: 196.078,00 EUR

V letu 2024 smo uspešno zaključili decembra 2023 začetni program usposabljanja novih učiteljev vožnje in učiteljev predpisov v obsegu 228 pedagoških ur na vsakega udeleženca - to izobraževanje je zaključilo **33 učiteljev vožnje** in **3 učitelji predpisov**.

Konec avgusta 2024 smo pričeli z izobraževanjem nove skupine kandidatov za nove učitelje vožnje in učitelje predpisov – kandidati bodo usposabljanje zaključili v prvem četrtletju leta 2025. V skupino je vključenih 33 udeležencev.

Zaradi kadrovskih sprememb v sektorju (odhod zaposlene v drugo organizacijo) je skupina udeležencev, načrtovana za 3. 12. 2024 prestavljena na pričetek v mesecu februarju in sicer 3.2.2025.

IZOBRAŽEVANJE NOVIH UČITELJEV VOŽNJE kategorij A, BE, C, CE, D, DE

Poleg izobraževanj kandidatov za nove učitelje predpisov in učitelje vožnje kategorije B v Sektorju za voznike izvajamo tudi izobraževanja kandidatov za učitelje vožnje kategorij A, BE, C, CE, D, DE. Ta izobraževanja potekajo v individualni obliki, skladno z vsakokratno prijavo posamičnih kandidatov – v letu 2024 je bilo teh kandidatov skupaj 23 in z njimi je bilo opravljenih 161 pedagoških ur dela.

- **Izobraževanje kandidatov za učitelje vožnje kategorije A:** izobraževanje je v letu 2024 uspešno zaključilo dvanajst (12) udeležencev;
- **Izobraževanje kandidatov za učitelje vožnje kategorij BE, C, CE:** izobraževanje je v letu 2024 uspešno zaključilo devet (9) udeležencev;
- **Izobraževanje kandidatov za učitelje vožnje kategorij D, DE:** izobraževanje sta v letu 2024 uspešno zaključila dva (2) udeleženca.

REDNO LETNO USPOSABLJANJE IN DOPOLNJEVANJE ZNANJA ZA UČITELJE VOŽNJE IN UČITELJE PREDPISOV

V letu smo 2024 na področju rednega letnega usposabljanja učiteljev predpisov in učiteljev vožnje izvedli:

- redno letno usposabljanje in dopolnjevanje znanja za učitelje vožnje in učitelje predpisov za leto 2023. Z izvajanjem programa smo začeli februarja 2024 in zaključili 2. decembra 2024. Tema usposabljanja za leto 2023 je bila »Program vadbe varne vožnje – praktični del z vozili kategorije B«. Izvedli smo 65 delavnic, ki se jih je udeležilo skupaj 770 udeležencev udeležencev in opravili 455 pedagoških ur. S tem je bilo zaključeno redno letno usposabljanje in dopolnjevanje znanja za učitelje vožnje in učitelje predpisov za leto 2023. Program so izvajale pooblaščenice organizacije, ki so se prijavile na Javni poziv za izvajanje programa rednega obnavljanja in dopolnjevanja znanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2023, objavljen dne 8.12.2023. Izbrane so bile naslednje organizacije: Blago-mix družba za proizvodnjo in trgovino d.o.o., AMZS d.o.o., Center varne vožnje Murska Sobota, Združenje šoferjev in avtomehanikov Celje (ZŠAM).
- 23. marca 2024 smo prejeli s strani ministrice za infrastrukturo podpisan sklep o vsebini rednega letnega usposabljanja in dopolnjevanja znanja za učitelje vožnje in učitelje predpisov za leto 2024 z naslednjo določeno vsebino usposabljanja: Alkohol, prepovedane droge, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi: vpliv na varnost cestnega prometa. Uspešno smo zaključili postopek izbire izvajalcev, vse organizacijske priprave in v mesecu oktobru začeli s prvimi delavnicami usposabljanja. Do konca leta 2024 smo izvedli 27 delavnic, ki se jih je skupaj udeležilo 372 kandidatov.

Skupaj se je obeh programov v letu 2024 udeležilo 1.142 udeležencev, za katere smo organizirali 92 delavnic.

POSEBNA DODATNA USPOSABLJANJA ZA PRETEKLA LETA IN IZPITI PRED KOMISIJO

Glede na izkazani interes kandidatov smo v Sektorju za voznike zagotavljali tudi **posebna dodatna usposabljanja z vključevanjem predpisanih tem za obdobja preteklih let** (od leta 2019 do 2023) tako za učitelje vožnje in učitelje predpisov kot tudi za izvajalce skupinskih delavnic in vadbe varne vožnje.

Izvedli smo tri individualna dodatna usposabljanja za leto 2019.

Prav tako smo tekom leta 2024 organizirali dva termina za opravljanje **izpita pred komisijo za učitelje vožnje in učitelje predpisov**. K izpitu je pristopilo 14 kandidatov; termina: 7. 5. 2024 in 4. 10. 2024.

IZOBRAŽEVANJE IZVAJALCEV PROGRAMOV DODATNEGA USPOSABLJANJA VOZNIKOV ZAČETNIKOV IN ZA VARNO VOŽNJO (ZA KATEGORIJI A IN B) IN IZVAJALCE SKUPINSKIH DELAVNIC O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA IN PSIHOSOCIALNIH ODNOSIH MED UDELEŽENCI CESTNEGA PROMETA

10. 11. 2024 se je pričelo izvajanje izobraževanja novih izvajalcev programov dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov in za varno vožnjo (za kategoriji A in B) in izvajalce skupinskih delavnic o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa. To izobraževanje v imenu in za račun Agencije za varnost prometa izvaja AMZS d.o.o., ki program izvaja na Centru varne vožnje Vransko.

Izobraževanja, ki traja 50 pedagoških ur (za izvajalce skupinskih delavnic) oziroma 74 pedagoških ur (za izvajalce vadbe varne vožnje) se je udeležilo skupaj 12 udeležencev. Izpit pred komisijo je uspešno zaključilo deset udeležencev in sicer:

- 4 kandidati za izvajalca **skupinskih delavnic**,
- 8 kandidatov za **izvajalca vadbe varne vožnje kategorije B**.

K usposabljanju za izvajalca vadbe varne vožnje kategorije A sta se prijavila dva kandidata - zaradi vremenskih razmer bo ta del programa izveden v pomladnih mesecih leta 2025.

REDNO DODANO UPOSABLJANJE IZVAJALCEV SKUPINSKIH DELAVNIC IN VADBE VARNE VOŽNJE

V letu 2024 smo pripravili učni načrt programa rednega usposabljanja izvajalcev skupinskih delavnic in vadbe varne vožnje – tega s sklepom določi direktor javne agencije. Program usposabljanja za leto 2023 na temo »**Obnašanja in reakcije voznikov v ekstremnih voznih razmerah**« je izvajal z javnim pozivom, objavljenim dne 11.9. 2024, izbrani izvajalec AMZS d.d., ki program izvaja na Centru varne vožnje Vransko.

Izvedli smo sedem delavnic, ki se jih je skupaj udeležilo 73 kandidatov.

IZDAJA DOVOLJENJ IZVAJALCEM SKUPINSKIH DELAVNIC IN VADBE VARNE VOŽNJE

Dovoljenje za izvajanje skupinske delavnice o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa ter za izvajanje varne vožnje izda in podaljša veljavnost javna

agencija. Dovoljenje se izda za obdobje petih let, prav tako se na podlagi potrdil o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za izvajanje programov za obdobje petih let podaljšuje.

V letu 2024 smo izdali 17 dovoljenj in sicer smo:

- podaljšali veljavnost dovoljenja sedmim izvajalcem skupinskih delavnic in/ali vadbe varne vožnje;
- izdali dovoljenje desetim izvajalcem skupinskih delavnic in/ali vadbe varne vožnje.

IZOBRAŽEVANJE STROKOVNIH VODIJ ŠOL VOŽNJE

V letu 2024 smo izvedli eno izobraževanje za nove strokovne vodje šol vožnje, ki smo ga izvedli v maju 2024.. Program izobraževanja za strokovnega vodjo šole vožnje se izvaja v obsegu 60 pedagoških ur, udeležilo se ga je trinajst (13) kandidatov, ki so vsi uspešno zaključili usposabljanje in opravili izpit pred komisijo.

SEKTOR ZA RAZVOJ IN KOORDINACIJO VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V okviru Sektorja za razvoj in koordinacijo varnosti cestnega prometa se izvajajo izobraževanja za starejše v okviru projekta Sožitje ter za presojevalce varnosti cestne infrastrukture, ki so zakonsko predpisana: obdobjno izobraževanje ter osnovno strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest.

Statistika izvedenih izobraževanj Sektorja za razvoj in koordinacijo varnosti cestnega prometa

Izobraževanje	Število pričetih izvedb	Število zaključenih izvedb	Število udeležencev, ki so zaključili usposabljanje
2 webinarja za motoriste	2 izvedbi	2 izvedbi	200 motoristov
Sožitje za starejše udeležence v prometu	49 izvedb	49 izvedb	2.011 starejših voznikov
Delavnice za motoriste	6 izvedb	6 izvedb	310 motoristov
Dogodek Vozniki gospodarskih vozil – varni v prometu	1 izvedba	1 izvedba	100 udeležencev
Dogodek za večjo varnost voznikov traktorjev	1 izvedba	1 izvedba	80 udeležencev
Brezplačen preventivni dogodek za voznike tovornih vozil in avtobusov na Vranskem	1 izvedba	1 izvedba	100 udeležencev
SKUPAJ		60 izvedb	2.801 udeležencev

Skupaj izvedb: 60

Število udeležencev 2.801

Ocena porabljenih sredstev skupaj: 51.890,00 EUR

BREZPLAČEN PREVENTIVNI DOGODEK ZA VOZNIKE TOVORNIH VOZIL IN AVTOBUSOV

Dogodek "Vozniki gospodarskih vozil – varni v prometu": Nadaljevali smo s tradicionalnim letnim dogodkom za **poklicne voznike tovornih vozil in avtobusov**. Tokrat smo dogodek izvedli **16. novembra 2024 v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem**, v okviru nacionalne preventivne akcije za večjo varnost tovornega prometa. Udeležilo se ga je **100 poklicnih voznikov iz vse Slovenije**, kar je primerljivo z udeležbo preteklih let (na primer dogodek 2022 je pritegnil več kot 90 voznikov). Udeležence so nagovorili vodilni predstavniki Agencije, Policije ter stroke in gospodarstva. V teoretičnem delu so bila predstavljena aktualna strokovna predavanja (vožnja v zimskih razmerah, analiza zavornih poti, nadzor nad tovrstnimi vozili, obvladovanje stresa pri voznikih ipd.). V praktičnem delu na poligonu so vozniki preizkusili sodobne pripomočke za povečanje varnosti (simulator vožnje z vidikom mrtvih kotov, asistenčni sistemi, vaje obvladovanja vozila). Dogodek je bil deležen zelo pozitivnih odzivov; poklicni vozniki so izpostavili dragocenost tovrstnih usposabljanj, saj prispevajo k njihovi lastni varnosti in s tem posredno k varnosti vseh udeležencev prometa.

Število izvedb: 1

Število udeležencev: 100

Ocenjena vrednost dogodka: 10.400,00

WEBINAR ZA MOTORISTE

Pred začetkom nacionalne preventivne akcije Varno z motorjem in v okviru priprav na začetek motoristične sezone smo medijsko podprli izvedbo dveh webinarjev, zasnovanih posebej za varnost motoristov. Predavatelji so bili izkušeni motoristi, strokovnjaki z dolgoletnimi izkušnjami na področju motociklizma in infrastrukture. Predstavljeni so bili najpogostejši miti motociklizma ter tematika optimalne in varne vožnje skozi ovinke.

Število izvedb: 2

Število udeležencev: 200

Ocenjena vrednost: 2.000,00

PROJEKT SOŽITJE

Z namenom, da bi se starejši vozniki in voznice na naših cestah čim dlje počutili varne in da bi čim dlje ostali mobilni, smo na Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa v sodelovanju z Generalno policijsko upravo, DARS-om, Zvezo društev upokojencev Slovenije, Rdečim križem Slovenije in drugimi, pripravili projekt »SOŽITJE ZA VEČJO VARNOST V CESTNEM PROMETU«, s

katerim izvajamo celovite preventivne dogodke oz. usposabljanja za seniorje in upokoјence po celi Sloveniji.

AVP je v letu 2024 v brezplačen projekt varne mobilnosti »SOŽITJE ZA VEČJO VARNOST V CESTNEM PROMETU« vključila 2.011 starejših voznikov. Izvedla je 49 interaktivnih preventivnih dogodkov po vsej državi, kar predstavlja 4 % rast v primerjavi z letom poprej. Povprečna starost udeležencev ostaja okrog 70 let. Udeleženci rešujejo teste cestno prometnih predpisov, se seznanjajo z najpogostejšimi napakami in tveganji med vožnjo, spoznavajo lokalno prometno problematiko, obnovijo pravila varne vožnje po avtocesti in hitri cesti ter krožiščih. Starejši vozniki obnovijo tudi temeljne postopke oživljanja, kar je še ena pomembna veščina v prometni varnosti. Ker se z leti vsi soočamo z upadanjem psihofizičnih sposobnosti, so predstavljeni tudi zdravstveni vidiki za varnejše sodelovanje v prometu.

9.1.2024 ob 9.30h	Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje
16.1.2024 ob 9.30h	Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Ulica Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj
17.1.2023 ob 9.30h	Hotel Cubis, Ljudska univerza Lendava, Kidričeva ulica 1, 9220 Lendava
22.1.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Ptujška Gora, Ptujška Gora 82b, 2323 Ptujška Gora
30.1.2024 ob 9.30h	Velika sejna dvorana Krajevne skupnosti Lucija (nad pošto v Luciji), Obala 105
6.2.2023 ob 9.30h	Atrij Občine Tržič, Trg svobode 18, 4290 Tržič
13.2.2023 ob 9.30h	Bohinjska hiša, Mencingerjeva ulica 4, 4264 Bohinjska Bistrica
27.2.2024 ob 9.30h	Gasilski dom Imeno, Slake 3 ,3254 Podčetrtek
29.2.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Lavrica, Dolenjska cesta 327, 1291 Škofljica
5.3.2024 ob 9.30h	Jurovski Dol 70B, 2223 Jurovski Dol na Biziju
14.3.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Celje, Muzejski trg 7, 3000 Celje
19.3.2024 ob 9.30h	Dvorana PC Lopan, Šolska cesta 55, 2382 Mislinja
21.3.2024 ob 10.00h	DU Mokronog Trebelno (lokacija Vinski dvor Deu)

26.3.2024 ob 9.30h	Večgeneracijski center Benedikt, Šolska ulica 4, 2234 Benedikt
2.4.2024 ob 9.30h	Krajevna skupnost Lesce, Alpska cesta 58, 4248 Lesce
9.4.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Laško, Savinjsko nabrežje 6, Laško, 3270 Laško
16.4.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Velenje, Kidričeva 9a, 3320 Velenje
18.4.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Kranj, Vojašnica Petra Petriča, Bleiweisova 32, 4000 Kranj
23.4.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Bizeljsko, Kumrovška cesta 5, 8259 Bizeljsko
23.4.2024 ob 14.00h	Domu gasilcev v Brestanici
7.5.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Škale, Škale 85b, 3320 Velenje
9.5.2024 ob 13.00h	Vrtec Škratek Svit Vodice
14.5.2024 ob 9.30h	Kulturni dom Predoslje, Predoslje 34, 4000 Kranj
21.5.2024 ob 9.30h	Zavod Zlati Kotiček Medvode, Medvoška cesta 6, Medvode
28.5.2024 ob 9.30h	DU Beltinci, Panonska ul. 43, 9231 Beltinci
30.5.2024 ob 11.00h	Cene Štupar – CILJ, Ulica Ambrožiča Novljana 5, 1000 Ljubljana (nasproti Ikee)

4.6.2024 ob 9.30h	Občina Hrastnik, Podjetniški inkubator Hrastnik, Cesta 1. maja 38, 1430 Hrastnik
3.9.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Zagorje, Ulica talcev 1, 1410 Zagorje ob Savi
10.9.2024 ob 9.30h	Izobraževalni center Slovenske Gorice, Nikova 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah
12.9.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Moravče, Trg svobode 5, 1251 Moravče
16.9.2024 ob 9.30h	DU Brezovica, Modra dvorana, 1351 Brezovica pri Ljubljani
18.9.2024 ob 9.30h	Kulturni dom Dobrna, Dobrna 1a, Dobrna.
19.9.2024 ob 9.30h	Varovana stanovanja, Pod bukvami 3,5,7 in 9 v Ljubljani
24.9.2024 ob 9.30h	Občina Ljubno ob Savinji, Cesta v Rastke 12,3333 Ljubno ob Savinji
26.9.2024 ob 9.30h	DU Tabor, Gorkega 48, Maribor
30.9.2024 ob 10.35h	Cankarjev dom, 1000 Ljubljana
1.10.2024 ob 9.55h	Cankarjev dom, 1000 Ljubljana
2.10.2024 ob 9.55h	Cankarjev dom, 1000 Ljubljana
2.10.2024 ob 15.15h	Cankarjev dom, 1000 Ljubljana

3.10.2024 ob 9.30h	Medgeneracijski center Vezenine Bled, Ulica Jule Vovk Molnar 2, 4260 Bled
8.10.2024 ob 9.30h	Občina Bovec, Trg golobarskih žrtev 8, 5230 Bovec
14.10.2024 ob 9.30h	DU Javornik-Koroška Bela, Pot Otmarja Novaka 7, 4270 Jesenice
15.10.2024 ob 9.30h	DU Tržec, Tržec 47, Tržec, 2284 Videm pri Ptuj
22.10.2024 ob 9.30h	Krajevna skupnost Vrhnika – Vas, Tržaška cesta 11, 1360 Vrhnika
5.11.2024 ob 9.30h	Društvo upokojencev Pivka, Kolodvorska cesta 3, 6257 Pivka
21.11.2024 ob 9.30h	Kulturna dvorana Grad, 9264 Grad
28.11.2024 ob 9.30h	RIC NM, Topliška cesta 2, Novo mesto
10.12.2024 ob 9.30h	Društvu upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas
10.12.2024 ob 17.00h	Hotel Delfin Izola, Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola

Skupaj izvedb: 49

Število udeležencev 2.011

Ocena porabljenih sredstev skupaj: 23.930,00 EUR

DELAVNICE ZA MOTORISTE

- **Preventivno usposabljanje voznikov enoslednih motornih vozil (motoristov):** V sklopu spomladanskih aktivnosti smo v sodelovanju z organizacijami motoristov (npr. društvo MzM – Motoristi za motoriste) izvedli tri **regijska predavanja za motoriste** in dve praktični delavnici varne vožnje. Izkušeni predavatelji so na regijskih predavanjih (prometni policisti,

inštruktorji varne vožnje) predstavili ključne varnostne teme: uporabo zaščitne opreme, vpliv hitrosti, prve pomoč motoristom in izkušnje iz prometnih nesreč. V sklopu praktičnih delavnic varne vožnje smo sodelovali na **dveh večjih motorističnih prireditvah**: Dan varnosti v Kopru ter Otvoritev sezone v Vrtojbi, kjer smo z demonstracijami in svetovanjem dosegli več deset motoristov. S temi aktivnostmi smo prispevali k boljši pripravi motoristov na sezono in k ozaveščanju o tveganjih. Skupno je bilo na teh dogodkih prisotnih okoli **300 motoristov**.

- **Specialni trening varne vožnje za gibalno ovirane motoriste: Premierno** smo v letu 2024 izvedli poseben praktični trening varne vožnje, prilagojen motoristom z gibalnimi ovirami. Dogodek je potekal **26. maja 2024 na poligonu Vransko** v sodelovanju z društvom *Motoristi za motoriste* (MzM) in AMZS. Gre za prvi tovrstni trening v Sloveniji, namenjen enakopravnejši vključitvi gibalno oviranih oseb med motoriste. Šesturni program je bil skrbno prilagojen – udeleženci so vadili na **trikolesnih motorjih (s prikolico)** pod vodstvom izkušenih inštruktorjev varne vožnje. Trening je pokrival obvladovanje vozila na asfaltu in spolzki podlagi, defenzivno vožnjo ter obvladovanje kritičnih situacij. Na dogodku so zbrane nagovorili tudi predstavniki Policije in društva MzM, ki so poudarili pomen strpnosti do gibalno oviranih v prometu. Udeleženci – motoristi invalidi – so zelo pohvalili pobudo, saj so prvič dobili priložnost za trening v varnem okolju, prilagojenem njihovim potrebam. Po uspešni premieri nameravamo s takimi treningi nadaljevati tudi v prihodnje in jih razširiti. Skupno je bilo na tem dogodku prisotnih **10 motoristov**.

Število izvedb: 6

Število udeležencev: 310

Ocenjena vrednost: 15.000,00

VEČJA VARNOST VOZNIKOV TRAKTORJEV

Agencija je v juliju 2024 v sodelovanju s kmetijsko-izobraževalnimi ustanovami in Policijo organizirala **poseben dogodek za voznike traktorjev** v regiji Dolenjske. **Dogodek na šolskem posestvu Grm Novo mesto** je bil že drugi v nizu regijskih usposabljanj za traktoriste (prvi je bil izveden 2023 na Štajerskem). Na dogodku so predstavniki Agencije, Policijske uprave Novo mesto in AMZS izpostavili ključne varnostne vidike uporabe traktorjev: varno delo s traktorskimi priključki, pomembnost tehnične brezhibnosti in registracije traktorjev, uporaba varnostnega pasu in kabine ter preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola. Ob praktičnih prikazih nevarnosti dela s kardansko gredjo so udeleženci (lokalni kmetje in dijaki kmetijske šole) lahko spoznali, kako hitro lahko pride do nesreče, če se ne upoštevajo varnostna pravila. Dogodek je bil zelo poučen in je v času sezone kmetijskih del pravočasno opozoril na **povečano tveganje nesreč traktoristov**, saj vsako leto v povprečju beležimo okoli 148 nesreč s traktorji, mnoge zaradi neprilagojene vožnje ali neustrezne opreme. Z nadaljevanjem takih terenskih izobraževanj želimo doseči čim več traktoristov na lokalni ravni in zmanjšati število nesreč v tej skupini.

Število izvedb: 1

Izobrazili smo 80 obiskovalcev.

Ocenjena vrednost porabljenih sredstev skupaj: 560

SEKTOR ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

V okviru Sektorja za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se izvajajo izobraževanja in ozaveščanja v okviru aktivnosti na lokalni ravni za splošno javnost ter za strokovne delavce, ki sodelujejo in izvajajo aktivnosti kot dodatno strokovno usposabljanje (v okviru občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, predstavnikov nevladnih organizacij, strokovnih delavcev na šolah in vrtcih).

Statistika izvedenih izobraževanj SPV (2024)**Statistika izvedenih izobraževanj Sektorja za preventivo in vzgojo v cestnem prometu**

Izobraževanje	Število pričetih izvedb	Število zaključenih izvedb	Število udeležencev, ki so zaključili usposabljanje
Usposabljanje učiteljev in vzgojiteljev za projekt Pasavček	0	0	0* (zaradi pomanjkanja kadra na SPV (AVP), ni bilo izvedeno to izobraževanje v 2024)
Sodelovali smo pri usposabljanju pedagoških delavcev v okviru programa Varno na kolesu, kjer je stroške usposabljanja kril nosilec programa.	1 izvedba	1 izvedba	30
Sodelovali smo pri usposabljanju pedagoških delavcev v okviru usposabljanja za izvajanje kolesarskih izpitov in TM. Stroške usposabljanja je kril nosilec programa ZRSŠ.	4 izvedbe	4 izvedbe	140
SKUPAJ	5 izvedb	5 izvedb	170 udeležencev

Ocenjena vrednost porabljenih sredstev skupaj je 0 €.

AVP je zagotovil prostor na IC LJ, strokovno in tehnično podporo, vsebinsko predavanje.

Usposabljanje učiteljev v okviru programa Varno na kolesu

18. aprila 2024, je na Izpitnem centru Agencije za varnost prometa, Cesta dveh cesarjev 176, potekalo Usposabljanje učiteljev v okviru programa Varno na kolesu, Butan Plina v organizaciji Zavoda RS za šolstvo.

Usposabljanje se je pričelo s prijetnim uvodom in motivacijo, ga. Tanje Medved Voglar iz Butan plina d.d. Slednji je nosilec programa Varno na kolesu. Partnerji in podporniki progama Varno na kolesu so

tudi AVP, ZRSŠ, Policija, Telekom Slovenije, Zavarovalnica Triglav, BTC, fundacija Neurotrust, Amzs. V projektu Varno na kolesu je v šolskem letu 2023/24 sodelovalo 125 šol, več kot 10.000 učencev

Na usposabljanju so udeleženci spremljali in aktivno sodelovali pri temah iz področja trajnostne mobilnosti v OŠ ter kolesarskih izpitov (mag. Marta Novak, ZRSŠ), prometne varnosti kolesarjev in v kvizu preverili znanje prometnih predpisov (g. Matjaž Leskovar, Policija). Na Teams povezavi se je pridružilo več kot 30 šol, kjer so bile razglašeni zmagovalci projekta Varno na kolesu. Predstavljeni so bili primeri dobre prakse v okviru projekta Varno na kolesu iz OŠ Moravče in OŠ Olge Meglič Ptuj. Bistvene elemente varne vožnje je predstavil g. Dejan Letnar iz AMZS. Poslanstvo AVP in podporo pri prometni vzgoji je predstavila dr. Irena Janžekovič Žmauc, AVP. Udeleženci so lahko preizkušali tudi demo naprave, ki pripomorejo k pridobivanju osebne izkušnje, povezovanju teorije in prakse za spodbujanje varnosti v prometu.

Skupaj izvedb: 1

Število udeležencev: 30

Ocenjena vrednost: 1.000,00 EUR

Usposabljanje učiteljev OŠ za izvajanje kolesarskih izpitov in TM

Na Izpitnem centru Ljubljana je 7. in 8. oktobra 2024 potekalo usposabljanje učiteljev OŠ za izvajanje kolesarskih izpitov. Usposabljanja, ki ga je organiziral Zavod RS za šolstvo s partnerji (MOL, AVP idr.), se je udeležilo 70 strokovnih delavcev.

Namen usposabljanja je bil ozavestiti pomen trajnostne mobilnosti, vožnje s kolesom in prometne varnosti. Usposobljeni učitelji bodo izvajali kolesarske izpite na svojih šolah. Učitelji so praktično preizkusili vožnjo na kolesarskem poligonu in na ulicah Ljubljane. AVP jim je omogočil tudi, da so preizkusili tudi poligon z e-skiroji.

Še dve izvedbi usposabljanji sta bili predhodno izvedeni na Bledu. Organizator usposabljanj je bil ZRSŠ.

Skupaj izvedb: 2

Število udeležencev: 70

Ocenjena vrednost: 1.000,00

Izobraževanje za voznike prostovoljce (Prostofer)

V okviru širitve mreže Prostofer smo izvedli izobraževanje za voznike prostovoljce ob vsaki priključitvi nove občine k projektu Prostofer (5 priključenih občin v letu 2024). Skupaj se je našega izobraževanja udeležilo 70 prostovoljnih šoferjev.

Skupaj izvedb: 5

Število udeležencev: 70

Ocenjena vrednost: 1.000,00

DELAVNICE VOZIMO PAMETNO ZA SREDNJE ŠOLE

Delavnice smo v letu 2024 izvajali na sledečih šolah:

- 13.11.2024 Srednja šola Domžale, 3 delavnice
- 5.12.2024 Center biotehnike in turizma GRM Novo mesto, 3 delavnice
- 23.12.2024 Biotehnični center Naklo, 2 delavnici
- 7.3.2024 Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, 3 delavnice
- 8.3.2024 Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, 3 delavnice
- 11.3.2024 Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, 3 delavnice
- 22.3.2024 Srednja ekonomska šola Ljubljana, 2 delavnici
- 13.4.2024 Gimnazija in srednja šola Rudolfa Majstra Kamnik, 3 delavnice
- 25.4.2024 Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, 3 delavnice
- 3.6.2024 Gimnazija novo mesto, delavnici Vozimo pametno
- 4.6.2024 Gimnazija novo mesto, delavnici Vozimo pametno
- 18.9.2024 MOS, Različne srednje šole, delavnica Vozimo pametno
- 19.9.2024 MOS, Različne srednje šole, delavnica Vozimo pametno
- 20.9.2024 MOS, Različne srednje šole, delavnica Vozimo pametno
- 22.9.2024 ZOO Ljubljana, delavnica Vozimo pametno v okviru dogodka zaključek ETM
- 28.9.2024 Gospodarsko razstavišče, Delavnica Vozimo pametno na Dnevu prevoznih družin
- 15.11.2024 Kulturni dom Majšperk, delavnica Vozimo pametno

Skupaj izvedb: 33

Število udeležencev 3.000

Ocena porabljenih sredstev skupaj: 13.000,00 EUR

PREVENTIVNI DOGODKI PO SLOVENIJI

V okviru naših aktivnosti izvajamo različne preventivne delavnice na dogodkih, v okviru katerih predstavljamo posamezne vsebine prometne varnosti. Večina izvedenih preventivnih dogodkov je zajema tudi preizkus demo naprav, s katerimi želimo preko lastne izkušnje uporabnika prispevati k ozaveščanju za večjo varnost v prometu. Za posamezne teme prometne varnosti uporabljamo različne demonstracijske naprave (alko-set, šotor Vidko, naletne tehnice, demo sedeže z otroškimi sedeži, Vrtavko, Zaletavček). V letu 2024 so bili izvedeni naslednji preventivni dogodki:

Datum	Ocenjena vrednost (v eur)	Št. Udeležencev	Lokacija	Aktivnost
20.3.2024	500,00	300	Maribor Trg Leona Štuklja	Prireditev Red je vedno pas pripet
24.1	14.000,00	200	Brdo pri Kranju	Posvet SPV
22.3.2024	1.000,00	100	OŠ Primoža Trubarja Lašče, OŠ Vavta vas	Spletna delavnica na temo varnost v prometu
22.4.2024	1.000,00	500	Ribnica-Rokodelski center Ribnica	Preventivni dogodek (maskota, teža glave kolesarja, alko očala)
3.4.2024	200,00	100	MOL SPV, Trg MDB 7	Predavanje na temo šolskih poti in varnosti otrok v prometu
9.4.2024	1.000,00	350	Laško	Konferenca o TM, predavanje, okrogla miza, demo naprave (organiziral ZRSS)
24.5.2024	5.000,00	250	Lj BTC	VNK zaključna prireditev, teža glave kolesarja
1.6.2024	1.000,00	100	Celje	Preventivni dogodek (organizacija Kobal Transport in Prah)
3.6.2024	500,00	200	Lj	Kolesarska konferenca, stojnica
6.6.2024	500,00	200	Lj –Tacen	Preventivni dogodek s policijo
12.6.2024	2.500,00	300	Ljubljana	DMS Gospodarsko razstavišče
13.6.2024	2.500,00	300	Ljubljana	DMS Gospodarsko razstavišče
27.7.2024	6.000,00	2000	Bencinski servisi (več lokacij po slo)	Deljenje vode in letakov
17.8.2024	6.000,00	2000	Bencinski servisi (več lokacij po slo)	Deljenje vode in letakov
31.8.2024	9.000,00	10000	Bistrica ob Dravi	Demo naprave na Srečanju gasilske mladine Bistrica ob Dravi + GH Ilirska Bistrica
2.9.2024	7.000,00	5000	OŠ Stražišče Kranj	Prvi šolski dan, aktivnosti za večjo varnost otrok (maskota Pasavček, demo naprave) + novinarska
3.9.2024	1.000,00	2000	OŠ Medvode	Aktivnosti za večjo varnost otrok, demo naprave + novinarska
19.9.2024	4.500,00	1000	Lj – Železna cesta	Preventivni dogodek (šotor Vidko, maskota)

8.10.2024	4.500,00	2000	Lj – Kongresni trg	Preventivni dogodek z gasilsko brigado Lj (prev. Naprave)
7. in 8. 10. 2024	1.000,00	100	LJ	Izobraževanje učiteljev – usposabljanje za vožnjo kolesa in koles. Izpit (organiziral ZRSS)
6.11.2024	5.000,00	100	Ljubljana	Preventivni dogodek na IC Barje, NPA ALKOHOL, Flinebox, Dragica, Sebastijan, Zala,...
12.11.2024	1.000,00	100	LJ	Izobraževanje učiteljev – usposabljanje za vožnjo kolesa in koles. Izpit (organiziral ZRSS)
19.11.2024	1.000,00	100	LJ	Izobraževanje učiteljev – usposabljanje za vožnjo kolesa in koles. Izpit (organiziral ZRSS)
2.2.2024	200,00	100	SIP Šempeter	Letne skupšina Zveze strojnih krožkov Slovenije-sodelovanje na dogodku
14.2.2024	200,00	3000	Karitas	Novinarska konferenca ob začetku akcije 40 dni brez alkohola
23.2.2024	100,00	50	OŠ Braslovče	Sodelovanje na tehničnem dnevu šole s preventivnimi vsebinami
11.3.2024	200,00	1000	Kulturni dom Sevnica	Sodelovanje s preventivnimi vsebinami in na okrogli mizi dogodka Heroji furajo v pižamah
30.3.2024	0	1000	Splet	Obeležitev zaključka akcije 40 dni brez alkohola
25.4.2024	300,00	100	Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna	Preventivne aktivnosti, male preventivne naprave
22.5.2024	2.000,00	100	Spletno	Podelitev nagrad natečaja akcije 40 dni brez alkohola
11.6.2024	2.000,00	1500	Gospodarsko razstavišče	DMS Ljubljana
12.6.2024	2.000,00	1500	Gospodarsko razstavišče	DMS Ljubljana
18.9.2024	2.500,00	3000	MOS-Celjski sejem	Preventivne delavnice za 3000 dijakov , v sodelovanju z OZS-Sekcijo za promet
19.9.2024	2.500,00	3000	MOS-Celjski sejem	Preventivne delavnice za 3000 dijakov , v sodelovanju z OZS-Sekcijo za promet
20.9.2024	2.500,00	3000	MOS-Celjski sejem	Preventivne delavnice za 3000 dijakov , v sodelovanju z OZS-Sekcijo za promet

30.9.2024	5.000,00	2000	Cankarjev dom	F3Žo, Festival za 3. življenjsko obdobje, stojnica, svetovanje, opravljanje CPP testov, naletne tehnice, predavanja, delavnice, promocijski material;
1.10.2024	5.000,00	2000	Cankarjev dom	F3Žo, Festival za 3. življenjsko obdobje, stojnica, svetovanje, opravljanje CPP testov, naletne tehnice, predavanja, delavnice, promocijski material;
2.10.2024	5.000,00	2000	Cankarjev dom	F3Žo, Festival za 3. življenjsko obdobje, stojnica, svetovanje, opravljanje CPP testov, naletne tehnice, predavanja, delavnice, promocijski material;
22.9.2024	8.000,00	1500	ZOO Ljubljana	Zaključni dogodek ETM, Preventivne naprave:
28.9.2024	13.000,00	1500	Gospodarsko razstavišče	Dan prevoznih družin, preventivne naprave, svetovanje, predstavitev, preventivni material:
15.11.2024	500,00	200	Kulturni dom Majšperk	Sodelovanje na predstavitvi knjige Marka Tomaniča: pobeg iz senc odvisnosti
16.11	13.000,00	150	AMZS	Vozniki gospodarskih vozil

Skupaj izvedb: 39

Število udeležencev: 53.900

Ocena porabljenih sredstev skupaj: 139.700,00 EUR

V povzetku lahko izpostavimo, da je Agencija za varnost prometa v letu 2024 uspešno **izvedla vse načrtovane programe izobraževanja odraslih**. Kljub nekoliko povečanemu obsegu aktivnosti (zlasti pri starejših in motoristih) smo z učinkovito organizacijo in sodelovanjem s partnerji dosegli ali presegli zastavljene cilje. Število udeležencev v programih priča o interesu in potrebi po tovrstnih usposabljanjih. Pomembno je, da smo poleg kvantitete dosegli tudi kvalitativne premike – udeleženci poročajo o večji ozaveščenosti in spremembah vedenja v prometu. S tem prispevamo k uresničevanju nacionalnih ciljev na področju prometne varnosti in k zmanjševanju najhujših posledic prometnih nesreč. Agencija bo z enako zavzetostjo nadaljevala programe izobraževanja odraslih tudi v prihodnje, pri čemer bomo upoštevali izkušnje 2024 in sledili viziji 0 smrtnih žrtev na slovenskih cestah

Dejavnosti in kazalniki učinka petega prednostnega področja: dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

Preglednica 20: Kazalniki za področje dejavnosti na področju izobraževanja odraslih

	Dejavnost	Število udeležencev, programov oziroma ur	Pristojna ministrstva
16.	Usposabljanje in krepitev splošnega znanja in spretnosti za varno sodelovanje v prometu različnih skupin udeležencev v prometu (izobraževanje in usposabljanje starejših voznikov, splošna javnost)	2.200/2081 (primerjava leta 2023/2024- projekt Sožitje in Prostofer)	MZI (AVP)

17.	Usposabljanje v skladu z zakonsko opredeljenimi nalogami za pridobitev pravice opravljanja dejavnosti usposabljanja za vožnjo motornih vozil (stalno in poklicno usposabljanje za učitelje vožnje)	1.300/1.263 (primerjava leta 2023/2024)	MZI (AVP)
18.	Usposabljanje za izvajanje presoje varnosti cestne infrastrukture za izboljšanje prometne varnosti za različne udeležence v prometu	10/ -	MZI (AVP)
19.	Dnevi prometne varnosti v JUB-u, 2-krat – zaposleni	80/ * (Dan prometne varnosti v JUBu ni bil izveden)	MZI (AVP)
20.	Šoferska nedelja na Rogli – splošna javnost	500/ 500 (primerjava leta 2023/2024)	MZI (AVP)
21.	Sejem Agra 2023 (samopreizkusi na demo napravah) – splošna javnost	3000/* (na sejmu nismo bili prisotni v letu 2024)	MZI (AVP)
22.	Evropska gorska hitrostna dirka Ilirska Bistrica 2024– splošna javnost	1500/ 10.000	MZI (AVP)
23.	Občina Ig v okviru ETM	300/ *	MZI (AVP)
24.	Občina Šentrupert v okviru ETM – splošna javnost	50/ *	MZI (AVP)
25.	Srečanje prevoznih družin Rogatec – splošna javnost	500/ *	MZI (AVP)
26.	Bodi viden – bodi previden – Maribor – splošna javnost	500/ *	MZI (AVP)
27.	Usposabljanje kot dodatno strokovno usposabljanje strokovnih delavcev	220/ 270	MZI (AVP)
28.	Usposabljanje Kaj več o prometu	150/ -	MZI (AVP)
29.	Odrasli, pribl. za leto 2023	6800/ 53.900	MZI (AVP)
30.	Sožitje	2000/ 2011	MZI (AVP)

7.10 Poročilo Urada vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM)

Preglednica 14: Okvirni obseg sredstev UOIM

Številka in ime ukrepa	Številka in ime proračunske postavke	Ime izobraževalnih programov in podpornih dejavnosti	Načrt 2024	Realizacija 2024	Indeks realizacije(načrt 2024/realizacija 2024)	Prednostno področje/ podporna dejavnost	Razlogi za nižjo realizacijo
1542-23-0003 Izvedba programa AMIF 2021–2027	180010 – AMIF EU	Tečaji začetne integracije priseljencev za državljane tretjih držav	1.770.000,00	3.061.429,83	173	1	
	180011 – AMIF – slovenska udeležba						
1542-23-0003 Izvedba programa AMIF 2021–2027	180010 – AMIF EU	Tečaj slovenskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito	230.000,00	673.321,18	293	1	
	180011 – AMIF – slovenska udeležba						
Skupaj UOIM			2.000.000,00	3.734.751,01	187		

Programi in dejavnosti ter kazalniki učinka prvega prednostnega področja: splošno neformalno izobraževanje odraslih

Preglednica 16: Kazalniki za področje splošnega neformalnega izobraževanja odraslih

	Ime programa	Število vključenih udeležencev v	Število udeležencev , ki so uspešno končali program	Število programov	Število izvajalskih organizacij / podjetij	Pristojna ministrstva
19.	Program Začetna integracija priseljencev (ZIP)	3064	3064		38	UOIM
20.	Tečaj slovenskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito	215	215		7	UOIM

Programi učenja slovenskega jezika in opravljanje preizkusov znanja iz slovenskega jezika

Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov (UOIM; urad) sofinancira različne programe učenja slovenskega jezika ter opravljanje prvega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika na različnih ravneh. Del sredstev za izvajanje teh programov in preizkusov znanja se zagotavlja iz Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF), in sicer v razmerju: 75 % upravičenih stroškov se financira iz AMIF in 25 % iz proračuna Republike Slovenije oz. sredstev UOIM.

I. PROGRAMI UČENJA SLOVENSKEGA JEZIKA

UOIM sofinancira različne programe učenja slovenskega jezika, med drugim:

- 1. Začetna integracija priseljencev:** za tujce, zakonska podlaga je Zakon o tujcih
- 2. Slovenščina na preživitveni ravni:** za družinske člane tujcev, zakonska podlaga je Zakon o tujcih
- 3. Slovenščina kot drugi in tuji jezik:** za osebe z mednarodno zaščito, zakonska podlaga je Zakon o mednarodni zaščiti

1. PROGRAM ZAČETNA INTEGRACIJA PRISELJENCEV – ZIP (ENOTNI PROGRAM)

O programu:

Učenje slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe se izvaja kot **enotni program** z imenom **Začetna integracija priseljencev – ZIP**. Je javnoveljavni izobraževalni program za odrasle. Udeleženec v programu pridobiva znanje za sporazumevanje v slovenščini in spoznava nekatere značilnosti slovenske družbe, zgodovine in kulture. Program zajema več različnih vsebinskih sklopov, prek katerih oseba pridobi znanje za opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika »Slovenščina kot drugi in tuji jezik« zlasti na vstopni in osnovni ravni (A1, A2/B1).

Upravičenci:

Do obiskovanja oziroma brezplačne udeležbe v programu ZIP so upravičeni tujci, ki niso državljani EU (državljeni tretjih držav), in ki

- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje, izdanega z veljavnostjo najmanj enega leta;
- so družinski člani slovenskih državljanov ali državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za prebivanje za družinskega člana, ne glede na dolžino prebivanja in dolžino veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi priznane začasne zaščite v skladu z zakonom, ki ureja začasno zaščito razseljenih oseb.

Državljeni držav članic EU niso upravičeni do brezplačnega tečaja.

Obseg: 180 ur + dodatnih 60 ur (kdor na podlagi internega preizkusa znanja ne dosega pričakovanih učnih rezultatov)

Vključitev v program:

Na upravni enoti (UE) oseba pridobi Potrdilo o izpolnjevanju pogojev za udeležbo v enotnem programu, ki ga izda UE. Pridobljeno potrdilo oseba dostavi najbližjemu pooblaščenemu izvajalcu tečajev, s katerim se dogovori o terminu in ostalih podrobnostih. Izvajalci so objavljeni na spletni strani infotujci.si, kjer so na voljo konkretne informacije, kdaj in kako se oseba prijavi v program.

Izvajanje programa:

Program se izvaja v 41 krajih po Sloveniji, izvaja ga 11 izvajalcev in njihovih 27 partnerjev skupne ponudbe oziroma podizvajalcev. V letu 2024 se je programa učenja jezika udeležilo 3064 oseb.

2. PROGRAM UČENJA SLOVENSKEGA JEZIKA NA PREŽIVETVENI RAVNI (NEFORMALNI PROGRAM)

O programu:

Učenje slovenskega jezika na preživetveni ravni se imenuje tudi **neformalni program** in se izvaja kot neformalni izobraževalni program za odrasle. Cilj je državljanom tretjih držav omogočiti razvijanje zmožnosti najbolj temeljnega sporazumevanja v slovenskem jeziku kot neprvem jeziku, ki je omejeno

na preproste, predvidljive, vsakodnevne situacije, v katerih je izražanje rutinsko in se ponavlja. Cilj je tudi, da udeleženec programa pridobi znanje slovenskega jezika, potrebno za uspešno opravljanje preizkusa znanja iz slovenskega jezika na preživetveni ravni. Gre za novost, ki je bila uveljavljena na podlagi novele Zakona o tujcih 16. maja 2024; takrat so se tudi omogočile prijave na tečaje.

Upravičenci:

Tujci, ki niso državljani EU (državljeni tretjih držav) z izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje zaradi združitve družine. Državljeni držav članic EU niso upravičeni do brezplačnega tečaja.

Obseg: 180 ur + dodatnih 60 ur (kdor po presoji izvajalca ne dosega pričakovanih učnih rezultatov)

Vključitev v program: Na UE, kjer ima prijavljeno prebivališče, oseba pridobi Potrdilo o izpolnjevanju pogojev za udeležbo v neformalnem programu, ki ga izda UE. Pridobljeno potrdilo oseba dostavi izvajalcu neformalnih programov, s katerim se dogovori o terminu in ostalih podrobnostih. Izvajalec je [Jezikovni inštitut Didaktum, izobraževanje in storitve d.o.o.](#), objavljen na infotujci.si.

Izvajanje programa:

Izvajalec programa je en, izvajanje programa je omogočeno v 40 krajih po Sloveniji. V letu 2024 se je programa učenja jezika udeležilo 995 oseb, ustanovljenih je bilo 77 skupin.

3. UČENJE SLOVENSKEGA JEZIKA ZA OSEBE Z MEDNARODNO ZAŠČITO

O programu:

Program se izvaja na podlagi javno veljavnega programa Slovenščina kot drugi in tuj jezik skladno z Odredbo o sprejemu izobraževalnega programa za odrasle Slovenščina kot drugi in tuji jezik (Uradni list RS; št. 78/20). Osebe z mednarodno zaščito imajo pravico do 400 ur učenja slovenskega jezika, z javnim naročilom se je za izvedbo izbral program »Slovenščina kot drugi in tuji jezik«. Cilj izvedbe programov je zagotoviti osebam s priznanim statusom mednarodne zaščite znanje slovenskega jezika, potrebno za uspešno opravljanje preizkusa znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni oziroma znanje slovenskega jezika na ravni, ki je potrebna za osnovno sporazumevanje. V proces učenja slovenskega jezika so integrirane vsebine iz življenja in dela, ki krepijo integracijo priseljencev v slovensko družbo.

Upravičenci:

Osebe s priznano mednarodno zaščito z napotilom na tečaj slovenskega jezika, ki ga izda Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov

Obseg: 400 ur

Vključitev v program:

Urad Vlade RS za oskrbo in integracijo migrantov osebi s priznano mednarodno zaščito izda napotilo za udeležbo v programu, s katerim oseba pristopi do enega od izbranih izvajalcev v regiji, kjer ima oseba prijavljeno prebivališče, izjemoma pa tudi do katerega od drugih izbranih izvajalcev

Izvajanje programa:

Program je na voljo v 10-ih krajih po Sloveniji, a se izvaja večinoma samo v Ljubljani in Mariboru, občasno tudi v Kopru. V letu 2024 je bilo v Ljubljani vključenih 157 oseb z mednarodno zaščito, v Mariboru 54 oseb in v Kopru 4 osebe z mednarodno zaščito, skupaj torej 215 oseb.

Izpit iz slovenskega jezika je v letu 2024 opravljalo 20 oseb s priznano mednarodno zaščito. UOIM osebam s priznano mednarodno zaščito krije stroške prvega opravljanja preizkusa znanja iz slovenskega jezika.

II. PREVERJANJE ZNANJA SLOVENSKEGA JEZIKA

UOIM zagotavlja tudi izvajanje prvega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika, ki se prav tako sofinancira iz Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF) in sicer:

1. na **vstopni, osnovni in višji ravni ter ravni odličnosti**, tako kot to določa program »Slovenščina kot drugi in tuji jezik«, izda se javnoveljavna listina;
2. na **preživitveni ravni**, za namen podaljšanja prebivanja družinskih članov tujcev.

Prvi preizkus znanja je za osebo brezplačen. Če je oseba na preizkusu neuspešna, si mora stroške za opravljanje nadaljnjih preizkusov znanja kriti sama.

1. BREZPLAČNI PRVI PREIZKUS ZNANJA SLOVENSKEGA JEZIKA »SLOVENŠČINA KOT DRUGI IN TUJI JEZIK«

Izpiti temeljijo na izobraževalnem programu za odrasle Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Vse štiri ravni so primerljive s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom. V navedenem programu so tudi opredeljeni standardi znanja na posameznih ravneh.

Slovenščina kot drugi in tuji jezik (SDTJ)	Skupni evropski jezikovi okvir (SEJO)	
Vstopna raven	A1	Osnovni uporabnik: vstopna raven
Osnovna raven	A2	Osnovni uporabnik: vmesna raven
	B1	Samostojni uporabnik: raven sporazumevalnega praga
Višja raven	B2	Samostojni uporabnik: višja raven
Raven odličnosti	C1–C2	Učinkoviti uporabnik

Vir: Izobraževalni program za odrasle *Slovenščina kot drugi in tuji jezik*, stran 12

Upravičenci: vsi tisti, ki so upravičeni tudi do udeležbe v enotnem oziroma ZIP programu.

Opravljanje preizkusa:

Oseba ga lahko opravlja na več načinov:

1. če se udeleži enotnega ZIP programa, kjer ima dve možnosti:
 - a. preizkus znanja opravlja takoj po zaključku enotnega ZIP programa,
 - b. preizkus znanja opravlja v roku enega leta po zaključeni udeležbi v enotnem ZIP programu.
2. samostojno, to pomeni brez predhodne udeležbe v enotnem ZIP programu.

Kako do izpita: Oseba na UE pridobi Potrdilo za brezplačni prvi preizkus znanja slovenskega jezika. Potrdilo izda UE. S potrdilom nato oseba pri izvajalcu uveljavlja in opravlja preizkus znanja.

Izvajanje preizkusov znanja:

Izvajalec preizkusov znanja SDTJ na vstopni in osnovni ravni je Filozofska fakulteta skupaj še z drugimi sodelujočimi izvajalci, zlasti ljudskimi univerzami (skupaj 22 izvajalcev). Preizkusi znanja SDTJ na vstopni in osnovni ravni se izvajajo v 18 krajih, preizkusi znanja SDTJ na višji ravni in ravni odličnosti pa se izvajajo v Ljubljani. V letu 2024 je 1564 oseb opravljalo prvi brezplačni preizkus znanja SDTJ na osnovni ravni, 50 oseb na vstopni ravni, 2 osebi na višji ravni in nihče na ravni odličnosti.

2. BREZPLAČNI PRVI PREIZKUS ZNANJA SLOVENSKEGA JEZIKA NA PREŽIVETVENI RAVNI

O preizkusu:

Preizkus znanja iz slovenskega jezika na preživetveni ravni je ustni in obsega govorno sporazumevanje, vodeni pogovor. V preizkusu se preverja sporazumevanje v najbolj temeljnih, preprostih, ponovljivih in predvidljivih vsakodnevnih situacijah, ki so vezane na posameznikove konkretne vsakodnevne potrebe (jaz-tukaj-zdaj).

Upravičenci:

Tujci, ki niso državljani EU (državljeni tretjih držav) z izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje zaradi združitve družine. Državljeni držav članic EU niso upravičeni do brezplačnega tečaja.

Opravljanje preizkusa:

Oseba ga lahko opravlja na več načinov:

1. če se udeležite neformalnega programa, pri čemer imate dve možnosti, in sicer:
 - a. preizkus znanja opravljate takoj ob zaključku neformalnega programa,
 - b. preizkus znanja opravljate v roku enega leta po zaključeni udeležbi v neformalnem programu.
2. samostojno, to pomeni brez predhodne udeležbe v neformalnem programu.

Kako do izpita: Oseba na UE pridobi Potrdilo za brezplačni prvi preizkus znanja slovenskega jezika. Potrdilo izda UE. S potrdilom oseba pri izvajalcu uveljavlja in opravlja preizkus znanja.

Izvajanje preizkusov znanja:

Preizkuse znanja iz slovenščine na preživetveni ravni izvaja Didaktum v 40-ih krajih po Sloveniji, v tistih, kjer se izvajajo tudi programi učenja slovenskega jezika na preživetveni ravni. V letu 2024 je preizkus znanja slovenščine na preživetveni ravni opravljalo 40 oseb. Večina skupin je bila v letu 2024 še v teku, zato k izpitom udeleženci še niso pristopili v večjem številu.

III. SKLEPNO

Tečaji učenja slovenskega jezika so dobro obiskani, široko dostopni so tudi po različnih krajih po Sloveniji. Izvajalci se udeležencem približajo tudi s fleksibilnostjo pri oblikovanju skupin in terminov. Informacije o načinu vključenosti v programe, izvajalcih tečajev in dostopnosti so na voljo na spletni strani infotujci.si.